

Plan-MER Beleidsplan Ruimte Deinze

ONTWERP-MER

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

Stad Deinze

Brielstraat 2
9800 Deinze

Opdrachthouder

Antea Belgium nv
Roderveldlaan 1
2600 Antwerpen
T: +32(0)3 221 55 00
www.anteagroup.be
Antea Group is gecertificeerd volgens ISO9001

Contact

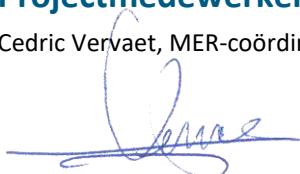
Antea Belgium nv
Cedric Vervaet
Buchtenstraat 9
9051 Gent
M: +32 494 533 179

DOCID

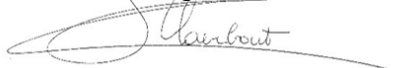
4816873006 Plan-MER Beleidsplan Ruimte Deinze: ontwerp-MER

Projectmedewerkers

Cedric Vervaet, MER-coördinator

Sofie Claerbout, deskundige biodiversiteit

Tim Van den Branden, adviseur

Datum	Auteur	Status/ revisie	Vrijgave
30 april 2026	Team van deskundigen	Ontwerp-MER Versie 1	Cedric Vervaet
18 mei 2026	Team van deskundigen	Ontwerp-MER Versie 2	Cedric Vervaet
8 juni 2026	Team Van deskundigen	Ontwerp-MER Versie 3	Cedric Vervaet

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	8
1.1	Ruimtelijk beleidsplan Deinze	8
1.2	Leeswijzer	9
2	Regelgeving en procedure	11
2.1	Toetsing MER plicht	11
2.2	Elementen van een Gemeentelijk Beleidsplan Ruimte	12
2.3	Toelichting procedure opmaak Beleidsplan Ruimte en bijhorende milieueffectenrapportage	13
2.3.1	Algemeen verloop procedure	13
2.4	Team van MER-deskundigen	16
3	Omschrijving van het beleidsplan Ruimte	17
3.1	Krachtlijnen ontwerp	17
3.1.1	Strategische visie	17
3.1.2	Beleidskader 'Dorpen'	20
3.1.3	Beleidskader 'Bedrijventerreinen'	20
3.1.4	Beleidskader 'Open ruimte'	20
3.1.5	Beleidskader 'Stedelijk gebied'	20
3.2	Verband met andere relevante plannen en programma's	21
4	Algemene methodologische aanpak	24
4.1	Doel van de strategische milieueffectbeoordeling	24
4.2	Afbakening studiebereik en diepgang van de milieueffectbeoordeling	24
4.3	Getrapte benadering	25
4.4	Beschrijving referentiesituatie	34
4.5	Effectinschatting en -beoordeling	35
4.6	Alternatieven	36
4.7	Milderende maatregelen + monitoring	36
4.8	Grensoverschrijdende effecten	37
4.9	Niet-technische samenvatting	37
5	Beschrijving Referentiesituatie	38
5.1	Thema: Verstedelijkingsdruk en ruimtebeslag	38
5.1.1	Bestaande situatie	38
5.1.2	Trends en ontwikkelingen (incl. beslist beleid)	40
5.2	Thema: Druk op Open Ruimte	44
5.2.1	Bestaande situatie	44
5.2.2	Trends en ontwikkelingen (incl. beslist beleid)	49
5.3	Thema: Urgentie klimaatadaptatie	55
5.3.1	Risicozones	55
5.3.2	Adaptatiecapaciteit	62
5.4	Thema: Milieudruk van automobilititeit	69

5.4.1	Bestaande situatie	69
5.4.2	Trends en ontwikkelingen (incl. beslist beleid)	73
5.5	Thema: Zachtere mobiliteitsvraag	74
5.5.1	Bestaande situatie	74
5.5.2	Trends en ontwikkelingen (incl. beslist beleid)	76
5.6	Thema: Verduurzamen van productiesystemen	77
5.6.1	Bestaande situatie	77
5.6.2	Trends en ontwikkelingen (incl. beslist beleid)	81
5.7	Thema: Vergroenen van de energiemix	82
5.7.1	Bestaande situatie	82
5.7.2	Potentiële oplossingsrichtingen voor het energiesysteem	85
5.8	Synthese Referentiesituatie: SWOT-analyse	91
5.9	Aanbevelingen	92
6	Milieueffectbeoordeling strategische visie	93
6.1	Afbakening studiebereik (Scoping)	93
6.2	Uitwerking van het beoordelingskader	96
6.3	Beoordeling milieueffecten van de strategische visie	97
6.3.1	Effectbeoordeling per strategische ambitie	98
6.3.2	Milderende maatregelen en aanbevelingen	112
6.4	Aanbevelingen	114
7	Milieueffectbeoordeling beleidskaders	115
7.1	Afbakening studiebereik (Scoping)	115
7.2	Uitwerking beoordelingskader	119
7.3	Beoordeling potentiële milieueffecten van het beleidskader 'Dorpen'	123
7.3.1	Effectbeoordeling per ruimtelijk leefkwaliteitsthema	123
7.3.2	Cumulatieve effecten	131
7.3.3	Aanbevelingen	132
7.4	Beoordeling potentiële milieueffecten van het beleidskader 'Bedrijventerreinen'	133
7.4.1	Effectbeoordeling per ruimtelijk thema	133
7.4.2	Cumulatieve effecten	150
7.4.3	Aanbevelingen	151
7.5	Beoordeling potentiële milieueffecten van het beleidskader 'Open Ruimte'	152
7.5.1	Effectbeoordeling per open ruimtethema	152
7.5.2	Ruimtelijke noden, wisselwerking en mogelijke conflicten	172
7.5.3	Cumulatieve effecten	183
7.5.4	Aanbevelingen	184
7.6	Beoordeling potentiële milieueffecten van het beleidskader 'Stedelijk Gebied'	185
7.6.1	Effectbeoordeling per ruimtelijke kernversterkend thema.	185
7.6.2	Cumulatieve effecten	194
7.6.3	Aanbevelingen	195
8	(Voortoets) Passende Beoordeling	196
9	Leemten in de kennis	202
10	Monitoring en postevaluatie	203
11	Algemene synthese en besluiten	204
11.2.1	Beleidskader 'Dorpen'	206

11.2.2	Beleidskader 'Bedrijventerreinen'	207
11.2.3	Beleidskader 'Open Ruimte'	207
11.2.4	Beleidskader 'Stedelijk gebied'	208
11.3.1	Aanbevelingen volgend uit de analyse van de referentiesituatie	208
11.3.2	Aanbevelingen volgend uit de beoordeling van de strategische visie	209
11.3.3	Aanbevelingen volgend uit de beoordeling van het beleidskader 'Dorpen'	210
11.3.4	Aanbevelingen volgend uit de beoordeling van het beleidskader 'Bedrijventerreinen'	211
11.3.5	Aanbevelingen volgend uit de beoordeling van het beleidskader 'Open Ruimte'	211
11.3.6	Aanbevelingen volgend uit de beoordeling van het beleidskader 'Stedelijk gebied'	212
12	Geraadpleegde bronnen	214
13	Bijlagen	215
13.1	Bijlage 1: Tabel Juridisch en beleidsmatig kader	215
13.2	Bijlage 2: Richtlijnen voor het plan-MER voor het 'Beleidsplan Ruimte van de gemeente Deinze'	230
13.3	Bijlage 3: Niet-technische samenvatting	237

Tabellen:

Tabel 4-1: Beschrijving thema's ecologisch plafond Donut model	32
Tabel 4-2: Beschrijving thema's sociaal fundament Donut model	33
Tabel 6-1: Schematische voorstelling van de werkwijze beoordeling Strategische Visie	96
Tabel 6-2: Verduidelijking van beoordelingskader Strategische Visie	97
Tabel 6-3: Milieueffectbeoordeling ambities en strategieën strategische visie	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Tabel 7-1: Thema's donutmodel van toepassing voor de beleidskaders (Ecologisch plafond)	117
Tabel 7-2: Thema's donutmodel van toepassing op de beleidskaders (Sociaal fundament)	118
Tabel 7-3: Schematische voorstelling van de werkwijze beoordeling ruimtelijke strategieën van de beleidskaders	119
Tabel 7-4: Verduidelijking van beoordelingskader voor de beleidskaders	120
Tabel 7-5: Indicatoren en streefwaarden voor beoordeling ruimtelijke strategieën beleidskaders	120
Tabel 7-11: Beoordeling effecten ruimtelijke principes op sociaal fundament	163
Tabel 7-12: Cumulatieve effectbeoordeling beleidskader 'Gedifferentieerde open ruimte'	183
Tabel 7-13: Beoordeling effecten ruimtelijke principes op ecologisch plafond....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Tabel 7-14: Beoordeling effecten ruimtelijke principes op sociaal fundament	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Tabel 7-15: Cumulatieve effectbeoordeling beleidskader 'Verbindende publieke ruimte'	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Figuren:

Figuur 2-1: Integratie plan-m.e.r. in procedure opmaak gemeentelijk Beleidsplan Ruimte	15
Figuur 4-1: Koppeling van de verschillende fasen van een ruimtelijk beleidsplan met een mogelijk milieubeoordelingskader conform het abstractieniveau	27
Figuur 4-2: Ingrijpen van megatrends op maatschappelijke systemen met lokale manifestaties van de trends en milieueffecten tot gevolg	29
Figuur 4-3: De ideale donut (links) en het globale donutmodel waarvan de grenzen worden overschreden (zie rode wiggen)	31
Figuur 4-1: Ruimtebeslag in Deinze 2019, typologie (databron: geopunt.be)	39

Figuur 4-2: Bodemafdekkingskaart van Deinze (databron: Geopunt, 2022)	39
Figuur 4-3: Bodemafdekkingskaart en digitaal hoogtemodel van de stad Deinze (databron: Geopunt)	40
Figuur 4-4: Evolutie Ruimtebeslag in de gemeente, 2013-2016-2019 (databron: geopunt.be)	41
Figuur 4-5 prognose van het aantal huishoudens, 2020 – 2040 (databron: Agentschap Binnenlands Bestuur Vlaanderen).....	42
Figuur 4-6: Effectief Ruimtebeslag vs. Planologische bestemming 2014 (databron: geopunt.be)	43
Figuur 4-7: Planologische bestemmingen (databron: Ruimteboekhouding 01/01/2022)	44
Figuur 4-8: Aaneengeslotenheid Open Ruimte in 2019 (databron: geopunt.be)	45
Figuur 4-9: Verweving landbouw en natuur in de open ruimte in 2019 (databron: ruimtemonitor.be)	46
Figuur 4-10: Waardevolle natuur en juridische bescherming SBZ-gebieden (databron: Geopunt)	47
Figuur 4-11: Landbouwgebruikspercleen en Herbevestigd Agrarisch Gebied (HAG) in Deinze (databron: Geopunt.be)	48
Figuur 4-12: Oppervlakte landbouwgebruikspercelen Deinze (databron: Geopunt.be).	48
Figuur 4-13: Oppervlaktes van landbouwgebruikspercelen onderverdeeld per gewasgroep (databron: Geopunt). ..	49
Figuur 4-14: Evolutie open ruimte tussen 2013 en 2019 (databron: geopunt.be)	50
Figuur 4-15: Het landgebruik van verdwenen open ruimte tussen 2013 en 2021 in de stad Deinze (databron: geopunt.be).....	50
Figuur 4-16: Oppervlakte (m ²) vorige landgebruik 2013 (kolom, links) en huidig landgebruik 2019 (rij, bovenaan) (databron: geopunt.be)	51
Figuur 4-17: huidig landgebruik van grasland, akkerland en bos in Deinze (eigen verwerking, databron: geopunt.be).....	52
Figuur 4-18: Bijkomende en verdwenen landbouwgebruikspercelen tussen 2013 en 2021 (databron: geopunt.be).	53
Figuur 4-19: Evolutie van de oppervlaktes landbouwgebruikspercelen per gewasgroep tussen 2013 en 2019 (databron: geopunt.be)	54
Figuur 4-20: Planologische bestemming van verdwenen landbouwgebruikspercelen sinds 2013, volgens Ruimteboekhouding van 2021 (databron: geopunt.be).	55
Figuur 4-21: Synthesekaart droogte en hittestress voor de stad Deinze (bron: VMM - Klimaatportaal)	56
Figuur 4-22: Synthesekaart droogte 2050 voor de stad Deinze (bron: VMM - Klimaatportaal)	57
Figuur 4-23: Synthesekaart water 2050 voor de stad Deinze (bron: VMM - Klimaatportaal)	57
Figuur 4-24: Aantal gebouwen met kans op overstroming (huidig klimaat) (databron: Klimaatportaal VMM)	58
Figuur 4-25: Aantal gebouwen met kans op overstroming (2050) (databron: VMM Klimaatportaal)	59
Figuur 4-26: Gebieden met kans op fluviale overstromingen (databron: Klimaatportaal VMM)	60
Figuur 4-27: Gebieden met kans op pluviale overstromingen (databron: Klimaatportaal VMM)	60
Figuur 4-28: Kwetsbare ecotopen bij intense droogte in het huidige klimaat (Klimaatportaal VMM)	61
Figuur 4-29: Kwetsbare ecotopen bij intense droogte in het 2050-klimaat (Klimaatportaal VMM)	62
Figuur 4-30: Actuele infiltratie (Databron: Ecoplan)	63
Figuur 4-31: Verschil actuele en potentiële infiltratie (Databron: Ecoplan)	64
Figuur 4-32: Permanente en seizoenale retentie (Ecoplan)	64
Figuur 4-33: Synthesekaart potentieel aanbod overstromingsrisico regulerende ecosysteemdiensten (Ecoplan) ..	65
Figuur 4-34: Hittestress in de stad Deinze, toestand 2018 (databron: Ecoplan)	66
Figuur 4-35: Synthesekaart potentieel aanbod levering ecosysteemdiensten	67
Figuur 4-36: Koolstofvoorraad opgeslagen in de bodem (Ecoplan & Geopunt)	68
Figuur 4-37: Bos volgens de Boswijzer 2021 in Deinze (databron: Geopunt)	68
Figuur 4-38: Potentiële koolstofopslag in de bodem (Ecoplan)	69
Figuur 4-39: Lokale gezondheidsindicator mobiliteit (Agentschap Zorg & Gezondheid Vlaanderen)	70
Figuur 4-40: Luchtkwaliteit parameter NO ₂ in 2019 (VMM)	70
Figuur 4-41: Evolutie CO ₂ -emissies in ton per sector in Deinze (2011 - 2020).....	71
Figuur 4-42: Evolutie van CO ₂ -emissies door transport in Deinze (2011 - 2020)	72

Figuur 4-43: Geluidsbelasting door wegverkeer 2018 (databron: Geopunt).....	73
Figuur 4-44: Fietsnetwerk in Deinze en ruimere omgeving (databron: MOW Vlaanderen)	74
Figuur 4-45: Knoop puntwaarde (databron: ruimtemonitor.be).....	75
Figuur 4-46: Walkabilityscore (Walkabilityscore Tool VITO).....	76
Figuur 4-47: Netto-emissies: zuurstofbindende stoffen en nutriënten via vuilvrachten in de waterloop A0_VL05_50 Afstroomzone van LEIE III en A0_VL05_53 en afstroomzone van OUDE MANDEL (Geoloket Stroomgebiedbeheerplannen, VMM).....	78
Figuur 4-48: Stikstofdruk vanuit de landbouw en GPBV-installaties in Vlaanderen (Databron: Geopunt)	79
Figuur 4-49: Milieudruk op de bodem (Geopunt).....	80
Figuur 4-50: CO2-emissie per sector (Provincie in cijfers, 2020)	81
Figuur 4-51: Warmtevraag per statistische sector (Warmtekaart 2019, Geopunt.be)	83
Figuur 4-52: Warmtevraag klein- en groot verbruikers (Warmtekaart 2019, Geopunt.be)	83
Figuur 4-53: Huidige hernieuwbare elektriciteitsproductie door middel van fotovoltaïsche zonnepanelen Hernieuwbare Energieatlas)	84
Figuur 4-54: Huidige hernieuwbare warmteproductie (Hernieuwbare Energieatlas)	85
Figuur 4-55: potentiële bijkomende energieproductie vanuit warmtepompen (hernieuwbare energieatlas Vlaanderen).....	86
Figuur 4-56: Zoekrichting duurzame warmteoplossing (Inspiratiekaart Warmtezoning.....	87
Figuur 4-57: Warmtevraag dichtheid (Inspiratiekaart Warmtezoning)	88
Figuur 4-58: Energie-intensieve warmtebronnen in de ruime omgeving (Warmtekaart 2019, Geopunt.be)	89
Figuur 4-59: Bijkomend technisch potentieel windenergie (Hernieuwbare Energieatlas)	90
Figuur 6-1: Manifestaties van megatrends in de stad Deinze (grijze invulling = negatief (milieu)effect t.g.v. megatrend; witte invulling = positief (milieu)effect t.g.v. megatrend; vet = weerhouden thema i.f.v. milieubeoordeling beleidsplan; cursief = niet weerhouden thema i.f.v. milieubeoordeling beleidsplan)	95

1 Inleiding

1.1 Ruimtelijk beleidsplan Deinze

In 2018 werd door de Vlaamse Regering de strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen goedgekeurd, een formele stap op weg naar het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. De Vlaamse Regering wil met haar beleidsplanning een ambitieus veranderingstraject op gang trekken om het bestaand ruimtebeslag beter en intensiever te gebruiken en zo de druk op de open ruimte te verminderen. Het doel is het bijkomend ruimtebeslag terug te dringen van gemiddeld 6 hectare per dag (anno 2018) naar 3 hectare per dag in 2025 en naar 0 hectare in 2040.

Ook de gemeenten spelen een belangrijke rol in dit veranderingstraject. De ontwikkeling van nieuwe woningen, werkplekken en voorzieningen zal immers meer en meer moeten gebeuren op goed gelegen locaties in de steden en dorpen. Het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van Deinze dateert van 2008 en het ruimtelijke structuurplan van Nevele dateert van 1998 (herzien in 2018). Een vernieuwde blik op het ruimtelijk beleid dringt zich op in het licht van het beoogde veranderingstraject.

Om die reden besliste de gemeenteraad op 28 november 2019 om een 'Beleidsplan Ruimte Deinze op te maken, ter vervanging van de Gemeentelijke Ruimtelijke Structuurplannen van Nevele en Deinze.

De Vlaamse regelgeving beschrijft de stappen die moeten worden gevolgd om tot een goedgekeurd ruimtelijk beleidsplan te komen. Er zijn vier belangrijke fasen/producten:

- de conceptnota
- het voorontwerp van ruimtelijk beleidsplan
- het ontwerp ruimtelijk beleidsplan dat voorlopig wordt vastgesteld door de gemeenteraad
- het ruimtelijk beleidsplan dat definitief wordt vastgesteld door de gemeenteraad.

De conceptnota en het voorontwerp van ruimtelijk beleidsplan zijn het voorwerp van een ruime consultatieronde. Het ontwerp van ruimtelijk beleidsplan wordt onderworpen aan een openbaar onderzoek.

De **conceptnota** is een nota die op hoofdlijnen aangeeft welk ruimtelijk beleid men verder wil vastleggen in een ruimtelijk beleidsplan of in een beleidskader. Een conceptnota geeft kernachtig de ambitie weer. Het document moet een discussie op hoofdlijnen (krijtlijnen) mogelijk maken.

Op 25 mei 2022 werd een procesnota opgeleverd. Vervolgens werd er na een workshop met een klankbordgroep, een brede digitale bevraging van het publiek en het daaruit volgende participatierapport een conceptnota bekomen op 17 mei 2022.

Na de adviesronde en de inspraak van het publiek werd de conceptnota verder uitgewerkt tot een **voorontwerp van het beleidsplan** (najaar 2023 en voorjaar 2024).

Vervolgens werd een **procedure voor een planmilieueffectrapportage** opgestart waarbij de mogelijke effecten van het beleidsplan op mens en milieu in kaart worden gebracht. De **kennisgeving** van dit plan-MER werd door het Team Omgevingseffecten (thans Vlaamse Expertisecentrum m.e.r. (VECM))¹ volledig verklaard op 27 oktober 2023 en ter inzage gelegd van 6 november 2023 tot en met 5

¹ Sinds de nieuwe m.e.r.-regelgeving sinds 1 december 2025

december 2023 bij de stad Deinze en bij het VECM in Brussel. De terinzagelegging werd aangekondigd op de website van het VECM, de website van de stad Deinze en in een krant. Het VECM heeft tevens adviezen gevraagd bij de administraties en openbare besturen.

Op basis van de inspraak en adviezen op de KG werd door het VECM bijzondere **richtlijnen** opgesteld om de methodologie die in het plan-MER gevolgd moet worden, vast te leggen (zie §13.2 van voorliggend MER). Zij houden rekening met principiële verplichte onderdelen van een plan-MER op basis van art. 4.2.8 §1bis van het DABM², en de relevant geachte onderdelen uit de ontvangen inspraakreacties en adviezen. Deze richtlijnen werden betekend op 20 juni 2023.

Op basis van de consultatie- en adviesrondes over het **voorontwerp van het beleidsplan** én de **kennisgeving** werd vervolgens, in wisselwerking met de opmaak van voorliggend planmilieueffectrapport, het voorontwerp aangepast en aangevuld en werd het **ontwerp van het gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan Deinze** opgemaakt, dat samen met dit ontwerp-plan-MER het voorwerp zal uitmaken van een openbaar onderzoek.

1.2 Leeswijzer

Voorliggend plan-MER is opgebouwd uit 12 hoofdstukken.

Het eerstvolgende hoofdstuk 2 handelt over de **juridische en procedurele aspecten** van de plan-MER en de **wisselwerking** met de opmaak van het gemeentelijk Beleidsplan Ruimte.

In hoofdstuk 3 van het MER worden beknopt de voorgestelde hoofdlijnen van het ontwerp Beleidsplan Ruimte Deinze weergegeven. Het beleidsplan bestaat uit een strategische visie, een beleidskader 'Dorpen', een beleidskader 'Bedrijventerreinen', een beleidskader 'Open ruimte' en een beleidskader 'Stedelijk gebied'.

Voor een uitgebreidere beschrijving wordt verwezen naar het (voor)ontwerp zelf.

In hoofdstuk 4 worden een aantal **algemene methodologische aspecten** van de strategische plan-MER besproken en welke gevolgen dit heeft voor de aanpak van het milieueffectenonderzoek. Onder andere de afbakening van het studiebereik en de diepgang van de milieueffectbeoordeling worden toegelicht. Vervolgens wordt toegelicht dat in het MER een getrapte benadering wordt gevolgd voor de 'bemerring' van de verschillende planonderdelen van het beleidsplan, i.e. strategische visie, beleidskaders en (gebiedsgerichte) acties. De methodologie van de 'megatrends' wordt gebruikt om de strategische visie te bemerken, terwijl de beleidskaders via het 'donutmodel' worden bemerd. Alsnog in dit hoofdstuk van het MER wordt o.a. aangegeven welke referentiesituatie gebruikt wordt en hoe de effectinschatting -en beoordeling zal gebeuren.

In hoofdstuk 5 wordt voor vijf thema's (verstedelijkingsdruk en ruimtebeslag – druk op open ruimte – milieudruk van automobilititeit – zachtere mobiliteitsvraag – verduurzamen van productie en consumptiesystemen) telkens de **'bestaande situatie'** en de **'trends en ontwikkelingen'** beschreven, dit wil zeggen de verwachte evolutie indien het Beleidsplan Ruimte niet zou worden uitgevoerd. Voor het thema 'urgentie klimaatadaptatie' worden de risicozones en de adaptatiecapaciteit beschreven.

² Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid.

Het hoofdstuk wordt besloten met een synthese van de referentiesituatie in de vorm van een **SWOT-analyse**.

In hoofdstuk 6 wordt de milieueffectbeoordeling **van de strategische visie** uitgevoerd. Hiervoor worden eerst de onderzoeksthema's verder afgestemd op de ambities en strategieën die in het voorontwerp verwoord zijn (de 'scoping') en wordt er eveneens een passend kader opgesteld om de milieueffecten van het plan te beoordelen gebaseerd op de **megatrends**. De eigenlijke milieueffectbeoordeling omvat zowel een effectbeoordeling van de individuele ambities en strategieën als een inschatting van hun wisselwerking. De ambities van de strategische visie worden beoordeeld op basis van hun vermogen om de geïdentificeerde negatieve trends voor het milieu tegen te gaan en positieve trends verder te faciliteren. De milieueffectbeoordeling van de strategische visie brengt enkele risico's van het plan in beeld. Op basis daarvan worden enkele aanbevelingen en aandachtspunten voor de verdere uitwerking van de beleidskaders geformuleerd.

In hoofdstuk 7 wordt de **milieueffectbeoordeling van de vier beleidskaders** uitgevoerd. Hiervoor worden eerst voor alle beleidskaders samen de onderzoeksthema's verder afgestemd op de principes en gebiedsgerichte acties die in het (voor)ontwerp beleidsplan verwoord zijn (de 'scoping') en wordt er eveneens een passend kader opgesteld om de milieueffecten van het plan te beoordelen gebaseerd op **thema's van het Donutmodel**. De eigenlijke milieueffectbeoordeling omvat zowel een effectbeoordeling van de individuele principes en een gebiedsgerichte beoordeling, die samen de basis vormen voor de inschatting van de cumulatieve effecten van de beleidskaders. Deze leiden dan tot het formuleren van aanbevelingen geformuleerd voor het Beleidsplan Ruimte of voor vervolgpunten lager in de MER-hiërarchie.

De methodologie is aangepast aan twee types van beleidskeuzes, die geïdentificeerd werden in de beleidskaders: algemene principes voor **ruimtelijke ontwikkeling** enerzijds en **gebiedsgerichte acties** anderzijds. De beoordelingswijze van de elementen van de beleidskaders varieert naar gelang het type van beleidskeuze. De beoordeling van de gebiedsgerichte acties wordt gebaseerd op een cartografische analyse.

In hoofdstuk 7.3 van het MER gebeurt een **beoordeling van de potentiële milieueffecten van het beleidskader 'Dorpen'**. In hoofdstuk 7.3.1 gebeurt een effectbeoordeling per ruimtelijk principe. Er gebeurt een inschatting van de invloed van de individuele principes uit het beleidskader op de relevante thema's van het donutmodel en de daarmee gerelateerde indicatoren. Daarbij wordt nagegaan of de invloed van de principes het systeem in de richting van de streefwaarden zal doen evolueren of niet.

In hoofdstuk 7.4 van het MER gebeurt een **beoordeling van de potentiële milieueffecten van het beleidskader 'Bedrijventerreinen'**. In hoofdstuk 7.4.1 gebeurt een effectbeoordeling per ruimtelijk principe. In hoofdstuk 7.4.2 'ruimtelijke noden, wisselwerking en mogelijke conflicten' wordt toegelicht dat de ruimtelijke principes van het beleidskader niet op zichzelf staan, maar met elkaar in interactie gaan. In datzelfde hoofdstuk volgt dan een cartografische analyse waarvan de resultaten samengenomen worden met die uit 7.4.1 om de aanbevelingen in 7.4.3 te formuleren.

In hoofdstuk 7.5 van het MER gebeurt een **beoordeling van de potentiële milieueffecten van het beleidskader 'Open ruimte'**. In hoofdstuk 7.3.1 gebeurt een effectbeoordeling per ruimtelijk principe. Er gebeurt een inschatting van de invloed van de individuele principes uit het beleidskader op de relevante thema's van het donutmodel en de daarmee gerelateerde indicatoren. Daarbij wordt

nagegaan of de invloed van de principes het systeem in de richting van de streefwaarden zal doen evolueren of niet.

In hoofdstuk 7.6 van het MER gebeurt een **beoordeling van de potentiële milieueffecten van het beleidskader 'Stedelijk gebied'**. In hoofdstuk 7.3.1 gebeurt een effectbeoordeling per ruimtelijk principe. Er gebeurt een inschatting van de invloed van de individuele principes uit het beleidskader op de relevante thema's van het donutmodel en de daarmee gerelateerde indicatoren. Daarbij wordt nagegaan of de invloed van de principes het systeem in de richting van de streefwaarden zal doen evolueren of niet.

Hoofdstukken 8, 9 en 10 behandelen respectievelijk de **leemten in de kennis, monitoring en postevaluatie** en een **algemene synthese** van het milieueffectenonderzoek.

De geraadpleegde bronnen (hoofdstuk 11) en de bijlagen (hoofdstuk 13) ronden het MER af.

2 Regelgeving en procedure

2.1 Toetsing MER plicht

De beoordeling van plannen en programma's op hun gevolgen voor het milieu wordt geregeld door het decreet van 27 april 2007 (plan-m.e.r.-decreet, BS 20/6/2007) en het besluit van de Vlaamse regering van 12 oktober 2007 (plan-m.e.r.-besluit, BS 7/11/2007). De bepaling of een plan of programma onder de plan-m.e.r.-plicht valt, gebeurt in drie stappen:

- **Stap 1:** valt het programma onder de definitie van een plan of programma zoals gedefinieerd in het Decreet houdende Algemene Bepalingen inzake Milieubeleid (DABM, 5 april 1995, herhaaldelijk gewijzigd)? >> hiervoor moeten drie voorwaarden gelijktijdig vervuld zijn:
 - Decretale of bestuursrechtelijke bepalingen moeten voorschrijven dat een plan of programma wordt opgesteld en/of vastgesteld;
 - Het moet gaan om een plan of programma dat door een instantie op regionaal, provinciaal of lokaal niveau is opgesteld;
 - Het plan of programma moet via een instantie op regionaal, provinciaal of lokaal niveau worden vastgesteld.

Het gemeentelijk Beleidsplan Ruimte en de bijhorende opmaakprocedure hebben hun juridische basis in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) met name in artikels 2.1.1. en 2.1.11. en worden dus voorgeschreven door een decretale bepaling. Het Beleidsplan Ruimte wordt opgesteld door de stad Deinze en wordt vastgesteld door de gemeenteraad (beide instanties op lokaal niveau).

⇒ Het Beleidsplan Ruimte Deinze voldoet aan deze 3 voorwaarden en wordt beschouwd als een plan of programma in de zin van het DABM

- **Stap 2:** valt het programma onder het toepassingsgebied van het DABM? >> dit is het geval indien:

- Het programma het kader vormt voor de toekenning van een vergunning (stedenbouwkundige, milieu-, natuur-, kap-,...) aan een project;
- Het programma mogelijk betekenisvolle effecten heeft op speciale beschermingszones waardoor een passende beoordeling vereist is.

Wat het eerste criterium betreft, moet worden vastgesteld dat een Beleidsplan Ruimte geen verordenende kracht heeft en dus in principe geen beoordelingsgrond vormt voor vergunningsaanvragen. Anders dan bij de ruimtelijke structuurplannen stelt de VCRO echter dat ruimtelijke beleidskaders wel doorwerken naar vergunningsaanvragen voor eigen projecten van de overheid (zie artikel 2.1.2 §1 en §3 van de VCRO). Bijgevolg vormt een Beleidsplan Ruimte en meer bepaald zijn beleidskaders in een beperkt aantal gevallen wel degelijk een beoordelingsgrond voor vergunningsaanvragen, waardoor het onder het toepassingsgebied van het DABM valt.

Stap 3: valt het plan onder de plan-MER-plicht? → Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen:

- Plannen die “van rechtswege” plan-MER-plichtig zijn (geen voorafgaande “screening” vereist):
 - Plannen die het kader vormen voor projecten uit bijlage I, II of III van het BVR van 10 december 2004 (project-MER-plicht) én niet het gebruik regelen van een klein gebied op lokaal niveau noch een kleine wijziging inhouden én betrekking hebben op landbouw, bosbouw, visserij, energie, industrie, vervoer, afvalstoffenbeheer, waterbeheer, telecomunicatie, toerisme en ruimtelijke ordening;
 - Plannen waarvoor een passende beoordeling vereist is én niet het gebruik regelen van een klein gebied op lokaal niveau noch een kleine wijziging inhouden;
- Plannen die niet onder de vorige categorie vallen en waarvoor geval per geval moet geoordeeld worden of ze aanzienlijke milieueffecten kunnen hebben → “screeningplicht”
- Plannen voor noodsituaties (niet plan-MER-plichtig, maar hier niet relevant).

Gezien het Beleidsplan Ruimte het gebruik regelt van een aanzienlijk gebied en niet beperkt blijft tot kleine wijzigingen in het domein van ruimtelijk ordening valt het plan waarschijnlijk onder de plan-MER plicht. Vanuit Departement Omgeving wordt aangeraden om effectief een plan-MER op te stellen voor Beleidsplannen Ruimte (FAQ Beleidsplanning, 2021).

StadDeinze heeft daarom beslist om in het kader van het planvormingsproces voor het Beleidsplan Ruimte een plan-MER te laten opmaken.

2.2 Elementen van een Gemeentelijk Beleidsplan Ruimte

Conform artikel 2.1.1. e.v. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening is een ruimtelijk beleidsplan gedefinieerd als een plan bestaande uit een strategische visie en een of meer beleidskaders die samen het kader aangeven voor de gewenste ruimtelijke ontwikkeling.

- De **strategische visie** omvat een langetermijnvisie voor de ruimtelijke ontwikkeling. Het zet met andere woorden robuuste beleidslijnen en -doelen uit met een bepaald na te streven toekomstbeeld in het achterhoofd.

- Een **beleidskader** bevat operationele beleidskeuzes voor de middellange termijn en actieprogramma's voor een thema of voor een gebiedsdeel. Beleidskaders beschrijven onder meer hoe en met wie de gewenste ruimtelijke ontwikkeling wordt gerealiseerd. Een beleidskader schikt zich steeds naar de strategische visie van het niveau in kwestie. Beleidskaders geven dus aan op welke wijze er concreet aan de slag moet worden gegaan om de doelstellingen vastgelegd in de strategische visie te realiseren.

Het gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan is erop gericht samenhang te brengen in de voorbereiding, de vaststelling en de uitvoering van beslissingen in de ruimtelijke ordening op het grondgebied van de gemeente. Het is realisatiegericht.

Geen van de onderdelen van een beleidsplan heeft verordenende kracht. Echter, bij het vaststellen of herzien van ruimtelijke uitvoeringsplannen en stedenbouwkundige verordeningen, bij het nemen van een voorkeursbesluit of projectbesluit betreffende complexe projecten en bij het aanvragen van vergunningen voor eigen projecten mogen de gemeenteraad, het college van burgemeester en schepenen en de instellingen die ressorteren onder elk van die organen, niet afwijken van de beleidskaders van het gemeentelijk beleidsplan ruimte, behalve in zeer specifieke gevallen. Voor meer informatie omtrent het beleidsplan ruimte wordt verwezen naar het voorontwerp.

2.3 Toelichting procedure opmaak Beleidsplan Ruimte en bijhorende milieueffectenrapportage

2.3.1 Algemeen verloop procedure

De procedure voor de opmaak van het plan-MER loopt in de tijd parallel met de opmaak van het gemeentelijk Beleidsplan Ruimte. Hoe de milieueffectenrapportage geïntegreerd zit in de opmaak van het gemeentelijk Beleidsplan Ruimte is weergegeven op onderstaande Figuur 1-1.

De opmaak van het plan-MER is zo optimaal mogelijk ingepast in de procedure voor het Beleidsplan Ruimte zodat er een constante inhoudelijke wisselwerking is tussen de planvorming en de milieueffectenrapportage. Keuzes die implicaties kunnen hebben op de milieuimpact worden op deze wijze zo vroeg mogelijk in het planproces gedetecteerd en gedocumenteerd. De inzichten komende uit de milieueffectenrapportage kunnen als gevolg bijdragen aan het vormgeven van de inhoud van het beleidsplan. Reflectie vanuit de m.e.r. op mogelijke beleidskeuzes kan namelijk helpen bij het maken van afwegingen en keuzes zodat deze kunnen worden bijgestuurd in functie van het verduurzamen van het plan vooraleer het plan definitief vastgesteld wordt. Deze wisselwerking gebeurt in een co-creatief en iteratief proces doorheen de verschillende (voor)ontwerp stappen.

Het plan-MER wordt opgemaakt door deskundigen onder leiding van een erkend MER-coördinator. Tijdens de opmaak van het MER vindt overleg plaats tussen de deskundigen en het VECM. Ook bevoegde adviesinstanties en het brede publiek krijgen doorheen de procedure op verschillende momenten de kans opmerkingen te geven op het (voor)ontwerp van zowel het beleidsplan als de plan-MER (zie Figuur 1-1).

Vóór de definitieve vaststelling van het plan door de gemeenteraad, keurt het VECM het plan-MER goed.

De procedurele wisselwerking tussen het Beleidsplan Ruimte en de plan-m.e.r. houdt onder andere in dat:

- de input uit de adviesronde over het voorontwerp Beleidsplan Ruimte meegenomen wordt in de opmaak van het ontwerp plan-MER;

- het openbaar onderzoek over het ontwerp Beleidsplan Ruimte en het ontwerp plan-MER afgestemd kunnen worden (cf. art. 4.2.11§1 uit het DABM).

Dit betekent dat er niet eerst een ontwerp van het gemeentelijk Beleidsplan Ruimte wordt gemaakt dat daarna pas aan een milieueffectenbeoordeling wordt onderworpen, maar dat de milieueffectenbeoordeling in het totstandkomingsproces van het gemeentelijk Beleidsplan Ruimte parallel en iteratief aan het planningsproces informeert. Deze wisselwerking loopt in principe vanaf de conceptnota voor het beleidsplan tot aan de definitieve vaststelling van het Beleidsplan Ruimte.

De goedkeuring van het definitief plan-MER gebeurt na afloop van het openbaar onderzoek en vóór de definitieve vaststelling van het Beleidsplan Ruimte (art. 4.2.11, §4 DABM).

2.4 Team van MER-deskundigen

De effectbespreking van de strategische visie gebeurt aan de hand van de methodologie van de megatrends. De effectbespreking van de beleidskaders gebeurt aan de hand van de thema's van het Donutmodel. De milieueffectbeoordeling van gebiedsgerichte acties gebeurt – op basis van een cartografische analyse – via de criteria (1) open ruimte en waardevol gebied, (2) risicozones, (3) ecosysteemdienstenlevering en (4) knooppuntwaarde en voorzieningenniveau.

Er wordt dus niet gewerkt volgens de klassieke MER-disciplines, maar deze komen wel rechtstreeks of eerder zijdelings aan bod, o.a.

- Grond- en oppervlaktewater;
- Bodem;
- Klimaat;
- Biodiversiteit;
- Landschap;
- Mens (ruimtelijke aspecten en mobiliteit, gezondheid);
- Hinderaspecten (lucht en geluid).

De opmaak van het MER gebeurt door verschillende experts onder toezicht van een erkend MER-coördinator.

Aan het rapport werkten volgende deskundigen mee:

Interne deskundigen

De interne deskundigen zijn verantwoordelijk voor of betrokken bij de opmaak van het programma en bij de nodige administratieve procedures. Specifiek stonden zij in voor de aanlevering van de basisgegevens en het nalezen van het document. De interne deskundigen zijn Pauline Van de Keere en Peter Coppens van de stad Deinze en Daphné Roels en Brecht Cuyvers van OMGEVING.

Externe deskundigen

De externe deskundigen staan in voor de opmaak van het plan-MER, onder leiding van een erkend MER-coördinator. Als **MER-coördinator** treedt **Cedric Vervaeke** op (erkeningsnummer GOP/ERK/MERCO/2019/00014), bijgestaan door **erkend MER-deskundige biodiversiteit Sofie Claerbout** (i.h.b. in functie van de opmaak van een Voortoets Passende Beoordeling, erkeningsnummer EDA-804) en adviseur **Tim Van den Branden**.

Een ruimere vertegenwoordiging van erkende MER-deskundigen wordt gezien het strategische karakter van het plan-MER voor een gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan én het feit dat er geen modelleringen en/of kwantitatieve toetsingskaders worden toegepast, niet nodig geacht. Het VECM volgt deze redenering en is van mening dat er niet noodzakelijk andere erkende MER-deskundigen deel dienen uit te maken van het team (zie §1 van de Richtlijnen, §13.2 in bijlage van voorliggend MER).

3 Omschrijving van het beleidsplan Ruimte

3.1 Krachtlijnen ontwerp

3.1.1 Strategische visie

De strategische visienota “Deinze 2040” schetst het langetermijnkader voor de ruimtelijke ontwikkeling van de stad Deinze. De visie vertrekt vanuit de vaststelling dat de beschikbare ruimte schaars is en dat verdere aantasting van de open ruimte moet worden vermeden. Groei en maatschappelijke ontwikkelingen worden daarom maximaal opgevangen binnen de bestaande bebouwde ruimte, via een kernversterkend en ruimtezuinig beleid.

Dit zijn de geformuleerde beleidsambities:

Algemeen wensbeeld Deinze 2040;

- Deinze als compacte en veerkrachtige stad:
Deinze ontwikkelt zich als een samenhangend geheel van stedelijk gebied, dorpen en open ruimte, waarbij elke structuur een eigen rol en identiteit behoudt.
- Open ruimte als kwalitatieve en robuuste drager:
De open ruimte wordt maximaal gevrijwaard en versterkt en speelt een sleutelrol voor water, ecologie, landbouw, landschap en ontspanning.
- Bundeling van functies en activiteiten:
Wonen, werken, voorzieningen en recreatie worden geconcentreerd in kernen en bedrijventerreinen om verdere versnippering te vermijden.
- Ruimtelijke veerkracht als antwoord op klimaatverandering:
De stad en het landschap worden klimaatrobust ingericht, met aandacht voor waterbeheer, ontharding en groenblauwe netwerken.
- Leefkwaliteit en identiteit als uitgangspunt:
Ruimtelijke ontwikkeling moet bijdragen aan gezondheid, ontmoeting, herkenbaarheid en leefbaarheid.

De open ruimte in Deinze 2040;

- Maximaal vrijwaren van open ruimte:
De open ruimte blijft overwegend open en wordt niet verder aangesneden voor grootschalige verharding of bebouwing.
- Open ruimte als multifunctioneel systeem:
De open ruimte vervult tegelijk functies op het vlak van landbouw, natuur, waterbeheer, klimaatadaptatie en recreatie.
- Valleien en waterlopen als ruggengraat:
De Leievallei, beekvalleien en grachten structureren het landschap en zijn cruciaal voor waterberging en ecologische samenhang.

- Versterking van landschap en biodiversiteit:
Behoud en herstel van kleine landschapselementen, zichtrelaties en ecologische verbindingen staan centraal.
- Afstemming met bebouwde ruimte:
Kernversterking in bebouwde gebieden is noodzakelijk om de open ruimte te kunnen vrijwaren.

De dorpen in Deinze 2040;

- Dorpen als herkenbare kernen met eigen identiteit:
Elk dorp behoudt zijn schaal, karakter en relatie met het omliggende landschap.
- Beperkte en gerichte ontwikkeling:
Nieuwe ontwikkelingen gebeuren hoofdzakelijk binnen bestaande dorpskernen en zijn afgestemd op draagkracht en voorzieningen.
- Vrijwaren van open ruimte rond dorpen:
Verdere lintbebouwing en verspreide bebouwing worden ontmoedigd.
- Zorgvuldige randen en overgangen:
Overgangen tussen dorp en open ruimte worden landschappelijk en ecologisch ingericht.
- Verbeteren van leefkwaliteit:
Inzetten op vergroening, ontharding, trage verbindingen en kwalitatieve publieke ruimtes.

Het stedelijk gebied in Deinze 2040

- Stedelijk gebied als primaire opvangruimte voor groei:
Wonen, voorzieningen en verweefbare bedrijvigheid worden geconcentreerd in het stedelijk gebied.
- Kwalitatieve kernversterking en verdichting:
Verdichting gebeurt met aandacht voor woonkwaliteit, groen, water en publieke ruimte.
- Groenblauwe structuren in de stad:
Waterlopen, parken en groene assen vormen mee de structuur van het stedelijk gebied.
- Duurzame mobiliteit en doorwaadbaarheid:
Het stedelijk gebied wordt ingericht op maat van fietsers, voetgangers en openbaar vervoer.
- Relatie met dorpen en open ruimte:
Het stedelijk gebied functioneert complementair aan dorpen en open ruimte, niet ten koste ervan.

Bedrijventerreinen en economie in Deinze 2040

- Bedrijventerreinen als logische locatie voor niet-verweefbare bedrijvigheid:
Bedrijvigheid wordt gebundeld op bestaande bedrijventerreinen.

- Geen versnippering van economische functies:
Nieuwe bedrijvigheid in open ruimte wordt vermeden.
- Herontwikkeling boven uitbreiding:
Inzetten op intensiever en efficiënter ruimtegebruik binnen bestaande terreinen.
- Aandacht voor ruimtelijke en milieukwaliteit:
Bedrijventerreinen worden klimaatrobust en landschappelijk beter ingepast.
- Goede ontsluiting zonder overbelasting omgeving:
Mobiliteit en bereikbaarheid worden afgestemd op draagkracht van de omgeving.

Sport en recreatie in Deinze 2040

- Brielmeersen verder uitbouwen
Het bovenlokale belang van deze aantrekkingspool maximaal uitbouwen.
- Indoor en outdoor aanbod blijven vernieuwen en uitbreiden
Bestaande sport- en recreatiesites in de toekomst maximaal bestendigen en versterken.
- Infrastructuur meer delen
Nieuwe sportieve en recreatieve voorzieningen en infrastructuur per dorp moet maximaal geclusterd worden bij bestaande.
- Sport- en recreatievoorzieningen beter verbinden
Inzetten op goede fiets- en wandelverbindingen vanuit stedelijk gebied en dorpen richting de verschillende sport- en recreatieverbindingen.
- Publieke ruimtes meer activeren
Diverse sport-, spel- en ontspanningsmogelijkheden integreren in de publieke ruimtes.
- Identiteit van elk dorp versterken
Sport- en recreatievoorzieningen blijven faciliteren op schaal van het dorp.
- Recreatiemogelijkheden op en rond open water verder faciliteren
Bestaande open waterrecreatiemogelijkheden te behouden en waar nodig te versterken.

De strategische visie vormt het richtinggevend kader voor de vier beleidskaders. Voor meer inhoudelijke informatie wordt er verwezen naar de strategische visienota 'Deinze 2040'.

3.1.2 **Beleidskader 'Dorpen'**

Het beleidskader Dorpen beschrijft de ruimtelijke visie voor de dorpskernen op het grondgebied van Deinze. Het beleid is gericht op het versterken en bestendigen van de bestaande dorpsstructuren, met respect voor hun schaal, identiteit en landschappelijke context. Wonen, voorzieningen en verweefbare functies worden zoveel mogelijk binnen de dorpskernen geconcentreerd.

Verdere lintbebouwing en verspreide bebouwing in de open ruimte worden ontmoedigd. De randen van de dorpen worden zorgvuldig vormgegeven, met aandacht voor overgangen naar het omliggende landschap, doorzichten, waterhuishouding en landschapselementen. Binnen de dorpen wordt ingezet op vergroening, ontharding, trage verbindingen en versterking van lokale groenblauwe structuren, zodat de leefbaarheid toeneemt zonder bijkomende druk op de open ruimte.

3.1.3 **Beleidskader 'Bedrijventerreinen'**

Het beleidskader Bedrijventerreinen behandelt de economische ruimte binnen Deinze en richt zich op het versterken, verduurzamen en efficiënter benutten van de bestaande bedrijventerreinen. Nieuwe ruimteclaims in open ruimte worden vermeden; de nadruk ligt op herontwikkeling, intensivering en kwaliteitsverbetering van bestaande sites.

Binnen bedrijventerreinen wordt ingezet op clustering, stapeling van functies, collectieve voorzieningen en een klimaatadaptieve inrichting met aandacht voor water en groen. Zonevreemde en slecht gelegen bedrijven worden in principe niet verder uitgebreid. Het beleidskader streeft naar een evenwicht tussen economische activiteit, ruimtelijke kwaliteit en het beperken van hinder voor de omgeving.

3.1.4 **Beleidskader 'Open ruimte'**

Het beleidskader Open ruimte beschrijft de ontwikkelingsperspectieven voor de open ruimte van Deinze, die wordt beschouwd als een samenhangend geheel met belangrijke functies op het vlak van ecologie, landbouw, waterbeheer en landschap. Het beleid is gericht op het maximaal vrijwaren van deze open ruimte en het beperken van bijkomend ruimtebeslag, met de ambitie om tegen 2040 geen netto bijkomende aansnijding meer toe te laten.

Valleigebieden, beekstructuren en watergevoelige zones nemen een centrale plaats in dit beleidskader in. Er wordt ingezet op ontharding, waterretentie, infiltratie en buffering, en op de versterking van groenblauwe netwerken en landschappelijke structuren. Professionele landbouw blijft een belangrijke openruimtefunctie, mits aandacht voor landschappelijke inpassing en ecologische kwaliteit. Nieuwe grootschalige harde functies in open ruimte worden in principe uitgesloten.

3.1.5 **Beleidskader 'Stedelijk gebied'**

Het beleidskader Stedelijk gebied focust op de stadsdelen Deinze, Petegem en Astene. Hier wordt een uitgesproken kernversterkend beleid gevoerd, waarbij wonen, voorzieningen, recreatie en verweefbare bedrijvigheid worden gebundeld binnen het stedelijk weefsel. Verdichting en herontwikkeling zijn

mogelijk, op voorwaarde dat ze gepaard gaan met kwaliteitsvolle publieke ruimte, voldoende groen en aandacht voor leefkwaliteit.

Het stedelijk gebied wordt beschouwd als een belangrijke hefboom om de open ruimte te vrijwaren. Er wordt sterk ingezet op ontharding, vergroening en het versterken van groenblauwe structuren, evenals op een robuust stedelijk watersysteem. Duurzame mobiliteit en een goede doorwaadbaarheid van het stedelijk gebied vormen belangrijke pijlers binnen dit beleidskader.

Voor meer gedetailleerde informatie over inhoud van de beleidskaders wordt er verwezen naar het ontwerp beleidsplan ruimte Deinze.

3.2 Verband met andere relevante plannen en programma's

Het ruimtelijk beleidsplan Deinze is de opvolger van de bestaande gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen van Deinze en Nevele. Er werd een evaluatie gemaakt van dit GRS, waarbij werd nagegaan welke elementen uit dit plan nog steeds actueel zijn, welke elementen aan herziening toe zijn en welke nieuwe elementen aandacht verdienen. Dit wordt samengevat in onderstaande tabel.

Gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Deinze en Nevele	
Open ruimte	
Elementen die nog steeds actueel zijn	- Het vrijwaren van de open ruimte. - Het versterken van landschappelijke kwaliteiten, kenmerken en structuren. - Gedifferentieerd openruimtebeleid wordt verder gezet.
Elementen die aan herziening toe zijn	- Beter verbinden van openruimtegebieden (zowel het zoeken van natte als droge ecologische verbindingen binnen en tussen openruimtegebieden).
Nieuwe elementen die aandacht verdienen	- Thema's rond klimaatmitigatie- en adaptatie, ruimtebeslag, hernieuwbare energie en zonevreemdheid verdienen meer aandacht. - Heropwaardering van biodiversiteit door voldoende ruimte te voorzien voor de ecosystemen. - Ruimte voor water. - Verschillende gebruikers verweven in open ruimte door het uitrollen van een fiets- en wandelnetwerk waardoor beleving en relatie tussen Deinzenaren en ecohydrologische infrastructuur worden verhoogd.
Bebouwde ruimte	
Elementen die nog steeds actueel zijn	- Verhoging van het ruimtelijk rendement in de bebouwde ruimte. - Aandacht voor ruimtelijke kwaliteit van projecten. - Kernversterkend beleid in de dorpen en het stedelijk gebied.
Elementen die aan herziening toe zijn	- Ontwikkelingsperspectieven van de bebouwde ruimte (dorpen en stedelijk gebied). - Ontwikkelingsperspectieven van de woonuitbreidingsgebieden. - Identiteit/eigenheid van Deinze na fusie koesteren, versterken en zichtbaar houden in toekomstige ontwikkelingen.
Nieuwe elementen die aandacht verdienen	- Leefbaarheid van de dorpen. - Dorpsranden als zachte overgangen tussen de dorpen enerzijds en de open ruimte anderzijds. - Uitdagingen zoals verdichting en sociale cohesie.

	- Voldoende ruim en gemengd woonaanbod voorzien voor toenemend aantal inwoners en veranderde bevolkingssamenstelling. - Dorpen en stedelijk gebied beter met elkaar verbinden. - Inzetten op kwalitatieve, gedeelde buitenruimte die het samenleven ondersteunt en de woon- en leefkwaliteit verhoogt. - Kwalitatieve, belevingsvolle en groenblauwe ruimte voorzien in bebouwde ruimte. - Projectmatige benadering van stadsvernieuwingsprojecten. - Beleid rond autoluw verblijfsgebied, afgebakend door de Stadsboulevard.
Economische structuur	
Elementen die nog steeds actueel zijn	- Belang van ondernemers voor werkgelegenheid, inkomen en aantrekkingskracht voor Deinzenaars en niet-Deinzenaars.
Elementen die aan herziening toe zijn	- Verweving van niet hinderlijke bedrijvigheid in bebouwde ruimte.
Nieuwe elementen die aandacht verdienen	- Dubbel gebruik. - Uitdagingen zoals het verbeteren van de bereikbaarheid en ontsluiting van bedrijventerreinen, voldoende en gemengde bedrijvigheid voorzien in de stad en ondernemers op de juiste plek voorzien. - Onderzoek naar watergebonden transport en bijhorende kade-infrastructuur. - Thema's rond het klimaatrobuuster maken van bedrijventerreinen, hernieuwbare energie en het doorbreken van monofunctionaliteit. - Inzetten op nabijheid van kleine tot middelgrote (weinig hinderende) bedrijvigheid.
Toeristisch-recreatieve structuur	
Elementen die nog steeds actueel zijn	/
Elementen die aan herziening toe zijn	/
Nieuwe elementen die aandacht verdienen	- Versterking van bestaande sport- en recreatiesites. - Gevarieerd aanbod van sport- en recreatie verspreid over het grondgebied.
Mobiliteit	
Elementen die nog steeds actueel zijn	/
Elementen die aan herziening toe zijn	/
Nieuwe elementen die aandacht verdienen	- Uitdagingen zoals de modal shift en het transformeren van steenwegen tot veilige, kwalitatieve en aantrekkelijke corridors. - Uitbouwen duurzaam parkeerbeleid. - Vervollediging Stadsboulevard door missing link op te lossen tussen N43 en N35. - Zachte verbindingen in open en bebouwde ruimte. - Doorwaadbaarheid.

Verder is ook afstemming nodig met het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen en het Beleidsplan Ruimte Oost-Vlaanderen in opmaak. Het juridisch en beleidsmatig kader is samengevat in §13.1.

4 Algemene methodologische aanpak

4.1 Doel van de strategische milieueffectbeoordeling

Het strategische plan-mer heeft conform de Europese plan-MER richtlijn twee hoofddoelstellingen:

- 1) het bewerkstelligen van een hoge graad van milieubescherming
- 2) het integreren van milieuoverwegingen in de planvorming ter promotie van duurzame ontwikkeling

In functie van het beschermen van het milieu worden de positieve en negatieve milieugevolgen van het beleidsplan op hoofdlijnen in beeld gebracht en wordt er advies gegeven over hoe hiermee in mogelijke vervolgstappen op lagere niveaus kan worden omgegaan. Hiervoor worden de beleidskeuzes uit het plan beoordeeld op basis van enerzijds hun robuustheid t.o.v. verwachte trends en anderzijds op hun effecten op het milieu (zie §4.3 Getrapte benadering). Daarbij is er specifiek aandacht voor het globale overzicht en de relationele samenhang tussen de mogelijke milieueffectengroepen, aangezien deze het beste opgemerkt en aangepakt kunnen worden op het strategische niveau.

De tweede doelstelling vergt van de milieueffectbeoordeling dat ze bijdraagt aan het formuleren van de gewenste beleidsrichtingen in functie van duurzame ontwikkeling. Hiervoor streeft het m.e.r.-onderzoek naar het begrijpen van het socio-ecologisch systeem op het grondgebied van de gemeente. Door dit context specifieke inzicht in het systeem en vooral de factoren die zijn evolutie beïnvloeden kan worden ingeschat welke aspecten mogelijks als hefboom voor de gewenste transitie naar duurzame ontwikkeling kunnen dienen. Het is op deze kritische factoren dat de strategische focus komt te liggen in de verdere effectbeoordeling. Het studiewerk voor de strategische milieueffectbeoordeling wordt zo toegespitst **op die aspecten die er echt toe doen** en vanuit duurzaamheidsoogpunt een meerwaarde kunnen bieden aan de besluitvorming rond het Beleidsplan Ruimte.

4.2 Afbakening studiebereik en diepgang van de milieueffectbeoordeling

Bovenstaande doelstellingen van de strategische milieueffectbeoordeling zijn bepalend voor de afbakening van het studiebereik (scoping) en de diepgang en detailgraad van de analyse.

Zoals gezegd zal de effectbeoordeling focussen op de milieuthema's waarvan de inzichten een strategische bijdrage kunnen leveren aan de besluitvorming rond het Beleidsplan Ruimte. Het betreft kritische thema's die bestaande of toekomstige knelpunten in het plangebied weergeven en waar het plan op zou kunnen inwerken. Deze onderzoeksthema's verschillen voor de strategische visie en de beleidskaders gezien de verschillende aard van de beleidskeuzes die in beide plannen gemaakt worden (zie §4.3 Getrapte benadering). Als gevolg wordt de scoping van de relevante thema's voor beide planonderdelen op maat uitgevoerd, respectievelijk in §6.1 voor de strategische visie en in §7.1 voor de beleidskaders. Daarbij werken de eerste inzichten uit de milieueffectbeoordeling van de strategische visie richtinggevend bij de scoping voor de be-mer-ing van de beleidskaders. Bij beide planonderdelen dienen de volgende overwegingen als leidraad bij de selectie van de relevante onderzoeksthema's:

- Kan het ruimtelijk beleid een wezenlijke impact hebben op het milieuaspect?

- Is het milieuaspect relevant gelet op de aard en detailleringsniveau van het plan?

De nadruk ligt op effecten die relevant zijn in de strategische fase van de besluitvorming over het Beleidsplan Ruimte. Daarom worden de milieueffecten op dit strategische, conceptuele niveau beschreven binnen de mogelijkheden van de detailgraad van de beschikbare informatie. Die detailgraad is eerst en vooral beperkt omwille van de abstractiegraad van de te beoordelen visie waardoor informatie over de resulterende concrete, locatie-specifieke ingrepen ontbreekt. Een tweede beperking heeft betrekking op de inherent onzekere informatie over de toekomstige referentiesituatie in 2040. Hier zijn logischerwijs quasi geen gegevens over beschikbaar, laat staan gedetailleerde. Deze beperkingen maken dat een gedetailleerde en kwantitatieve inschatting van alle denkbare effecten van het plan niet mogelijk is. Het inzetten van modellen heeft dan ook weinig zin, aangezien zij met deze zelfde beperkingen kampen en zouden leiden tot een vals gevoel van nauwkeurigheid. De milieubeoordeling zal bijgevolg op een **kwalitatieve wijze gebeuren en op hoofdlijnen analyseren** wat de voornaamste potentiële effecten zijn van de beleidskeuzes in het plan voor een aantal beleidsmatig relevante thema's, verder vertaald naar criteria en indicatoren. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de bestaande gegevens over de huidige situatie en eerder uitgevoerde onderzoeken over de verwachte evolutie van het milieu.

Het detailniveau van deze strategische milieueffectbeoordeling ligt dus lager en de onzekerheid hoger dan het geval is bij een milieueffectbeoordeling met het detailniveau van een project. In functie van het informeren van en het bijdragen tot de besluitvorming rond het Beleidsplan Ruimte is deze hoge detailgraad echter niet nodig. Gezien de strategische aard van de beslissingen die worden genomen in het Beleidsplan Ruimte is het in beeld brengen van de sleuteleffecten op het milieu het meest nuttige om het maken van deze beslissingen te ondersteunen. Hierbij moet opgemerkt worden dat het plan-MER voor het beleidsplan niet de "laatste kans" vormt om een milieueffectbeoordeling uit te voeren. Naarmate het Gemeentelijk Beleidsplan Ruimte doorwerkt in ruimtelijke uitvoeringsplannen, andere plannen en, uiteindelijk, projecten, zullen andere en meer gedetailleerde milieueffectrapporten uitgewerkt (moeten) worden (bv. plan-MER of plan-MER-screening i.k.v. geïntegreerde RUP-mer-processen; project-MER of project-MER-screening i.k.v. omgevingsvergunningsprocedures).

4.3 Getrapte benadering

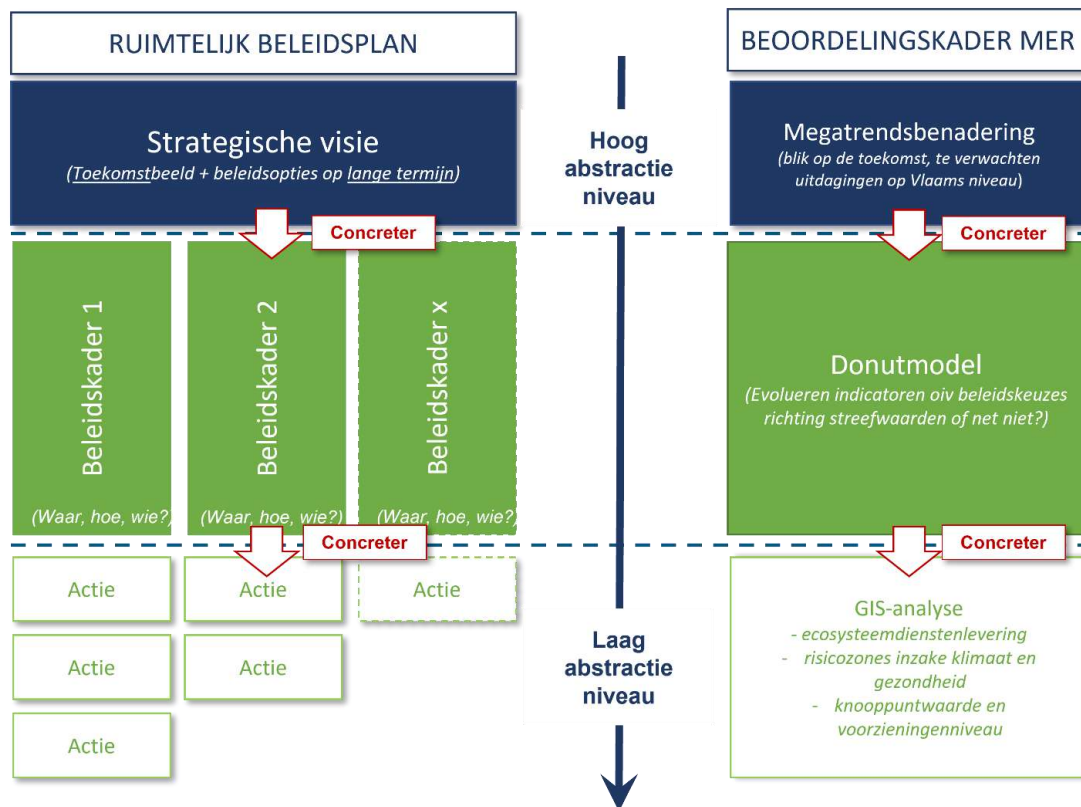
De methodologie van een strategische milieueffectbeoordeling vergt een aanpak op maat. De onderzoeksopzet van de strategische milieubeoordeling hangt namelijk samen met de kenmerken van het te beoordelen plan (Bron: Roadmap voor milieueffectbeoordeling op strategisch niveau, Antea Group, 2021). De planfiguur van een ruimtelijk beleidsplan bevat verschillende planonderdelen, die allen andere vragen proberen te beantwoorden en daardoor verschillen qua karakter en doelstelling:

Strategische visie	Beleidskader	Actie
Lange termijn	Middellange termijn	Korte termijn
Algemene doelstellingen & ontwikkelingsperspectieven	Operationele beleidskeuzes	Uitvoering op het terrein
Toetssteen van het beleid	Motor van het beleid	Toepassing van het beleid
'Waarom' en 'welke' (koers/richting)	'Hoe' en 'waar' (handelswijze)	'Waar' en 'wanneer' (acties en maatregelen)

Hoog abstractieniveau	→	Laag abstractieniveau
-----------------------	---	-----------------------

Vanuit deze logica houdt het dan ook steek om voor de verschillende planonderdelen een eigen, gepaste aanpak voor de milieueffectbeoordeling te gebruiken. De opeenvolging van strategische visie, beleidskaders en actieplannen in het planvormingsproces krijgt dus zijn weerslag in een getrapte benadering van het MER, waarbij de milieueffectbeoordeling van het eerste deel op eerder abstracte wijze wordt benaderd en het laatste op meer concrete wijze (zie Figuur 4-1). Bevindingen uit de eerste trap kunnen daarbij niet enkel de onderzoeksopzet van het MER bij de volgende trappen verder vormgeven en verfijnen, maar omwille van de sterke integratie tussen plan-MER en de planvorming ook als aanbevelingen en suggesties een doorvertaling krijgen in de volgende niveaus van het beleidsplan (van strategische visie naar de beleidskaders, en van de beleidskaders naar het actieplan).

Een overzicht van de verschillende abstractieniveaus in een ruimtelijk beleidsplan met daaraan de gekoppelde beoordelingskaders is weergegeven in Figuur 4-1. Hieronder worden deze meer in detail toegelicht.

Figuur 4-1: Koppeling van de verschillende fasen van een ruimtelijk beleidsplan met een mogelijk milieubeoordelingskader conform het abstractieniveau.

Beoordeling strategische visie: toetsing robuustheid t.a.v. Megatrends

Een strategische visie beschrijft de visie op lange termijn voor de gewenste ruimtelijke ontwikkeling, alsook de daarvoor te volgen beleidsstrategieën. Een strategische visie moet daarom doorgaans kunnen inspelen op verwachte ontwikkelingen in een tijdsperiode gaande van het heden tot ongeveer 2040. Dit vergt inzicht in wat de toekomst zal brengen. Om deze visie op een goede manier te kunnen evalueren moet in het beoordelingskader de vertaalslag naar de verre toekomst ook aanwezig zijn. Op dit niveau is het vooral van belang inzicht te verschaffen in de mate waarop de strategische visie robuust genoeg is om met voorspelde veranderingen om te gaan en na te gaan wat de beoogde visie en hiermee gepaard gaande doelstellingen en ontwikkelingsperspectieven betekenen voor het milieu, dat zelf in deze periode ook reeds onderhevig is aan verandering. Op basis hiervan wordt dan ingeschat of de doelstelling aan zich zal leiden tot een verbetering/ verslechtering van het milieu. Hiervoor is het belangrijk een beoordelingskader te gebruiken dat voorspelde ontwikkelingspatronen voor de toekomst mee in rekening neemt en tegelijkertijd uiting geeft aan hetzelfde abstractieniveau waarop de strategische visie opgesteld is.

Het milieuonderzoek voor de strategische visie zal in het MER dan ook eerder benaderd worden als een robuustheidscheck/ stresstest, waarbij wordt geëvalueerd of de vooropgestelde doelstellingen voldoende inspelen op huidige en toekomstige knelpunten inzake milieu en waar de visie nog kan

worden aangescherpt zodat er al enige garantie is dat de beleidskaders die hieruit zullen voortvloeien de lat hoog genoeg leggen op vlak van milieu en klimaat. De beoordeling/evaluatie van de strategische visie gebeurt door het toetsen van de visie en meer bepaald de algemene doelstellingen of ambities en ontwikkelingsperspectieven op zich i.r.t. milieu-, duurzaamheids- en klimaataspecten. Wat betekent de beoogde visie en hiermee gepaard gaande doelstellingen en ontwikkelingsperspectieven voor het milieu? Kan de doelstelling an sich leiden tot verbetering/verslechtering van het milieu? Als planhorizon voor deze beoordeling wordt 2040 gehanteerd.

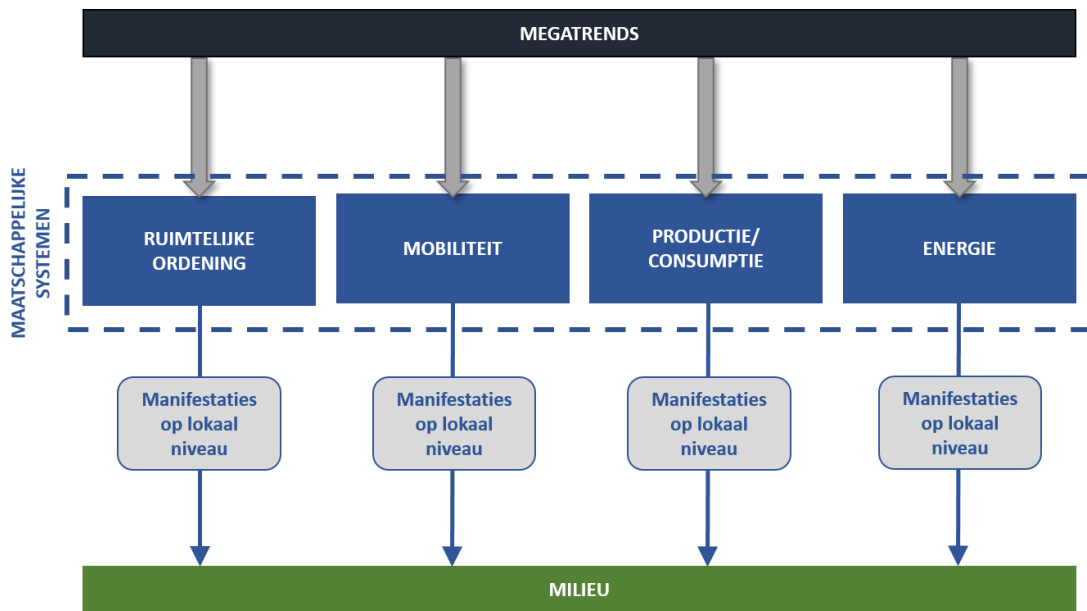
De **megatrendsbenadering** vormt een geschikt kader om in te schatten of het plan überhaupt ambitieus genoeg is en zich voldoende kan wapenen tegen de verwachte trends die zich (deels nu al) in Vlaanderen (zullen) afspelen. Voorliggend plan-MER baseert zich voor de uitwerking van dit beoordelingskader op de studies/ milieurapporten (2014 en 2018) van de VMM, waarbij de mogelijke impact van globale megatrends op de samenleving en het milieu in kaart werd gebracht voor Vlaanderen.

Megatrends zijn mondiale langdurige veranderingsprocessen met een zeer brede scope en ingrijpende en kritieke gevolgen voor de maatschappij. Het zijn krachtige factoren die de toekomstige samenleving door fundamentele ontwikkelingen mee vormgeven en zullen veranderen. Zonder sturende beleidsmaatregelen zullen ze dus mogelijks vérstrekkende gevolgen hebben op het milieu (zowel positief als negatief). Aangezien megatrends bovendien een lange tijdshorizon hebben, zijn ze uitermate geschikt voor het aftoetsen van plannen op strategisch niveau. Op deze manier kan er als het ware een blik geworpen worden naar hoe de maatschappij er in de toekomst mogelijks kan uitzien en wat de drijvende krachten achter deze maatschappij zullen zijn. Er kan daarom ook nu al worden afgevraagd in welke mate de strategische visie reeds rekening houdt met de gevolgen van de megatrends en wat de consequenties, risico's en opportuniteiten op lange termijn kunnen zijn.

In het totaal werden er (op Vlaams niveau) door de VMM zes relevante megatrends geïdentificeerd:

1. Veranderende demografische evenwichten (bevolkingsgroei, verstedelijking, vergrijzing, ...)
2. Versnelde technologische ontwikkelingen (ICT-toepassingen, mechatronica, ...)
3. Toenemende tekorten aan grondstoffen en hulpbronnen (toename in gebruik van afval- en reststromen, groei van lokale productie- en consumptieketens, ...)
4. Toenemende multipolariteit in de samenleving (Individualisering, toename in diversiteit, ...)
5. Klimaatverandering (versterking urban heat islands, verandering in neerslagpatronen, ...)
6. Toenemende kwetsbaarheid van systemen (grenzen aan het economisch systeem, onder druk staan van hulpbronsystemen, ...)

Deze megatrends grijpen in op **4 maatschappelijke systemen** en zorgen zo indirect voor een impact op het milieu: *het ruimtelijke ordening systeem, het mobiliteitssysteem, het energiesysteem en het productie- en consumptiesysteem* werden door de VMM geïdentificeerd als de kritische maatschappelijke systemen waardoor de megatrends zullen inwerken op het milieu in Vlaanderen. Op basis van de specifieke eigenschappen en systeemkenmerken van de gemeente worden in functie van de milieueffectbeoordeling de relevante megatrends geselecteerd en vertaald naar hun uitwerking ('manifestatie') op lokaal niveau met gevolgen voor het milieu (zie voorstel reikwijdte §6.1). Deze 'manifestaties' van de megatrends zullen ook de beschrijving van de referentiesituatie thematisch structureren (zie §5).

Figuur 4-2: Ingrijpen van megatrends op maatschappelijke systemen met lokale manifestaties van de trends en milieueffecten tot gevolg

De doelstellingen/ambities en ontwikkelingsperspectieven van de strategische visie worden vervolgens uitgezet tegen de manifestaties van de megatrend om in te schatten of het plan de (negatieve of positieve) effecten van de megatrends op het milieu verzwakt of versterkt (zie uitwerking beoordelingskader §6.2).

Niet alle megatrends bevatten een strikt ruimtelijke component (en kunnen dus door het beleidsplan ruimte in positieve of negatieve zin beïnvloed worden), maar ook niet-ruimtelijke componenten kunnen wél een impact hebben op de milieukwaliteit tegen 2040 (bv. daling gebruik kunstmest en bestrijdingsmiddelen door betere technologieën), hetgeen een rol zal spelen in de beschrijving van de referentiesituatie anno 2040.

Beoordeling beleidskaders: toetsing aan thema's van het Donut Model

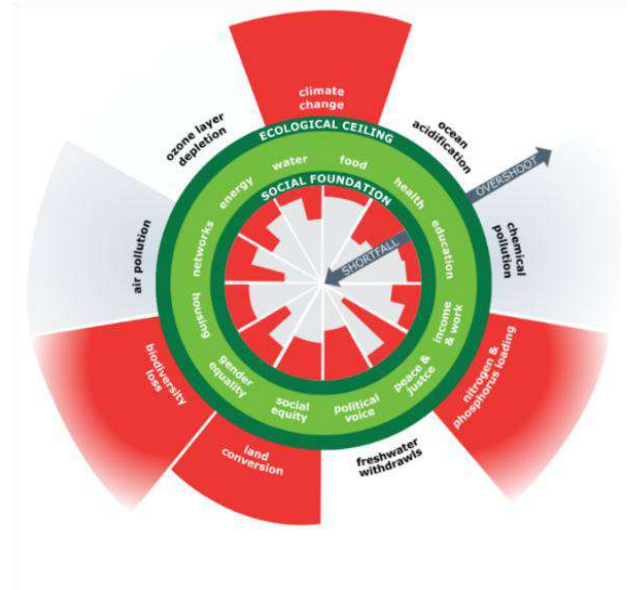
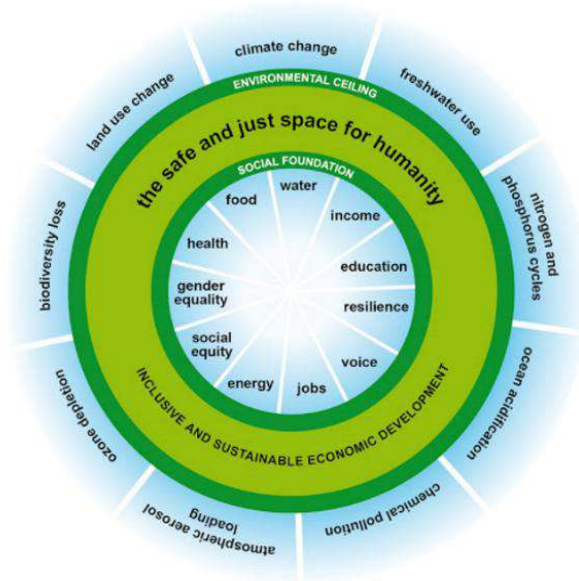
De beleidskaders zorgen bij de opmaak van een gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan voor een doorvertaling van de strategische visie naar meer praktische (deel)thema's. Ze leggen vast waar, hoe en op welke manier de doelstellingen uit de strategische visie kunnen worden gerealiseerd op korte en middellange termijn. Het voorwerp van analyse bij de MER zijn op dit niveau de ontwikkelingsstrategieën/ principes en de randvoorwaarden voor ontwikkeling die – al dan niet voor bepaalde deelgebieden – gedefinieerd worden in het beleidskader. De beleidskeuzes uit de beleidskaders zijn concreter dan die uit de strategische visie, maar nog niet (altijd) zo concreet dat ze duidelijk omliggende acties op specifieke locaties beschrijven. Er is dus nood aan een beoordelingskader dat concreter is dan de megatrends, maar toch ook abstract genoeg is om met het gebrek aan tastbare effecten op de klassieke milieuelementen (bodem, water, lucht, ecotopen etc.) om te gaan.

Het milieuonderzoek voor de beleidskaders focust dan ook op de mogelijke impact van de beleidskeuzes op de biofysische processen die een fundamentele rol spelen in het functioneren van het Aardsysteem en zo bepalend zijn voor de staat van het milieu. Rockström et al. (2009) hebben 9 van deze processen en hun wereldwijde kantelpunten geconceptualiseerd als 'planetary boundaries'. Deze categorisatie omvat de belangrijkste biogeochemische cycli van stikstof, fosfor, koolstof en water; de belangrijkste fysische circulatiesystemen klimaat, stratosfeer en oceanen; de biofysische systemen die bepalend zijn voor de zelfregulerende capaciteit en veerkracht van de Aarde zijnde mariene & terrestrische biodiversiteit en landsystemen; alsook twee kritische aspecten van antropogene verstoring zijnde chemische vervuiling en luchtvervuiling (met name aerosol gehalte in de lucht).

Focussen op deze abstractere processen zoals bijvoorbeeld de stikstofcyclus in de milieueffectbeoordeling heeft het voordeel dat er een inschatting van het milieueffect van de beleidskeuze kan gemaakt worden onafhankelijk van te weten waar de stikstof uiteindelijk op microschaal terecht komt (zij het een kleine beek, grote rivier, een eutroof grasland of een oligotroof bos). Het streven van de milieueffectbeoordeling op niveau van een beleidsplan is het verbeteren van de cycli in het algemeen, waardoor de lokale kwaliteit van de diverse aanwezige milieus automatisch ook zal verbeteren.

Kate Raworth werkte verder op dit idee van 'planetary boundaries' met het Donut model. Het Donutmodel is een conceptueel denkkader dat op een eenvoudige en visuele manier de duurzame fysieke omgeving weergeeft voor menselijke welvaart binnen planetaire grenzen ('ecologisch plafond') terwijl er tegelijkertijd voldaan wordt aan de sociale basisbehoeften van een gemeenschap ('sociaal fundament'). Belangrijk is dat de keuzes in de beleidskaders zich tussen deze grenzen zullen moeten bewegen om de duurzaamheid van het gebied waarover het beleidsplan uitspraken doet, te kunnen garanderen. Dankzij het sociale fundament kunnen ook thema's zoals gezondheid, energie en voedselvoorziening in het MER meegenomen worden.

De thema's van het ecologisch plafond en sociaal fundament zijn weergegeven in onderstaande figuur en beschreven in onderstaande tabellen. De thema's die van toepassing zijn voor de beoordeling van de beleidskaders (zie §7.1) zijn aangeduid in het lichtgeel.

Figuur 4-3: De ideale donut (links) en het globale donutmodel waarvan de grenzen worden overschreden (zie rode wiggen)

Tabel 4-1: Beschrijving thema's ecologisch plafond Donut model

	Thema	Beschrijving	Globale indicatoren
ECOLOGISCH PLAFOND	Klimaatverandering ³	Broeikasgassen zoals CO ₂ , CH ₄ en N ₂ O in de atmosfeer versterken het natuurlijke broeikaseffect op Aarde en zorgen daardoor voor een temperatuurstijging.	Atmosferische CO ₂ concentratie (ppm)
	Oceaanverzuring	CO ₂ lost op in de oceanen en zorgt door de vorming van koolzuur voor een verzuring van het water	Gemiddelde verzadiging van CaCO ₃ aan het oceaanooppervlak in vergelijking met pre-industriële niveaus
	Chemische vervuiling	Voorkomen van toxische verbindingen zoals organische polluenten en zware metalen in de biosfeer met genetisch schade voor organismen (incl. de mens) tot gevolg	Nog geen globale variabele gedefinieerd
	Stikstof- en fosforverzadiging	Overdadige stikstof en fosfor zorgt voor de eutrofiëring van terrestrische en aquatische ecosystemen. Dit zorgt voor het ernstig verminderen van de biodiversiteit en kan leiden tot aquatisch zuurstofgebrek en massasterfte.	Hoeveelheid reactieve stikstof gebruikt als meststof (miljoen ton per jaar)
	Zoetwater onttrekking	Overdadige onttrekkingen van water beïnvloeden de hydrologische cyclus en kunnen leiden tot het droogleggen van rivieren meren en aquifers	Consumptie van blauw water (km ³ /jaar)
	Landconversie	Omzetting van land ten voordele van menselijk gebruik bv. omzetten van bos naar stad, landbouw of wegen	Oppervlakte bebost land in verhouding tot bebost land voor menselijke omzettingen
	Verlies van biodiversiteit	Vermindering van het aantal en variatie van levende soorten met mogelijke uitstervingen tot gevolg.	Ratio van uitgestorven soorten per miljoen soorten per jaar
	Luchtvervuiling	Polluenten uitgestoten naar de lucht kunnen levende organismen (incl. de mens) schaden	Nog geen globale variabele gedefinieerd
	Aantasting van de ozonlaag	Bepaalde antropogene chemische stoffen breken de ozonlaag in de stratosfeer af en stellen de Aarde en zijn inwoners zo bloot aan schadelijke UV-straling.	Concentratie ozon in de stratosfeer (Dobson units)

³ Dit thema handelt met andere woorden over het mitigeren van klimaatverandering. Adaptatie tegen de gevolgen van klimaatverandering komt naar voor in het sociaal fundament, meer bepaald de thema's gezondheid, huisvesting, voedselvoorziening en watervoorziening.

Tabel 4-2: Beschrijving thema's sociaal fundament Donut model

	Thema	Beschrijving	Globale indicatoren
SOCIAAL FUNDAMENT	Voedselvoorziening	Veilige, voldoende, voedzaam en betaalbare voeding	Aandeel ondervoede bevolking
	Gezondheid	Toegang tot veilige leefomgevingen en betaalbare, kwaliteitsvolle gezondheidszorg om ziektes en letsels te voorkomen en te genezen	Ratio moedersterfte Ratio mortaliteit ten gevolge van luchtvervuiling
	Educatie	Toegang tot levenslang leren	Aandeel kinderen (12-15 jaar) die niet naar school gaan
	Inkomen en werk	Degelijk werk en eerlijk inkomen	Aandeel bevolking onder armoedegrens % (jongeren)werkloosheid
	Vrede en rechtvaardigheid	Persoonlijke veiligheid, rekenschap van de overheid en toegang tot rechtvaardigheid	Corruptie index Moordcijfers
	Politieke inspraak	Bevolking heeft inspraak in en invloed op de beslissingen die hun leven affecteren	Voice and Accountability Index
	Sociale gelijkheid	Verzekeren van gelijke kansen en het reduceren van inkomensongelijkheid	Ratio inkomensverdeling top 10% vs. laagste 40%
	Gender gelijkheid	Gelijke toegang van vrouwen en meisjes tot educatie, gezondheidszorg, degelijk werk en inspraak in politieke en economische beslissingen.	Inkomenskloof tussen mannen en vrouwen Representatiekloof in nationale parlementen
	Huisvesting	Kwaliteitsvolle, betaalbare en veilige huisvesting.	Aandeel stedelijke bevolking in sloppenwijken
	Netwerken	Toegang tot netwerken van transport, communicatie en sociale ondersteuning	Aandeel bevolking zonder iemand die ze om hulp kunnen vragen in moeilijke tijden Aandeel bevolking zonder toegang tot internet
	Energievoorziening	Toegang tot schone en betaalbare energie	Aandeel bevolking zonder toegang tot elektriciteit Aandeel hernieuwbare energie
	Water en sanitaire voorzieningen	Toegang tot zuiver water en degelijke sanitaire voorzieningen	Aandeel bevolking zonder toegang tot veilig drinkwater

Aangezien de verschillende thema's van het oorspronkelijke Donutmodel werden opgesteld op wereldniveau, is het noodzakelijk om het beoordelingskader te 'downscalen' op het schaalniveau van een gemeente (en het ruimtelijk beleidsplan). De specifieke selectie en invulling van deze thema's hangt af van de karakteristieken van de gemeente en van de beleidskaders die beoordeeld worden (zie scoping in §7.1). De boven- of ondergrenzen van de thema's zullen vervolgens in overleg met de betrokkenen en de milieudeskundigen worden opgesteld op basis van bestaande studies en de doelstellingen geformuleerd in het bestaande beleid ter verbetering van het milieu, klimaat en duurzaamheid. Deze streefwaarden kunnen zowel kwalitatief (bv. een na te streven richting of trend)

als kwantitatief (bv. harde cijfers) zijn (zie §7.1 beoordelingskader). Terwijl de evaluatie van de strategische visie eerder kwalitatief en op hoofdlijnen aan de hand van algemene duurzaamheidscriteria gebeurt, zal de beoordeling/evaluatie van het beleidskader dus op een semi-kwantitatieve wijze kunnen gebeuren.

Als resultaat van de effectenbeoordeling wordt voor het beleidskader aangegeven in welke mate verwacht wordt dat het ruimtelijk beleid invloed heeft op het behalen van de vooropgestelde streefwaarden en voor welke elementen aanpassingen aan het Beleidsplan Ruimte noodzakelijk zijn om richting deze streefwaarden te evolueren.

4.4 Beschrijving referentiesituatie

De referentiesituatie is de toestand van het milieu die als vergelijkingsbasis dient voor het beschrijven en beoordelen van de impact van het beleidsplan. In principe is de referentiesituatie de toestand van de omgeving in het referentiejaar in afwezigheid van het gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan. Het referentiejaar hangt samen met de planhorizon van het voorliggend beleidsplan ruimte, zijnde 2040. Deze referentiesituatie 2040 vertrekt dan van de huidige situatie en brengt de autonome en gestuurde ontwikkelingen, die in de periode tussen vandaag en het referentiejaar (2040) in een business as usual scenario zouden plaatsvinden, mee in rekening. De autonome ontwikkelingen zijn ontwikkelingen die sowieso plaatsvinden – bv. megatrends zoals klimaatverandering. De gestuurde ontwikkelingen zijn het resultaat van het gevoerde beleid en zijn dus te sturen via beleidskeuzes. Inzake gestuurde ontwikkelingen wordt voor de referentiesituatie uitgegaan van ongewijzigd huidig beleid in 2040.

De moeilijkheid bij deze benadering is dat het niet eenvoudig is de autonome en gestuurde ontwikkelingen die tussen vandaag en 2040 zullen plaatsvinden exact in te schatten. Door de veelheid aan onzekerheden en externe factoren (ruimtelijk en milieubeleid op hoger en lager beleidsniveau, invloed van andere beleidsdomeinen, technologische en maatschappelijke ontwikkelingen) zal ook de staat van het milieu in 2040 in de meeste gevallen niet eenduidig kunnen worden bepaald, laat staan op gedetailleerde of kwantitatieve wijze.

De beschrijving van de staat van het milieu beperkt zich in het MER daarom tot de huidige situatie, waar wel betrouwbare feitelijke gegevens over beschikbaar zijn. Deze actuele toestand geeft weer waar er op dit moment reeds knelpunten en kwetsbaarheden op vlak van milieu aanwezig zijn. Vervolgens wordt een inschatting gemaakt van de te verwachten toekomstige evolutie (trends) van de relevante milieuthema's op basis van een kwalitatieve bespreking van de onderliggende drivers van milieuverandering en hoe deze beïnvloed worden door megatrends en beslist beleid.

Een uitzondering hierop zijn de thema's die de kwetsbaarheid van het milieu voor de verschillende gevolgen van klimaatverandering weergeven (droogte, wateroverlast, hittestress). De VMM heeft hiervoor immers reeds een kaartencatalogus ontwikkeld waar voor verschillende scenario's en waarschijnlijkheden een doorkijk naar de toekomst wordt gegeven (Klimaatportaal VMM). Voor deze thema's wordt dus wél de toekomstige staat van het milieu beschreven. Bij deze kaarten wordt dus ook weergegeven op welke locaties er zich op dit moment nog geen knelpunten voor doen, maar waar er volgens het model van de VMM in de toekomst wel naartoe zou kunnen geëvolueerd worden. De tijdshorizon van de klimaatmodelleringen van de VMM ligt standaard op 2050 en wijkt dus af van de rest van de referentiesituatie die zich op 2040 richt.

In het MER wordt geopteerd voor een referentiesituatie met strategische focus op het detecteren van de kwetsbaarheden van en kansen voor het milieu ten gevolge van de verwachte autonome en

gestuurde ontwikkelingen. De huidige toestand van het milieu zal dus voornamelijk beschreven worden op basis van thema's waarvan wordt aangenomen dat ze onderhevig zullen zijn aan verandering in de periode tot aan het referentiejaar in plaats van op basis van een uitgebreide verzameling 'statische', encyclopedische thema's. De specifieke megatrends en hun manifestaties die ingrijpen op de gemeente zijn daarom bepalend voor de thema's en indicatoren waarmee de referentiesituatie wordt beschreven (zie §6.1)

Na de thematische bespreking van de referentiesituatie, wordt hiervan een overkoepelende synthese gemaakt onder de vorm van een SWOT-analyse (zie §Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.). Hierdoor kan inzicht gekregen worden in de kritische problematieken (of opportuniteiten) waaraan extra aandacht moet worden besteed bij het inschatten van de effecten van het plan. Het plan kan dan aangewend worden om minstens rekening te houden met, maar liefst ook oplossingsrichtingen uit te werken voor deze kritische knelpunten om hier zodoende een beter antwoord op te kunnen bieden. Omgekeerd kan de synthese het plan ook informeren over op welke kansen kan worden ingespeeld.

4.5 Effectinschatting en -beoordeling

Zeker op het niveau van de strategische visie (in mindere mate ook op niveau van de beleidskaders) is er nog geen duidelijkheid over de exacte omvang, locatie en precieze invulling van de ontwikkelingen en maatregelen die hier later in zullen kaderen. Dit in combinatie met de onvoorspelbaarheid inzake de toekomstige evolutie van het milieu in afwezigheid van het plan maakt dat een éénduidige ingreep-effect inschatting op dit abstractieniveau niet mogelijk is. Om te kunnen omgaan met deze inherente onzekerheid wordt het inschatten van de milieueffecten in de plaats daarvan **in termen van waarschijnlijkheid uitgedrukt**. De effectinschatting neemt op die manier dus de vorm aan van de inschatting van de kans op bepaalde positieve of negatieve effecten eerder dan het aantonen van de precieze omvang van effecten.

Op basis van een analyse van de oorzaken van verandering in het huidige systeem – wat veroorzaakt verandering en waarom – wordt ingeschat wat er zou kunnen veranderen ten gevolge van de beoogde plan strategieën (in combinatie met andere exogene ontwikkelingen). Op basis van deze denkoefening komt men tot een lijst van effecten die mogelijk zouden kunnen optreden. Er bestaat dus **de kans (+) of risico (-)** dat een bepaald effect met een bepaalde intensiteit zal voorkomen, afhankelijk van of dit effect respectievelijk als positief of negatief wordt beschouwd. Ten einde de zwaarte van de effecten weer te geven zal bij de effectinschatting beschreven worden binnen welke marges en randvoorwaarden effecten eventueel tot uiting kunnen komen. Door alle kansen en risico's op effecten binnen een bepaald thema samen af te wegen, kan een globale inschatting van de mogelijke effecten van het plan op het betreffende thema worden gemaakt. Daarnaast kunnen ook de kansen en risico's van de thema's ten opzichte van elkaar worden ingeschat. Een kans voor het ene thema betekent misschien een risico voor het andere. Er wordt beoordeeld of de kansen en risico's van het plan leiden tot het oplossen van bestaande of toekomstige knelpunten, deze net verergeren of aanleiding geven tot het ontstaan van nieuwe knelpunten.

Het inschatten van kansen en risico's tijdens de milieueffectbeoordeling kan ondanks het gebrek aan absolute zekerheid een meerwaarde bieden voor het planvormingsproces. Allereerst kan het vergelijken van mogelijke kansen en risico's van verschillende beleidsopties richting geven aan de uiteindelijke beleidskeuze, waarin dan de risico's geminimaliseerd en de kansen gemaximaliseerd kunnen worden. Ook kunnen de uiteindelijke beleidskeuzes dankzij de milieueffectbeoordeling

aangepast worden om beter te kunnen inspelen op de geïdentificeerde kansen en risico's. Verder kunnen er via het inschatten van kansen en risico's aandachtspunten voor de verdere uitwerking van acties worden geïdentificeerd. Op basis daarvan kunnen aanbevelingen en randvoorwaarden worden geformuleerd om de kansen te versterken en risico's te minimaliseren in het meer concrete vervolgtraject van het beleidsplan, met name het actieprogramma of de (later) uit het plan volgende projecten.

4.6 Alternatieven

Het opstellen van het beleidsplan Ruimte en de milieueffectbeoordeling zijn nauw met elkaar verweven. Het betreft een iteratief proces, waarbij de inzichten uit de plan-mer leiden tot een aanpassing van de keuzes in het beleidsplan. Eerder dan het selecteren van een voorkeursalternatief uit een reeds gekende set mogelijke alternatieven, helpt het plan-mer rechtstreeks bij het vorm geven aan de beleidskeuzes. Zinnvolle alternatieven komen dus pas eventueel naar voren tijdens het voeren van het m.e.r.-onderzoek op basis van de analyse van de milieu-impact van de beleidsopties. Deze inzichten over hoe de beleidsopties op een alternatieve, milieuvriendelijkere wijze kunnen worden aangepakt, worden dan gebruikt om in samenspraak met de betrokken actoren de gemaakte beleidskeuzes steeds verder te verbeteren en te verfijnen.

Het onderzoek van alternatieven en varianten is normaal gesproken een vast onderdeel van de m.e.r. procedure en wordt voorgeschreven in de regelgeving. Hierbij wordt een "basisplan of project" voorgedragen waarvoor alternatieven worden ontwikkeld en beoordeeld. De "Handleiding alternatieven in m.e.r." definieert een alternatief als "een andere manier om de doelstelling(en) van het basisplan of het -project te bereiken". Belangrijk hierbij is dat een alternatief eenzelfde doelstelling moet hebben als het basisplan of -project. In voorliggend MER worden in principe geen alternatieven voor het Beleidsplan Ruimte als geheel bestudeerd. Het Beleidsplan is immers tot stand gekomen als gevolg van grondig gevoerd interactief proces, waarbij meerdere pistes werden verkend, maar de "beste" opties uiteindelijk werden gekozen. In die zin vormt het Beleidsplan Ruimte een 'geoptimaliseerd' antwoord op de uitdagingen die aan de basis liggen van het plan. Door de wisselwerking tussen het plan-MER en de opmaak van het Beleidsplan Ruimte worden tijdens het proces vanuit de milieubeoordeling wel suggesties voor verfijning van het Beleidsplan of voor alternatieven of varianten gedaan, die deels meegenomen worden bij de totstandkoming van het Beleidsplan. Via deze wisselwerking worden dus de verschillende alternatieve "bouwstenen" van het plan op hun merites beoordeeld, en die beoordeling komt tot uiting in de uiteindelijke keuzes die gemaakt worden.

4.7 Milderende maatregelen + monitoring

Door de iteratieve wisselwerking tussen MER en planvorming, worden eventuele milderende maatregelen op het strategische niveau zelf geïntegreerd in de besluitvorming. De doorwerking van het MER (en de ruimtelijke doorvertaling van de bevindingen ervan in de beleidskaders en acties) gebeurt dus niet onder vorm van de klassieke "milderende maatregelen", maar door een voortdurende wisselwerking doorheen het proces. Het resultaat van deze benadering is dat het finale Beleidsplan zo goed als mogelijk aansluit bij de realisatie van de doelstellingen van een aantal beleidsdomeinen, zo weinig mogelijk neveneffecten heeft, maximaal klimaatrobust is en maximaal bijdraagt aan de principes van duurzame ontwikkeling.

Vanuit de strategische milieueffectbeoordeling worden voor sommige milieueffectgroepen echter wel nog randvoorwaarden en aanbevelingen gegeven voor de concrete(re) vervolgstappen ter uitvoering van het beleidsplan op lagere niveaus. In het MER zal daarbij ook aangegeven worden of er in het kader hiervan verdere opvolging van een milieueffect wenselijk is onder de vorm van monitoring en postevaluatie en op welke wijze dit moet gebeuren.

4.8 Grensoverschrijdende effecten

Deinze is gelegen op minstens 17 km van de dichtstbijzijnde landgrens (Nederland) en op minstens 21 km van de dichtstbijzijnde gewestgrens. Er worden bijgevolg geen (gewest)grensoverschrijdende effecten t.g.v. het Beleidsplan Ruimte verwacht.

4.9 Niet-technische samenvatting

De niet-technische samenvatting, waarin de belangrijkste aspecten en conclusies van het onderzoek in niet-technische bewoordingen worden weergegeven, is terug te vinden in bijlage §13.3

5 Beschrijving Referentiesituatie

5.1 Thema: Verstedelijkingsdruk en ruimtebeslag

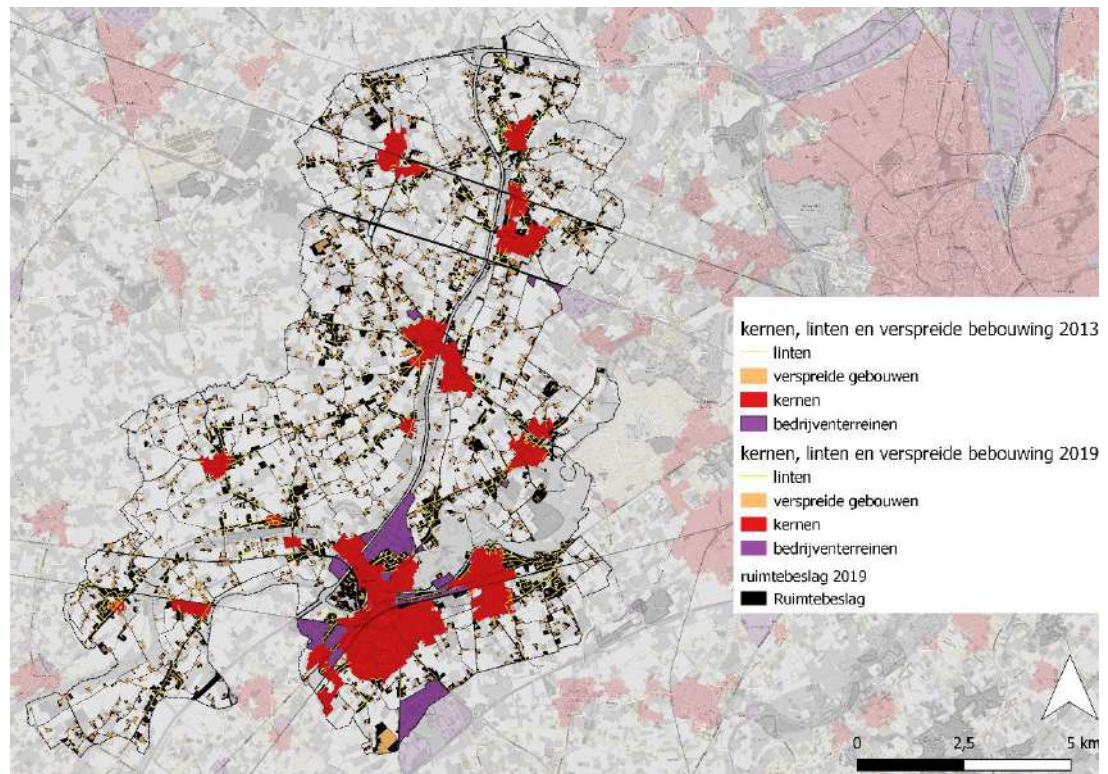
5.1.1 Bestaande situatie

3624,20 ha van de 12805,14 ha ofwel 28%⁴ van het oppervlak van de stad Deinze wordt gekenmerkt door ruimtebeslag⁵. Dit ligt ruim onder het gemiddelde van 36% ruimtebeslag voor Vlaamse gemeenten en volgt eerder het gemiddelde voor landelijke gemeenten. In Deinze bevindt het meeste ruimtebeslag zich in de kernen langs het Leiekanaal, centraal in de stad Deinze. Toch kenmerkt Deinze zich door een relatief homogene spreiding van ruimtebeslag over het grondgebied (Figuur 5-1). Hierbij wordt de gemeente doorsneden door de gewestwegen N43 en N35 in het zuiden en de E40 in het noorden. De zuidelijke kern, het stedelijk centrum van Deinze, wordt omringd door bedrijventerreinen. De meeste zijn gesitueerd langs het Leiekanaal en de N-wegen. Het meest zuidelijke bedrijventerrein bevindt zich deels op het grondgebied van de gemeente Nazareth tot aan de E17.

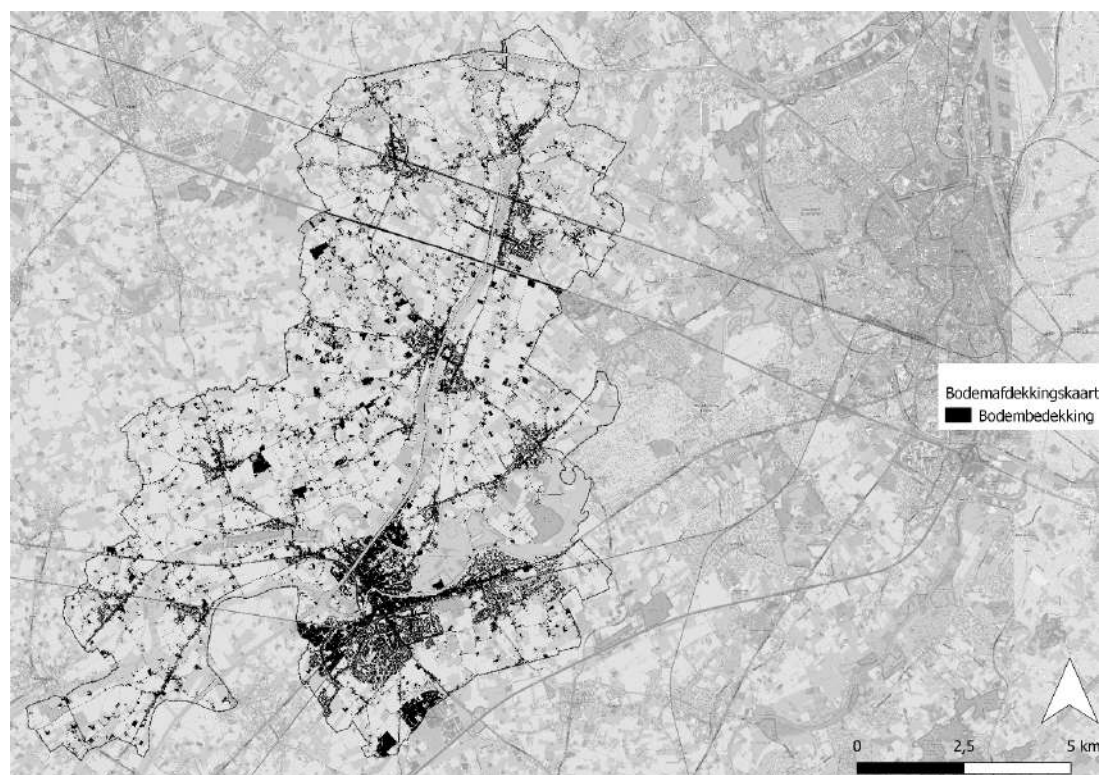
In de stad Deinze valt het op dat er verschillende kernen voorkomen verspreid over het grondgebied, waarbij de grotere kernen de noord-zuid as van het Leiekanaal volgen. Tussen de kernen komen linten voor, maar ook een lager bodemafdeckingspercentage en dus bouwintensiteit (Figuur 5-2). Hierdoor sluit het woonweefsel hier niet ideaal aan op de kernen. In het westelijk deel van de gemeente is ruimtebeslag (Figuur 5-1) en bodemafdekking (Figuur 5-2) tussen de kernen en lintbebouwing iets minder uitgesproken. De bodemafdeckingsgraad in de gemeente is ook lager langs de Leiemeanders in het zuiden van de gemeente, die de gemeente van west naar oost doorkruisen, en in een paar lagergelegen gebieden in het noorden van de gemeente (Figuur 5-3).

⁴ In de kennisgeving voorafgaand aan dit ontwerp plan-MER werd een foutief percentage (47%) ruimtebeslag in de stad Deinze vermeld. Door een GIS-technische fout werd het aandeel ruimtebeslag in Deinze te hoog ingeschat. Door een nieuwe berekening uit te voeren met de nieuwe dataset Ruimtebeslag 2022 (Vlaanderen.be gepubliceerd op 09/11/2023), werd het correcte aandeel ruimtebeslag bekomen.

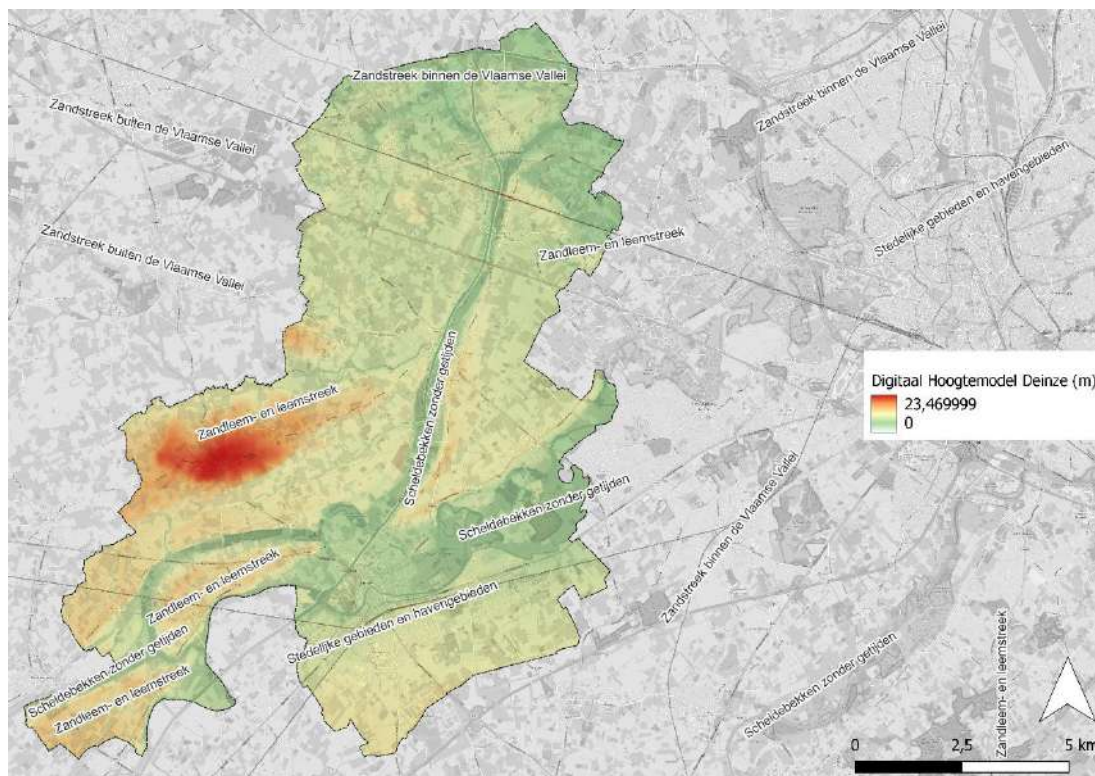
⁵ Ruimtebeslag is het deel van de ruimte dat ingenomen wordt door onze nederzettingen – dus dienend voor huisvesting, industrie, handel, diensten, transport, recreatie – en land- en tuinbouwinfrastructuur, zoals stallen en serres. Ook tuinen, parken en sportterreinen maken deel uit van het ruimtebeslag. Gebieden met landbouwteelten, weiden en natuur zijn geen ruimtebeslag. (Definitie Departement Omgeving).

Figuur 5-1: Ruimtebeslag in Deinze 2019, typologie (databron: geopunt.be)

Figuur 5-2: Bodemafdekkingskaart van Deinze (databron: Geopunt, 2022)

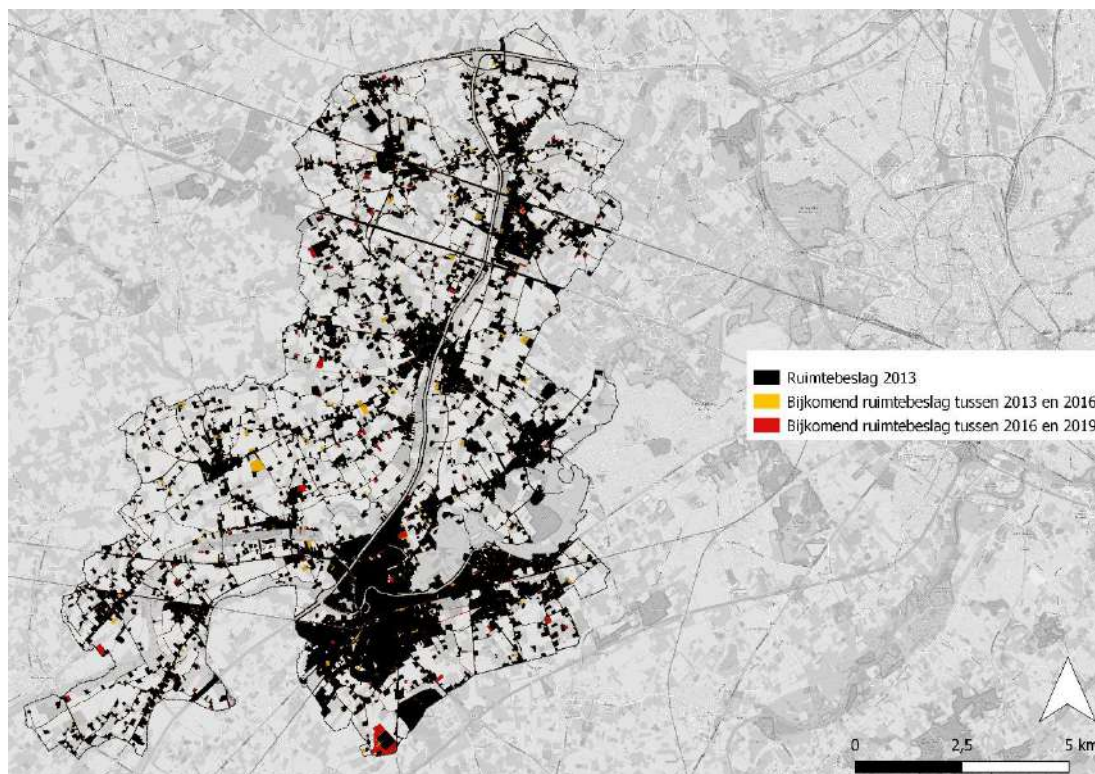

Figuur 5-3: Bodemafdeckingskaart en digitaal hoogtemodel van de stad Deinze (databron: Geopunt)

5.1.2 Trends en ontwikkelingen (incl. beslist beleid)

Het **bijkomend ruimtebeslag** bedroeg netto 189,25 hectare tussen 2013 en 2019. De jaarlijkse toename van ruimtebeslag, ca. 27 ha per jaar, is doorheen de jaren niet significant toe- of afgenomen.

De toename van ruimtebeslag is enerzijds te wijden aan inbreiding, waarbij de open ruimte in mindere mate wordt aangetast, maar ook aan uitbreiding, waarbij bijkomende grotere percelen sinds 2013 de mate van ruimtebeslag in Deinze hebben doen toenemen (Figuur 5-4).

Figuur 5-4: Evolutie Ruimtebeslag in de gemeente, 2013-2016-2019 (databron: geopunt.be)

Volgens de **bevolkings- en huishoudensstatistieken** van de Vlaamse Overheid blijft de demografische evolutie van de stad Deinze stabiel met een gelijkmatige aangroei van het bevolkingsaantal tussen 1992 en 2021. Volgens Statbel (Federale Overheid) kende Deinze een bevolkingsgroei van 6,45% tussen 2012 en 2022. Dat is boven het gemiddelde van het Vlaams Gewest (5,48%). Buiten Gent (6,79%) kennen alle omliggende gemeenten Lievegem (3,87%), Aalter (4,5%), Tielt (2,9%), Dentergem (4,32%), Zulte (4,28%), Kruisem (2,9%), Nazareth (6,07%), Sint-Martens-Latem (-1,37%) een lagere bevolkingsgroei tussen 2012 en 2022.

Tussen 1992 en 2020 is het aantal huishoudens met 11% gestegen, van 17 098 naar 19 235. Er wordt verwacht dat dit aantal minder snel, met 9,3%, stijgt tegen 2040. Maatschappelijk trends als vergrijzing en gezinsverdunding reflecteren ook in de prognoses voor het aantal personen per huishouden tussen 2020 en 2040 (Figuur 5-5). Het aantal huishoudens met slechts één of twee personen zal verder toenemen ten koste van het aantal huishoudens bestaande uit grotere gezinnen. Deze prognose stelt dat er een nood is aan een ander woningaanbod in de toekomst in functie van de demografische evoluties.

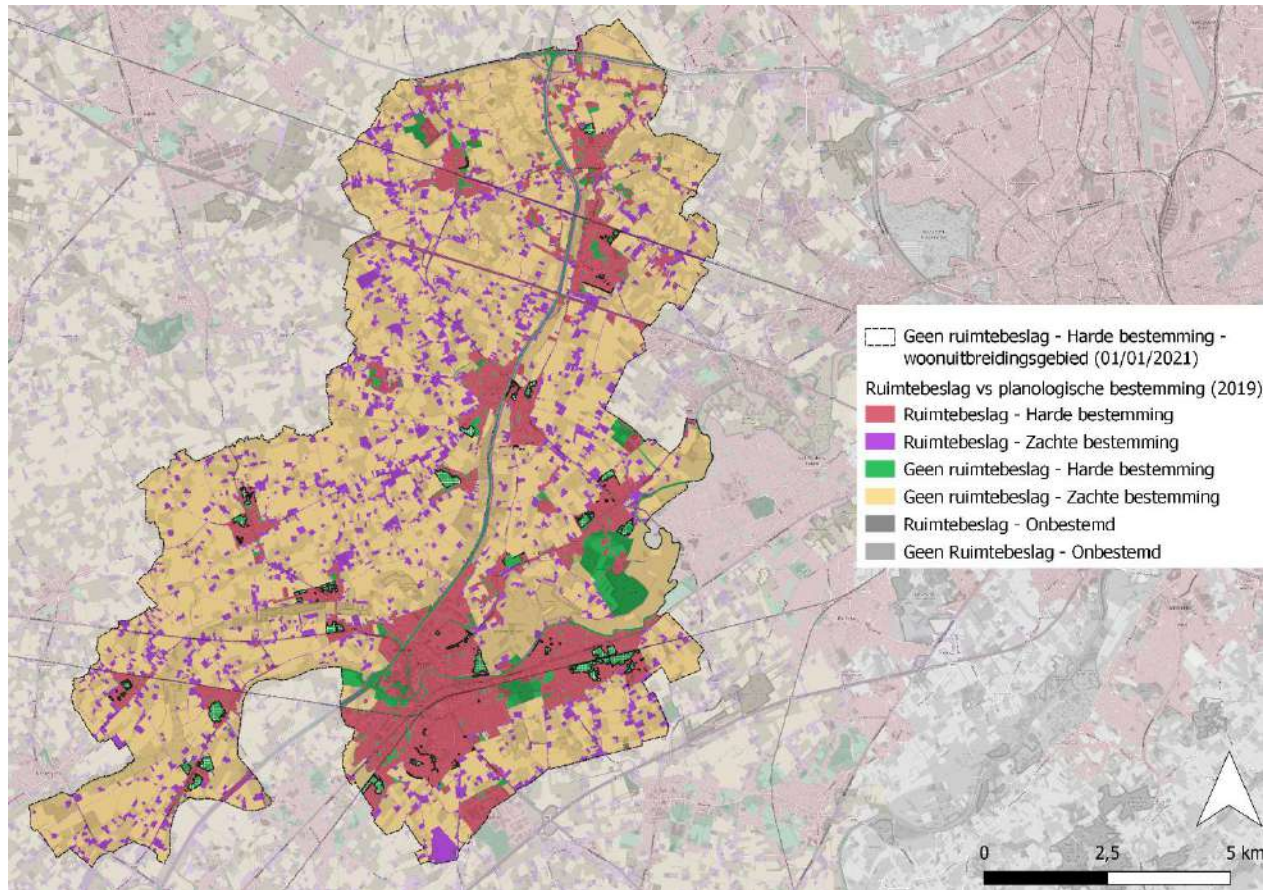
Figuur 5-5 prognose van het aantal huishoudens, 2020 – 2040 (databron: Agentschap Binnenlands Bestuur Vlaanderen)

Het **maximale theoretische ruimtebeslag** is vastgelegd in de bestemmingsplannen. Figuur 4-6 geeft de verhouding tussen het effectieve ruimtebeslag en de planologische bestemming weer (anno 2019).

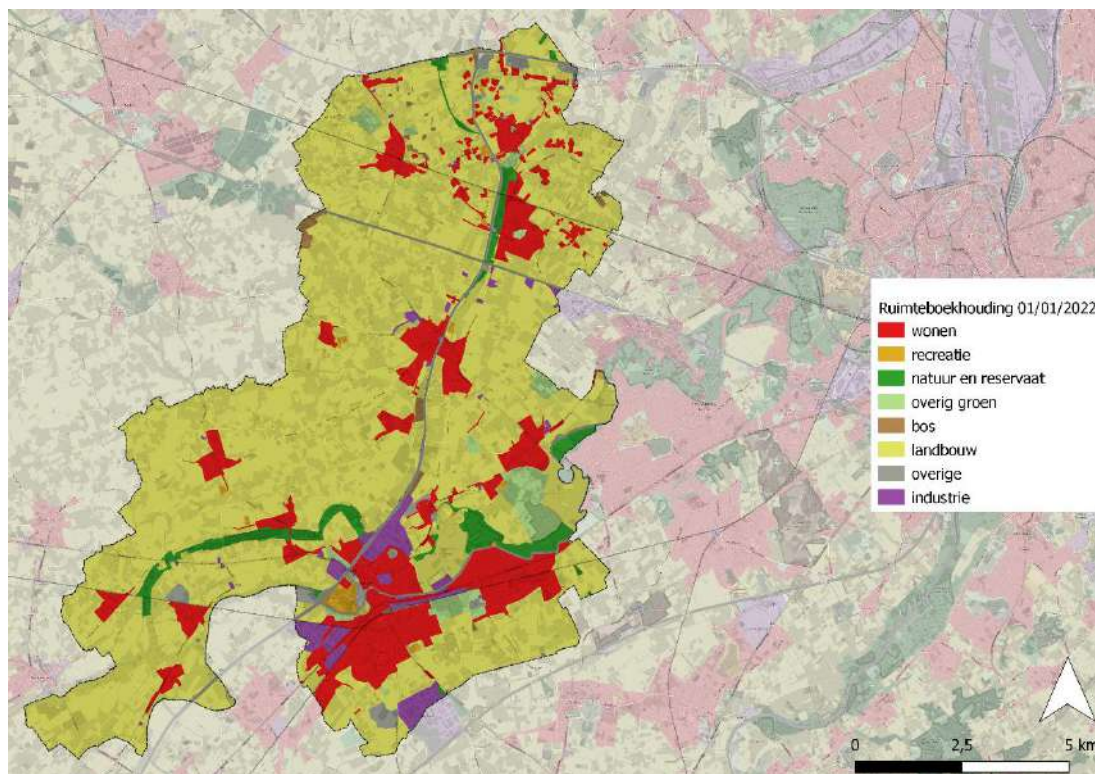
Het zijn de gebieden zonder huidig ruimtebeslag, maar met een harde bestemming (weergegeven in het groen) (Figuur 5-6) waar bij ongewijzigd beleid bijkomend ruimtebeslag zal worden gerealiseerd naargelang de ruimte vraag. Dit betreft voor het gehele grondgebied van Deinze 679 ha, waarvan 412 ha de bestemming woongebied heeft. De overige oppervlaktes zonder ruimtebeslag, maar met een harde bestemming betreffen voornamelijk het gebied rond het Kasteel van Ooidonk. Dit gebied heeft de bestemmingscategorie 'overig groen' (Figuur 5-7) en wordt, in deze context, niet beschouwd als bedreigd door ruimtebeslag. Van de 412 ha gebied zonder ruimtebeslag in woongebied, is 146 ha aangeduid als woonuitbreidingsgebied (aangeduid met stippellijn in figuur 4-6). Voor 66% van dit woonuitbreidingsgebied heeft het beleid nog geen uitspraak gedaan over de vrijgave. Toekomstige beslissingen zullen dus een significant effect hebben op het al dan niet vrijwaren van deze gebieden voor ruimtebeslag.

De Ruimtebeslag vs Planologische Bestemming-kaart laat echter wel zien dat er in de stad Deinze relatief veel ruimtebeslag voorkomt in planologische zachte bestemmingen landbouw (Figuur 5-6). Ca. 2022 (+/- 100) gebouwen, ofwel 19%, van de gerealiseerde 10393 gebouwen in deze zachte bestemmingen die normaliter geen ruimtebeslag bevatten, is landbouwinfrastructuur⁶. 81% van deze bebouwing in landbouw, bos en natuurbestemmingen is niet gecategoriseerd als landbouwinfrastructuur op de landbouwgebruikspercelenkaart.

⁶ Berekend via de landbouwgebruikspercelenlaag 2020 en GRB 2022 (databron: geopunt.be)

Figuur 5-6: Effectief Ruimtebeslag vs. Planologische bestemming 2014 (databron: geopunt.be)

Figuur 5-7: Planologische bestemmingen (databron: Ruimteboekhouding 01/01/2022)

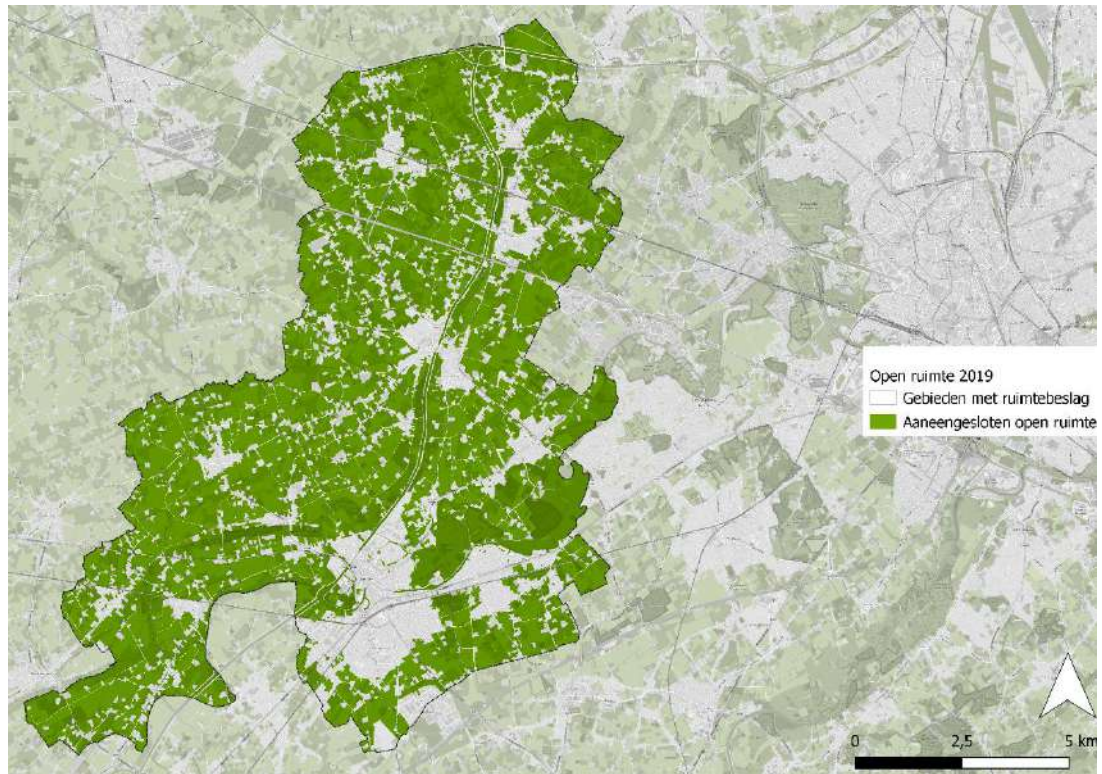
5.2 Thema: Druk op Open Ruimte

5.2.1 Bestaande situatie

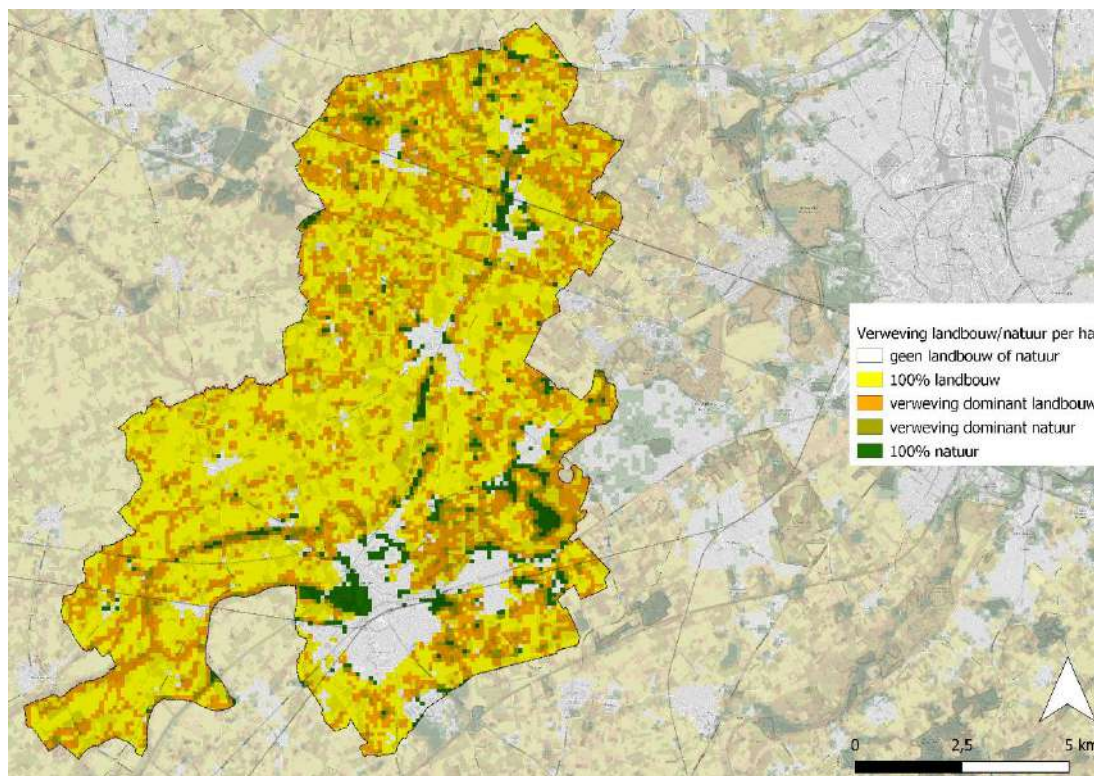
Het grootste deel van de oppervlakte van de stad Deinze is ingenomen door open ruimte (Figuur 5-8). Deze open ruimte is echter versnipperd door woonlinten en verkavelingen.

Ten oosten en ten westen van de centrale noord-zuid georiënteerde kernen bevinden zich de grootste aaneengesloten gebieden van open ruimte (Figuur 5-8). De grootste open ruimtegebieden hebben een landbouwbestemming (Figuur 5-7) en kennen over het algemeen een lage mate van verweving met natuur (Figuur 5-9).

Over het algemeen is de open ruimte versnipperd (Figuur 5-8). Deze mate van versnippering komt sterker tot uiting nabij de kernen.

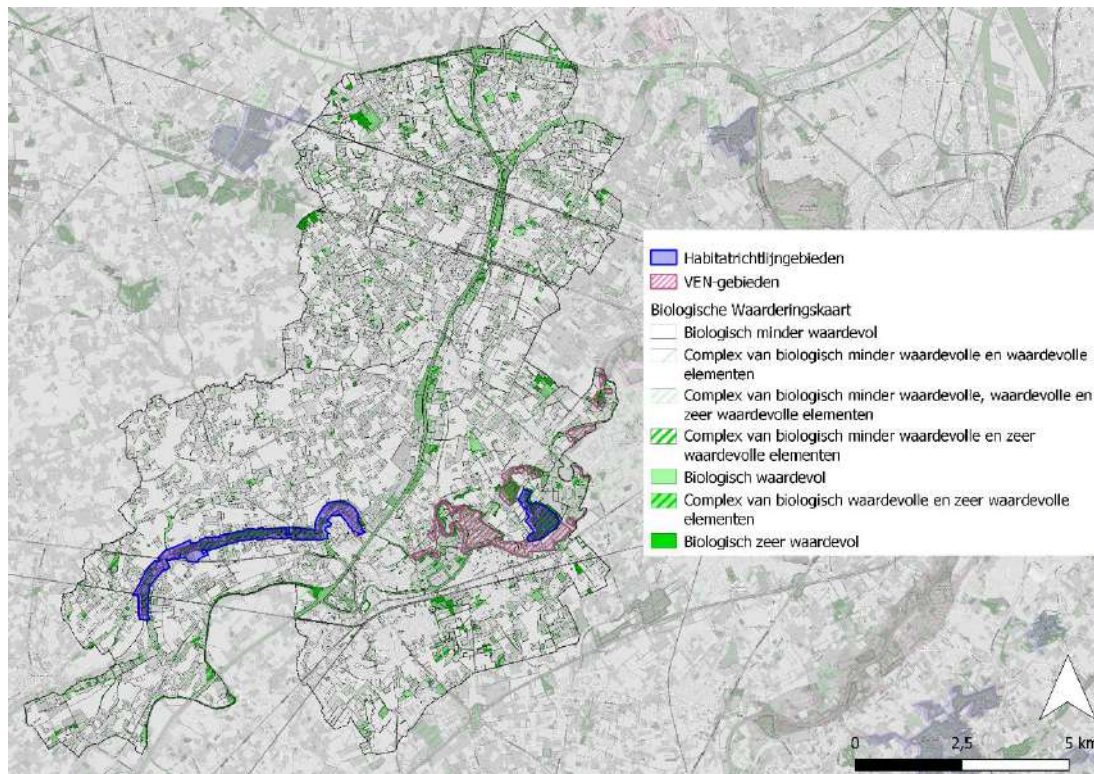

Figuur 5-8: Aaneengeslotenheid Open Ruimte in 2019 (databron: geopunt.be)

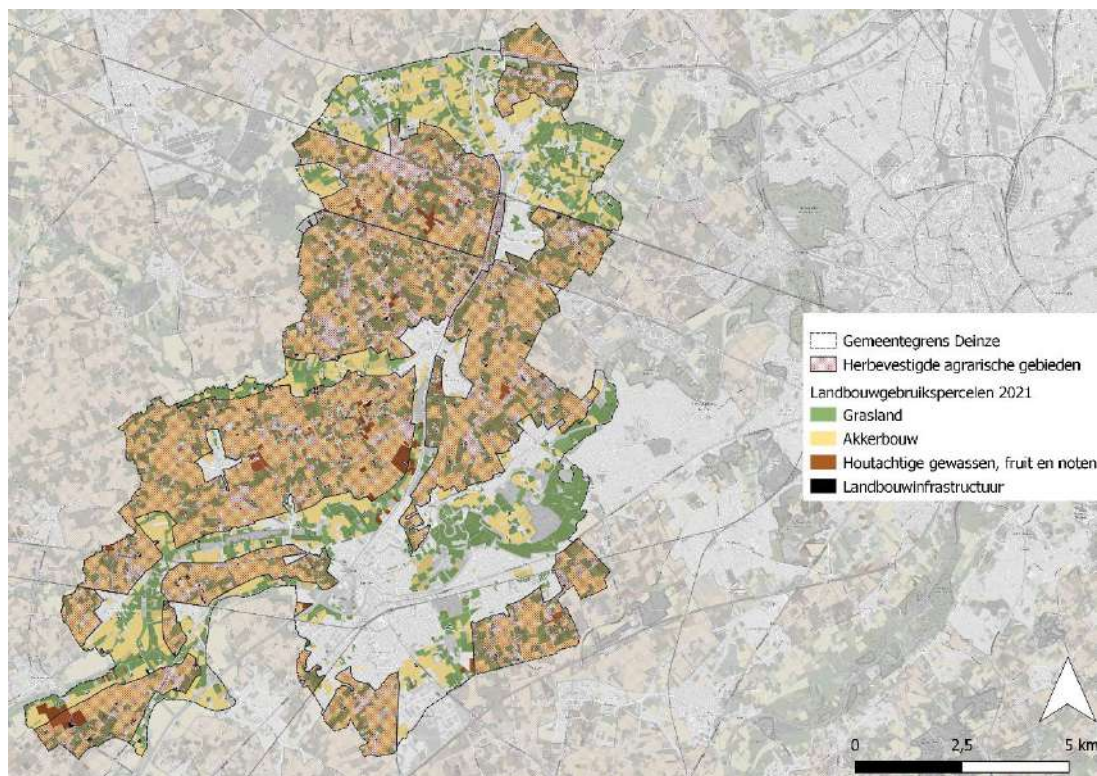
Figuur 5-9: Verweving landbouw en natuur in de open ruimte in 2019 (databron: ruimtemonitor.be)

Wat de natuurgebieden in Deinze betreft, zijn de meest waardevolle biologische gebieden terug te vinden langs de Leiemeanders en langs het Leiekanaal en de Zeverenbeekvallei (Figuur 5-10). De gebieden van de Leiemeanders zijn dan ook beleidsmatig beschermd onder het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) en/of SBZ-Habitatrichtlijngebied. De Habitatrichtlijngebieden betreffen 'Bossen en Heiden van Zandig Vlaanderen' en situeren zich in het zuiden van de gemeente langs de westelijke oude Leiemeander en het oostelijke Bos van Ooidonk/Zeverenbeekvallei.

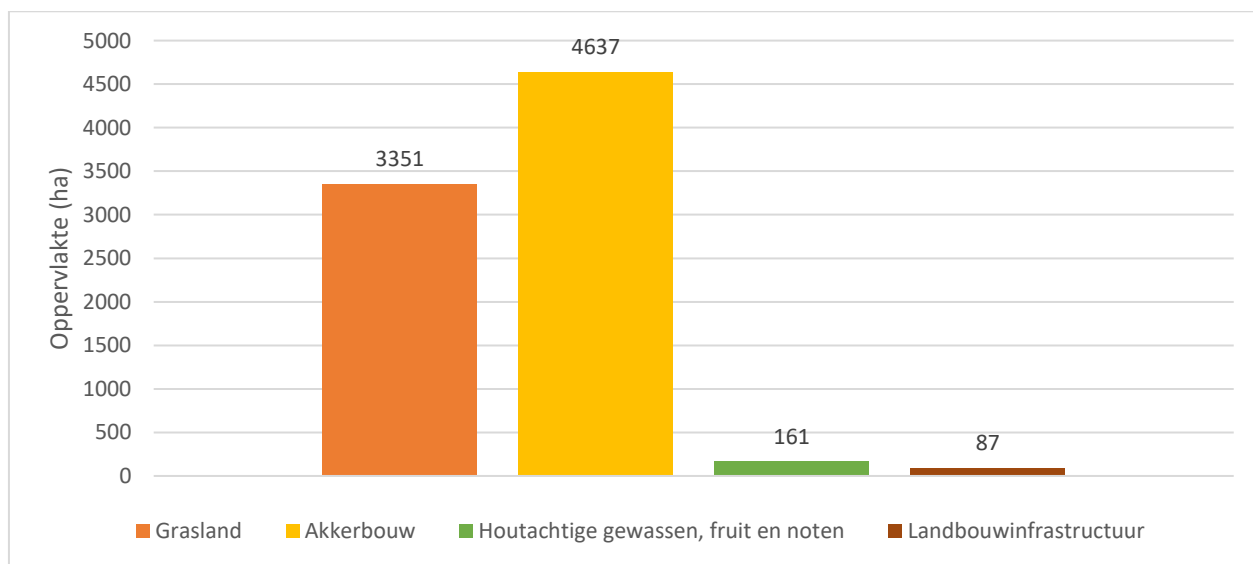

Figuur 5-10: Waardevolle natuur en juridische bescherming SBZ-gebieden (databron: Geopunt)

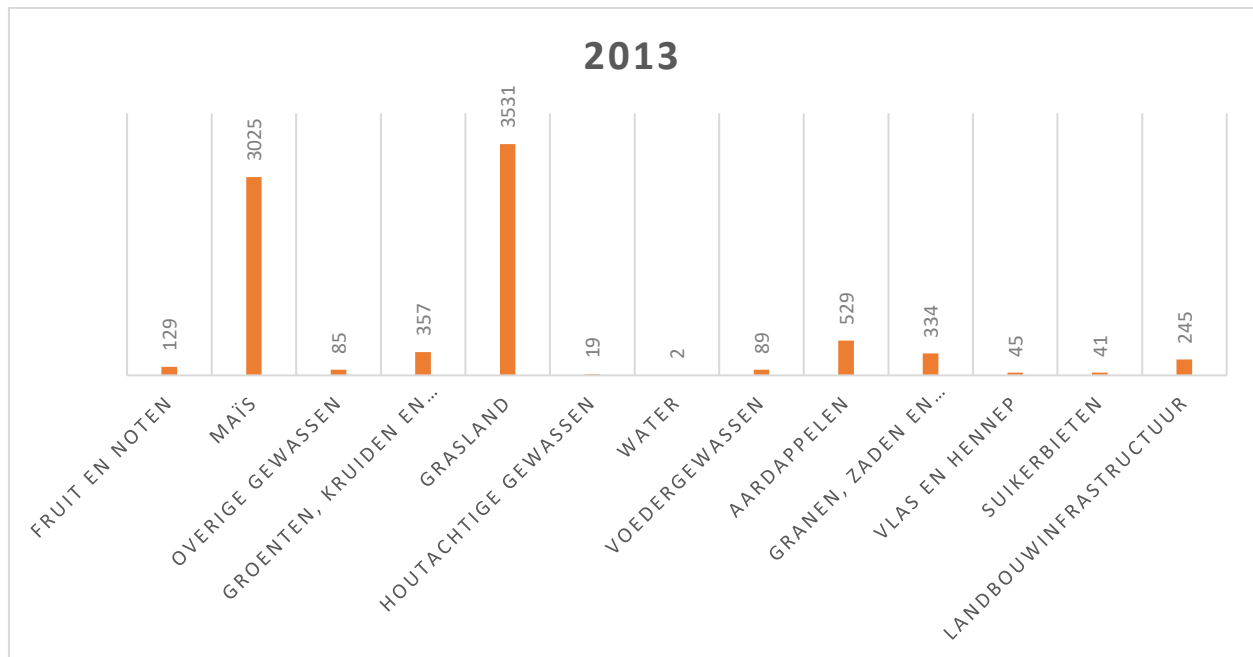
De open ruimte wordt gevormd door landbouwgebieden en bevinden zich verspreid over de gemeente. Landbouwgebruikspercelen omvatten dan ook 64% van de stad Deinze, waarvan 51% Herbevestigd Agrarisch Gebied (HAG) is (Figuur 5-11). De landbouwgebruikspercelen worden voornamelijk ingenomen in functie van akkerbouw (4637 ha, 56% van de landbouwgebruikspercelen) (Figuur 5-11Figuur 5-12Figuur 5-13) en grasland (3351 ha, 41% van de landbouwgebruikspercelen) (Figuur 5-11Figuur 5-12Figuur 5-13).

Figuur 5-11: Landbouwgebruikspcelen en Herbevestigd Agrarisch Gebied (HAG) in Deinze (databron: Geopunt.be)

Figuur 5-12: Oppervlakte landbouwgebruikspcelen Deinze (databron: Geopunt.be).

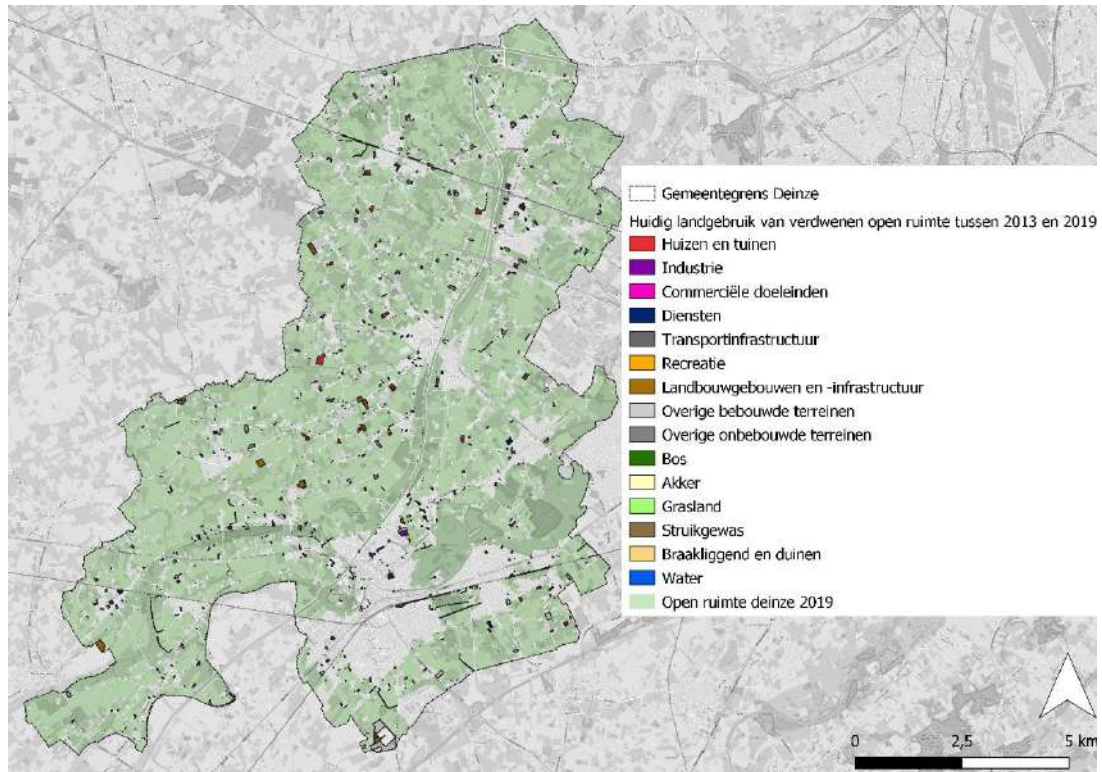

Figuur 5-13: Oppervlaktes van landbouwgebruikspcelen onderverdeeld per gewasgroep (databron: Geopunt).

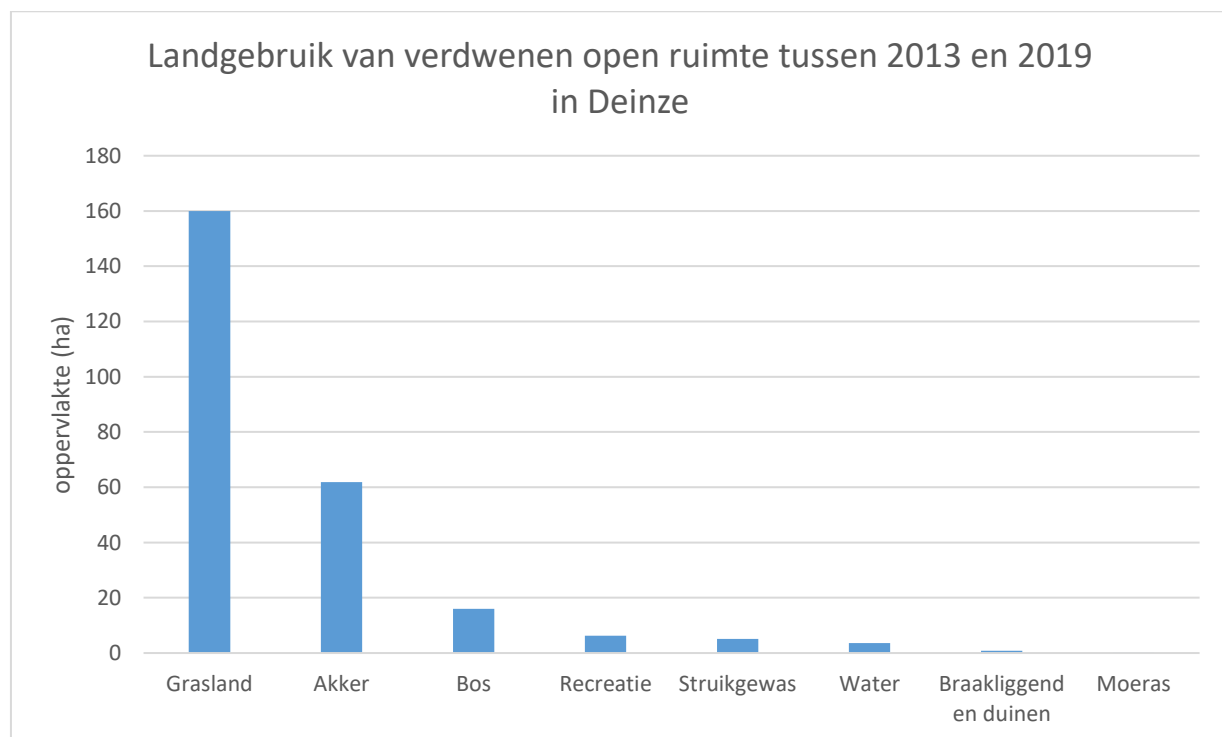
5.2.2 Trends en ontwikkelingen (incl. beslist beleid)

Open-ruimtegebied is in de stad Deinze tussen 2013 en 2019 met 155 ha, ofwel 1,6% afgenomen (Figuur 5-14). Het verdwenen landgebruik betreft voornamelijk landbouwgebied, grasland en akkerland, en bos (Figuur 5-15). Figuur 5-16 en Figuur 5-17 detailleren dit verder en tonen aan dat het grootste deel van het grasland en akkerland is omgezet in 'overige bebouwde terreinen', 'transportinfrastructuur' en 'huizen en tuinen' en 'landbouwinfrastructuur'. Bos is voornamelijk omgezet in het landgebruik 'transportinfrastructuur'.

Figuur 5-14 toont geen duidelijk ruimtelijk patroon voor verdwenen open ruimte in Deinze. Het verdwijnen van open ruimte in Deinze komt relatief homogeen verspreid voor over de gemeente.

Figuur 5-14: Evolutie open ruimte tussen 2013 en 2019 (databron: geopunt.be)

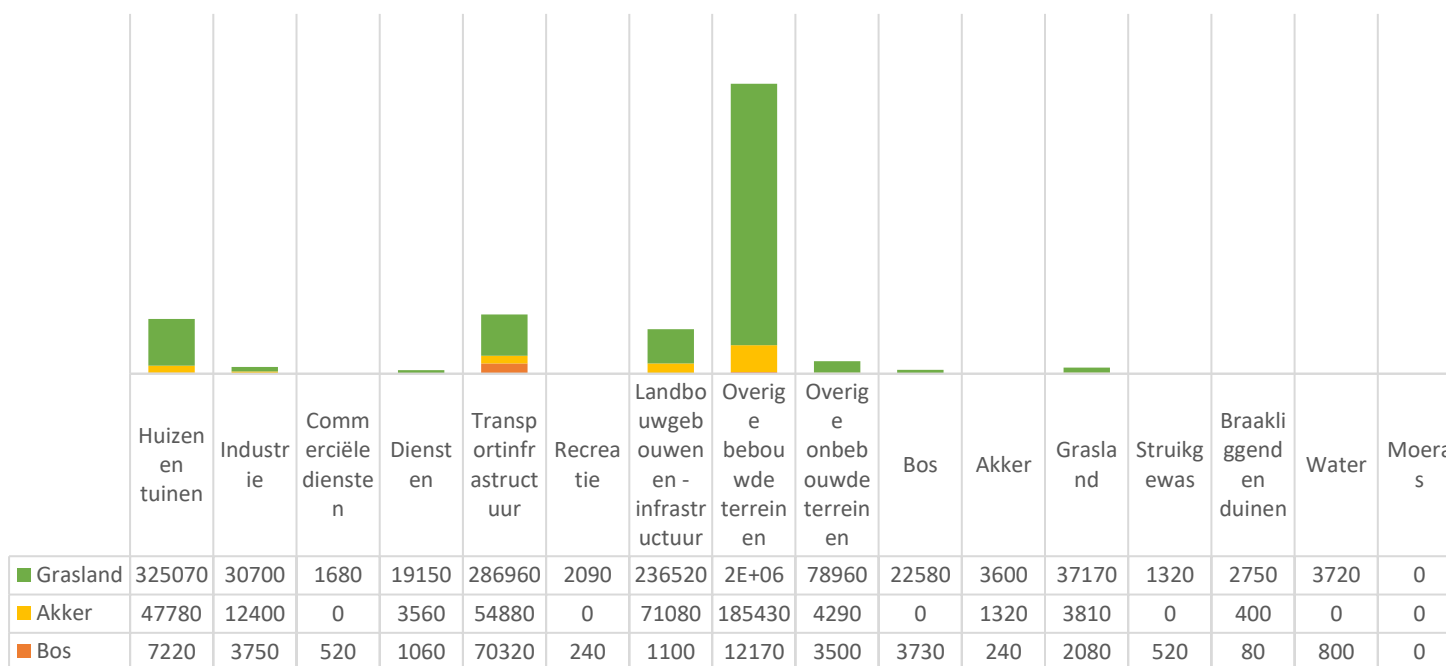
Figuur 5-15: Het landgebruik van verdwenen open ruimte tussen 2013 en 2021 in de stad Deinze (databron: geopunt.be)

Oppervlakte (m ²)	Huizen en tuinen	Industrie	Commerciële diensten	Diensten	Transportinfrastructuur	Recreatie	Landbouwgebouwen en -infrastructuur	Overige bebouwde terreinen	Overige onbebouwde terreinen	Bos	Akker	Grasland	Struikgewas	Braakliggend en duinen	Water	Moeras
Huizen en tuinen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Industrie	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Commerciële diensten	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diensten	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Transportinfrastructuur	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Recreatie	2270	720	80	5770	2890		0	10	0	480	0	80	0	0	240	0
Landbouwgebouwen en -infrastructuur	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige bebouwde terreinen	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0
Overige onbebouwde terreinen	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0
Bos	7220	3750	520	1060	70320	240	1100	12170	3500		240	2080	520	80	800	0
Akker	47780	12400	0	3560	54880	0	71080	185430	4290	0		3810	0	400	0	0
Grasland	325070	30700	1680	19150	286960	2090	236520	1816600	78960	22580	3600		1320	2750	3720	0
Struikgewas	1440	2400	0	0	2510	0	0	1840	3280	0	0	0		0	0	0
Braakliggend en duinen	100	40	0	0	1360	0	320	110	0	0	0	10	0		0	0
Water	5170	120	0	40	360	160	830	1950	600	1080	0	840	0	0		0
Moeras	130	0	0	0	200	0	40	160	0	0	0	0	0	0	0	

Figuur 5-16: Oppervlakte (m²) vorige landgebruik 2013 (kolom, links) en huidig landgebruik 2019 (rij, bovenaan) (databron: geopunt.be)

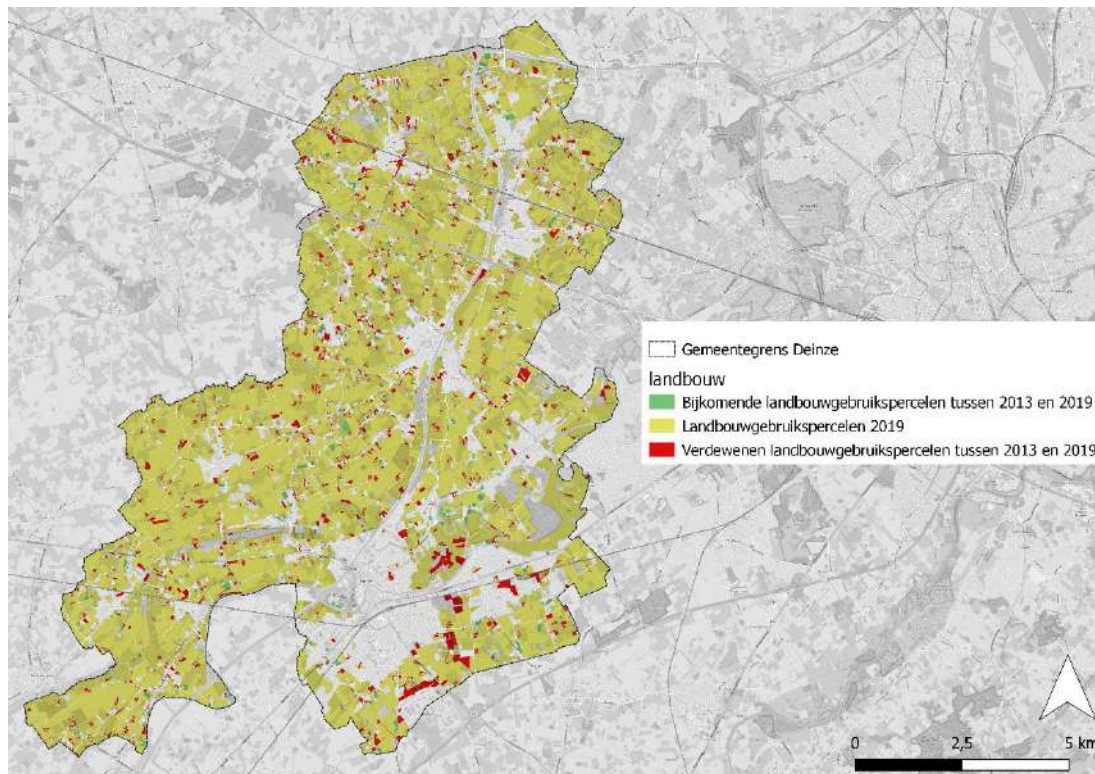
HUIDIG LANDGEBRUIK (2019) VAN BOS, AKKERLAND EN GRASLAND IN 2013 IN DE STAD DEINZE

■ Bos ■ Akker ■ Grasland

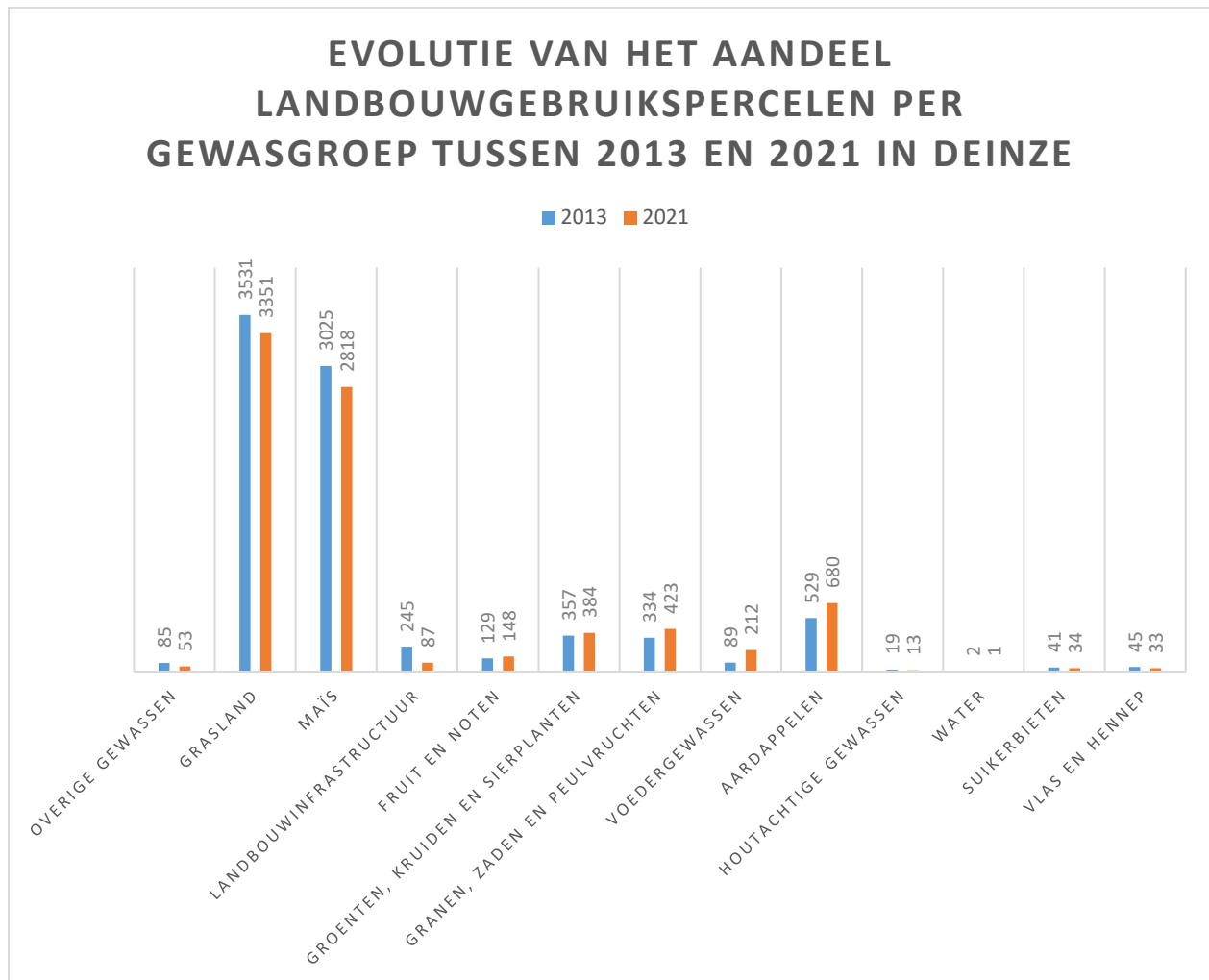

Figuur 5-17: huidig landgebruik van grasland, akkerland en bos in Deinze (eigen verwerking, databron: geopunt.be)

Figuur 5-18 toont aan dat er landbouwgebruikspcelen zijn verdwenen, maar ook zijn bijgekomen sinds 2013. Er zijn geen specifieke regio's in Deinze die zijn gevrijwaard van een afname of toename in het aantal landbouwgebruikspcelen. Ook in HAG-gebieden is het aantal landbouwgebruikspcelen zowel gestegen als gedaald (Figuur 5-11). Toch is het totaal aantal en oppervlak van landbouwgebruikspcelen tussen 2013 en 2019 gedaald met 2% in de stad Deinze. Dit gaat voornamelijk ten koste van het aandeel grasland, maïs en landbouwinfrastructuur. Er is ook een toenemende diversificatie in de akkerbouw met een stijging in het aandeel 'aardappelen', 'voedergewassen' en 'zaden, granen en peulvruchten' (Figuur 5-19).

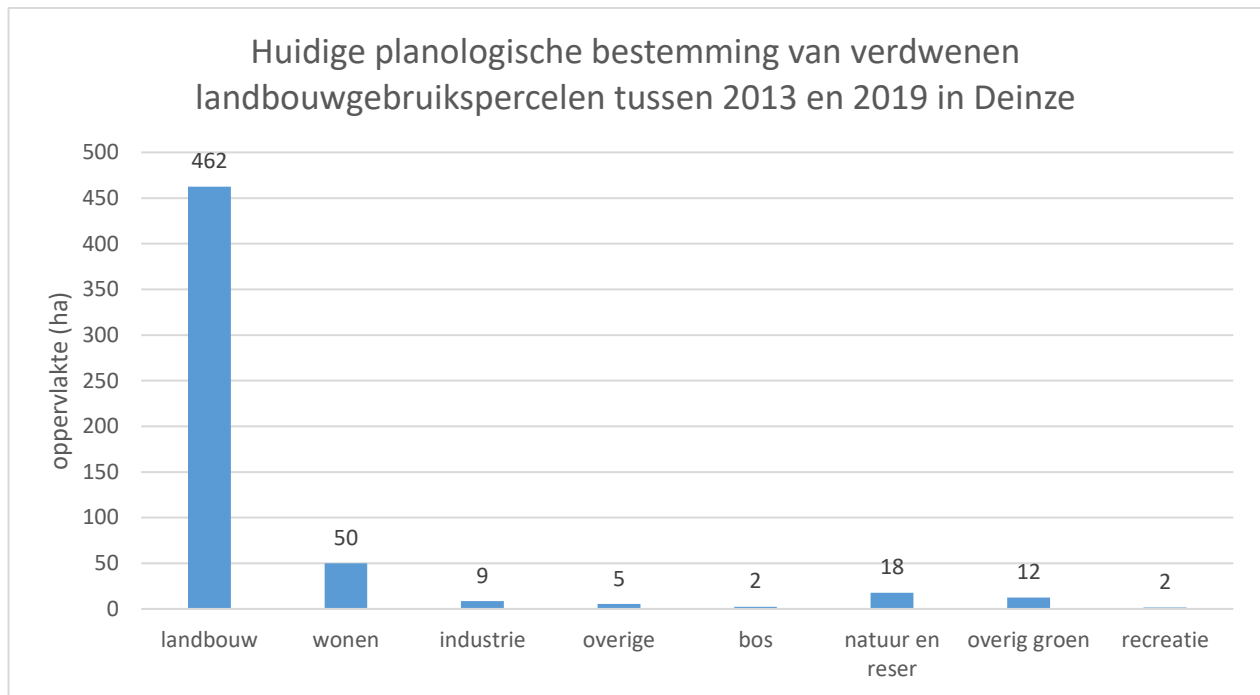

Figuur 5-18: Bijkomende en verdwenen landbouwgebruikspcelen tussen 2013 en 2021 (databron: geopunt.be).

Figuur 5-19: Evolutie van de oppervlaktes landbouwgebruikspcelen per gewasgroep tussen 2013 en 2019 (databron: geopunt.be)

Het grootste aandeel landbouwgebruikspcelen dat is verdwenen sinds 2013 heeft vandaag een planologische bestemming van 'landbouw' (Figuur 5-20). Dit impliceert dat een groot deel van de verdwenen landbouwgebruikspcelen sinds 2013, nog het potentieel behoud om terug landbouwgebruik te kennen in de toekomst.

Figuur 5-20: Planologische bestemming van verdwenen landbouwgebruikspcelen sinds 2013, volgens Ruimteboekhouding van 2021 (databron: geopunt.be).

Toch kan uit bovenstaande analyses geconcludeerd worden dat de druk op de open ruimte van Deinze stijgt. De grote aaneengesloten open ruimte gebieden hebben namelijk een zachte planologische bestemming. Landbouw in HAG-gebied blijkt geen garantie te zijn voor behoud van open ruimte. Daarenboven wordt er op basis van de voorspelde demografische trends slechts een lichte toename van het beslag op de open ruimte verwacht. De verdere versterking van de woonlinten kan het landschapsbeeld op de aanwezige open ruimte tussen de bebouwing en de ruimtelijke relatie tussen het woonweefsel en diezelfde open ruimte verminderen.

5.3 Thema: Urgentie klimaatadaptatie

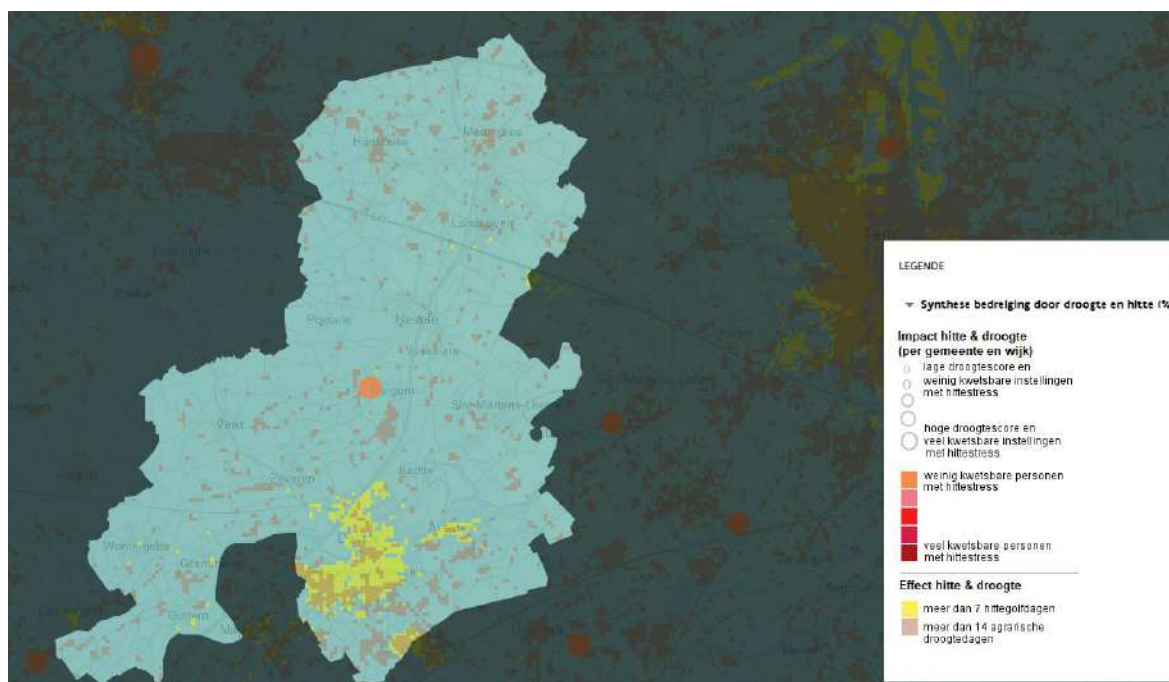
5.3.1 Risicozones

De **klimaatverandering** in Vlaanderen laat zich voelen door een meer extreme variatie in neerslaghoeveelheden. Dit heeft twee belangrijke gevolgen: aan de ene kant zullen er vaker en intensere droogteperioden en hittegolven voorkomen (Figuur 5-22, Figuur 5-21), aan de andere kant zal ook wateroverlast vaker en intenser voorkomen (Figuur 5-23). Dit laatste is het gevolg van zowel de toename aan afstromend hemelwater als via waterlopen die buiten hun oevers treden. Voornamelijk de Leiemanders komen hierbij sterk naar de voorgrond.

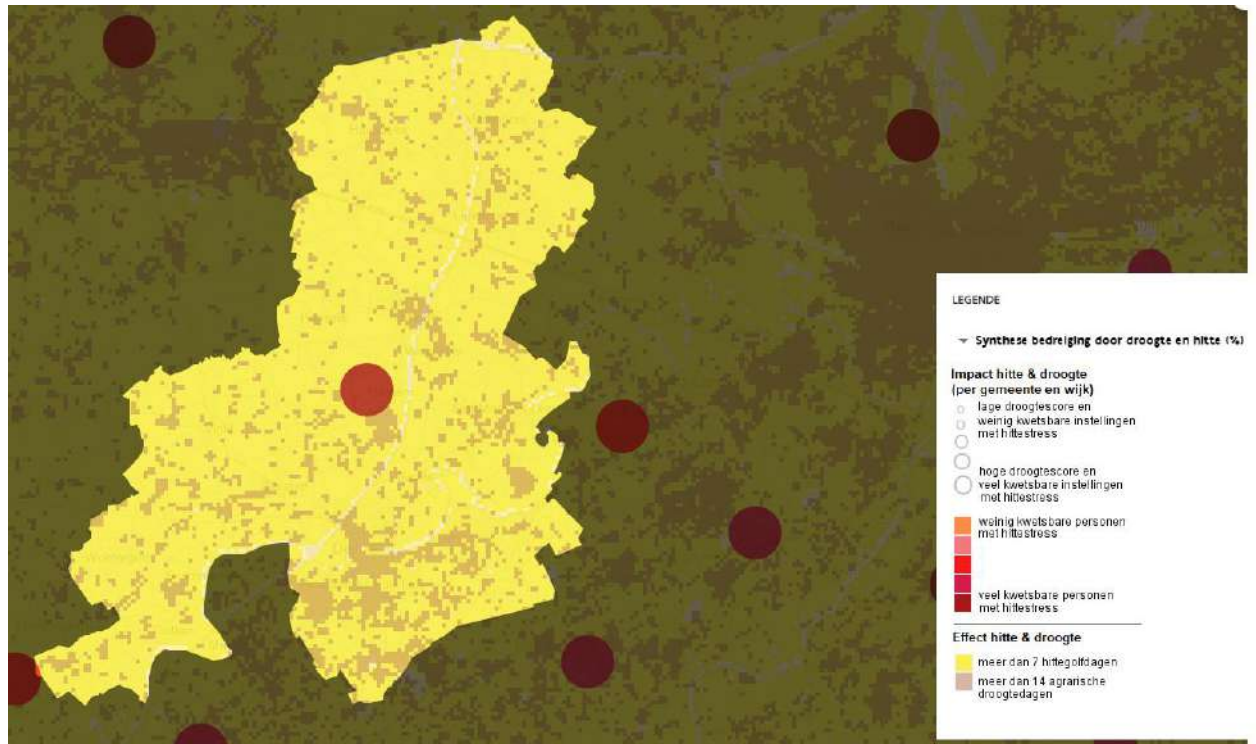
Figuur 5-21 laat zien dat **hittestress** voornamelijk is geconcentreerd in het centrum van Deinze. De gebieden met het meeste hittegolfdagen binnen de gemeente zijn diegene met het meeste ruimtebeslag en bovenal verharding - het zogenaamde *urban heat island*-effect. Het zijn dan ook de kernen die veel gevoeliger zijn aan hittestress. De gemeente krijgt een matige score volgens de Gezondheid Effecten Screening score (GES) Hittestress (toestand 2018). Het aantal kwetsbare personen

dat wordt getroffen door hittestress is in het huidige klimaat nog beperkt. De hittestress neemt volgens de prognoses van de VMM toe richting 2050 (Figuur 5-22). Ook onverharde gebieden zullen er dan meer last van krijgen, al blijft het hitte effect nog steeds het grootst in verharde gebieden.

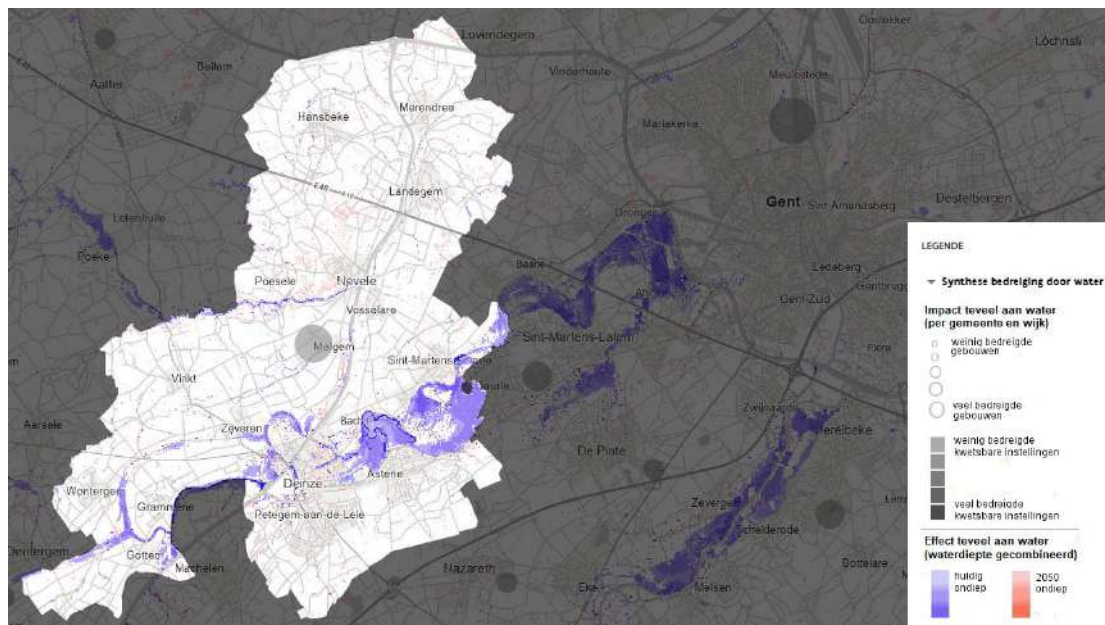
Op dit moment heeft Deinze een matige hoeveelheid kwetsbare instellingen met hittestress en vrij weinig kwetsbare personen met hittestress (Figuur 5-21). Richting 2050 zullen er echter meer kwetsbare personen en instellingen met hittestress te kampen krijgen (Figuur 5-22). De ruimtelijke spreiding van het aantal voor hittestress kwetsbare personen hangt samen met de bevolkingsverdeling in de gemeente, maar eveneens met de verdeling van bepaalde demografische groepen. Een toename van de vergrijzing vergroot dan ook het aantal personen in de kwetsbare groepen. Gezien de op Deinze inwerkende demografische trend van vergrijzing kan verwacht worden dat de kwetsbaarheid voor hittestress in de gemeente tegen 2050 significant stijgt.

Figuur 5-21: Synthesekaart droogte en hittestress voor de stad Deinze (bron: VMM - Klimaatportaal)

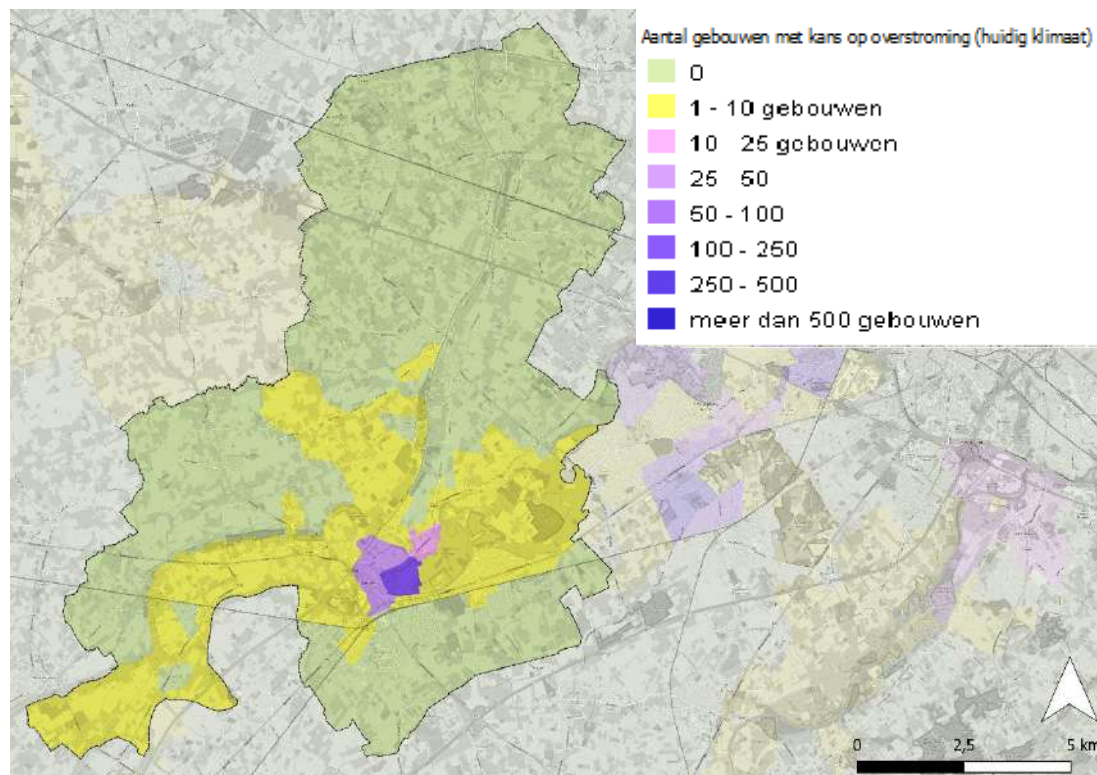

Figuur 5-22: Synthesekaart droogte 2050 voor de stad Deinze (bron: VMM - Klimaatportaal)

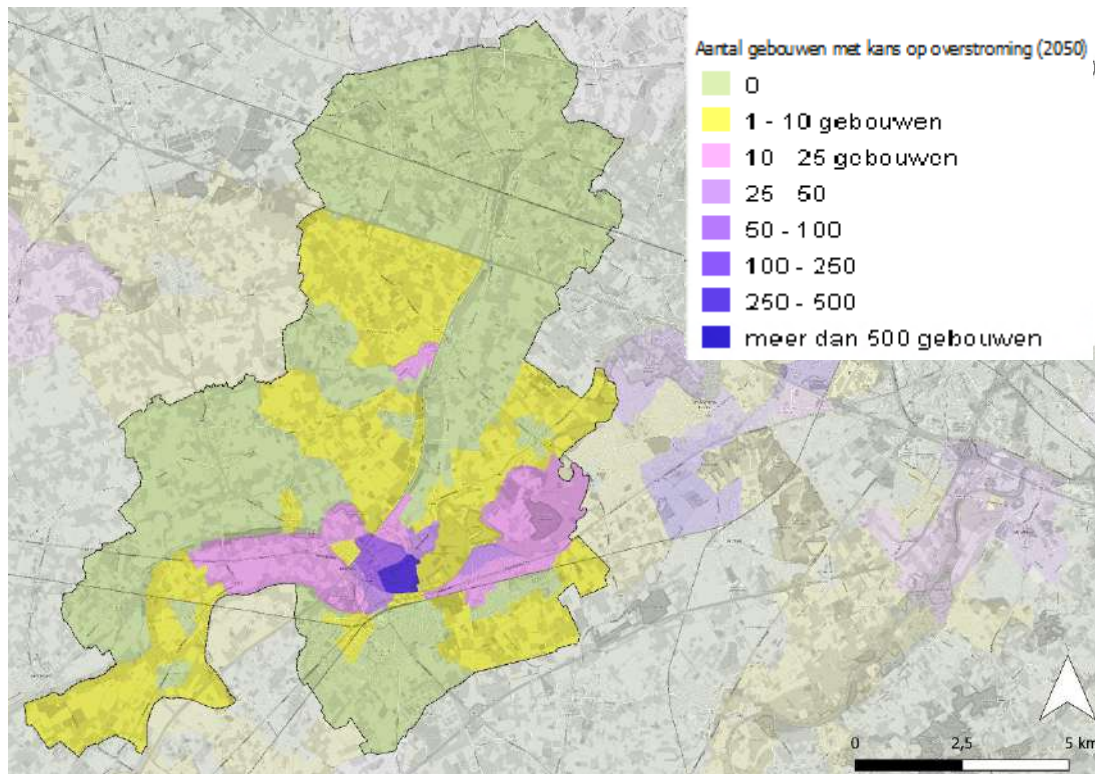

Figuur 5-23: Synthesekaart water 2050 voor de stad Deinze (bron: VMM - Klimaatportaal)

De impact bij overstromingen in de gemeente is duidelijk te situeren in de centrumkern van Deinze en langs de oude Leielooop (Figuur 5-24). In het huidige klimaat hebben 3,6% van de gebouwen in Deinze een risico op wateroverlast en 2,2% met een overstromingsrisico. Figuur 5-25 laat zien dat in 2050 in risicogebieden het aantal gebouwen met kans op overstroming zal toenemen, maar ook dat er nieuwe risicogebieden bijkomen. Tegen 2050 zal dan ook 6,2 % van de gebouwen in Deinze in risicogebied gelegen zijn voor wateroverlast en 4% te maken krijgen met een overstromingsrisico. In het centrum van Deinze zullen tot 500 gebouwen kans hebben op overstroming tegen 2050.

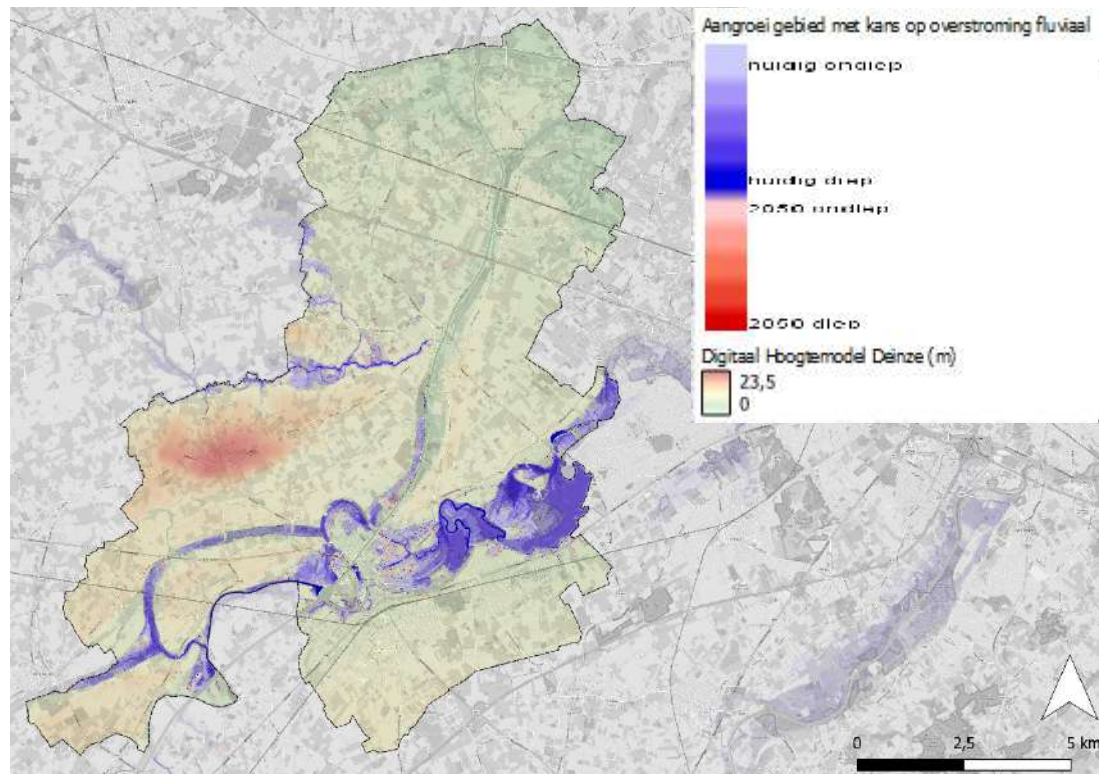

Figuur 5-24: Aantal gebouwen met kans op overstroming (huidig klimaat) (databron: Klimaatportaal VMM)

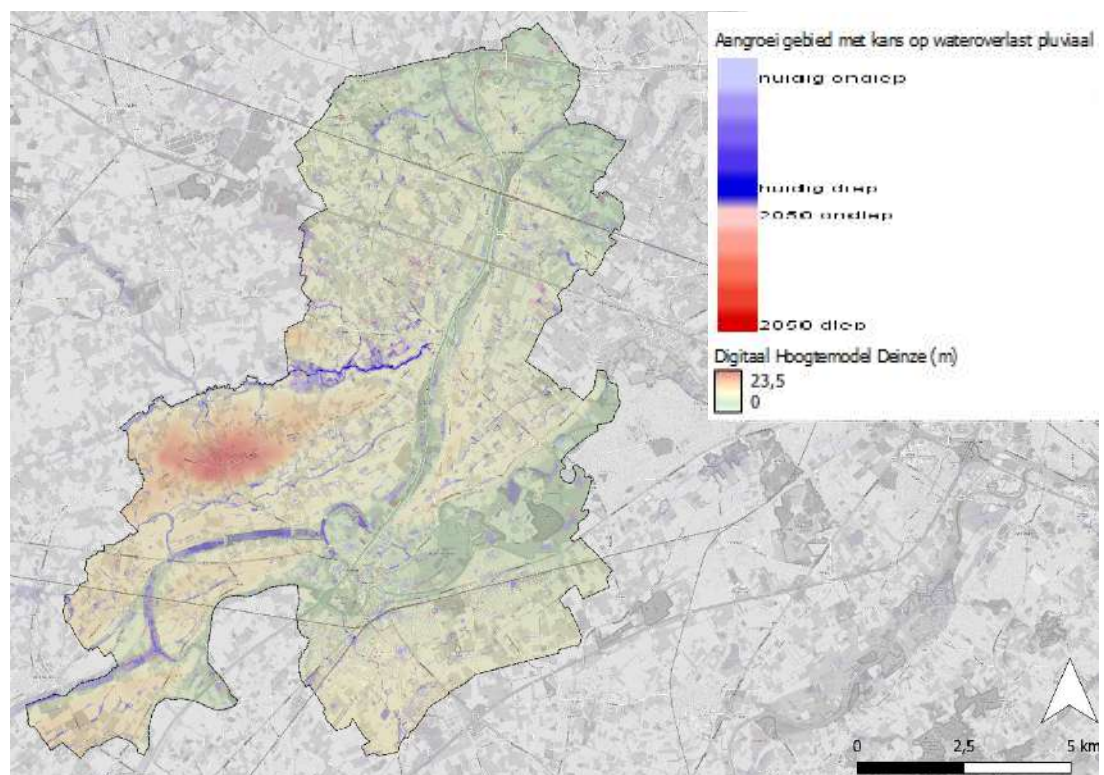

Figuur 5-25: Aantal gebouwen met kans op overstroming (2050) (databron: VMM Klimaatportaal)

Figuur 5-26 en Figuur 5-27 tonen aan dat Deinze in het huidige en 2050-klimaat risicozones bevat voor wateroverlast. Fluviale rivieroverstromingen met wateroverlast in het huidige en 2050-klimaat komen voornamelijk voor langs de Leie en in de Zeverenbeekvallei. De risicogebieden op de pluviale overstromingskaart (Figuur 5-27) en de risicogebieden op de fluviale overstromingskaart (Figuur 5-26) tonen een complementair beeld. Echter, toont de vergelijking tussen deze twee overstromingskaarten dat Deinze voornamelijk te kampen heeft met fluviale overstromingsrisico's. Voornamelijk stroomafwaarts van de centrumkern van Deinze tonen de overstromingsrisico's een relatief omvangrijke diepte. In het huidig klimaat bedraagt het gemiddelde van de maximale waterdiepte bij een overstroming in Deinze 80 cm. Dit is 16 cm boven het gemiddelde van het Vlaams Gewest. Tegen 2050 stijgt de gemiddelde maximale waterdiepte bij wateroverlast in Deinze naar 89 cm.

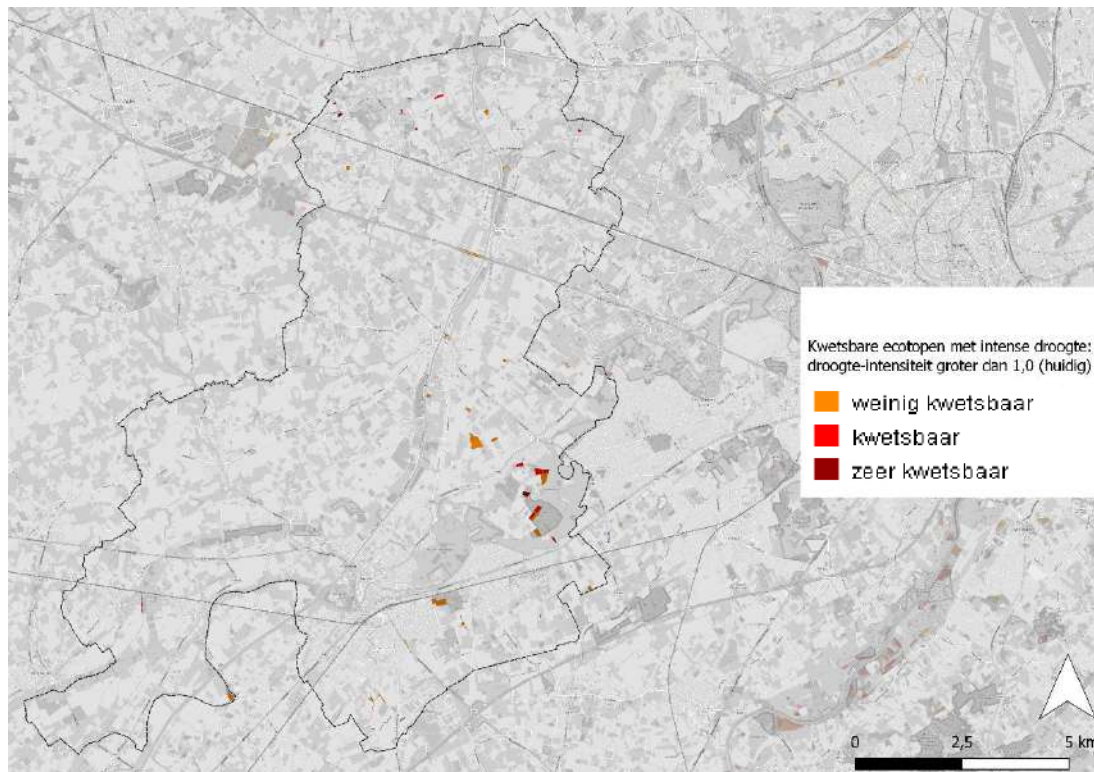
Figuur 5-26: Gebieden met kans op fluviale overstromingen (databron: Klimaatportaal VMM)

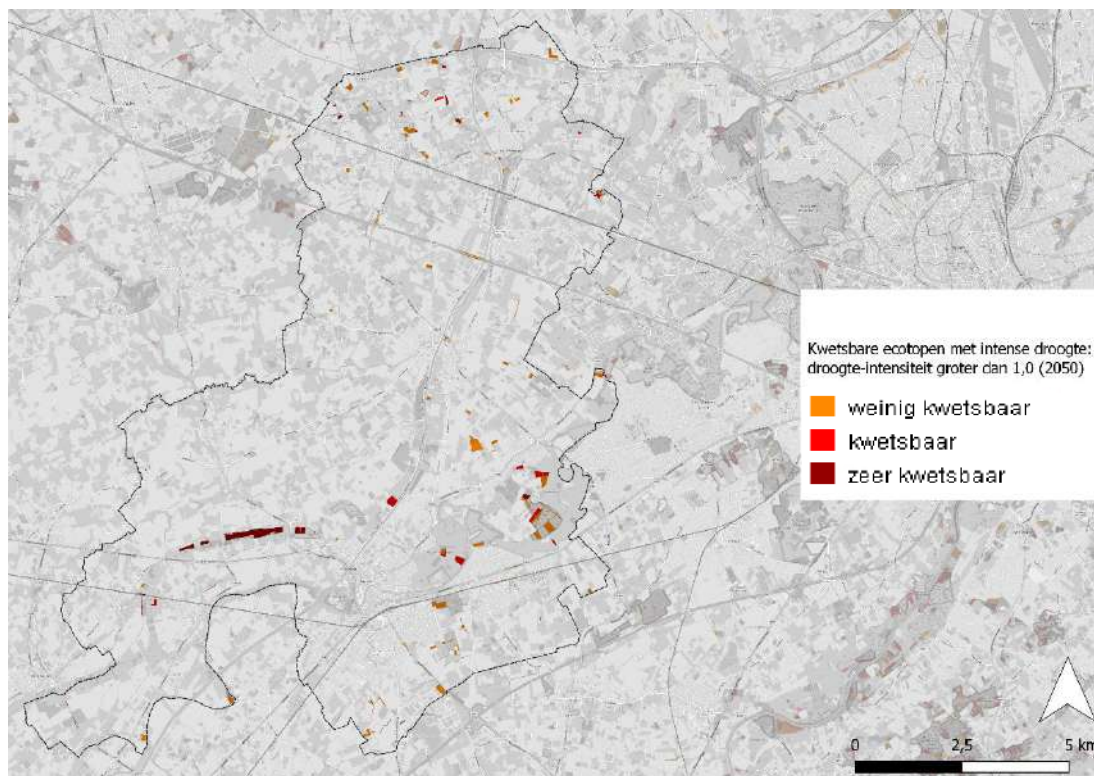
Figuur 5-27: Gebieden met kans op pluviale overstromingen (databron: Klimaatportaal VMM)

5% van de ecotopen in de stad Deinze zijn kwetsbaar bij intense droogte (Figuur 5-28). Dat is hoger dan het Vlaamse gemiddelde (3%). De kwetsbare ecotopen bevinden zich voornamelijk in de omgeving van de Leie (Figuur 5-28).

Tegen 2050 breidt het aantal kwetsbare ecotopen in de omgeving van de Leie en in de omgeving van de Zeverenbeekvallei gevoelig uit tot 15%. Dit ligt ongeveer gelijk met het geprojecteerde Vlaamse gemiddelde van 17% tegen 2050. Opvallend is het langwerpig boscomplex in de Zeverbeekvallei dat als (zeer) kwetsbaar is aangeduid in het 2050-klimaat (Figuur 5-29).

Figuur 5-28: Kwetsbare ecotopen bij intense droogte in het huidige klimaat (Klimaatportaal VMM)

Figuur 5-29: Kwetsbare ecotopen bij intense droogte in het 2050-klimaat (Klimaatportaal VMM)

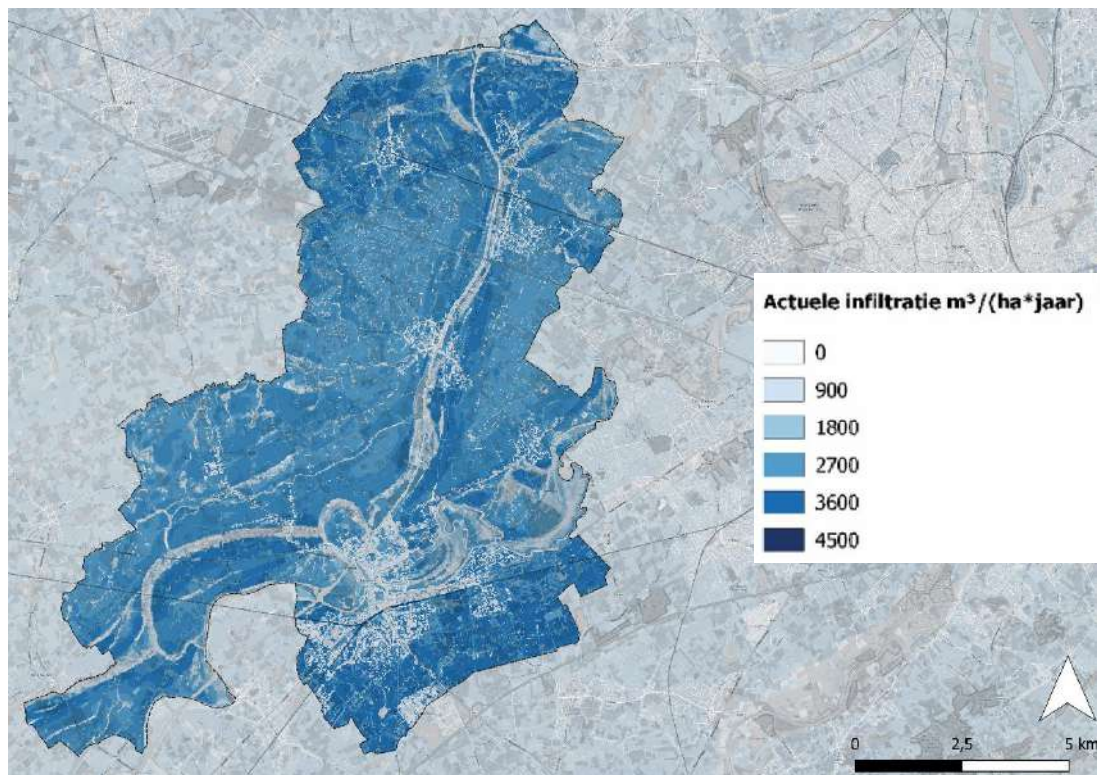
5.3.2 Adaptatiecapaciteit

De ecosystemen in de gemeente hebben de capaciteit om de negatieve effecten van klimaatverandering zoals hierboven beschreven te milderen. Het gaat dan onder meer over het reguleren van de waterbalans (zowel het milderen van tekorten en overschotten) en het reguleren van de temperatuur. Verder kunnen ecosystemen via het opslaan van koolstof ook helpen met het mitigeren van klimaatverandering door het absorberen van CO₂ uit de atmosfeer.

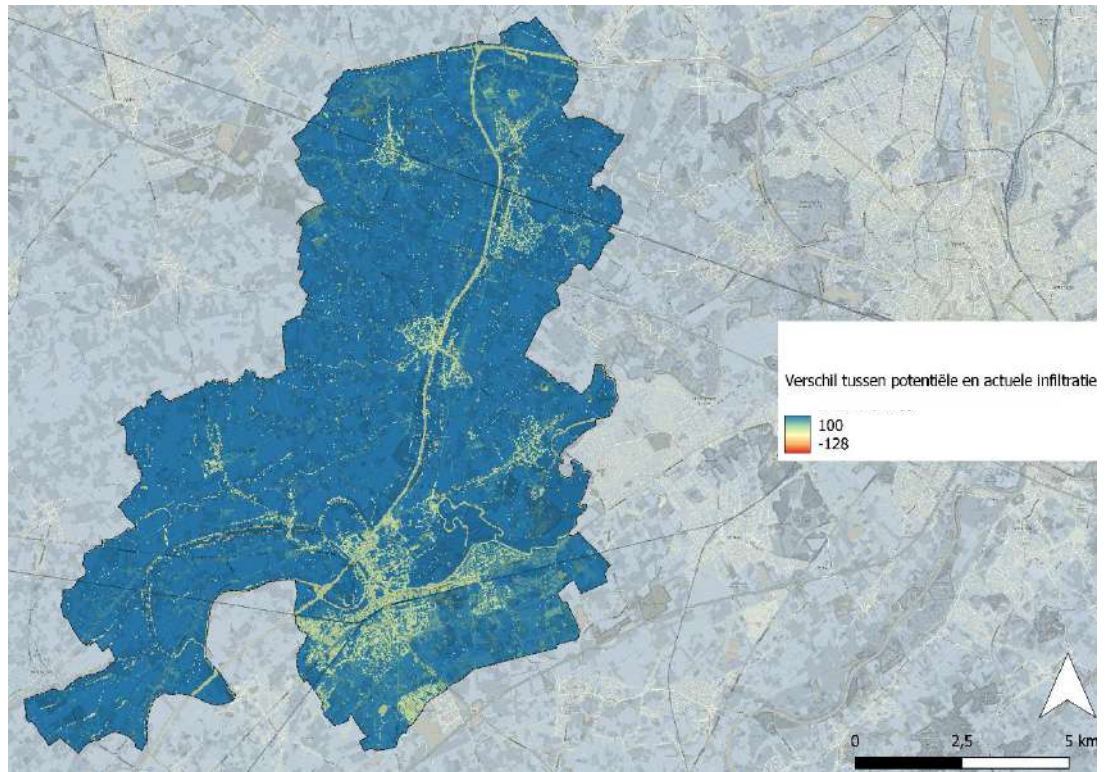
Infiltratie of het insijpelen van hemelwater vormt een belangrijk onderdeel van de waterbalans. De mate van infiltratie op een welbepaalde plek is afhankelijk van de bodemkarakteristieken, verhardingen en de interceptie door vegetatie. Wanneer de infiltratiecapaciteit van de bodem is bereikt, zal het hemelwater afstromen. Overdadige afstroming kan voor wateroverlast zorgen, maar zorgt er ook voor dat het grondwaterpeil niet verder wordt aangevuld, waardoor deze nog gevoeliger wordt voor droogte. Een hoge actuele infiltratiecapaciteit is dus essentieel om de negatieve gevolgen van klimaatverandering te milderen. De actuele infiltratie is het laagst (nl. onbestaande) in de verharde kernen, langsheen de wegenis van lintbebouwing tussen de kernen en de grote autowegen (Figuur 5-30). De spreiding van de infiltratie volgt daarbij het patroon van de bodemafdekkingskaart (Figuur 5-2). Bij de alluviale natte bodems parallel aan de Leie en beekvalleien ligt het grondwaterpeil van deze bodems dicht bij het oppervlak. Hierdoor is de infiltratiecapaciteit van deze bodems relatief laag, wat een natuurlijk nat milieu veroorzaakt.

Er bestaat voor de verharde delen langs de woonlinten en vooral in de woonkernen een groot verschil tussen de potentiële en actuele infiltratiecapaciteit (Figuur 5-31). Mits ontharding, e.a. infiltratie bevorderende maatregelen (e.g. wadi's), heeft de bodem dus wel een aanzienlijke potentiële infiltratiecapaciteit, wat het grote verschil met de actuele infiltratiecapaciteit verklaart. Dit is bijgevolg

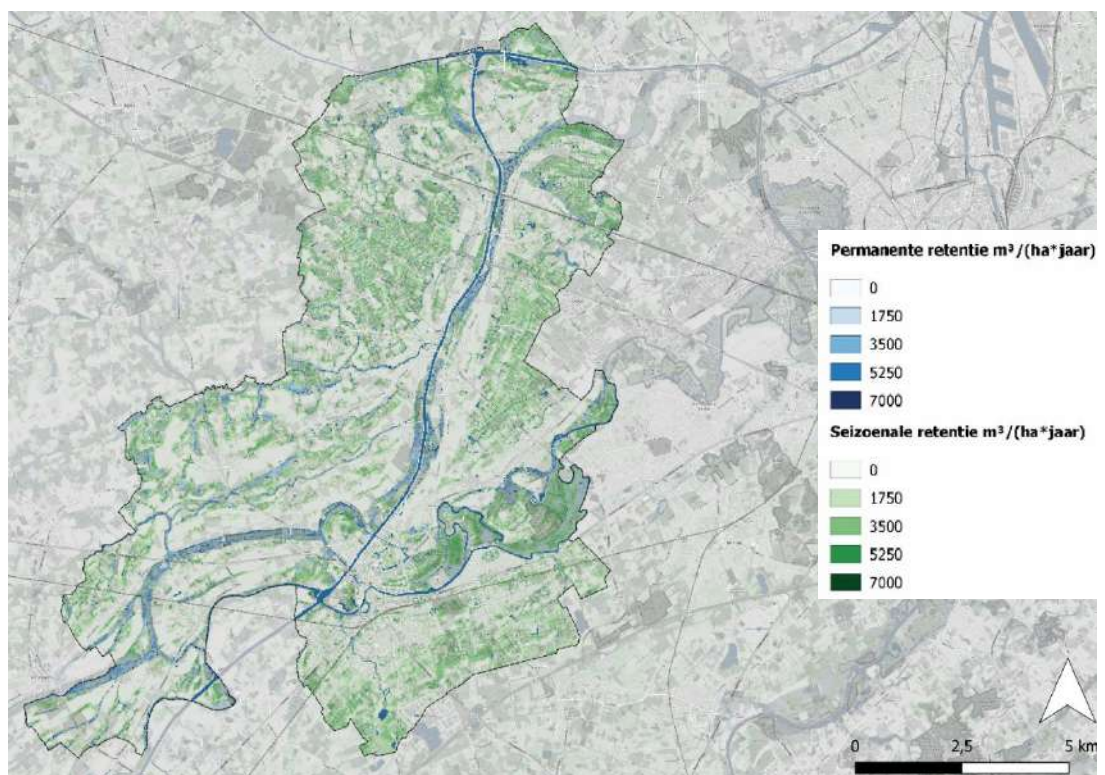
het meeste toepasbaar voor de kernen van Deinze en komt het meest tot uiting in het centrum van de stedelijke kern van Deinze dat een relatief groot aandeel verharde oppervlakken heeft. Het grootste deel van de open ruimte van de gemeente benadert de actuele infiltratie de potentiële.

Figuur 5-30: Actuele infiltratie (Databron: Ecoplan)

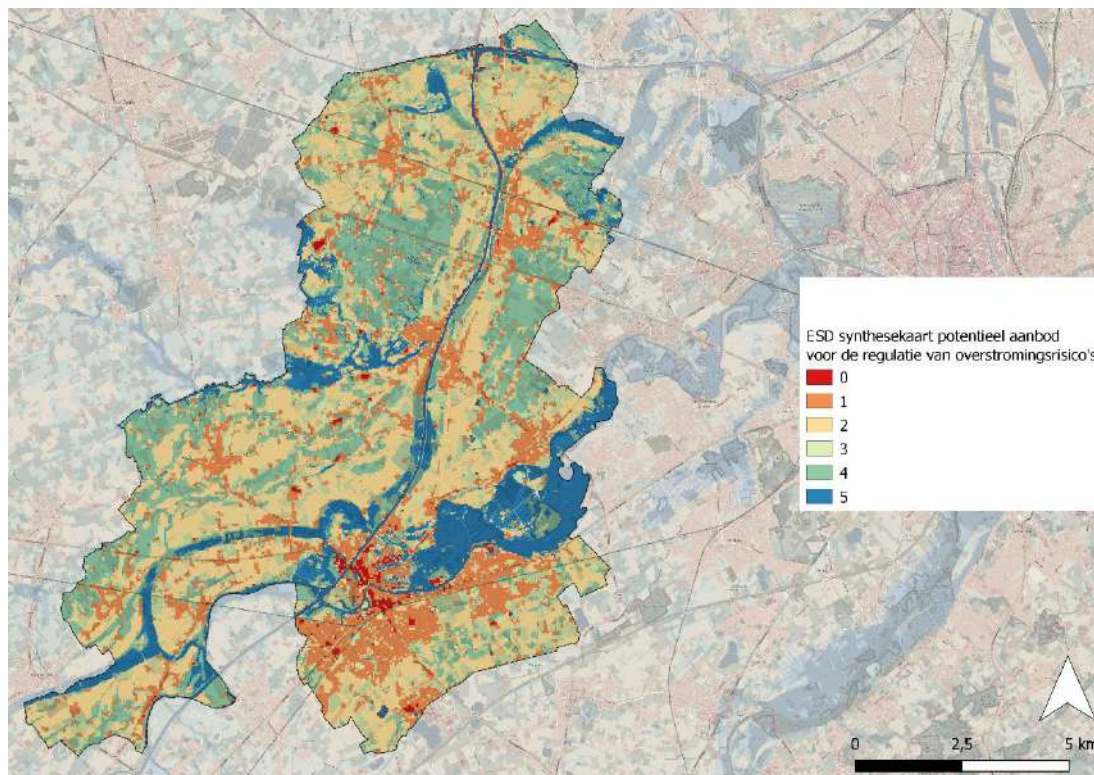
Figuur 5-31: Verschil actuele en potentiële infiltratie (Databron: Ecoplan)

Figuur 5-32: Permanente en seizoenale retentie (Ecoplan)

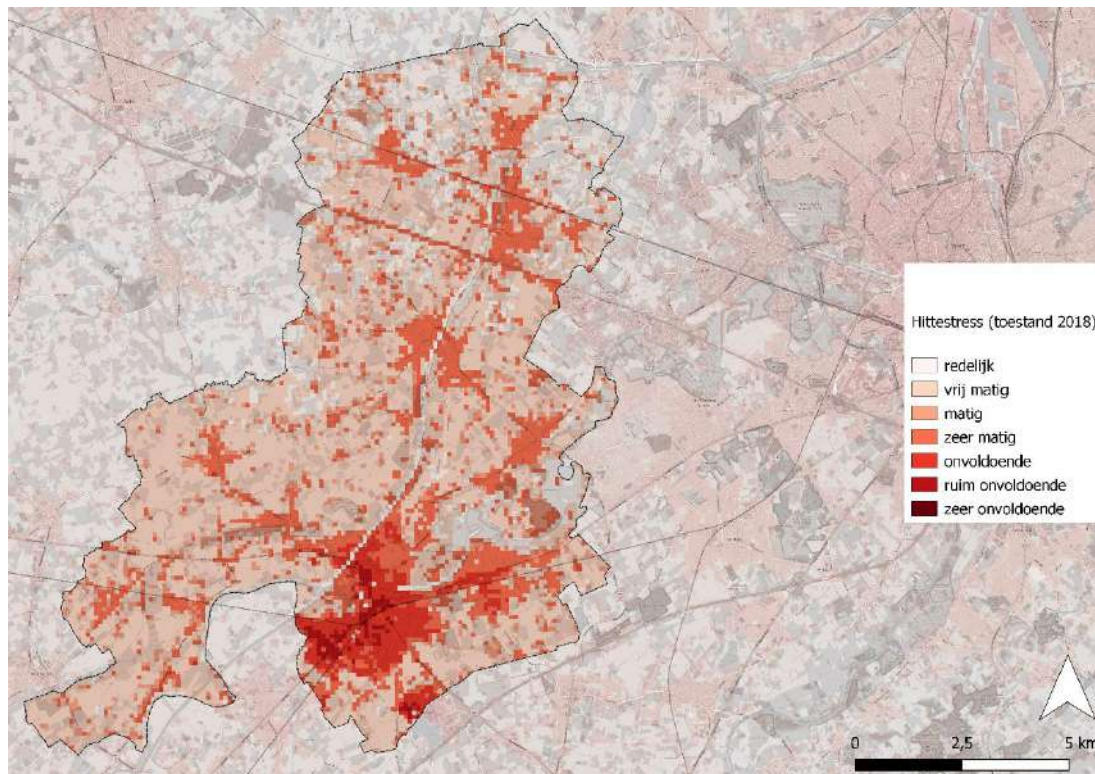
De term **retentie** slaat op het ophouden van afstromend water. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen permanente retentie, waar zich altijd water in de bovenste laag van de bodem, dicht tegen het oppervlak, bevindt en seizoenale retentie, waarbij de hoeveelheid water in de bovenste laag dan de bodem afhankelijk is naargelang de neerslagoverschotten of -tekorten. Hierdoor fluctueert de capaciteit van deze bodems om water te bergen en af te geven doorheen het jaar. Seizoenale retentie fungeert dus als buffer in de waterbalans en draagt zo bij aan overstromingspreventie én grondwateraanvulling. Permanente retentie aan de andere kant betreft voornamelijk een capaciteit om water te leveren in het geval van droogte en slechts een zeer beperkte capaciteit om extreme neerslag te ontvangen. De permanente retentiecapaciteit in Deinze wordt gevormd door de aanwezige waterlichamen en deels door natte alluviale grond langs de waterlopen (Figuur 5-32). De seizoenale retentiecapaciteit ligt verspreid over de gemeente en komt overeen met de open ruimtegebieden van Deinze. Ook lagergelegen beekstructuren vertonen een grotere seizoenale retentiecapaciteit.

Wanneer beide bovenstaande factoren van de waterbalans samen worden genomen, komt naar voren dat het **aanbod aan overstromingsrisico regulerende ecosystemen** zeer laag is in delen van de woonkernen van Deinze en ter hoogte van de woonlinten, en laag tot gemiddeld is in de omringende landbouwpercelen (Figuur 5-33). In Deinze valt het op dat de gronden langs waterlopen de grootste buffer vormen tegen overstromingsrisico's in de gemeente.

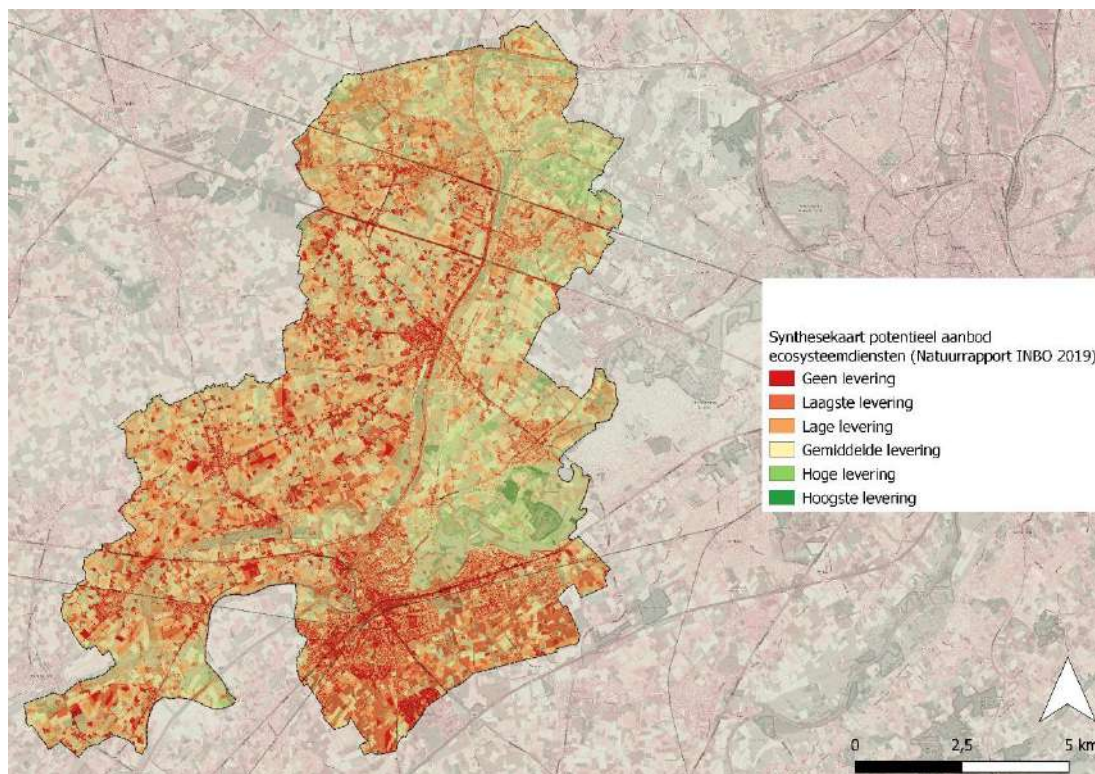
Figuur 5-33: Synthesekaart potentieel aanbod overstromingsrisico regulerende ecosystemendiensten (Ecoplan)

Ook de hittestress in de kernen van Deinze worden als hoog ingeschat door Ecoplan-modelleringen (Figuur 5-34). De hittestress is het prominentst aanwezig in de meest zuidelijke kern van de gemeente.

Figuur 5-34 Hittestress in de stad Deinze, toestand 2018 (databron: Ecoplan)

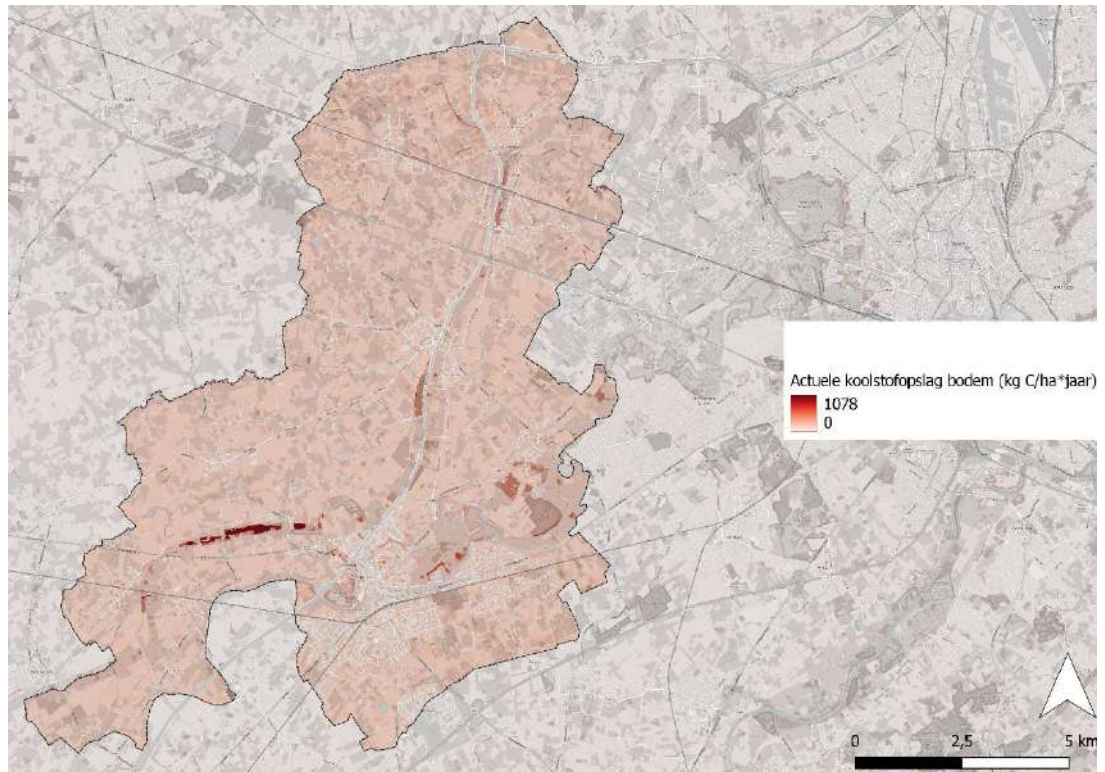
De huidige veerkracht van de bebouwde omgeving tegen de gevolgen van de klimaatverandering anno 2050 is beperkt. Het aanbod aan ecosysteemdiensten die de effecten zouden kunnen milderen is immers laag tot niet aanwezig (Figuur 5-35). Daarenboven zou ongewijzigd ruimtelijk beleid leiden tot het verder innemen van de percelen door ruimtebeslag waar dat aanbod op dit moment wel nog gerealiseerd wordt. Het doorzetten van de huidige trends inzake ruimtebeslag bij ongewijzigd beleid zou dus leiden tot een lagere veerkracht van de bebouwde omgeving tegen de effecten van klimaatverandering in 2050, terwijl deze effecten dan net sterker zullen zijn.

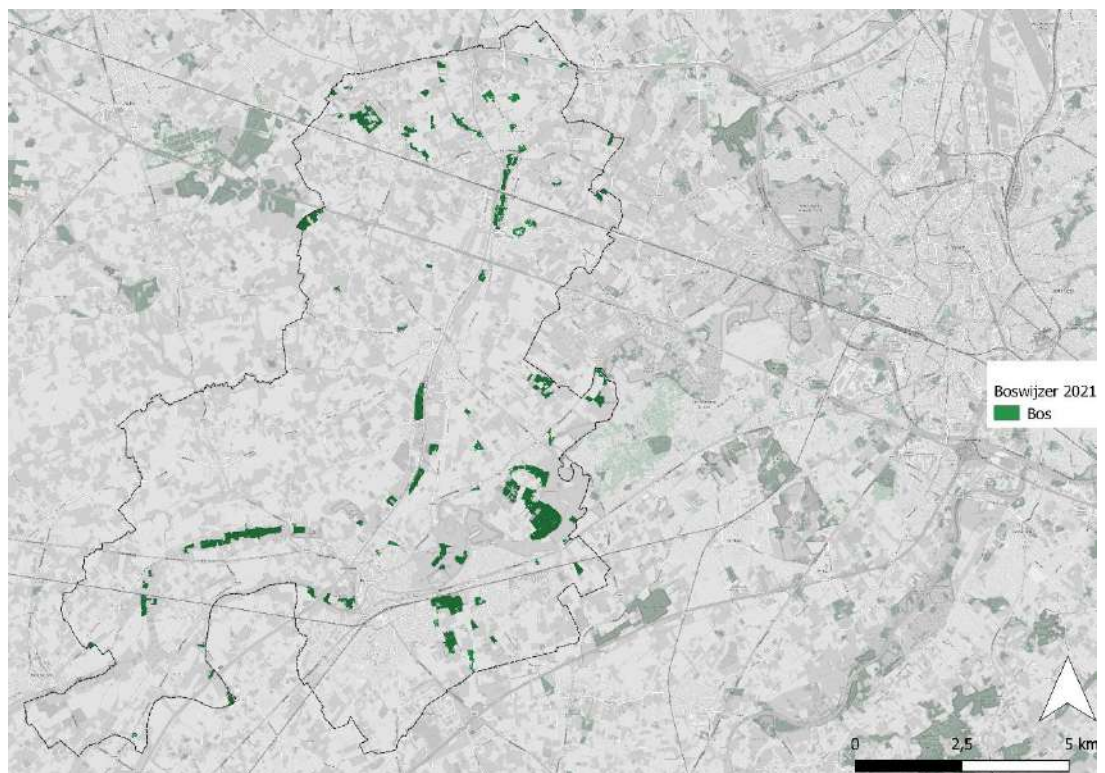
Figuur 5-35: Synthesekaart potentieel aanbod levering ecosysteemdiensten

Ecosystemen in de gemeente kunnen ook bijdragen aan het mitigeren van de klimaatverandering door het **opslaan van CO₂**. Dit kan zowel in de bovengrondse biomassa van de vegetatie als in de bodem. De huidige opslag van CO₂ onder de vorm van biomassa vindt in de gemeente hoofdzakelijk plaats in de beboste gebieden (Figuur 5-36 en Figuur 5-37). In de landbouwgebieden wordt slechts in beperkte mate koolstof opgeslagen door het bewerken van de bodem en het oogsten van gewassen. Het potentieel aan koolstof dat kan worden opgeslagen in deze landbouwgebieden is dan ook lager (Figuur 5-38). Het valt op dat de alluviale gronden langs waterlopen het grootste potentieel hebben om koolstof op te slaan, maar dat deze, zeker langs de Leie stroomafwaarts van het centrum van Deinze, vandaag een relatief laag koolstofgehalte bevatten.

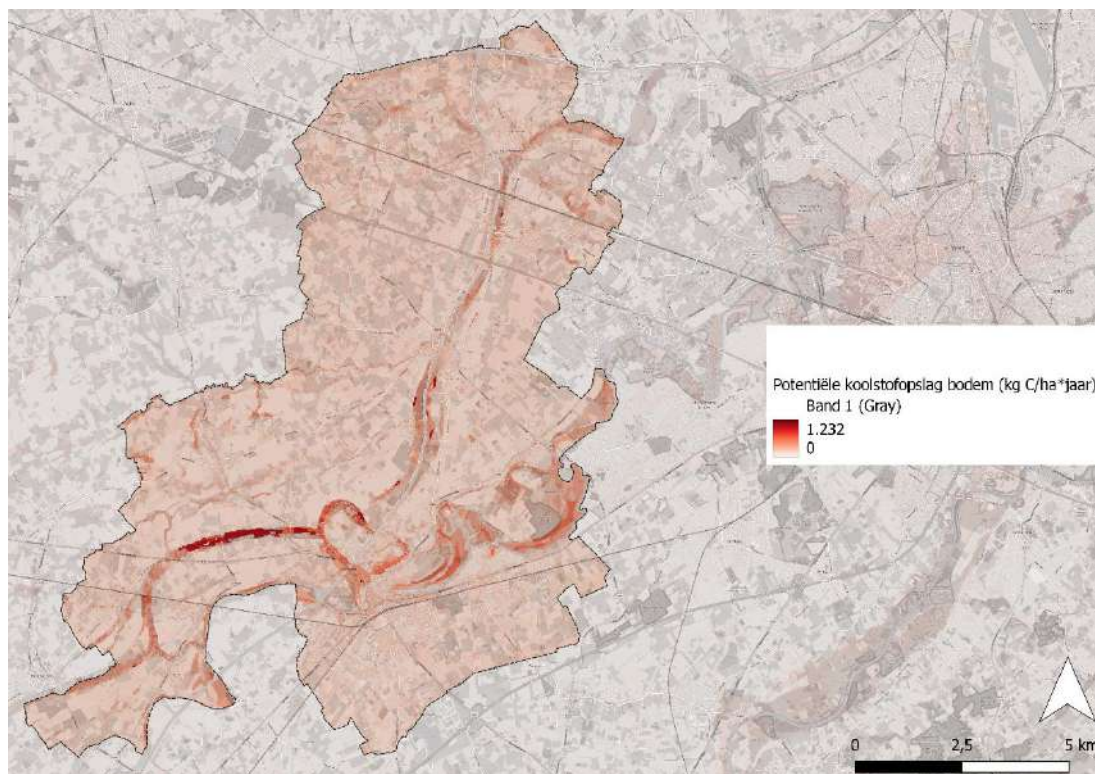
Over het algemeen bevat de stad Deinze weinig koolstof in de bodem. De bestaande koolstofopslagcapaciteit zal in de toekomst ook niet stijgen zonder bijkomend beleid.

Figuur 5-36: Koolstofvoorraad opgeslagen in de bodem (Ecoplan & Geopunt)

Figuur 5-37: Bos volgens de Boswijzer 2021 in Deinze (databron: Geopunt)

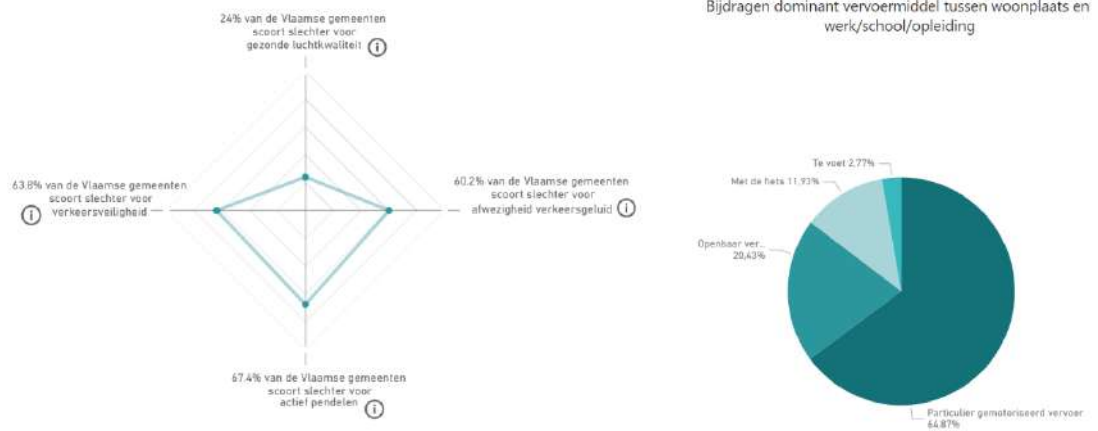

Figuur 5-38: Potentiële koolstofopslag in de bodem (Ecoplan)

5.4 Thema: Milieudruk van automobiliteit

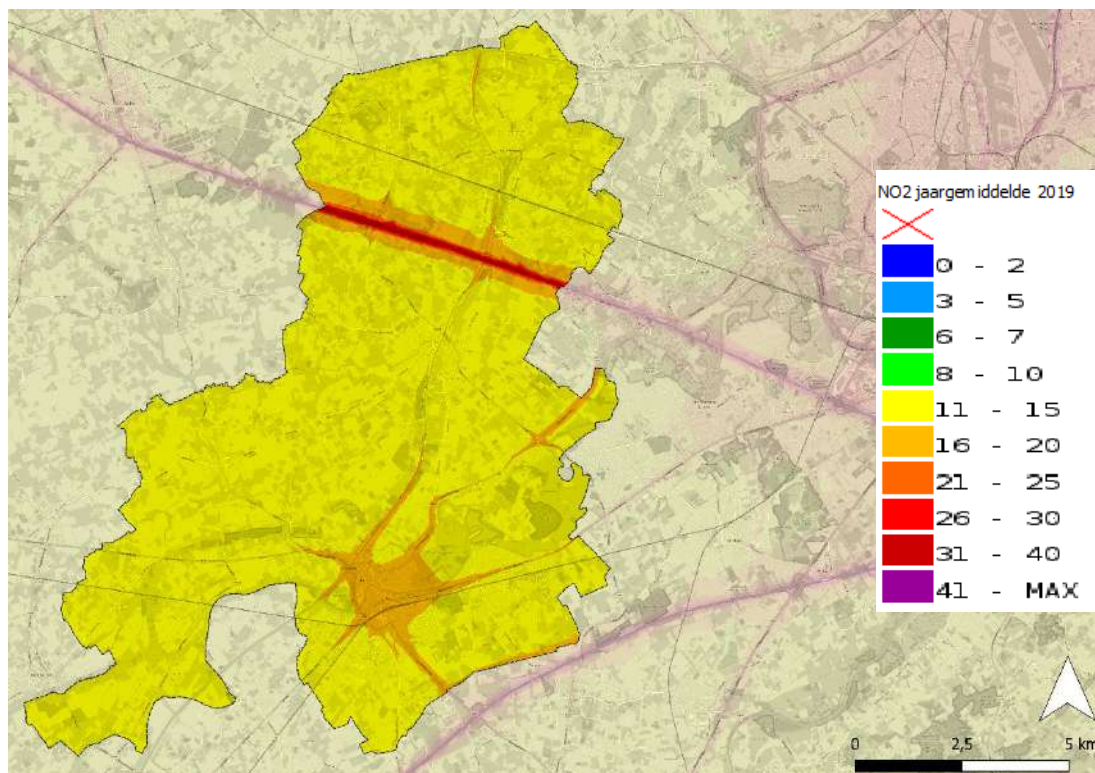
5.4.1 Bestaande situatie

Doorgaand gemotoriseerd verkeer beweegt zich naar de stad Deinze voornamelijk via de gewestweg N35 en N43. Deze gewestwegen vormen tevens ook de verbinding met de E40 en E17. Uitgestrekte verkavelingen, deeltkernen en verspreide bebouwing die verbonden zijn met woonlinten dragen bij tot een verhoogde verkeersdruk. Het centrum van Deinze is goed uitgerust met diensten en voorzieningen. Veel diensten en voorzieningen zijn ook gesitueerd aan de N43 met een ruim aanbod aan baanwinkels. Baanwinkels, en verdere uitbouw ervan, verhogen de behoefte naar gemotoriseerd verkeer en maken het verbindende wegennet in de gemeente gevoeliger voor congestie. Dit uit zich bijgevolg ook in de sterke autoafhankelijkheid van Deinze (Figuur 5-39). Bij zachtere modi is het opvallend dat het openbaar vervoer het populairst (Lokale Gezondheidsindicator mobiliteit) is.

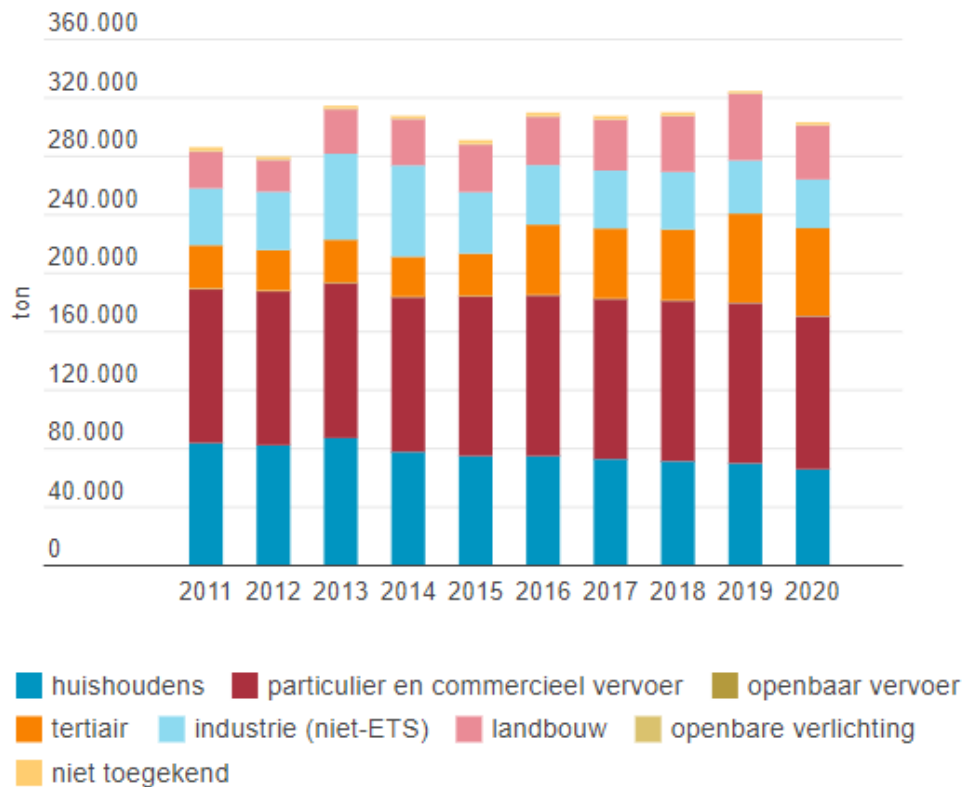
Figuur 5-39: Lokale gezondheidsindicator mobiliteit (Agenteschap Zorg & Gezondheid Vlaanderen)

De **luchtkwaliteit** in Deinze is onder het gemiddelde. Ongeveer 76% van de gemeenten in Vlaanderen scoren beter op een gezonde luchtkwaliteit (Figuur 5-39). Dit is voornamelijk te wijten aan de E40 in het noorden van de gemeente (Figuur 5-40). Voor de andere locaties in de gemeente is de luchtkwaliteit over het algemeen gemiddeld voor zowel de parameters NO₂, fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}) en ozon (VMM, 2021). De EU-, nationale en Vlaamse streefwaarden worden steeds gehaald. De nieuwe advieswaarden van de WHO (voor NO₂: 10µg/m³, voor PM₁₀: 15 µg/m³, voor PM_{2,5}: 5µg/m³) worden echter niet gehaald. Ook het NO₂-gehalte wordt in Deinze lokaal overschrijdt volgens de EU-, nationale en Vlaamse normen. Het patroon van de hoogste NO₂-concentraties volgt de E40, waarbij het NO₂-gehalte ook de grenswaarde (40µg/m³) volgens de WHO nadert/overschrijdt (Figuur 5-40).

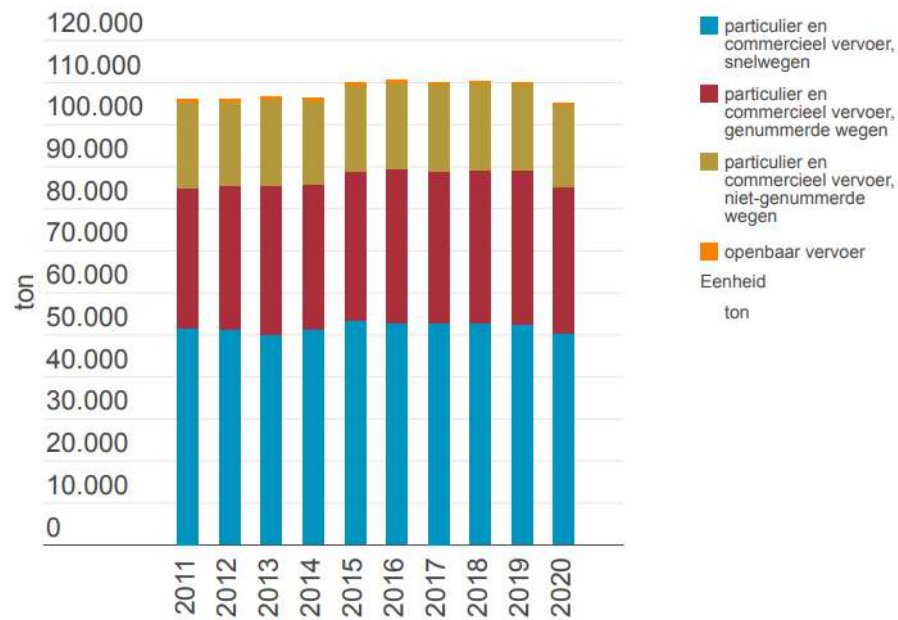
Figuur 5-40: Luchtkwaliteit parameter NO₂ in 2019 (VMM)

Bovenop het verminderen van de luchtkwaliteit levert autoverkeer ook de grootste bijdrage aan de **CO₂-uitstoot** van de stad Deinze (Figuur 5-41). Voornamelijk particulier en commercieel vervoer op snelwegen vormen de grootste bijdrage aan transport gerelateerde emissies (Figuur 5-42). Bij totale CO₂-uitstoot (Figuur 5-41) staan particulier en commercieel vervoer op de eerste plaats, de huishoudens op de tweede plaats en industrie (niet-ETS)/tertiaire sector op de derde plaats. De hoge CO₂-uitstoot van transport verwijst naar de E40 als grootste bron van transportemissies binnen de gemeentegrenzen van Deinze.

Bron: VEKA | provincies.incijfers.be

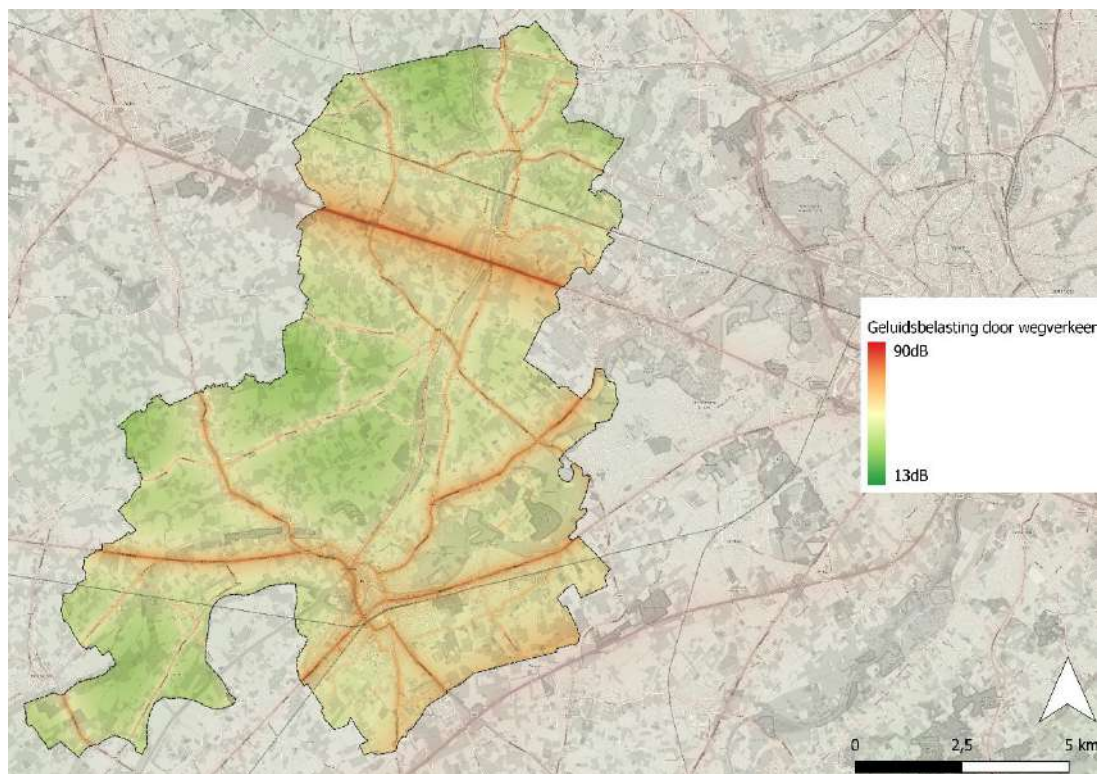
Figuur 5-41: Evolutie CO₂-emissies in ton per sector in Deinze (2011 - 2020)

Bron: Vlaams Energie- en Klimaatagentschap - CO₂-inventaris | provincies.incijfers.be

Figuur 5-42: Evolutie van CO₂-emissies door transport in Deinze (2011 - 2020)

De E40, maar ook de N-wegen N43, N35, N409, N466, N461 en N437 zorgen in hun nabije omgeving voor aanzienlijke **geluidsbelasting** (Figuur 5-43). Op ruimere afstand van deze doorgangswegen neemt deze geluidsbelasting geleidelijk af, maar zeker in de zuidelijke kern van Deinze en langs de E40 zorgen wegen voor geluidsbelasting.

Figuur 5-43: Geluidsbelasting door wegverkeer 2018 (databron: Geopunt)

5.4.2 Trends en ontwikkelingen (incl. beslist beleid)

De luchtkwaliteit in Deinze is tijdens de periode 2000 – 2020 verbeterd behalve voor de parameter Ozon (Irceline.be, 2022). Er wordt verwacht dat deze verbetering zich richting 2040 in grotere mate zal doorzetten onder invloed van technologische ontwikkelingen zoals zuinigere (elektro)motoren en het flankerende supra lokaal beleid (bv. elektrificatie van bedrijfswagens). Dit heeft eveneens een positieve invloed op de CO₂ uitstoot van het vervoer.

De gelijkmatige toename van de bevolking van Deinze richting 2040 kan ervoor zorgen dat de vraag voor personenvervoer binnen de gemeente verder toeneemt. De hoeveelheid doorgaand verkeer van regionale oorsprong wordt niet enkel beïnvloed door de lokale demografische trend, maar evenzeer door de verbindende functie van de N-wegen. De relatief slechte bereikbaarheid van de aanwezige verkavelingen creëren ook condities die de automobilitéitsvraag hoog houden. Gezien de demografische trends en de toenemende trend van ruimtebeslag, wordt verwacht dat deze automobilitéitsvraag in de toekomst zal toenemen.

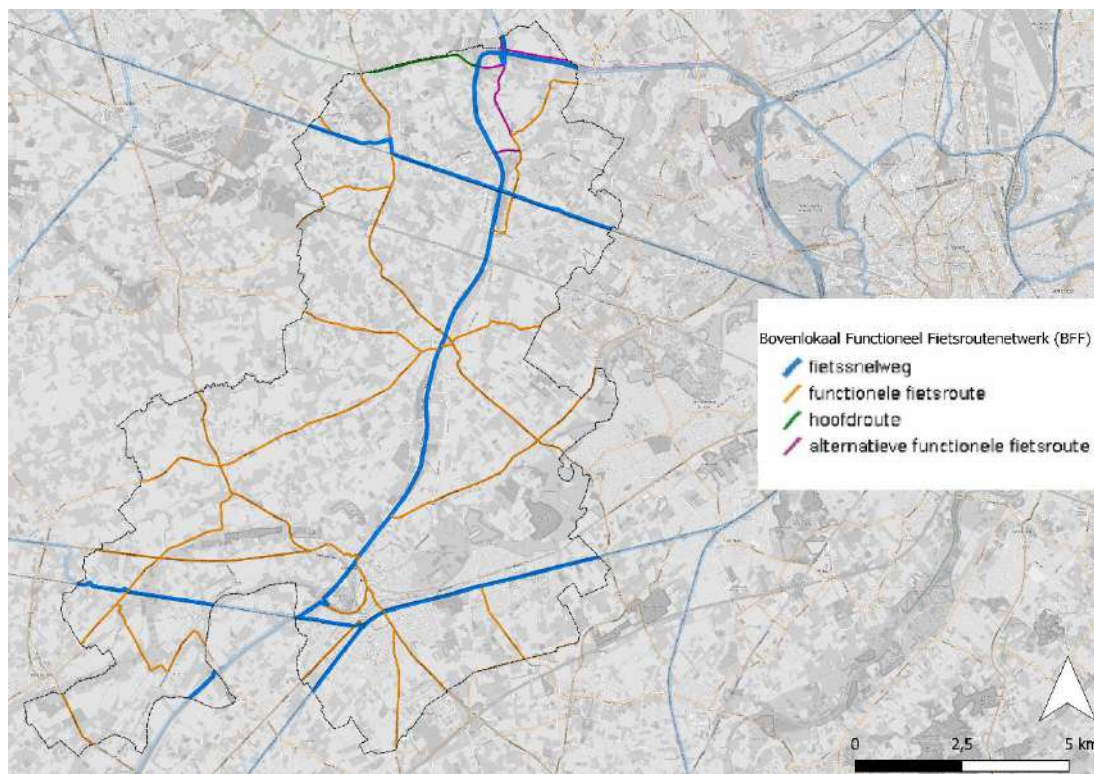
Om verkeerscongestie zoveel mogelijk te beperken en de bereikbaarheid op peil te houden in Deinze is de transitie naar duurzame mobiliteitsmodi een prioriteit. Deze transitie zal zich o.a. uiten in een herinrichting van de publieke ruimte, zonder afbreuk te doen aan de leefbaarheid van die ruimte.

5.5 Thema: Zachtere mobiliteitsvraag

5.5.1 Bestaande situatie

Uit de lokale gezondheidsindicator mobiliteit van het Agentschap Zorg & Gezondheid (figuur 5-39) komt naar voor dat ca. 35,13% van alle woon-werk/school/opleiding verplaatsingen met de fiets (11,93%), het openbaar vervoer (20,43%) of te voet (2,77%) gemaakt worden. 67,4% van de Vlaamse gemeenten scoren hiermee slechter dan Deinze als het gaat over pendelverkeer zonder de wagen.

De populariteit van de **fiets** als vervoersmiddel om te pendelen is gedeeltelijk te verklaren door de aanwezigheid van de fietssnelwegen, o.a. F422 en F7 langs de spoorlijn richting Gent die snelle fietsverplaatsingen mogelijk maakt. Het Bovenlokaal Functioneel Fietsnetwerk is hoofdzakelijk langsheen de gewestwegen, verbindings- en spoorwegen gelegen (figuur 5-44). Voornamelijk fietspaden buiten de kernen voldoen niet aan het Vademecum Fietsvoorzieningen (bv. louter een beschildering op de weg, gelijkgronds ter hoogte van gevaarlijke kruispunten). Recente jaren is de toestand van het lokale fietsroutenetwerk, o.a. in het centrum, verbeterd.

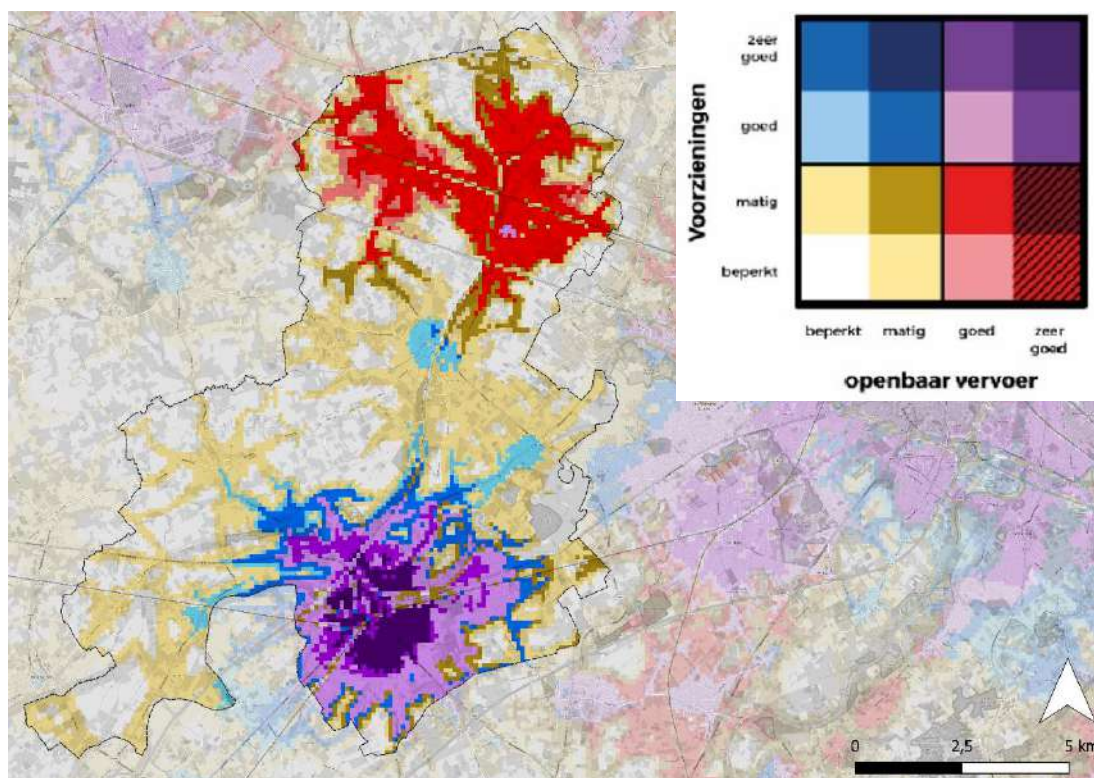
Figuur 5-44: Fietsnetwerk in Deinze en ruimere omgeving (databron: MOW Vlaanderen)

De stad Deinze heeft drie treinstations. Station Deinze in de zuidelijke stedelijke kern van de gemeente, station Landegem in het noorden en Hansbeke in het uiterste noordwesten van de gemeente.

Het zuidelijke centrum van Deinze heeft een **treinstation** langs spoorlijn 75 met rechtstreekse verbindingen naar Gent en Kortrijk. Ook spoorlijn 73 vertrekt aan het station van Deinze naar De Panne waar. Tijdens werkdagen wordt het station ook voorzien van piekurtreinen.

De zuidelijke kern van Deinze heeft een busverbinding met Aalter, Maldegem, Oudenaarde, Kruishoutem, Zottegem en Gavere. Deinze is opgenomen in vervoersregio Gent voor het ontwikkelen van een OV-plan. In dit plan wordt Deinze aangeduid als interregionale knoop.

Dit uit zich ook op de kaart van de **knooppuntwaarde en het voorzieningenniveau** (Figuur 5-45). Vanwege het grote aantal voorzieningen in de zuidelijke stedelijke kern van Deinze en de relatief vlotte bus- en treinverbinding met omliggende kernen, krijgt deze kern de beste score. De knooppuntwaarde neemt echter wel sterk af in de ruimere omgeving, waardoor niet alle verkavelingswijken rondom de woonkern een even goede score krijgen. De kern van Nevele kent bijvoorbeeld een goed voorzieningenniveau, maar behaalt een lage score voor openbaar vervoer. Hierdoor kunnen lokale inwoners terecht in deze kern voor bepaalde basisvoorzieningen, maar door de beperkte bereikbaarheid met het openbaar vervoer, heeft deze regio een sterke autoafhankelijkheid. De noordelijke kernen Landegem, Merendree en Hansbeke behalen dan weer een hoge score voor openbaar vervoer, maar hebben een relatief laag voorzieningenniveau. Vanuit deze optiek zou men nieuwe ontwikkelingen van voorzieningen in Deinze kunnen concentreren in deze laatste drie kernen omdat het aanbod openbaar vervoer hier potentieel onderbenut wordt.

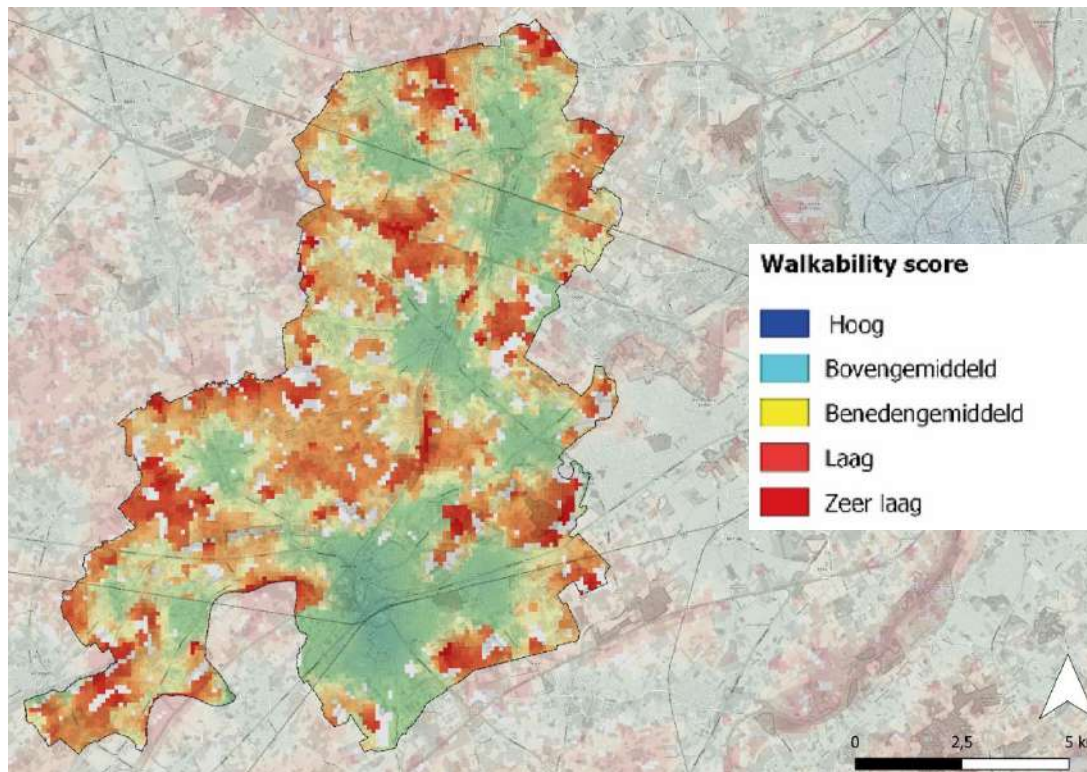

Figuur 5-45: Knooppuntwaarde (databron: ruimtemonitor.be)

De **walkabilityscore** geeft weer hoe geschikt de publieke ruimte is voor verplaatsingen **te voet**, zowel recreatief als functioneel. Aspecten die hierbij belangrijk zijn, zijn de woondichtheid, functiemix en de connectiviteit van de straten. De walkabilityscore in Deinze is onder het gemiddelde in de meeste open ruimtegebieden van de gemeente (Figuur 5-46). De walkabilityscore in de kernen van de gemeente is bovengemiddeld. Verder weg van deze kernen is de walkability van de bebouwde omgeving benedengemiddeld tot laag, hier zijn inwoners dus per definitie aangewezen op andere vervoersmodi

voor hun dagelijkse verplaatsingen. Het gaat hier hoofdzakelijk over de meest afgelegen woonlinten en de grote open ruimte gebieden met voornamelijk landbouwactiviteiten.

Uit de kaart blijkt wel dat de bovengemiddelde wandelbare zone van de kernen relatief goed uitlopen naar de buitengebieden. Sommige kernen zijn ook verbonden door een as waarbij de walkabilityscore relatief goed is. Toch zijn de meeste bewoners buiten de kernen van Deinze voornamelijk aangewezen op andere vervoersmodi en zeker de plaatsen die niet nabij vlot toegankelijke fietsinfrastructuur liggen zijn meer autoafhankelijk.

Figuur 5-46: Walkabilityscore (Walkabilityscore Tool VITO)

5.5.2 Trends en ontwikkelingen (incl. beslist beleid)

Deinze behoort tot vervoersregio Gent. Hierbij zal het regionaal mobiliteitsplan de globale mobiliteitsvisie voor een langere termijn vastleggen, en dat voor alle vervoersmodi.

De realisatie van de doelstellingen van het mobiliteitsplan is echter ook verweven met het ruimtelijk beleid dat zal worden vastgelegd door het voorliggende gemeentelijke Beleidsplan Ruimte. Actieve verplaatsingen worden enkel aangemoedigd indien functies op een beperkte afstand van elkaar gelegen zijn. Ook openbaar vervoer functioneert beter bij hogere woning- en voorzieningsdichtheden. Kernversterking is dus een noodzakelijke voorwaarde voor het realiseren van de doelstellingen van het mobiliteitsplan. Bij voortzetting van de huidige ruimtelijke tendensen inzake ruimtebeslag zou een groot deel van de bijkomende bebouwing echter buiten de kernen gerealiseerd worden (zie §5.1). Er kan dus niet zomaar van uitgegaan worden dat de positieve ontwikkelingen zoals gefaciliteerd door het regionale mobiliteitsplan zich zonder het Beleidsplan Ruimte van de stad Deinze zullen voltrekken.

5.6 Thema: Verduurzamen van productiesystemen

5.6.1 Bestaande situatie

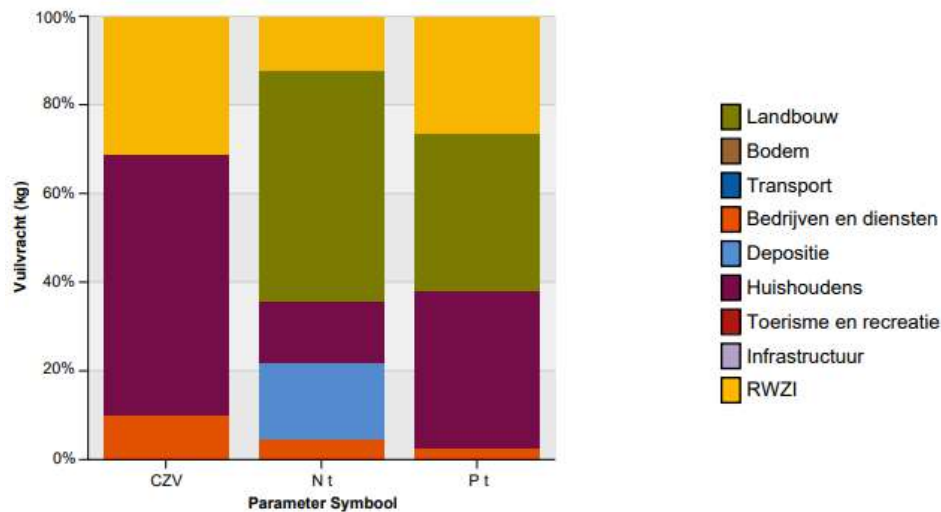
Het productiesysteem in Deinze bestaat uit landbouwproductie en industrie. Het landbouwproductiesysteem is verspreid over de gemeente. De industriële activiteiten beperken zich hoofdzakelijk tot de bedrijventerreinen rond de zuidelijk kern van Deinze en tussen de kern van Nevele en de E40. De aanwezigheid van deze productiesystemen legt druk op het milieu en meer bepaald op de kwaliteit van water en bodem.

De **waterkwaliteit** van de belangrijkste waterlopen in de gemeente is ontoereikend (VMM, 2021). Het gaat daarbij om een ontoereikende waterkwaliteit van de Leie, Merebeek, Oude Kale, Poekebeek, Kanaal Gent-Oostende III en afleidingskanaal van de Leie/Schipdonkkanaal I. Enkel de waterloop Oude Mandel heeft een matige waterkwaliteit.

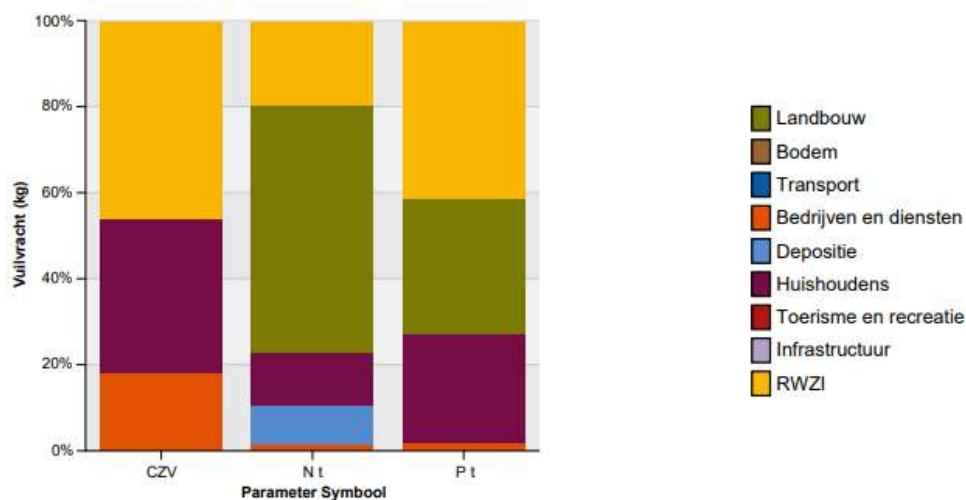
Uit de druk en impactanalyses van de afstroomzone van LEIE III en Oude Mandel (Figuur 5-47) komt naar voor dat de druk door huishoudens hoog is op de chemische zuurstofvraag (CZV). De druk door RWZI (Riool Waterzuiveringsinstallaties) op de CZV kan veroorzaakt worden door overstorten bij wateroverlast.

Bij vuilvrachten aan stikstof of fosfor levert landbouw de grootste bijdrage. Daarna volgen huishoudens voor vuilvracht van fosfor. Landbouw met dierlijke mest is de grootste bron van vuilvracht van stikstof (Geoloket Stroomgebiedbeheerplannen VMM, 2021).

A0_VL05_50 Afstroomzone van LEIE III

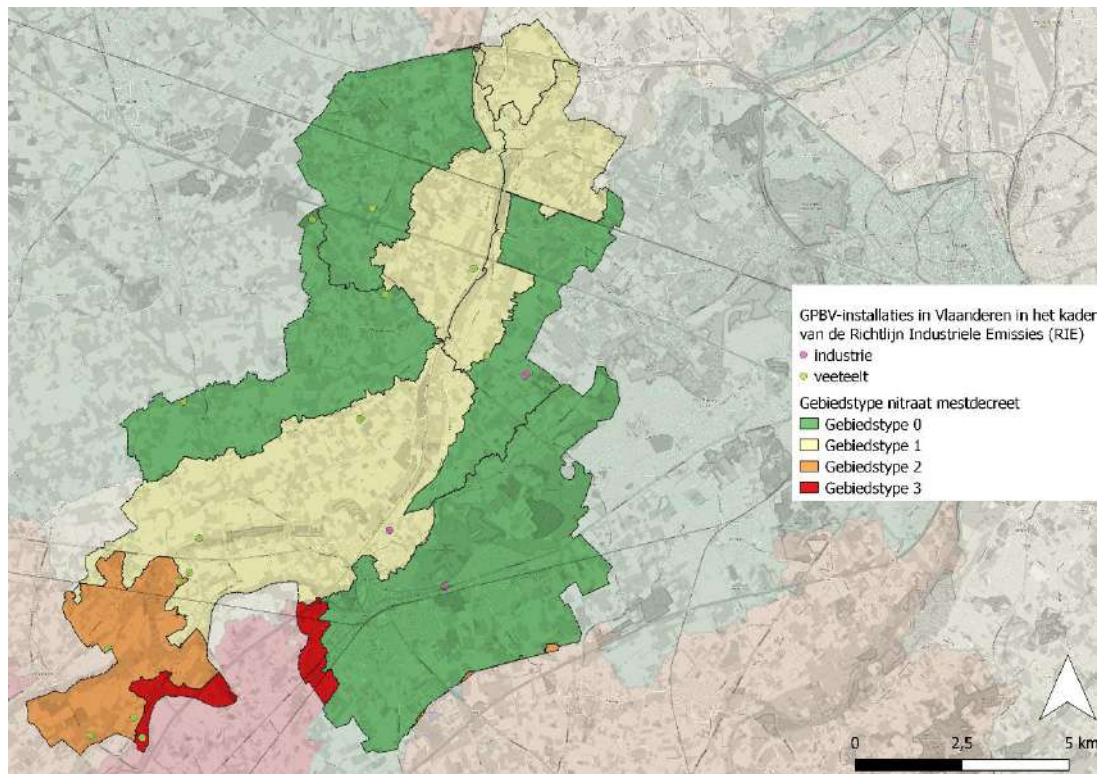

A0_VL05_53 Afstroomzone van OUDE MANDEL

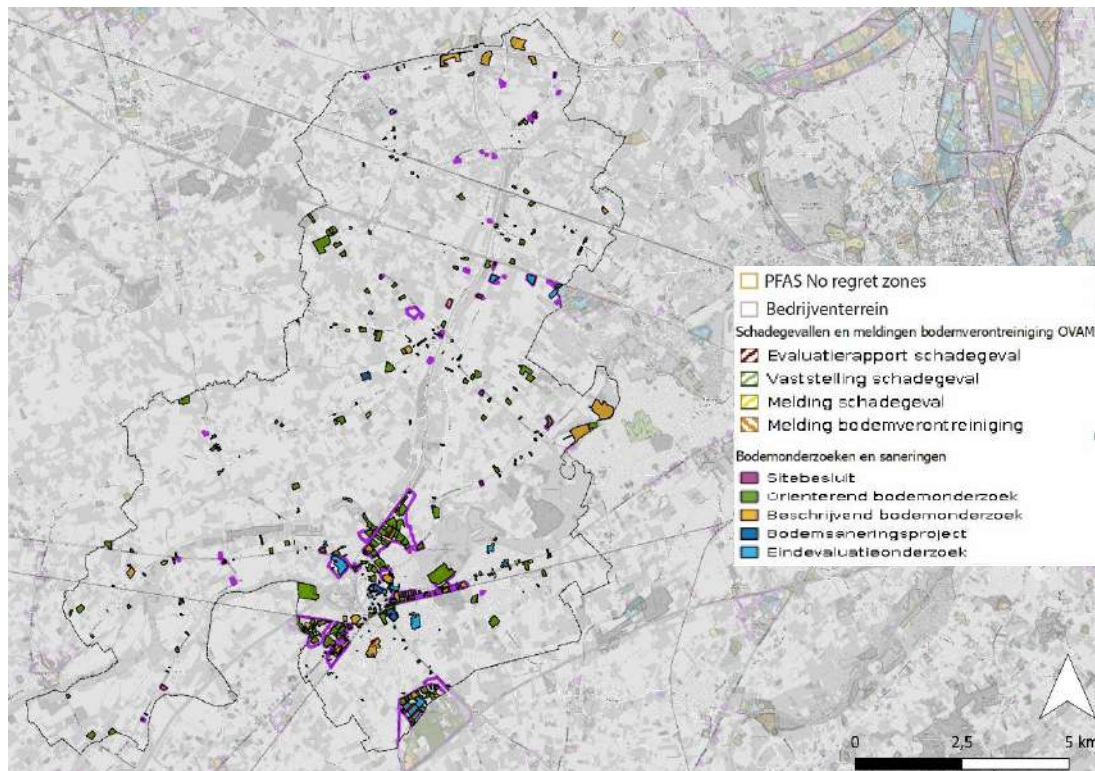
Figuur 5-47: Netto-emissies: zuurstofbindende stoffen en nutriënten via vuilvrachten in de waterloop A0_VL05_50 Afstroomzone van LEIE III en A0_VL05_53 en afstroomzone van OUDE MANDEL (Geoloket Stroomgebiedbeheerplannen, VMM)

De stikstofdruk van de landbouw is deels af te leiden via de kaart met de gebiedstypes (Figuur 5-48). De nieuwe indeling van de gebiedstypes van het mestactieplan zijn principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering in het voorjaar van 2023. De westelijke en oostelijke regio's van Deinze vallen onder gebiedstype 0. Het zuiden van de gemeente wordt gekenmerkt door gebiedstype 2 en 3. Hier vindt men ook de grootste concentratie aan veeteeltbedrijven in de stad Deinze.

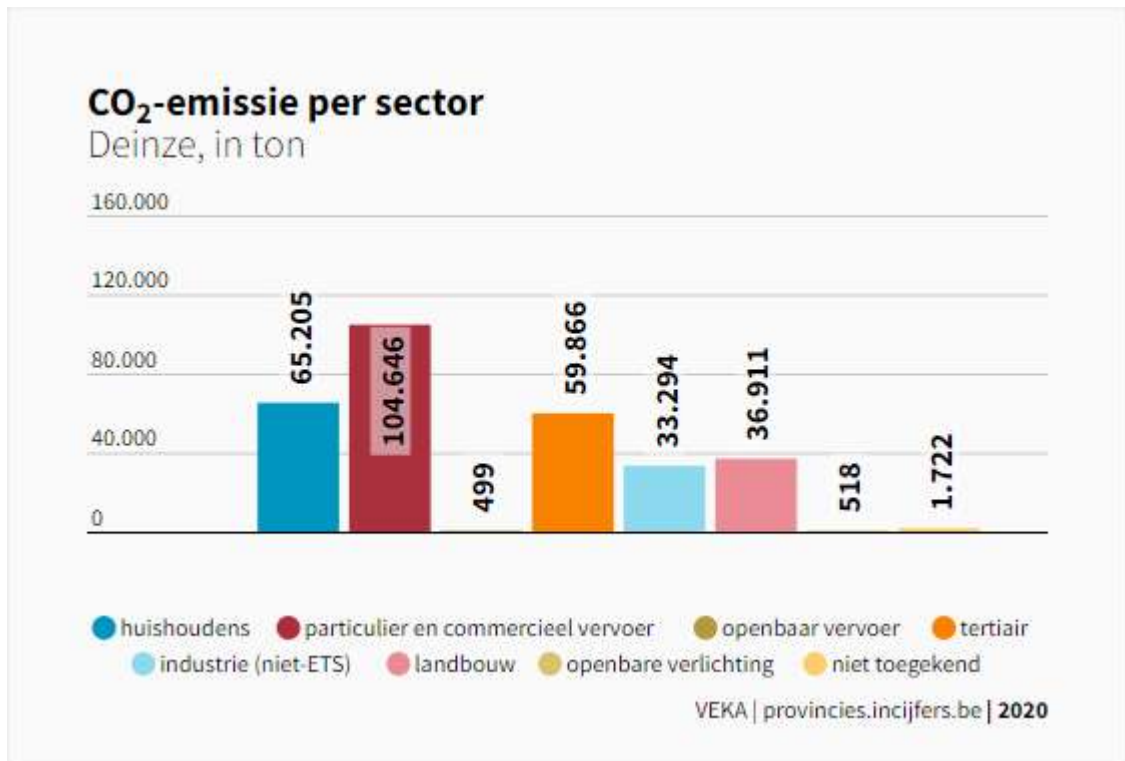
Figuur 5-48: Stikstofdruk vanuit de landbouw en GPBV-installaties in Vlaanderen (Databron: Geopunt)

De gronden die gekend zijn bij de OVAM ten gevolge van bodemonderzoeken, -saneringen of schadegevallen zijn gesitueerd op de bedrijventerreinen van de gemeente (Figuur 5-49). Zo zijn er meldingen van en evaluatierapporten over schadegevallen op sites in industrieterreinen op verschillende locaties in de gemeente. Verontreinigingen of impact op de **bodemkwaliteit** zijn vooral daar gelokaliseerd en op andere plaatsen eerder onbekend (Figuur 5-49).

Figuur 5-49: Milieudruk op de bodem (Geopunt)

De bijdrage van de niet-ETS (Emissions Trading System) industrie aan de **CO₂-uitstoot** van de gemeente is relatief laag (11%) t.o.v. andere sectoren zoals transport (35%), huishoudens (22%), tertiaire sector (20%) en landbouw (12%). De uitstoot van de industrie valt niet onder het Europese ETS systeem. De klimaatdruk vanuit de productiesystemen in Deinze is op een gelijkmatige manier afkomstig van industrie en landbouw (Provincies in cijfers, 2019).

Figuur 5-50: CO₂-emissie per sector (Provincie in cijfers, 2020)

5.6.2 Trends en ontwikkelingen (incl. beslist beleid)

Dankzij technologische ontwikkelingen worden de productiesystemen steeds efficiënter en duurzamer. Dit heeft op heel wat milieu-indicatoren, met name water- en bodemkwaliteit een gunstige invloed gehad. De verbetering van de milieukwaliteit is echter aan het stagneren (Peeters et al., 2018). Technologische verbetering zorgt namelijk voor minder relatieve milieudruk per productie-eenheid, maar de absolute productieoutput blijft wel stijgen. De productie volgt daarbij de toename van de consumptievraag die zelf gedreven wordt door (globale) demografische en economische ontwikkelingen, zoals een stijgende bevolking en koopkracht. Door deze toename wordt de milderende impact op het milieu deels teniet gedaan.

Structurele innovaties in productiesystemen zoals het hergebruiken van afvalstoffen als grondstoffen in functie van een circulaire economie of duurzamere landbouwpraktijken die de milieudruk structureel zouden kunnen afbouwen, blijven ondanks de groeiende aandacht nog steeds beperkt tot niches (Peeters et al., 2018).

Zonder bijkomend beleid wordt dus verwacht dat de stagnatie van de milieukwaliteit zich zal verder zetten richting 2040.

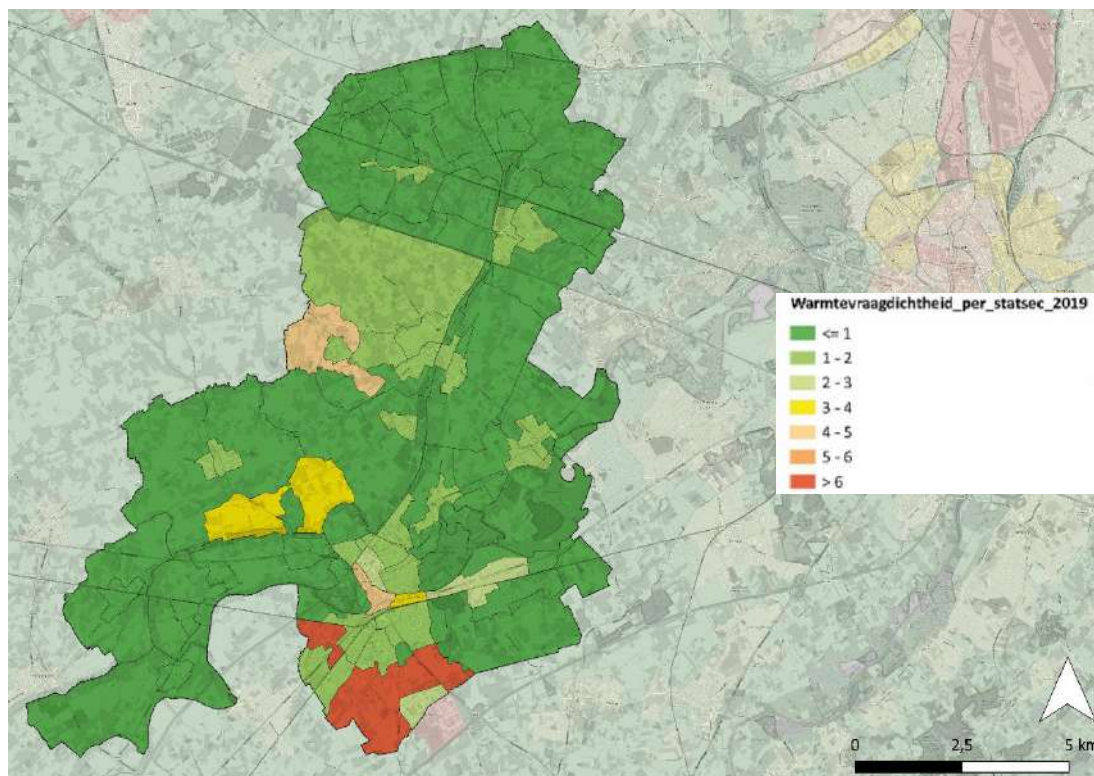
5.7 Thema: Vergroenen van de energiemix

5.7.1 Bestaande situatie

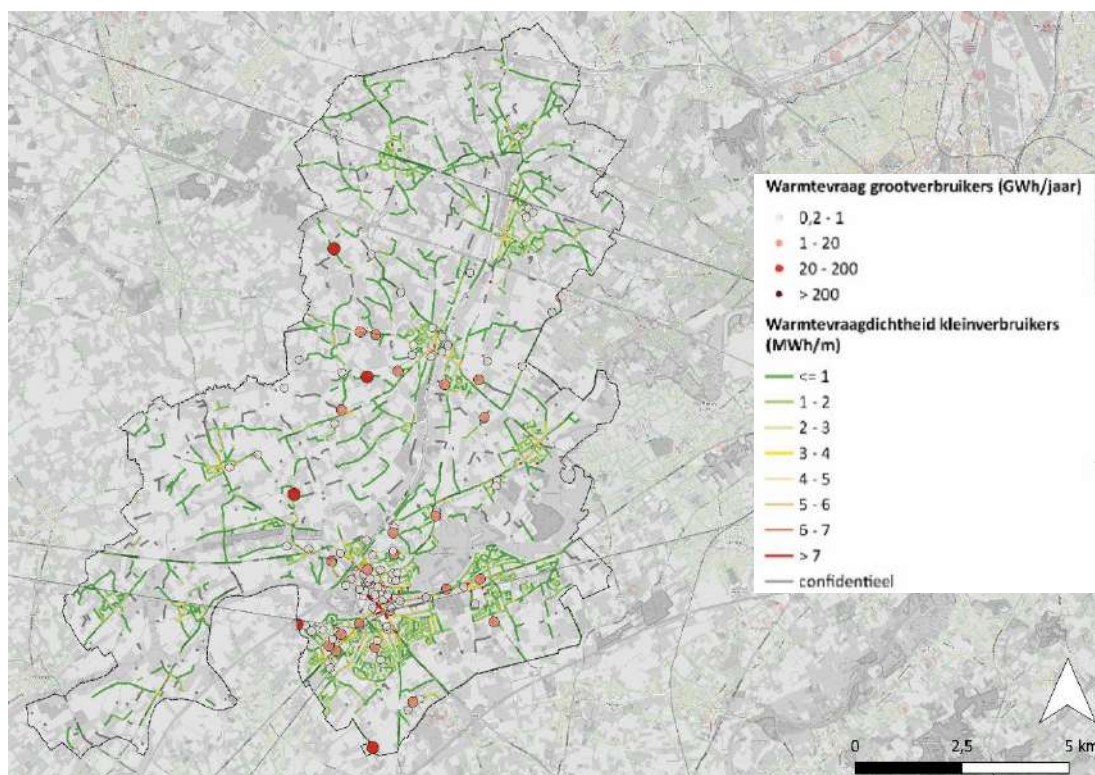
Energie is essentieel voor zowat elke denkbare activiteit of sector in onze samenleving en is bijgevolg sterk verweven met de mobiliteits- en productie/consumptiesystemen. Het overgrote deel van onze energievraag wordt momenteel echter ingevuld door energiebronnen die niet duurzaam zijn. Het huidige energiesysteem heeft met name op het klimaat en de luchtkwaliteit een nefaste impact. Zo is de in Deinze gebruikte energie goed voor ongeveer 90% van de broeikasgasuitstoot van de gemeente (Provincies in cijfers, 2020). De overige uitstoot is afkomstig van niet-energiegerelateerde uitstoot door landbouw.

De VMM (2018) identificeerde 3 transitietrajecten die noodzakelijk worden geacht om het energiesysteem structureel te verduurzamen: het verduurzamen van lage temperatuur warmte en koeling in de gebouwde omgeving; het verduurzamen van het elektriciteitsaanbod en industriële hoge temperatuur warmte; en het afstemmen van energievraag op het -aanbod. In functie van de conceptnota en de aard van de energievraag in Deinze (o.a. matig energie-intensieve industrie aanwezig) wordt hier gefocust op de ruimtelijke aspecten van het verduurzamen van lage temperatuur warmte en het verduurzamen van het elektriciteitsaanbod.

De **warmtevraag**dichtheid in Deinze is het hoogst in de statistische sectoren Petegem – Industrierrein en Kattebeek (Figuur 5-51). Deze statistische sectoren hebben een warmtevraag groter dan 6 MWh/m. Ook de statistische sectoren Zeveren en Petegem – Leie hebben ook een gemiddeld grotere warmtevraag. Over de rest van de gemeente is deze meestal lager dan 3 MWh/m en zijn de kernen van de deelgemeenten zichtbaar als gebieden met een hogere warmtevraag. Het gaat hierbij voornamelijk om een hoge dichtheid van residentiële kleinverbruikers (Figuur 5-52). Daarnaast zijn er ook enkele grootverbruikers vnl. gelegen op industrieterreinen en nabij het centrum. Deze grootverbruikers hebben een warmtevraag tussen de 1 – 20 GWh/jaar. Vijf grootverbruikers, verspreid over de gemeente, hebben een warmtevraag groter dan 20 GWh/jaar (Figuur 5-52).

Figuur 5-51: Warmtevraag per statistische sector (Warmtekaart 2019, Geopunt.be)

Figuur 5-52: Warmtevraag klein- en groot verbruikers (Warmtekaart 2019, Geopunt.be)

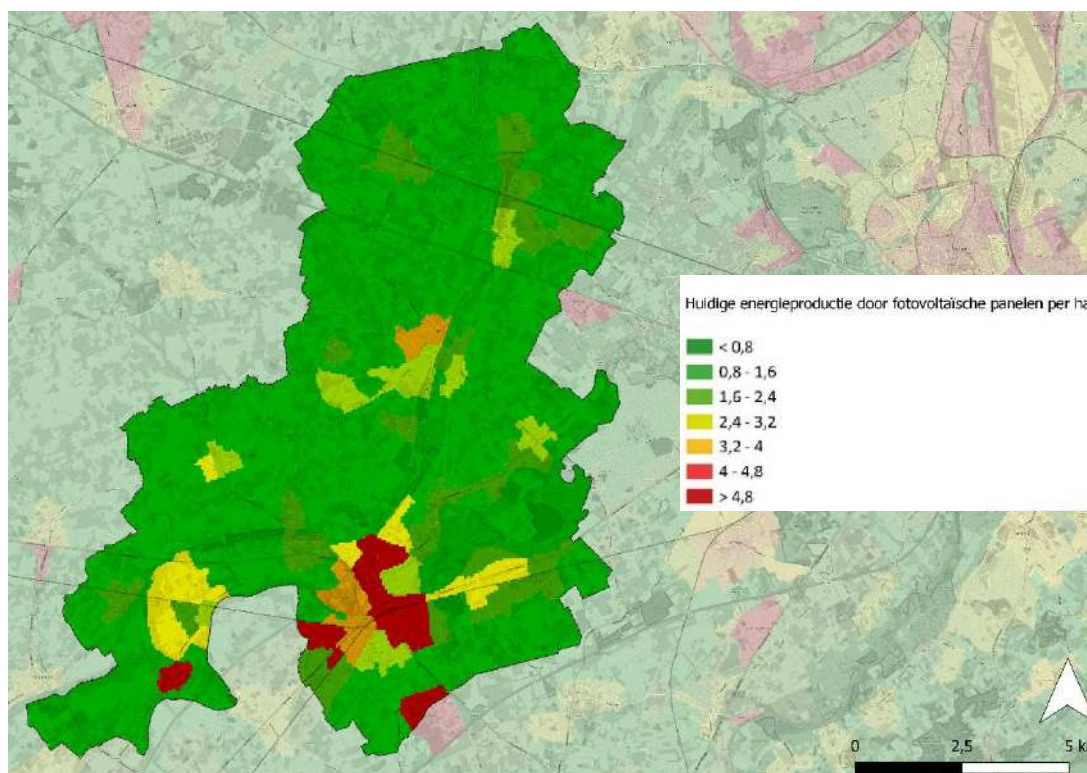
Huidige hernieuwbare warmteproductie vanuit zon, specifieke biomassaströmen en grondgekoppelde warmtepompen in Deinze is in de zuidelijke helft van de gemeente hoger dan 6 MWh/ha en in de noordelijke helft lager van 1 MWh/ha (Figuur 5-54).

In 2020 werd er ca. 53 865 MWh hernieuwbare elektriciteit geproduceerd in Deinze (Provincies in cijfers, 2020). Dit komt overeen met 3% van het totale energieverbruik op het grondgebied in datzelfde jaar. Deze lokale groene stroomproductie vermeed wel een uitstoot van 11 904 ton CO₂.

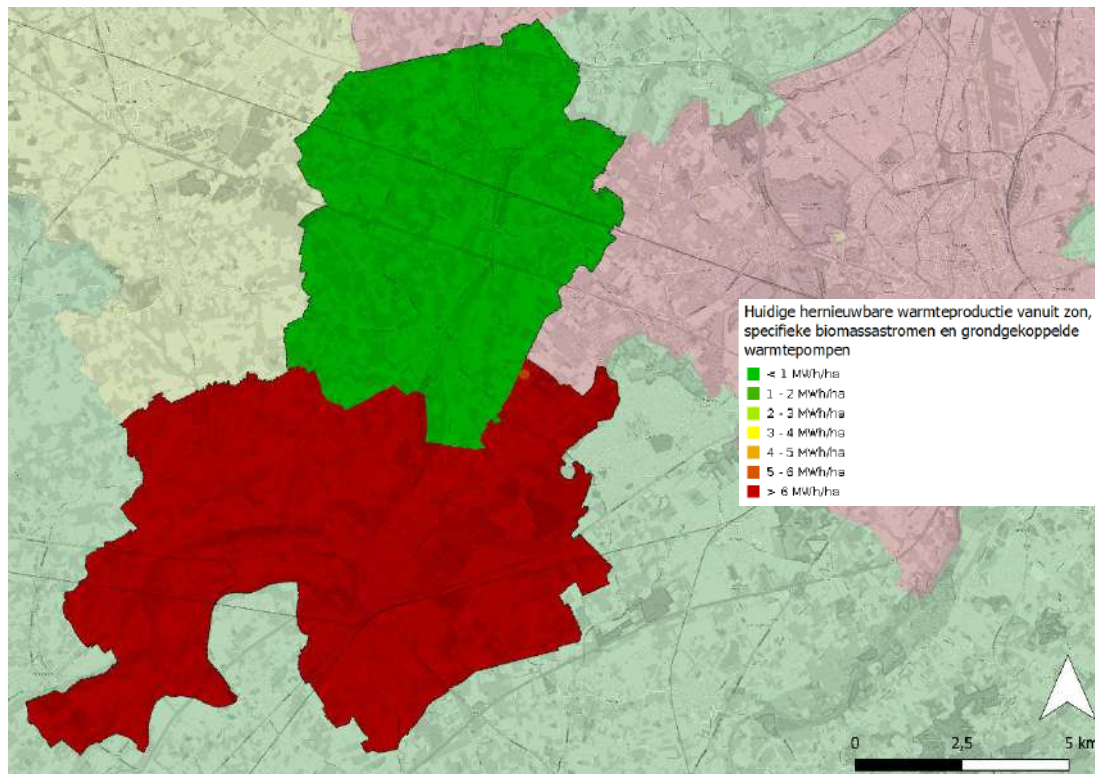
De grootste dichtheden voor de productie van hernieuwbare elektriciteit door middel van fotovoltaïsche **zonnepanelen** komen voor in statistische sectoren met veel industrie, maar ook in het centrum van Deinze.

In Deinze is naar schatting 6,3 % van het zonnepotentieel van de daken benut (Provincie in cijfers, 2022). Dit ligt net onder het gewestelijke (6,7%) en provinciaal (6,8%) gemiddelde (Provincie in cijfer, 2020). Hierbij scoren de statistische sectoren in het centrum van Deinze en in bedrijventerreinen over het algemeen relatief hoog ten opzichte van de open ruimte gebieden met lintbebouwing (Figuur 5-53).

Deinze zet stappen om de doelstelling van het Burgemeesterconvenant te halen, met een verdriedubbeling van productie hernieuwbare elektriciteit over de laatste 10 jaar. Er is echter nog veel plaats voor verbetering om het elektriciteitsverbruik helemaal uit groene stroom vanop het eigen grondgebied te kunnen halen (Provincies in cijfers, 2019). Dit elektriciteitsverbruik wordt daarnaast nog verwacht verder toe te nemen ten gevolge van de elektrificatie van mobiliteit en verwarming. Inzetten op bijkomende groene stroomproductie blijft daarom noodzakelijk.

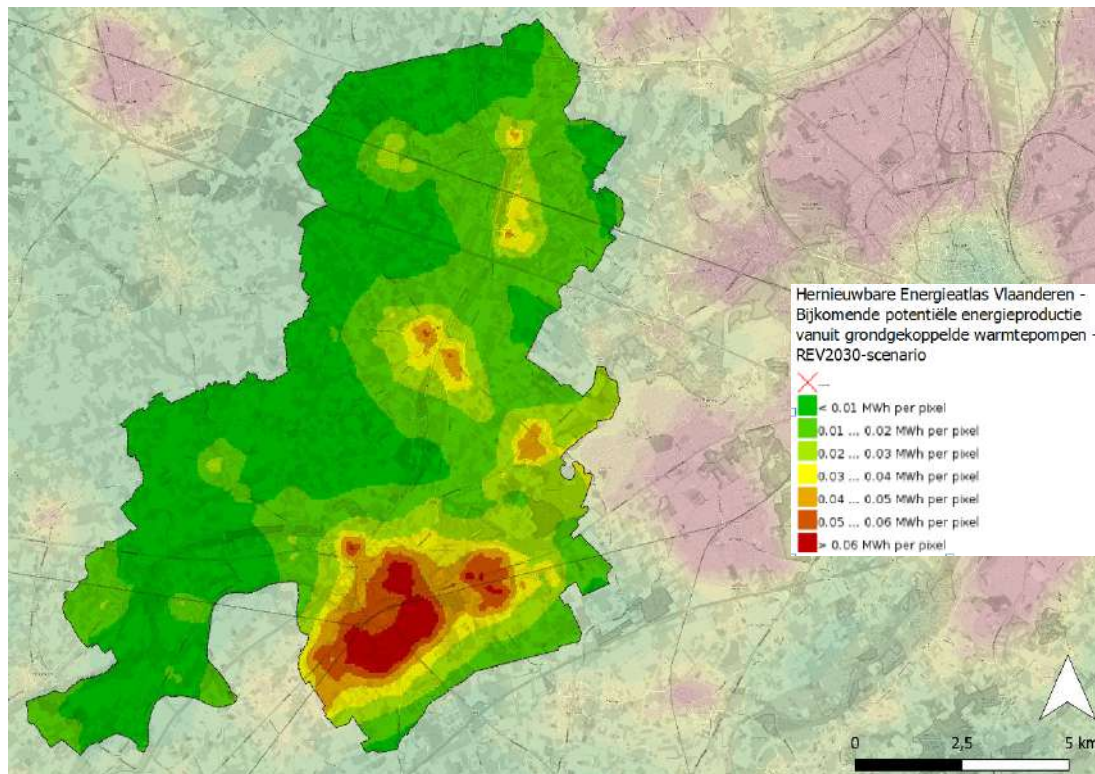
Figuur 5-53: Huidige hernieuwbare elektriciteitsproductie door middel van fotovoltaïsche zonnepanelen (Hernieuwbare Energieatlas)

Figuur 5-54: Huidige hernieuwbare warmteproductie (Hernieuwbare Energieatlas)

5.7.2 Potentiële oplossingsrichtingen voor het energiesysteem

Het **bijkomend potentieel voor hernieuwbare warmteproductie** uit biomassa ligt op het gemiddelde van Vlaanderen. In Deinze is er wel reeds elektriciteitsproductie op basis van biogas van hoofdzakelijk agrarische stromen. Deze centrale bevindt zich in de categorie 10000 – 100000 Megawattuur/installatie.

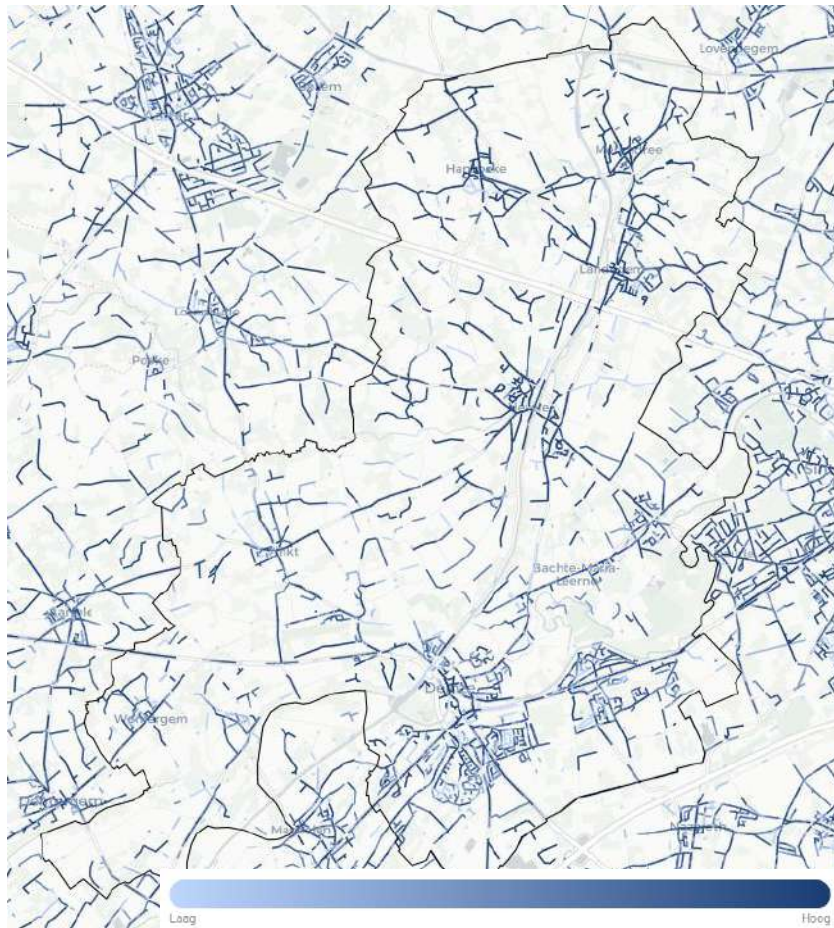

Figuur 5-55: potentiële bijkomende energieproductie vanuit warmtepompen (hernieuwbare energieatlas Vlaanderen)

Het bijkomend potentieel voor **warmtepompen** volgt het patroon van de bebouwingsdichtheid, maar dan rekening houdend met de uitfiltering van niet voor boringen toegankelijke tuinen (Van Esch et al., 2016). Het ruimtelijk patroon voor het potentieel aan **zonneboilers** is gelijkaardig en is het grootst in gebieden met een relatief hoge hoeveelheid onbenut residentieel dakoppervlak. Aangezien de huidige waarden voor beide technologieën laag liggen, is er geen opvallend verschil tussen de ruimtelijke verdeling van de potentiëlen.

Naast de technologische potenties wordt ook de potentie voor het eventueel **collectief ontwikkelen** van duurzame warmteoplossingen in beeld gebracht. Hiervoor werd door de Inspiratiekaart Warmtezonering (Figuur 5-56) rekening gehouden met een prognose van de warmtevraagdichtheid in 2050 (uitgaande van een breed uitgerolde renovatiegolf) en een vergelijking van de kosten tussen individuele en collectieve warmteoplossingen (Figuur 5-56, Figuur 5-57). De zoekzones waar het onderzoeken van collectieve warmteoplossingen zeker aangewezen is, zijn de kern van Deinze, Nevele, Landegem, Hansbeke en Merendree. Zo is het langs een aantal wegen ook voordelig om in te zetten op collectieve warmteoplossingen. Dit komt door de aanwezigheid van dichte lintbebouwing rondom bijvoorbeeld de kern van Nevele. Zones die nu eerder als ‘eerder collectief’ (lichtpaars op de figuur) worden ingeschat kunnen door verdere verdichting en verweving van functies geschikter worden voor collectieve oplossingen. Zo maakt dichtere bebouwing de distributie via warmtenetten efficiënter. Daarnaast verhoogt verweving van verschillende functies de kans op het voorkomen van een diversiteit aan afnemers met complementaire energienoden, wat de uitwisseling van energie en daardoor een betere afstemming tussen vraag en aanbod mogelijk maakt (VMM, 2018).

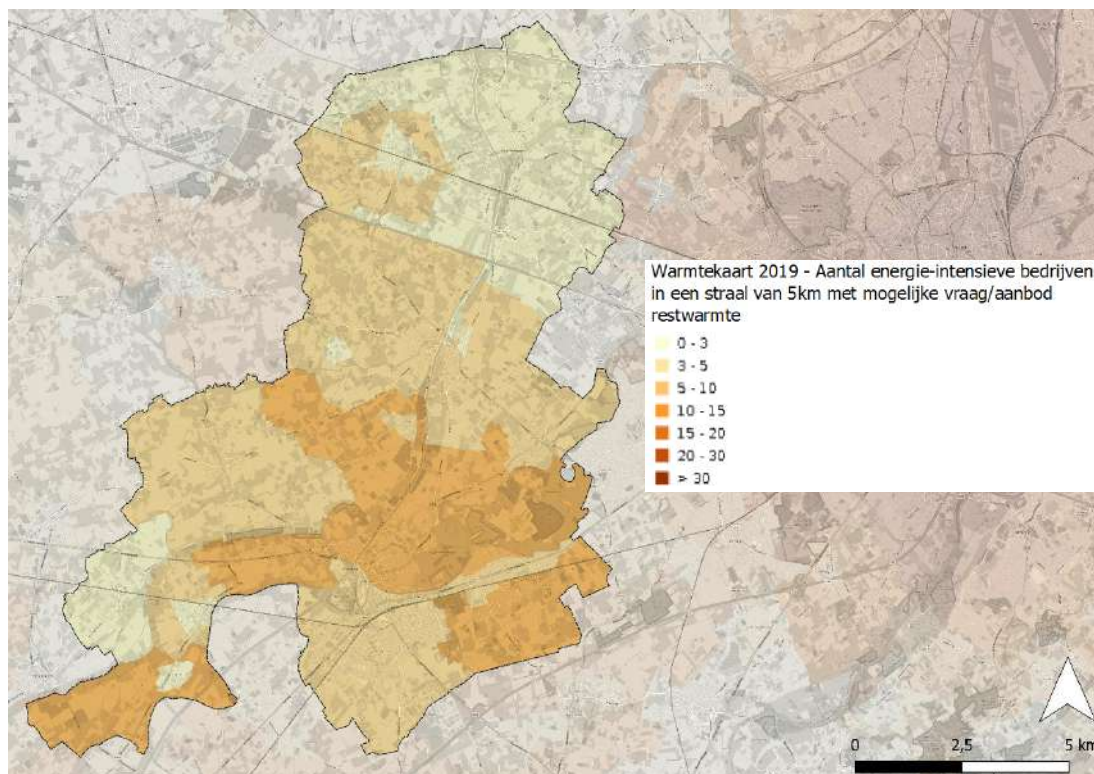
481687006 – Plan-MER Beleidsplan Ruimte Deinze | pagina 87 van 261

Figuur 5-57: Warmtevraagdichtheid (Inspiratiekaart Warmtezoning)

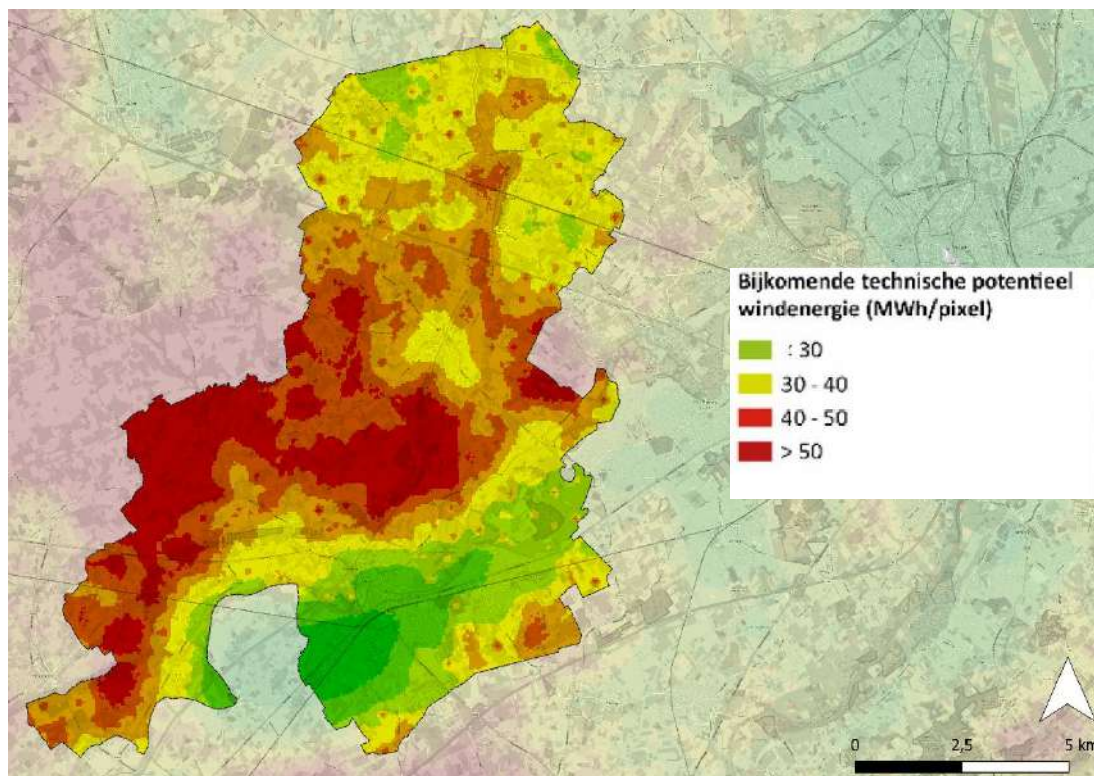
Warmtenetten zijn de collectieve warmteoplossing bij uitstek. Dit kan door de gebouwen aan het net te koppelen van bedrijven die beschikken over restwarmte op relatief lage temperatuur, of aan een duurzame centrale warmtebron zoals geothermie of een biomassa-WKK.

Centraal op het grondgebied van Deinze zijn er binnen een straal van 5 km slechts 5 tot 10 energie-intensieve bedrijven gelegen die zouden kunnen dienen als een bron van restwarmte (Figuur 5-58). In deze zones liggen mogelijke potenties voor de uitbouw van warmtenetten, zeker in het centrum van Deinze, waar ook de zoekrichting naar warmteoplossingen neigt naar een collectief karakter (Figuur 5-56).

Figuur 5-58: Energie-intensieve warmtebronnen in de ruime omgeving (Warmtekaart 2019, Geopunt.be)

Momenteel is het technisch potentieel voor **windturbines** in Deinze voornamelijk geconcentreerd in het westelijke deel (Figuur 5-59). De hoogste potenties zijn zo gelegen in openruimte gebieden centraal en in het westen van de gemeente. Deze gebieden behoren niet tot afgebakende zones inzake natuurbeleid en bevatten voornamelijk een landbouwfunctie. Het Klimaatplan 2030 van Deinze schuift dan ook de actie naar voor om een principieel kader te creëren voor de productie van windenergie (Klimaatplan 2030, 2022).

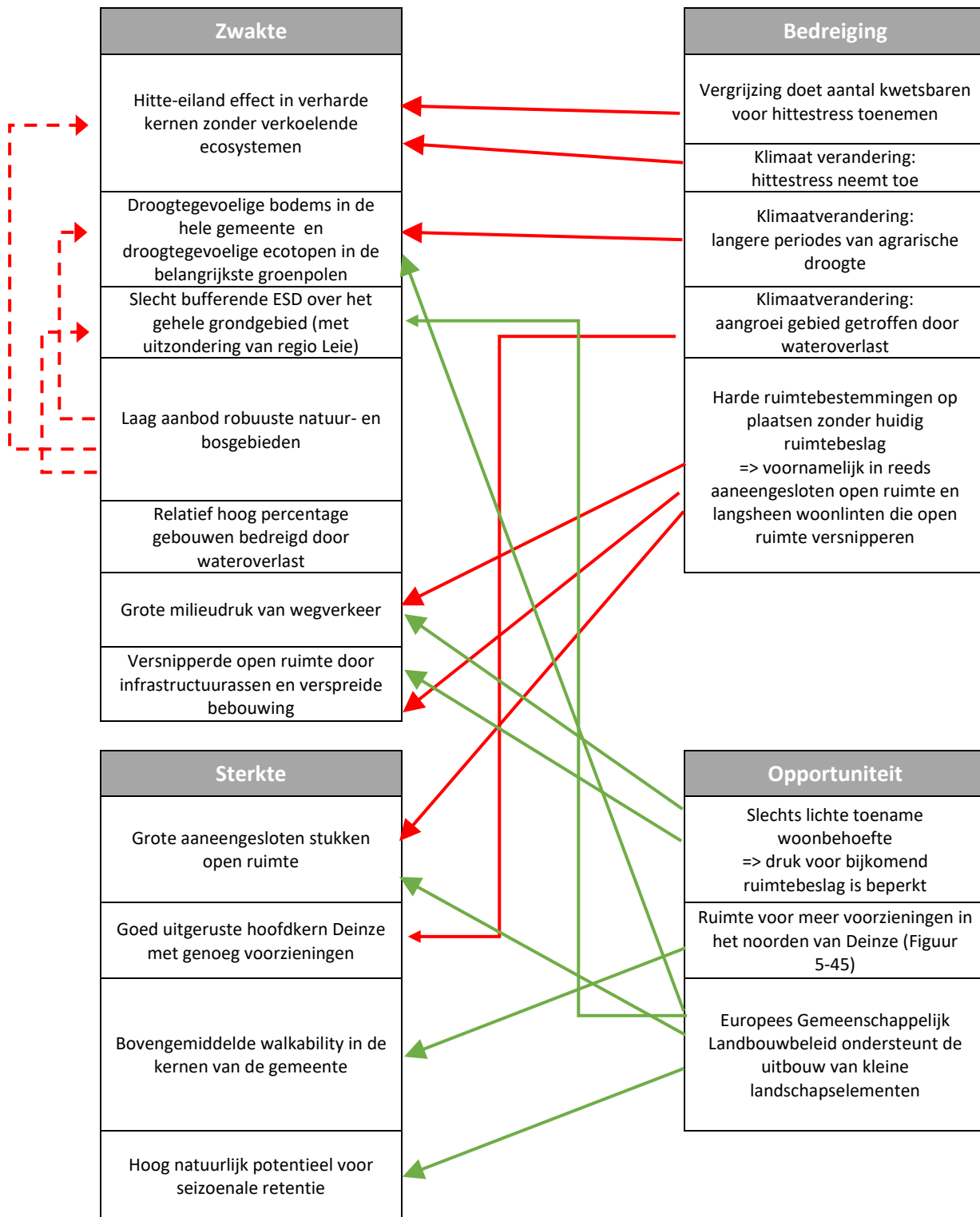

Figuur 5-59: Bijkomend technisch potentieel windenergie (Hernieuwbare Energieatlas)

In Deinzeland is naar schatting 6,3 % van het zonnepotentieel van de daken benut (Provincie in cijfers, 2022). Het bijkomend potentieel voor fotovoltaïsche **zonnepanelen** volgt de hoeveelheid beschikbare dakoppervlakte en dus de bouwdichtheid. Zo is er nog een aanzienlijke beschikbare oppervlakte aanwezig op de daken van industrieterreinen. Er is dus nog een enorm dakoppervlakte onbenut. Hierbij moet vooral worden afgestemd of deze voor fotovoltaïsche elektriciteitsopwekking of verwarming door middel van zonneboilers zal gebruikt worden.

Deze afstemming over het gebruik van dakoppervlakte kadert in bredere **afwegingen tussen de verschillende manieren van energieopwekking** in de bebouwde ruimte. Binnen de bebouwde ruimte is er zowel vraag naar warmte als elektriciteit, dus beide typen van categorieën moeten in combinatie kunnen voorkomen. Binnen de woonkernen zijn zonnepanelen de enige mogelijke manier om elektriciteit op te wekken. Zonnepanelen voor elektriciteit en een warmtepomp voor verwarming zijn goed te combineren (VMM, 2018). Deze combinatie is inpasbaar in het grootste deel van het bebouwde gebied van Deinzeland. Op plekken met dichte bebouwing zijn boringen voor warmtepompen echter niet altijd haalbaar. Deze dichte bebouwing schept daarentegen wel mogelijkheden voor collectieve warmteoplossingen, die eveneens te combineren zijn met fotovoltaïsche panelen op het dak. In Deinzeland zijn er voornamelijk in de kernen enkele locaties die in aanmerking komen voor collectieve warmteoplossingen (donkerpaars op Figuur 5-56).

5.8 Synthese Referentiesituatie: SWOT-analyse

5.9 Aanbevelingen

Het beschrijven van de referentiesituatie en de hieruit volgende SWOT-analyse bracht enkele milieuknelpunten binnen de gemeente in beeld. Op basis hiervan worden reeds een aantal aanbevelingen en aandachtspunten, o.a. voor de verdere uitwerking van de beleidskaders geformuleerd:

- Cfr. risicozones klimaatadaptatie: Deinze heeft reeds in het huidige klimaat een hoog aandeel landbouwpercelen met significante droogtestress. Er wordt aanbevolen om binnen de gemeente een strategie op te stellen teneinde deze droogteproblematiek tegen te gaan. Dit kan bv. middels het opmaken van een **droogteplan**. Een dusdanig droogteplan kan op zichzelf staan, gecombineerd worden met een hemelwaterplan, of deel uitmaken van een breder klimaatadaptatieplan. In een droogteplan ligt de focus op het in kaart brengen van de droogteproblematiek en de mogelijke maatregelen om droogte aan te pakken, waaronder dus ook maatregelen die droogtestress op landbouwpercelen tegengaan. Het droogteplan behandelt verschillende aspecten zoals tekorten aan bodemvocht, lage waterpeilen in waterlopen en daling van de grondwatertafel.

>>> Op 28 april 2025 werd reeds een hemelwater- en droogteplan goedgekeurd door de gemeenteraad. Deze aanbevelingen werden reeds daarvoor opgesteld.

- Cfr. overstromingsgevoeligheid 2050 (risicozones): dit resulteert in een voorspelde toename van het percentage gebouwen bedreigd door wateroverlast in Deinze tot 6,2% in 2050. Daarbij zijn ook enkele voorlopig onbenutte harde bestemmingen gelegen in zones met (toekomstig) overstromingsgevaar nog niet meegerekend. Er wordt aanbevolen om deze momenteel nog onbenutte harde bestemmingen gelegen in risicozone te **vrijwaren van toekomstige bebouwingsmogelijkheden**.
- Cfr. potentiële versus actuele infiltratiecapaciteit: mits ontharding heeft de bodem een aanzienlijke potentiële infiltratiecapaciteit >> er wordt aanbevolen om volop in te zetten op maatregelen om **ontharding** te bewerkstelligen.
- Cfr. seizoenale retentiecapaciteit: de permanente retentiecapaciteit in Deinze wordt gevormd door de aanwezige waterlichamen, zoals rivieren, beken, kanalen en vijvers. De seizoenale retentiecapaciteit is onder natuurlijke omstandigheden over heel de gemeente verspreid. In de praktijk is deze echter ingeperkt ten gevolge van het draineren van (akker)landbouwpercelen. Van graslanden wordt verwacht dat zij wel nog hun natuurlijke retentiecapaciteit bezitten. Deze zijn ook doorheen de hele gemeente verspreid met lokaal grotere clusters langs beekvalleien en in de bospercelen. Er wordt aanbevolen een systeem op poten te zetten om **de oppervlaktes van drainages in landbouwgebied in beeld te kunnen brengen**. Dit kan door te starten met minimaal het bijhouden van vergunde drainages (overzicht van het aantal besliste vergunningen/ geacteerde meldingen waarin rubriek 53.3, dus de drainering die noodzakelijk is om het gebruik of de exploitatie van cultuurgrond mogelijk te maken of te houden, is aangevraagd).
- Cfr. “overstromingsrisico regulerende ecosystemen”: wanneer beide factoren van de waterbalans – infiltratie en retentie – samen worden genomen, komt naar voren dat het aanbod aan “overstromingsrisico regulerende ecosystemen” eerder laag is in een groot deel van de gemeente. Enkel ter hoogte van beek- en riviervalleien, graslanden en bospercelen is dit aanbod van de ecosysteemdienst hoger. Er wordt aanbevolen om maatregelen te nemen om het **aanbod van**

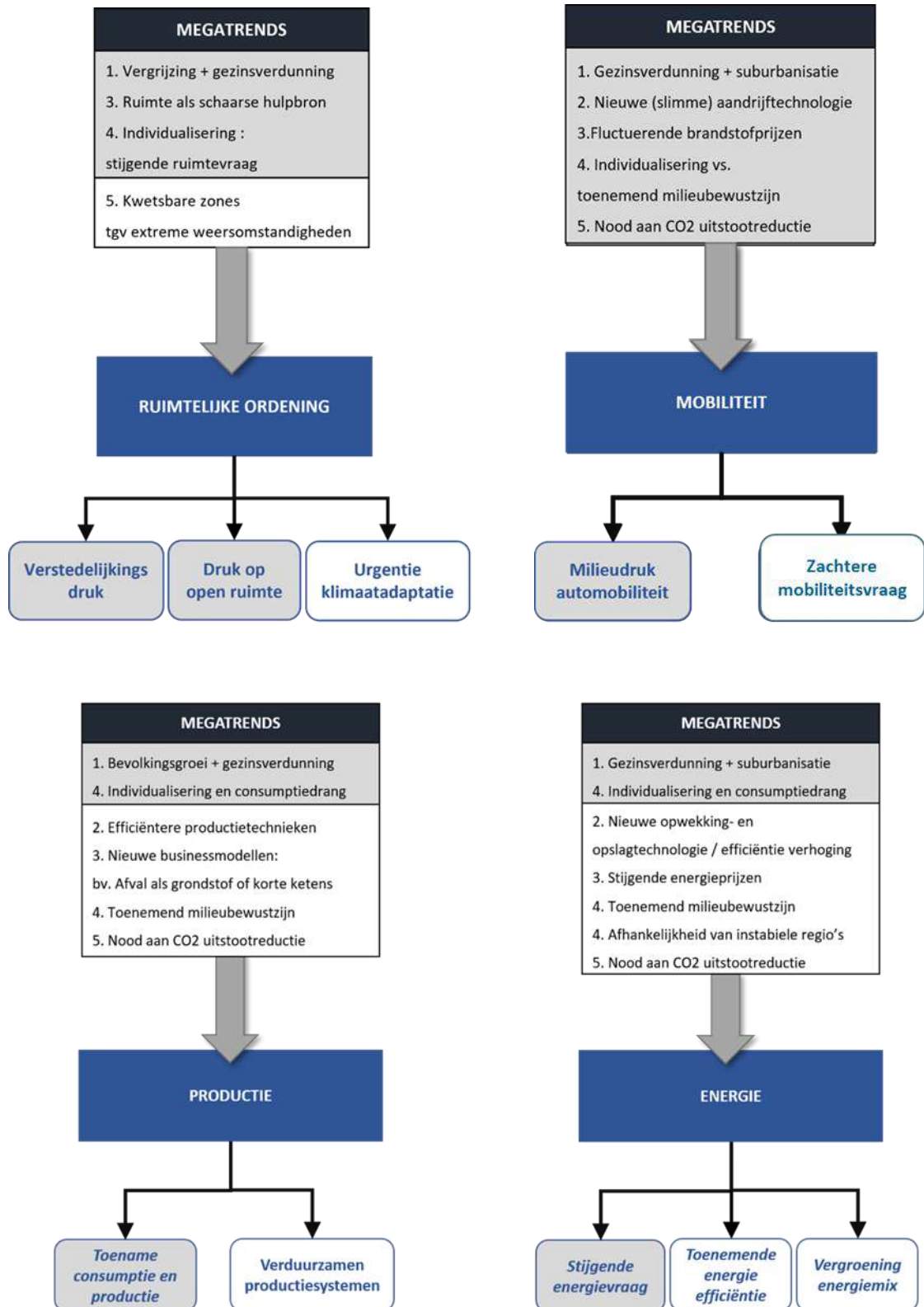
ecosysteemdiensten in de open ruimte te verhogen. Een belangrijke rol hierbij is weggelegd voor de landbouw: bv. behoud/uitbouw van KLE's (houtkanten edm), ...

6 Milieueffectbeoordeling strategische visie

6.1 Afbakening studiebereik (Scoping)

De VMM identificeerde **zes relevante megatrends** die op Vlaams niveau via de maatschappelijke systemen inwerken op het milieu (Zie §4.3). In deze paragraaf worden de megatrends vertaald naar hun gevolgen ('manifestaties') op het lokale niveau van Deinze. In de eerste plaats omvat dit een selectie van de deelaspecten van de megatrends die van toepassing zijn op de stad Deinze. Dit zijn gedeeltelijk aspecten die voortkomen uit de specifieke karakteristieken van Deinze, zoals de demografische ontwikkelingen die geïdentificeerd werden in de onderzoeksnota wonen en gedeeltelijk aspecten die voor de meeste Vlaamse gemeenten gelden zoals bv. de nood aan CO2-emissiereductie. De inwerking van deze verschillende relevante deelaspecten van de megatrends op de vier maatschappelijke systemen van de gemeente en de impact daarvan op het milieu manifesteert zich op het lokale niveau onder de vorm van enkele tastbare thema's zoals weergegeven in onderstaande Figuur 6-1.

De zesde megatrend ('Toenemende kwetsbaarheid/ fragiliteit van de systemen') kaart de kwetsbaarheid van zowel het economische systeem, het hulpbronnensysteem (energienet, mobiliteitssysteem, ecosystemen) als het Europees en Vlaams bestuursmodel aan. Op het hulpbronnensysteem na heeft de zesde megatrend echter weinig ruimtelijke relevantie. De toenemende kwetsbaarheid/fragiliteit van de hulpbronnensystemen (energienet, mobiliteitssysteem, ecosystemen) zit daarbij reeds intrinsiek vervat in de andere megatrends. Deze zesde megatrend wordt op zichzelf dus niet verder meegenomen in de analyse.

Figuur 6-1: Manifestaties van megatrends in de stad Deinze (grijze invulling = negatief (milieu)effect t.g.v. megatrend; witte invulling = positief (milieu)effect t.g.v. megatrend; vet = weerhouden thema i.f.v. milieubeoordeling beleidsplan; cursief = niet weerhouden thema i.f.v. milieubeoordeling beleidsplan)

De bovenstaande thema's geven de kritische ontwikkelingen weer van de systemen in Deinze die mogelijk gevolgen hebben voor het milieu. Niet al deze ontwikkelingen kunnen echter worden beïnvloed door gemeentelijk ruimtelijk beleid. Naast de relevantie van het milieuaspect vormt de vraag of het gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan impact kan hebben op het milieuaspect immers ook een criterium bij de scoping (zie §4.2). De thema's die betrekking hebben op de systemen **ruimtelijke ordening** en **mobiliteit** worden duidelijk beïnvloed door het gemeentelijk ruimtelijk beleid en mobiliteitsbeleid en worden allen weerhouden:

- Verstedelijkingsdruk
- Druk op de open ruimte
- Urgentie klimaatadaptatie
- Milieudruk automobiliteit
- Zachtere mobiliteitsvraag

Het **productiesysteem** wordt omwille van de geglobaliseerde economie door meer globale (markt)-ontwikkelingen gestuurd, waar lokaal beleid weinig vat op heeft. Wel wordt de uiteindelijke lokalisatie van bedrijven (zowel industrieel als landbouw) en waar ze exact milieueffecten teweegbrengen bepaald door het gemeentelijk ruimtelijk beleid. Het thema 'toename industriële productie' (*cursieve aanduiding*) wordt dus niet weerhouden voor verder onderzoek, het thema '**verduurzamen van productiesystemen**' wel.

De thema's met betrekking tot het **energiesysteem** hebben in meer of mindere mate een ruimtelijke dimensie. Uitzondering hierop is het thema 'toenemende energie efficiëntie', wat voornamelijk een technisch thema is en dus sowieso niet door het plan kan worden beïnvloed. Het thema 'stijgende energievraag' kan gedeeltelijk verklaard worden door ruimtelijke versnippering en suburbanisatie omdat dit meer energie voor verplaatsingen vergt. Dit ruimtelijke aspect van de energievraag hangt echter samen met de reeds te onderzoeken mobiliteitsvraag en zal daarom niet nog eens apart behandeld worden. Het vergroenen van de energiemix en het inplanten van hernieuwbare energie-installaties in het landschap heeft een duidelijke ruimtelijke dimensie. Het ruimtelijk beleid hieromtrent wordt echter grotendeels voorgeschreven door het gewestelijk niveau. De gewenste ruimtelijke principes voor het inplanten van windturbines zijn bijvoorbeeld bepaald door de ministeriële omzendbrief RO/2014/02. Het gemeentelijk ruimtelijk beleid heeft hier dus geen wezenlijke invloed op. Wel wordt in de strategische visie vermeld dat de energietransitie engagement vereist bij alle betrokkenen en op verschillende niveaus: van de individuele burger en de bedrijven, bij de lokale en hogere besturen. Bijgevolg wordt dit thema ook niet weerhouden in het verdere milieueffectenonderzoek van het Beleidsplan Ruimte Deinze. Gezien het belang van het thema, ook voor het lokale ruimtelijke beleid, wordt aanbevolen om een toekomstig beleidskader "energie" in overweging te nemen, waarin bv. een lokale ruimtelijke energiestrategie kan uitgewerkt worden en waar instrumenten zoals een warmtezoneringsplan en sloopbeleidsplan een rol in kunnen vervullen.

De op basis van dit tweede criterium **niet weerhouden onderzoeksthema's** zijn op de bovenstaande Figuur 5-1 aangeduid *in het cursief*.

De weerhouden thema's zorgen voor het structureren van het beschrijven van de referentiesituatie (zie §5.1 tot **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**) en het inschatten van de effecten van de strategische visie (zie **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**).

6.2 Uitwerking van het beoordelingskader

De ambities van de strategische visie zullen worden beoordeeld op basis van hun vermogen om de geïdentificeerde negatieve gevolgen voor het milieu als gevolg van optredende megatrends tegen te gaan en positieve gevolgen ervan verder te faciliteren. Er wordt dus met andere woorden nagegaan of de ambities uit de strategische visie een positief of negatief effect hebben op de milieueffecten van de megatrends – de 'thema's' uit hoofdstuk 5 – en of er nog bepaalde specifieke aanbevelingen m.b.t. de mogelijke invloeden van megatrends ontbreken in de visie.

Daartoe worden de **verschillende ambities uitgezet ten opzichte van de verschillende gemeentelijke manifestaties van de megatrends** (zie Tabel 5-1). Vervolgens wordt beschreven hoe de ambitie mogelijk interageert met de betreffende manifestatie van de megatrend en wat de gevolgen hiervan zouden kunnen zijn op het voorliggende systeem. Voor deze analyse wordt verder gebouwd op de kenmerken van de huidige staat van het systeem en de dynamieken die zijn ontwikkeling verklaren, zoals beschreven in hoofdstuk 5. Deze inschatting van de interactie tussen ambitie en de manifestatie van de megatrend vormt de basis van de beoordeling. Een megatrend kan een positieve of negatieve invloed hebben op de ontwikkeling van het systeem en een ambitie (van de strategische visie) kan op zijn beurt een positief of negatief effect hebben op deze invloed. Hoe dit zich vertaalt in een score is weergegeven in het beoordelingskader in onderstaande Tabel 6-2.

In sommige gevallen kan het effect van de ambitie echter zowel positief als negatief zijn naargelang de situatie. Deze ambities zullen samen met degenen die een negatief effect hebben op het milieu speciale aandacht krijgen bij het formuleren van suggesties en aanbevelingen voor het robuuster maken van de strategische visie. Ter verduidelijking van de beoordelingen en de gegeven scores wordt per ingevulde cel altijd een korte toelichting voorzien.

In die toelichting wordt er waar relevant ook ingegaan op de interactie van de ambitie met andere ambities die zijn effecten milderden of versterken. Zo kan de ambitie kernversterking an sich negatief scoren op het vlak van klimaatadaptatie door het verergeren van het hitte-eiland effect, maar kan dit negatief effect worden gemilderd wanneer kernversterking gebundeld wordt met een andere ambitie zoals het ontwikkelen van een groen-blauw netwerk. Op die manier worden ook de **cumulatieve effecten** van de strategische visie in beeld gebracht.

Tabel 6-1: Schematische voorstelling van de werkwijze beoordeling Strategische Visie

	Ruimtelijke strategie	Manifestaties megatrends		
		Verstedelijkingsdruk	klimaatadaptatie	...
Ambities	Kernversterking	+	-	
	Groenblauwe netwerken doorheen de kernen	+	+	
	...			

Tabel 6-2: Verduidelijking van beoordelingskader Strategische Visie

Globaal effect	Symbool	Verduidelijking
Positief effect op het milieu	+	Positief effect op positieve invloed van de megatrend
	+	Positief effect op negatieve invloed van de megatrend
Positief/negatief effect op het milieu naargelang de randvoorwaarden	+/-	Positief/ negatief effect op positieve invloed van de megatrend (afhankelijk van de randvoorwaarden)
	+/-	Positief/ negatief effect op negatieve invloed van de megatrend (afhankelijk van de randvoorwaarden)
Negatief effect op het milieu	-	Negatief effect op positieve invloed van de megatrend
	-	Negatief effect op negatieve invloed van de megatrend
Geen effect op het milieu	0	Invloed van de megatrend heeft geen ruimtelijke vertaling

6.3 Beoordeling milieueffecten van de strategische visie

Onderstaande Effectbeoordeling per strategische ambitie

Tabel 6-3 en bijhorende tekstuele uitleg geven een inschatting weer van de invloed van de doelstellingen en ruimtelijke strategieën van de strategische visie op de lokale manifestaties van de megatrends.

6.3.1 Effectbeoordeling per strategische ambitie

Tabel 6-3: Milieueffectbeoordeling ambities van de strategische visienota

De Open Ruimte

		MANIFESTATIES MEGATRENDS					
		Verstedelijkings druk	Druk op open ruimte	Klimaatadaptatie	Milieudruk automobiliteit	Zachtere mobiliteitsvraag	Verduurzamen productiesystemen
Samenhangende open ruimte	Deinze wil de vrijwaring van de open ruimte als uitgangshouding en belangrijkste ambitie naar voor schuiven in haar toekomstig ruimtelijk beleid. Dit houdt in dat het bijkomend ruimtebeslag binnen de open ruimte minstens tot nul wordt herleid.	+	+	0	+	+	0
	De open ruimte van Deinze is niet eenvormig en wordt gekenmerkt door diverse landschappelijke structuren. Daarom heeft Deinze de ambitie om in de toekomst haar gedifferentieerd open ruimte beleid, dat rekening houdt met de eigenheid van elk open ruimte gebied, verder te zetten.	0	+	+	0	0	0
Vallei-landschappen	Deinze versterkt haar rivier- en beekvalleien zodat zij de nodige ruimte voorzien voor water en natuurontwikkeling. Zij worden klimaat robuustingericht.	+	+	+	0	0	0

		Verstedelijkings druk	Druk op open ruimte	Klimaatadaptatie	Milieudruk automobiliteit	Zachtere mobiliteitsvraag	Verduurzamen productiesystemen
Landbouwl- andschappen	<i>Deinze gaat samen met de landbouwers en de landbouwactoren op zoek naar duurzame oplossingen. De landbouwbedrijven moeten behouden blijven en de mogelijkheid krijgen zich verder kwalitatief te ontplooiën.</i>	0	-/+	0	0	0	-/+
Bosrijke landschappen	<i>Deinze zet in op de versterking van de natuurlijke gebieden en brengt ze met elkaar in verbinding omwille van hun ecologische en/of maatschappelijke meerwaarde.</i>	0	+	+	0	0	0

Belevingsvolle landschappen	Deinze heeft de ambitie om de beleving te verhogen door in te zetten op de heterogene landschapskenmerken die de open ruimte van Deinze kenmerken. De open ruimte moet beter doorwaadbaar en toegankelijk worden gemaakt voor alle Deinzenaars en haar bezoekers met behulp van een kwalitatief fiets-en wandelnetwerk.	0	-/+	0	+	+	0
--------------------------------	---	---	-----	---	---	---	---

De Dorpen

		Verstedelijkings druk	Druk op open ruimte	Klimaatadaptatie	Milieudruk automobiliteit	Zachtere mobiliteitsvraag	Verduurzamen productiesystemen
Unieke dorpen	Deinze waakt over het behoud van de identiteit van elk dorp en tracht ze te versterken. Dit betekent niet dat er een stolp over wordt geplaatst en geen dorpskernvernieuwing meer mogelijk is.	+/-	+/-	0	0	+/-	0

Verbonden dorpen	Deinze verliest de dorpen niet uit het oog en heeft de ambitie om de verbondenheid tussen het stedelijk gebied en de dorpen nog te versterken.	0	0	0	+	+	0
------------------	--	---	---	---	---	---	---

Sociale dorpen	De ambitie is om in de toekomst verder werk te maken van actieve buurtwerking en een versterking van het gemeenschapsleven. Elk dorp moet een kwalitatief dorpshuis huisvesten.	0	0	0	0	0	0
----------------	---	---	---	---	---	---	---

		Verstedelijkings druk	Druk op open ruimte	Klimaatadaptatie	Milieudruk automobiliteit	Zachtere mobiliteitsvraag	Verduurzamen productiesystemen
Doorwaadbare dorpen	Deinze wil de steenwegen op een veiligere, meer kwalitatieve en aantrekkelijke manier inrichten en ze meer integreren in het dorpsweefsel.	0	0	0	+	+	0

Groenblauwe dorpen	De ambitie luidt om alle grote en kleine groenblauwe structuren te behouden, te versterken en verder uit te bouwen. Hiervoor gaat Deinze actief op zoek naar bijkomende ontharding.	+	+	+	0	0	0
--------------------	---	---	---	---	---	---	---

Zachte dorpsranden	Deinze zet in op de dorpsranden zodat zij zachte overgangen vormen tussen de dorpen enerzijds en de open ruimte anderzijds. Een goede beleving en beeldkwaliteit staan hierbij voorop.	+/-	+/-	0	0	0	0
--------------------	--	-----	-----	---	---	---	---

Het Stedelijk Gebied

		Verstedelijkings druk	Druk op open ruimte	Klimaatadaptatie	Milieudruk automobilititeit	Zachtere mobiliteitsvraag	Verduurzamen productiesystemen
Een compact stadscentrum	Stadsvernieuwingsprojecten kunnen niet ongebreideld gebeuren, maar moeten op de juiste plek en met de nodige kwaliteit op vlak van schaal, architectuur, publieke ruimte enz. worden geïntegreerd in huidige stedelijke woonkern. Deinze zet in op een projectmatige en geen individuele benadering, zodat wij een hoge leefkwaliteit kunnen nastreven.	+	+	+/-	+	+	0

	<i>Deinze zet in op een goede mix aan woningen in het stedelijk gebied, die zowel jongeren als ouderen evenals meer kwetsbare gezinnen met elkaar verweven.</i>	0	0	0	0	0	0
--	---	---	---	---	---	---	---

		Verstedelijkings druk	Druk op open ruimte	Klimaatadaptatie	Milieudruk automobiliteit	Zachtere mobiliteitsvraag	Verduurzamen productiesystemen
Een hotspot aan voorzieningen en voor ondernemingen	<i>Het kernhandelsgebied (Tolpoortstraat – Markt) is en moet ook in de toekomst de hotspot voor horeca- en detailhandelszaken blijven.</i>	0	0	0	0	0	0

	<i>Er moet maximaal worden ingezet op de nabijheid van kleine tot middelgrote (weinig hinderende) bedrijvigheid. Deinze wil zich nog meer richten op startende ondernemers, maakindustrie en korte keten bedrijvigheid die te verweven zijn met het stedelijk gebied. Het project HUP/HUB is hier een toonaangevend voorbeeld van.</i>	+/ -	0	0	0	0	0
	<i>De ambitie is om geen monofunctionele wijken te hebben in het stedelijk gebied. Binnen wandelafstand van elke (woon)wijk moeten dagelijkse voorzieningen zoals onderwijs, zorg en ontspanning worden voorzien.</i>	0	0	0	0	+	0

		Verstedelijkings druk	Druk op open ruimte	Klimaatadaptatie	Milieudruk automobiliteit	Zachtere mobiliteitsvraag	Verduurzamen productiesystemen
Een walhalla voor ontspanning en ontmoeting	<i>Deinze heeft de ambitie om voldoende stadsparken, sport-, spel- en ontspanningsmogelijkheden te voorzien op maat van elke wijk en voor elk seizoen.</i>	+	+/ -	+/ -	0	0	0

	<i>Deinze wil dit huidig aanbod versterken. Daarnaast blijft Deinze zoekende naar bijkomende en meer gevarieerde socio-culturele activiteiten, geclusterd bij een bestaand aanbod en toegankelijk voor alle Deinzenaars.</i>	0	0	0	0	0	0
--	--	---	---	---	---	---	---

		Verstedelijkings druk	Druk op open ruimte	Klimaatadaptatie	Milieudruk automobilititeit	Zachtere mobiliteitsvraag	Verduurzamen productiesystemen
Een fijnmazig fiets- en wandelnetwerk	<i>Deinze heeft de ambitie om de vele voorzieningen en publieke ruimten nabij en goed bereikbaar te houden en maken. Zij ambieert daarbij het principe van de vijftienminutenstad, waarbij alles binnen de vijftien minuten met de fiets of te voet bereikbaar is, in haar stedelijk gebied</i>	0	0	+/-	+	+	0

Een autoluw stadscentrum	<i>Deinze bouwt een sterke stadsboulevard verder uit. Hier moeten goed uitgebouwde toegangswegen en -poorten met randparkings op aantakken evenals volwaardige trage verbindingen richting en binnenin het autoluw stadscentrum.</i>	0	0	0	+	+	0
--------------------------	--	---	---	---	---	---	---

		Verstedelijkings druk	Druk op open ruimte	Klimaatadaptatie	Milieudruk automobilititeit	Zachtere mobiliteitsvraag	Verduurzamen productiesystemen
Een multimodaal knooppunt	<i>Het station wordt ingericht als interregionaal Hoppinpunt, waar alle mogelijke duurzame vervoersmiddelen worden samengebracht (openbaar vervoer, (deel) fietsen en deelwagens, oplaadpunten enz.). De stationsbuurt moet een aangename woon- en werkomgeving worden.</i>	0	0	0	+	+	0

Een groenblauwe structuur	Deze groenblauwe ruimten moeten onderdeel blijven uitmaken van het stedelijk gebied en zoveel mogelijk worden versterkt. Zij vormen de dragers van leefkwaliteit en stadsvernieuwing.	+	0	+	0	0	0
---------------------------	---	---	---	---	---	---	---

De Bedrijventerreinen

		Verstedelijkings druk	Druk op open ruimte	Klimaatadaptatie	Milieudruk automobiliteit	Zachtere mobiliteitsvraag	Verduurzamen productiesystemen
Verweven bedrijven	De ambitie is om niet te verweven ondernemingen een plaats te geven op de bedrijventerreinen en de monofunctionaliteit van deze terreinen te doorbreken door ondersteunende functies voor de bedrijven er te integreren. Bijkomend moet Deinz de nodige ruimte vrijmaken en voorzien voor nieuwe geïnteresseerde en groeiende ondernemers.	+	+	0	+/-	+	0

Duurzame bedrijven	<i>Deinze ambieert dat elk bedrijventerrein aandacht heeft voor en inzet op hernieuwbare energiebronnen, circulaire economische activiteiten, groenblauwe dooradering en voldoende publieke open ruimten.</i>	+	0	+	0	0	0
--------------------	---	---	---	---	---	---	---

Multimodale bedrijven		Verstedelijkings druk	Druk op open ruimte	Klimaatadaptatie	Milieudruk automobilititeit	Zachtere mobiliteitsvraag	Verduurzamen productiesystemen
		0	0	0	+	+	0

Geïntegreerde bedrijven	Deinze waakt over een goede inpassing van de bedrijven(terreinen) in de directe omgeving.	0	+/-	0	0	0	0
	Deinze ambieert voldoende, gevarieerd en kwalitatieve sport-, spel- en recreatieve voorzieningen voor alle Deinzenaren, zowel in clubverband als op ontmoetingsruimtes, op vijftien minuten fietsen of wandelen van de woonplaats.	0	0	0	+	+	0

Doorheen **de ambities binnen 'De Open Ruimte', 'De Dorpen', 'Het stedelijk gebied', 'De Bedrijventerreinen' en 'Sport en recreatie'** komen vaak dezelfde krachtlijnen naar voor. Krachtlijnen die de huidige structuur van diverse waardevolle stedelijke en dorpslandschappen willen verankeren en versterken om zo de open ruimte te vrijwaren, zodat deze nu en in de toekomst het hoofd kan bieden tegen toekomstige klimaat gerelateerde uitdagingen en ten dienste staat van de leefbaarheid van inwoners en (koppel)kansen voor de bedrijvigheid.

Gezien de huidige en toekomstige demografische evolutie wordt het beschermen van de open ruimte in de eerste plaats nagestreefd door meer te doen met dezelfde ruimte. Dit wordt in de praktijk gebracht door slim te verdichten op duurzaam ontsloten locaties en functies te verweven. Dankzij deze ambities vermindert het noodzakelijke ruimtebeslag, waardoor de druk op de open ruimte afneemt. Dit gebeurt op voorwaarde dat er steeds aandacht wordt besteed aan de ruimtelijke context met de juiste schaal en dichtheid die niet tegen de identiteit van de landelijke kernen ingaat.

De keerzijde van deze verdichting is een mogelijke toename van verharding binnen de bestaande kernen. Dit brengt niet alleen risico's met zich mee inzake verstedelijkingsdruk, maar toegenomen verharding maakt de gemeente ook kwetsbaarder voor de gevolgen van de klimaatverandering. Verharding zorgt voor het verminderen van infiltratie; waardoor meer water oppervlakkig afstroomt met mogelijke wateroverlast tot gevolg. Daarenboven houdt verharding warmte langer vast, waardoor hittestress heviger optreedt in sterk verharde gebieden.

De hogere bevolkingsdichtheden en verweven functies op duurzaam ontsloten locaties in de nabijheid faciliteren performant openbaar vervoer en korte verplaatsingen te voet of met de fiets. Dit versterkt de toenemende vraag naar zachte mobiliteit en zorgt daarbij voor een verminderd aandeel van het autogebruik, waardoor ook de milieudruk van automobilité afneemt.

De ambities in de conceptnota stellen een open ruimte versterkend beleid voor, voor alle gebieden die deel uitmaken van de open ruimte. Indien dit beleid doeltreffend wordt toegepast zal de huidige inname van open ruimte door ruimtebeslag een halt toegeroepen worden. Hierbij zal de open ruimte niet verder worden aangesneden.

Het beschermen van de open ruimte zal ook de ecosysteemdiensten van deze gebieden waarborgen, maar niet versterken. Historisch en huidig ruimtebeslag in open ruimte dreigt geïmpacteerd te worden door gevolgen van klimaatverandering (e.g. in het centrum van Deinze zullen tot 500 gebouwen kans hebben op overstrooming tegen 2050).

De toekomstige ruimtevraag zou in een beleid dat open ruimte beschermt een scenario van kernverdichting volgen. Zoals hierboven al reeds beschreven, kan deze verdichting zorgen voor een mogelijke toename van verharding. Dit brengt niet alleen risico's met zich mee inzake verstedelijkingsdruk, maar toegenomen verharding maakt de gemeente ook kwetsbaarder voor hittestress en wateroverlast, beide gevolgen van de klimaatverandering. Voorgestelde beleidstrajecten omtrent functieverweving stellen ook, zonder flankerende maatregelen, dezelfde risico's.

Het versterken van de landschappelijke kwaliteiten wordt gezien als een manier om het open ruimte systeem te versterken en te vrijwaren. Hierbij wordt nagedacht over landschappelijke kenmerken die de robuustheid van gebieden kan bevorderen. Het resulterende veerkrachtige landschap heeft dan aandacht voor identiteit, leesbaarheid, leefbaarheid en functionele verweving.

Verschillende open ruimtegebieden in Deinze worden gekenmerkt door ruimtebeslag. De toename van ruimtebeslag zou dan ook de aanwezige landschappelijke kenmerken, en dus de identiteit van

het gebied, kunnen afvlakken. Een uitgewerkt beleid om deze identiteit te waarborgen heeft dan ook potentieel om de druk op de open ruimte te temperen.

Bij de ambities omtrent ‘Verweven bedrijven’, ‘Duurzame bedrijven’, ‘Multimodale bedrijven’ en ‘Geïntegreerde bedrijven’ wordt duurzaam ruimtegebruik ook nagestreefd bij het ondernemen. De gemeente zet in op het intensiveren en hergebruiken van de bestaande ruimte om te ondernemen. Deze ruimtelijke concentratie van niet-verweefbare bedrijven kan toekomstig ruimtebeslag in andere delen van de gemeente beperken of voorkomen, wat positief is. Een efficiëntere ruimtelijke concentratie nabij de woonkernen kan ook zachte verplaatsingen van inwoners faciliteren. De impact van een intensifiëring van bedrijventerreinen op de mobiliteit kan wel leiden tot bijkomende verkeersgeneratie. Dit is echter vooral van toepassing bij slecht gelegen bedrijventerreinen en dus eerder afhankelijk van specifieke randvoorwaarden.

De hitte-effecten zijn in bedrijventerreinen minder problematisch dan bij residentiële gebieden, aangezien er op bedrijventerreinen geen kwetsbare personen wonen. Een mogelijk risico van het intensiveren van de bestaande bedrijventerreinen, die een zeer autogerichte ontsluiting hebben, is dat het wegverkeer door zowel vrachtvervoer als pendelaars zal toenemen met een verhoogde milieudruk tot gevolg.

Het intensiveren en hergebruik van de bestaande ruimte om te ondernemen draagt niet rechtstreeks bij tot het verduurzamen van productiesystemen. Wel vervult het door de ruimtelijke concentratie van bedrijven een noodzakelijke basisvoorwaarde voor de uitbouw van een circulaire economie met de uitwisseling van reststromen (afval van de ene wordt grondstof van de andere) en energie tussen bedrijven met complementaire noden.

Naast het vermijden van bijkomend ruimtebeslag, streeft de ambitie rond ‘Groenblauwe dorpen’ in de strategische visienota ook naar het versterken van groenblauwe netwerken door o.a. waar mogelijk en wenselijk de bestaande verharding en/of bebouwing te gaan ontharden (op voorwaarde dat hiervoor de nodige instrumenten en middelen voorhanden zijn). Ontharden zorgt voor het tegengaan van de verstedelijkingsdruk en zorgt voor het verhogen van de infiltratiecapaciteit en verminderen van warmteabsorptie voor het versterken van de klimaatadaptiecapaciteit. Afhankelijk van waar onthard wordt, kan de aaneengeslotenheid van de open ruimte eventueel verhoogd worden wat herstellend werkt ten opzichte van de druk op de open ruimte. De grootte van de positieve effecten van ontharding is locatie gebonden. Om deze positieve effecten inzake open ruimte en klimaatadaptatie te maximaliseren moet deze ambitie nog verder worden onderzocht in een beleidskader.

Om een antwoord te bieden op gevolgen van klimaatverandering wil de gemeente het groenblauwe netwerk op haar grondgebied versterken. Het gaat dan meer bepaald over het versterken van de landschappelijke en ecologische kwaliteiten in Deinze, nl. de bos- en parkgebieden, de natte alluviale gronden in het noorden van de gemeente en de beekvalleien centraal en in het zuiden van de gemeente. Dit houdt eveneens aanpassingen aan het watersysteem in om overstromingen en droogte beter op te vangen. Het versterken van het groenblauwe netwerk zorgt zo tegelijkertijd voor het verminderen van de druk op de open ruimte en voor het veerkrachtiger maken van de gemeente tegen de gevolgen van de klimaatverandering.

De ambitie omtrent landbouwlandschappen focust zich voornamelijk op behoud van de huidige landbouwbedrijven en behandelt minder de rechtstreekse invloed op het verduurzamen van het productiesysteem landbouw. Gezien het grote aandeel landbouwareaal in de open ruimte van Deinze, impliceren de doelstellingen inzake het valoriseren van de ecologische kwaliteiten en het zorgzaam omgaan met water echter toch een veranderende rol voor de landbouw. De capaciteit van het landbouwlandschap inzake infiltratie en waterberging zal moeten worden versterkt. O.a. de ambitie rond kleine landschapselementen kan hier een pertinente rol in spelen. Dit houdt een grotere verweving met natuur in. Ook moet onderzocht worden wat de rol van de landbouw,

huishoudens en industrie is omtrent de waterkwaliteit van de lokale waterlopen om de doelstellingen van het groenblauw netwerk waar te maken. Hierbij zal enkel een ruimtelijk beleid dus niet volstaan.

Inzetten op duurzame ontsluiting voor economische activiteiten, het creëren van een duurzaam en kwalitatief samenhangend netwerk bij de ontwikkeling van leefbare dorpen en het stedelijk netwerk in Deinze, zijn beleidstrajecten die Deinze kan bewerkstelligen naar een shift inzake duurzame mobiliteit. Ambities omtrent functieverweving worden hierbij ook naar voor geschoven en kunnen bijdragen tot een daling van de autoafhankelijkheid, wat de milieudruk van de automobilititeit verlaagt en het potentieel voor zachtere mobiliteit verhoogt. De transitie naar duurzame mobiliteit zorgt zowel voor het versterken van de zachte mobiliteitsvraag als voor het verminderen van de milieudruk van de overgebleven personenwagens.

Verder zet de gemeente nabijheid in als sturend principe voor ruimtelijke ontwikkeling. Het gaat daarbij om kernversterkend beleid en om slim verdichten rond collectieve vervoersknooppunten. De nabijheid van voorzieningen en diensten, woon- en werkplaatsen en openbaar vervoer houden het aantal verplaatsingen beperkt en zorgen ervoor dat deze gemakkelijk te voet, met de fiets of met het openbaar vervoer gemaakt kunnen worden. Dit speelt dus in op de toenemende vraag naar zachte mobiliteit en vermindert het aandeel van personenwagens, waardoor ook de milieudruk vanuit automobilititeit afneemt. Het inzetten op kernversterking draagt eveneens bij tot het verminderen van het aansnijden van open ruimte buiten de dorpskernen. Tegelijkertijd bestaat er bij nabijheid als sturend principe, net als bij de strategie meer doen met minder ruimte, het risico op toenemende verstedelijkingsdruk en verharding met complicaties voor de klimaatadaptatiecapaciteit, o.a. vanwege het hitte-eilandeffect.

Leefbaarheid wordt door de stad Deinze vertaald naar voldoende beschikbare en kwaliteitsvolle publieke ruimte. De gemeente wil daarom inzetten op het versterken van de toegankelijkheid van de publieke ruimte. Dit zal zowel worden toegepast bij de omgevingsaanleg van kleine en grote projecten in de bebouwde omgeving als door het vrijwaren van groene open ruimtes. De ambities voor de sport- en recreatievoorzieningen in Deinze faciliteert de modal shift met de uitbouw van netwerken voor actieve verplaatsingen en de clustering van deze voorzieningen op maat van de woonkernen.

6.3.2 Milderende maatregelen en aanbevelingen

De milieueffectbeoordeling van de ambities binnen de strategische visie bracht enkele risico's van het plan in beeld. Op basis hiervan worden de volgende aanbevelingen en aandachtspunten voor de verdere uitwerking van de beleidskaders geformuleerd:

- Intensiveren van het ruimtegebruik en verdichten houdt het risico op toenemende verharding in, met potentieel nefaste gevolgen voor de klimaatadaptatiecapaciteit van de bebouwde ruimte, meer bepaald de veerkracht tegen wateroverlast en hittestress. Binnen de ambities wordt dit risico al gemilderd door complementaire strategieën te implementeren die de veerkracht van de bebouwde ruimte tegen de gevolgen van de klimaatverandering verhogen, zoals het uitbouwen van een groenblauw netwerk en ontharden. Doorheen de verdere uitwerking van het Beleidsplan Ruimte dienen de positieve effecten van deze **klimaatadaptatie strategieën te worden bewaakt**.
- De ambities uit de conceptnota hebben een beperkte impact op het verduurzamen van het productiesysteem van de landbouw. Dit houdt het risico in dat **bestaande milieuknelpunten**, zoals het beperkte retentievermogen in droogtegevoelige landbouwgebieden, die gerelateerd zijn aan de intensieve landbouwpraktijken in Deinze, **zullen worden verdergezet**. Dit laatste werkt daarbij ook nog eens belemmerend voor het behalen van de ambitie om een antwoord te bieden op de klimaatuitdaging. Ruimtelijke strategieën om de veerkracht van de landbouw

tegen droogte te versterken en nutriëntuitspoeling tegen te gaan worden verder onderzocht in de milieueffectbeoordeling van het beleidskader 'Open ruimte'. Deze zullen echter ook gepaard moeten gaan met specifiek aanvullend beleid om de landbouwpraktijken te verduurzamen, wat buiten de bevoegdheid van voorliggend Beleidsplan Ruimte valt.

- Het intensiveren van het gebruik van bestaande bedrijventerreinen, die een zeer autogerichte ontsluiting hebben, brengt het risico op een toename van wegverkeer en de bijhorende milieudruk met zich mee. Het is daarom aan te bevelen om in het beleidskader 'bedrijventerreinen' meer in te zetten op de **ontsluiting van deze bedrijventerreinen voor fiets en openbaar vervoer**.

6.4 Aanbevelingen

De milieueffectbeoordeling van de ambities binnen de strategische visie bracht enkele risico's van het plan in beeld. Op basis hiervan worden de volgende aanbevelingen en aandachtspunten voor de verdere uitwerking van de beleidskaders geformuleerd:

- Intensiveren van het ruimtegebruik en verdichten houdt het risico op toenemende verharding in, met potentieel nefaste gevolgen voor de klimaatadaptatiecapaciteit van de bebouwde ruimte, meer bepaald de veerkracht tegen wateroverlast en hittestress. Binnen de ambities wordt dit risico al gemilderd door complementaire strategieën te implementeren die de veerkracht van de bebouwde ruimte tegen de gevolgen van de klimaatverandering verhogen, zoals het uitbouwen van een groenblauw netwerk en ontharden. Doorheen de verdere uitwerking van het Beleidsplan Ruimte dienen de positieve effecten van deze **klimaatadaptatie strategieën te worden bewaakt**.
- De ambities uit de conceptnota hebben een beperkte impact op het verduurzamen van het productiesysteem van de landbouw. Dit houdt het risico in dat **bestaande milieuknelpunten**, zoals het beperkte retentievermogen in droogtegevoelige landbouwgebieden, die gerelateerd zijn aan de intensieve landbouwpraktijken in Deinze, **zullen worden verdergezet**. Dit laatste werkt daarbij ook nog eens belemmerend voor het behalen van de ambitie om een antwoord te bieden op de klimaatuitdaging. Ruimtelijke strategieën om de veerkracht van de landbouw tegen droogte te versterken en nutriëntuitspoeling tegen te gaan worden verder onderzocht in de milieueffectbeoordeling van het beleidskader 'Open ruimte'. Deze zullen echter ook gepaard moeten gaan met specifiek aanvullend beleid om de landbouwpraktijken te verduurzamen, wat buiten de bevoegdheid van voorliggend Beleidsplan Ruimte valt.
- Het intensiveren van het gebruik van bestaande bedrijventerreinen, die een zeer autogerichte ontsluiting hebben, brengt het risico op een toename van wegverkeer en de bijhorende milieudruk met zich mee. Het is daarom aan te bevelen om in het beleidskader 'bedrijventerreinen' meer in te zetten op de **ontsluiting van deze bedrijventerreinen voor fiets en openbaar vervoer**.

7 Milieueffectbeoordeling beleidskaders

7.1 Afbakening studiebereik (Scoping)

Preselectie

In deze sectie worden de thema's van het mondiale Donutmodel verschaald naar het schaalniveau van de stad Deinze. Op basis van de milieu-gerelateerde karakteristieken van de gemeente, zoals beschreven in Hoofdstuk 5 en samengevat in de SWOT-analyse aan de ene kant en de uitkomsten van de effectbeoordeling van de strategische visie aan de andere kant, kan al een eerste selectie van de relevante thema's van het donutmodel voor het milieueffectenonderzoek worden gemaakt.

Wat betreft de thema's van het **ecologische plafond** komen vanuit Hoofdstuk 5 vooral (toekomstige) knelpunten naar voor inzake waterkwaliteit en stikstofconcentraties, potentieel wateroverlast, droogtegevoeligheid en de bijhorende toename in zoetwatergebruik, luchtvervuiling en landconversie in een reeds versnipperde open ruimte. Al deze aspecten zetten eveneens de lokale biodiversiteit onder druk. Ook draagt de gemeente bij aan de klimaatverandering door de uitstoot van CO₂ en andere broeikasgassen. De voornaamste sectoren in de gemeente zijn hierbij transport met 35%, gevolgd door de huishoudens met 22% en de tertiaire sector met 20%. Gezien de verzuring van de oceanen teweeg wordt gebracht door dezelfde verhoogde CO₂ concentratie wordt dit thema niet afzonderlijk behandeld op het gemeentelijke niveau. Er zijn op de schaal van de gemeente geen knelpunten inzake chemische vervuiling of de aantasting van de ozonlaag. Deze thema's worden dus ook niet verder onderzocht. De aandachtspunten die vanuit de beoordeling van de strategische visie naar voor komen hebben betrekking op stikstofverzadiging, infiltratie en retentie (en dus op het netto zoetwatergebruik), bijkomende druk voor landconversie en het verlies van biodiversiteit.

Voor het **sociaal fundament** worden in functie van de plan-MER enkel de ruimtelijke thema's met gevolgen voor de fysieke leefomgeving in beschouwing genomen voor de scoping. Aspecten zoals inkomen, politieke inspraak en onderwijs worden dus sowieso al niet meegenomen. Thema's zoals voedselvoorziening, gezondheid, water en sanitaire voorzieningen, energie, huisvesting en netwerken eventueel wel. Vanuit hoofdstuk 5 blijkt dat er zich met name inzake kwetsbaarheid voor hittestress en luchtkwaliteit (beiden gezondheid), wateroverlast in de bebouwde omgeving (huisvesting) en droogte (watervoorziening) op schaal van de gemeente (toekomstige) knelpunten bevinden. Gezien hun belangrijke rol in de beleidskaders worden ook de thema's voedselvoorziening, energievoorziening en netwerken eveneens meegenomen in de beoordeling. Met name voor de thema's voedselvoorziening en huisvesting werd in de effectbeoordeling van de strategische visie een mogelijk conflict geïdentificeerd met andere thema's zoals landconversie, stikstofverzadiging, zoetwateronttrekking, en biodiversiteitsverlies, waar er bij de uitwerking van de beleidskaders verdere aandacht aan moet worden besteed. Verder kwam uit de effectbeoordeling van de strategische visie als bijkomende aandachtspunten ook de nood aan verkoelend en waterbufferend groen (gezondheid en huisvesting), alsook de mogelijke toename van autodruk in de woonkernen en aan bedrijventerreinen (netwerken) naar voren.

Selectie

De mogelijke milieueffecten van de beleidskaders worden in functie van de scoping op hoofdlijnen geconceptualiseerd. Op basis hiervan kan de hierboven gemaakte preselectie van thema's verder worden vernauwd.

De ontwikkelingsperspectieven van het beleidskader '**Dorpen**' worden verondersteld via vier mogelijke manieren milieueffecten te generen.

- 1) Rechtstreekse ruimte inname door woningen, bedrijven en ondersteunende infrastructuur (incl. de effecten van verhardingen).
- 2) Het metabolisme van huishoudens en productieprocessen: input van energie, water, voedsel en grondstoffen wordt omgezet in afval(water) en emissies met gevolgen voor het waterverbruik, het klimaat en de lucht- en waterkwaliteit in een bepaald gebied.
- 3) Via de verplaatsingen gerelateerd aan het wonen en werken (woon-werk, woon-recreatie, werk-werk, vrachttransport) en de emissies die hiermee gepaard gaan.
- 4) De leefomgeving inplanten in risicozones met gevolgen voor wooncomfort en gezondheid.

De ontwikkelingsperspectieven van het beleidskader '**Open Ruimte**' streven naar een evenwicht tussen landbouw, groen-ecologische ontwikkelingen, landschapsopbouw met aandacht voor erfgoed, klimaatadaptief waterbeheer en het recreatief medegebruik. Het zijn de kenmerken van deze open ruimte functies die de mogelijke milieueffecten van het beleidskader bepalen.

De ontwikkelingsperspectieven van het beleidskader '**Stedelijk gebied**' worden verondersteld om via dezelfde vier manieren als het beleidskader 'Dorpen' gelijkaardige milieueffecten te genereren.

De ontwikkelingsperspectieven van het beleidskader '**Bedrijventerreinen**' worden verondersteld om via gelijkaardige milieueffecten zoals de beleidskaders 'Dorpen' & 'Stedelijk gebied' te generen met een bijkomende focus op mobiliteitsgerichte effecten.

Onderstaande tabellen geven weer welke van de pre-geselecteerde thema's uit het Donutmodel door de beleidskaders 'Dorpen', 'Stedelijk gebied', 'Open Ruimte' en 'Bedrijventerreinen' beïnvloed zouden kunnen worden en dus relevant zijn om mee te nemen in de milieueffectenbeoordeling van de voorliggende beleidskaders. Uit onderstaande scoping blijkt dat alle pre-geselecteerde thema's relevant worden geacht en daarom worden meegenomen in het onderzoek.

Tabel 7-1: Thema's donutmodel van toepassing voor de beleidskaders (Ecologisch plafond)

		Ecologisch plafond					
		Klimaat verandering	Stikstof en fosfor verzadiging	Zoetwater onttrekking	Landconversie	Verlies biodiversiteit	Lucht vervuiling
Beleidskader Dorpen & Beleidskader Stedelijk gebied	Ruimte inname	x: via LUC ⁷		x: via verminderde infiltratie	x	x	
	Metabolisme	x	x	x		x	x
	Verplaatsingen	x	(x)				x
	Leefomgeving			x	x		
Beleidskader Open Ruimte	Landbouw als beheerder open ruimte	x	x	x		x	
	Nieuwe groen-ontwikkelingen	x: via ESD	x: via ESD	x: via verhoogde infiltratie	x	x	x via ESD
	Ruimte voor water			x			x
	Uitbouwen trage wegen netwerk	(x: via vermeden auto-emissies)					(x: via vermeden auto-emissies)
	Valoriseren landschappelijk en bouwkundig erfgoed	(x: via ESD)	(x: via ESD)	(x: via verhoogde infiltratie)	x	x	(x via ESD)
	Open ruimte als energie landschap	x			x	x	
	Vermijden bijkomende verspreide bebouwing	(x: via vermeden auto-emissies)		(x: via vermeden ontharding)	x	x	(x: via vermeden auto-emissies)
Beleidskader Bedrijventerreinen	Ruimte inname	x: via LUC		x: via verminderde infiltratie	x	x	
	Metabolisme	x	x	x		x	x
	Verplaatsingen	x	(x)				x
	Leefomgeving			x	x		

⁷ Land use change (Landgebruiksverandering): Landgebruiksveranderingen kunnen de uitwisseling van koolstof tussen de atmosfeer en terrestrische ecosystemen beïnvloeden en hebben zo een impact op de CO2 concentratie in de atmosfeer.

Tabel 7-2: Thema's donutmodel van toepassing op de beleidskaders (Sociaal fundament)

	Sociaal fundament						
		Gezondheid	Huisvesting	Water voorziening	Netwerken	Voedsel voorziening	Energie
Beleidskader Dorpen & Beleidskader Stedelijk gebied	Ruimte inname			x			
	Metabolisme	(x: onrechtstreeks via luchtkwaliteit)					
	Verplaatsingen	(x: onrechtstreeks via luchtkwaliteit)			x		
	Leefomgeving	x	x				
Beleidskader Open Ruimte	Landbouw als beheerder open ruimte					x	
	Nieuwe groen ontwikkelingen	x: via ESD	x: via ESD	x: via ESD		x: via ESD	
	Ruimte voor water	x: verkoeling	x: beperking water overlast	x			
	Uitbouwen trage wegen netwerk				x		
	Valoriseren landschappelijk en bouwkundig erfgoed				x: versterkt gemeentelijke identiteit		
	Open ruimte als energie landschap						x
	Vermijden bijkomende verspreide bebouwing	x	x				
Beleidskader Bedrijventerreinen	Ruimte inname			x			
	Metabolisme	(x: onrechtstreeks via luchtkwaliteit)					
	Verplaatsingen	(x: onrechtstreeks via luchtkwaliteit)			x		

7.2 Uitwerking beoordelingskader

De methodologie is aangepast aan twee types van beleidskeuzes, die geïdentificeerd werden in de beleidskaders: algemene principes voor ruimtelijke ontwikkeling (thema's, doelstellingen en de bijhorende strategieën die meegenomen worden vanuit de strategische visie) en gebiedsgerichte acties. De beoordelingswijze van de elementen van de beleidskaders zal variëren naar gelang het type van beleidskeuze.

Voor de beoordeling van de geformuleerde **thema's** wordt de mogelijke invloed van de ruimtelijke doelstellingen op de geselecteerde indicatoren van het systeem ingeschat. Deze analyse bouwt verder op de kenmerken van de huidige staat van het systeem en de dynamieken die zijn ontwikkeling verklaren, zoals beschreven in Hoofdstuk 5 en gaat na hoe de toepassing van de ruimtelijke doelstellingen deze ontwikkelingen en specifiek die van de indicatoren zou kunnen beïnvloeden. Op basis van deze inschatting kan worden beoordeeld of de indicator ten gevolge van de beleidskeuze in de richting van de streefwaarde van het ecologisch plafond evolueert (of boven de drempelwaarde van het sociaal fundament uitstijgt) of dat er aanpassingen nodig zijn aan de elementen van het beleidskader om toch (sterker) richting deze streefwaarde (of boven de drempelwaarde) te evolueren. Welke aanpassingen mogelijk zijn om dit effect te verbeteren worden eveneens gesuggereerd. Na de effectbeoordeling per ruimtelijke strategie wordt ook per indicator het cumulatieve effect van alle inwerkende ruimtelijke strategieën samen ingeschat en beoordeeld welk effect dit heeft op het behalen van de streefwaarde (of overschrijden van de drempelwaarde).

Tabel 7-3: Schematische voorstelling van de werkwijze beoordeling ruimtelijke strategieën van de beleidskaders

		Indicatoren		
		CO2 emissies	Toename ruimtebeslag	...
Ruimtelijke strategieën	Principe 1	+	-	
	Principe 2	+/-	0	
	...			
	Cumulatief	+/-	-	

Tabel 7-4: Verduidelijking van beoordelingskader voor de beleidskaders

Gloobaal effect	Symbol	Verduidelijking
Positief effect op het milieu	+	Ruimtelijke strategie draagt sterk bij tot het behalen van de ecologische streefwaarde of overschrijden van de sociale drempelwaarde
Beperkt positief effect op het milieu	(+)	Ruimtelijke strategie draagt in beperkte mate bij tot het behalen van de ecologische streefwaarde of overschrijden van de sociale drempelwaarde
Positief/negatief effect op het milieu naargelang de randvoorwaarden	+/-	Ruimtelijke strategie draagt enigszins bij tot het behalen van de ecologische streefwaarde of overschrijden van de sociale drempelwaarde, maar de bijdrage zou nog sterker kunnen zijn mits randvoorwaarden
Negatief effect op het milieu	-	Ruimtelijke strategie bemoeilijkt het behalen van de ecologische streefwaarde of overschrijden van de sociale drempelwaarde
Geen effect op het milieu	0	Ruimtelijke strategie heeft geen invloed op de ontwikkeling van de indicator

Tabel 7-5: Indicatoren en streefwaarden voor beoordeling ruimtelijke strategieën beleidskaders

Thema	Indicator	Streefwaarde / drempelwaarde	Bron Streefwaarde / drempelwaarde
Thema's ecologisch plafond			
Klimaat verandering	Broeikasgas emissies (CO ₂ -equivalenten)	Neutraal tegen 2050	Europese Green Deal
Landconversie	Toename ruimtebeslag	0 ha/jaar tegen 2040	Beleidsplan Ruimte Vlaanderen
Luchtvervuiling	Atmosferische concentratie fijn stof (PM _{2.5})	< 10 µg/m ³	Advies WHO
Stikstof- en fosfor verzadiging	Nitraatconcentratie in oppervlaktewater	Verlaging	
	Nutriëntuitspoeling	Halveren tegen 2030	Europese Biodiversiteitsstrategie voor 2030
Verlies biodiversiteit	Oppervlakte en aaneengeslotenheid biologische waardevol gebied	Verhoging	
	% landbouwareaal met biodiversiteitsrijke landschapselementen	10% van landbouwareaal	Europese Biodiversiteitsstrategie voor 2030
Zoetwater onttrekking	Netto waterverbruik = bruto waterverbruik - infiltratie	Daling	

Thema	Indicator	Streefwaarde / drempelwaarde	Bron Streefwaarde / drempelwaarde
Thema's sociaal fundament			
Watervoorziening	Bufferend vermogen	Verhoging	
Huisvesting	Adequate, veilige en betaalbare huisvesting voor iedereen	Verbetering	
Gezondheid	Gezondheidsbevorderende leefomgeving	Verbetering	
Voedselvoorziening	Voedselzekerheid	Gelijk	
Energievoorziening	Aandeel hernieuwbare energie in de energiemix	40% tegen 2030	Europese Green Deal: Fit for 55 pakket
Netwerken	Verweving van functies en toegankelijkheid van voorzieningen en publieke ruimte	Verbetering	

De beoordeling van **specifieke gebiedsgerichte acties** wordt gebaseerd op een cartografische analyse waarvan de thema's en beoordelingscriteria in onderstaande tabel 7-6 staan.

Voor acties in het kader van het **beleidskader 'Open ruimte'** wordt nagegaan welke gebieden gekenmerkt worden door een huidig of toekomstig deficit in de levering van één of meerdere ecosysteemdiensten en waar een versterking van deze ecosystemen dus aangewezen zou zijn. Alle geformuleerde acties in het beleidsplan die het (her)richten en versterken van groenblauwe netwerken in de open ruimte én de bebouwde kernen (publieke ruimte & tuinen) omvatten worden ondervangen in deze analyse. De uitvoering, beschrijving en conclusie van deze cartografische analyse is terug te vinden in §7.4.2.

Andere geformuleerde acties in het beleidsplan die geen gebiedsgerichte omvang hebben, worden **integraal** beoordeeld in de effectenbeoordeling van de ruimtelijke doelstellingen & thema's.

Tabel 7-6: Beoordelingscriteria voor cartografische analyse gebiedsgerichte acties beleidskader 'Open ruimte'

Thema	Beoordelingscriterium
Landconversie + biodiversiteit	Ontsnipperingspotenties o.b.v. 'samenhangende open ruimte kaart'
Luchtvervuiling + gezondheid	Deficit ESD luchtzuivering o.b.v. GES-kaart luchtkwaliteit en Ecoplankaart afvang fijn stof
Huisvesting + zoetwateronttrekking	- Deficit ESD regulatie wateroverlast o.b.v. overstromingsrisicokaarten Waterinfo.be en ESD synthesekaart Regulatie overstroming door Ecoplan - Onthardingskansenkaart (Geopunt)
Gezondheid	GES-kaart Hittestress
Zoetwateronttrekking + watervoorziening + voedselvoorziening	Deficit seizoenale retentie nabij droogtegevoelige landbouwpercelen o.b.v. droogtegevoelige percelen klimaatportaal en Ecoplan kaart seizoenale retentie

7.3 Beoordeling potentiële milieueffecten van het beleidskader 'Dorpen'

7.3.1 Effectbeoordeling per ruimtelijk leefkwaliteitsthema

Onderstaande tabellen en bijhorende tekstuele uitleg geven een inschatting weer van de invloed van de individuele leefkwaliteitsthema's uit het beleidskader op de relevante thema's van het Donutmodel en de daarmee gerelateerde indicatoren. Daarbij wordt nagegaan of de invloed van het ruimtelijk leefkwaliteitsthema het systeem in de richting van de ecologische streefwaarden zal doen evolueren enerzijds (voor de thema's van het ecologisch plafond) of boven de sociale drempelwaarden anderzijds (voor de thema's van het sociaal fundament), of niet.

De beoordeelde leefkwaliteitsthema's zijn opgesplitst tussen thema's die eerder betrekking hebben op de onbebouwde ruimte van een dorp zoals:

- Robuust groenblauw netwerk
- Veerkrachtige publieke ruimte
- Actieve en collectieve mobiliteit

En de thema's die eerder focussen op de bebouwde ruimte van een dorp:

- Verweven van functies
- Doordachte verdichting
- Beeldbepalende elementen en zichtrelaties

7.3.1.1 Ecologisch plafond

Tabel 7-7: Beoordeling effecten ruimtelijke leefkwaliteitsthema's BK 'Dorpen' op ecologisch plafond

		ECOLOGISCH PLAFOND					
		Klimaatverandering	Landconversie	Zoetwater onttrekking	Stikstof en fosfor verzadiging	Luchtkwaliteit	Verlies biodiversiteit
Wensbeeld onbebouwde ruimte	Robuust groenblauw netwerk	(+)	+	+	0	(+)	+
	Veerkrachtige publieke ruimte	0	(+)	+	0	(+)	(+)
	Actieve en collectieve mobiliteit	+	(+)	(+)	0	+	0

Het versterken en uitbreiden van een aaneengesloten **kwalitatief groenblauw netwerk in de onbebouwde ruimte** in Deinze is cruciaal om de mogelijkheden voor klimaatadaptatie in de gemeente te maximaliseren. Er wordt in het leefkwaliteitsthema ook aangehaald dat deze strategie niet enkel de open ruimte omvat, maar ook doorgetrokken moet worden in de bebouwde ruimte van de dorpskernen. Een versterking van dit groenblauwe netwerk kan het hittestressprobleem in de woonkernen (zie §5.3.1) milderen. Ontharding en groenblauwe netwerken naar de valleigebieden en de vele beken en kleinere waterlopen zorgen er bovendien voor dat water weer kan infiltreren en bij overvloedige neerslag kan afstromen naar de valleigebieden. Dit heeft een positief effect op de zoetwateronttrekking en gaat de landconversie onder de vorm van toegenomen verharding tegen. Er wordt ook meer groen voorzien (herstellen bomenrijen, vergroenen publieke ruimte, vergroenen begraafplaatsen), wat voor extra schaduw en verkoeling kunnen zorgen. Ook andere groene structuren uit de open ruimte (zoals parken, bomenrijen, hagen, vijvers,...) kunnen doorgetrokken worden tot in de kernen. Bijkomende groenvoorzieningen zorgen bovendien voor een verhoogde koolstofopslagcapaciteit, betere luchtkwaliteit en bijkomende habitats die de aaneengeslotenheid van biologisch waardevolle gebieden verhogen.

Een **verhoging van de leefkwaliteit van de inwoners van dorpen vanuit de aanwezige publieke ruimte** biedt ook mogelijkheden om klimaatadaptatieve maatregelen te faciliteren. In de doelstellingen binnen dit thema is er namelijk sprake van klimaatadaptatieve inrichting van de publieke ruimte met aandacht voor waterberging en -infiltratie, schaduwwerking, beperken van verharding, enz... Dit heeft ook een positief effect op de zoetwateronttrekking in de publieke ruimte en de globale waterbalans in de gemeente. Daarnaast kunnen nieuwe inrichtingen van de publieke

ruimte met focus op groenstructuren en natuurinclusieve groene openbare ruimtes een versterking betekenen van de ecologische verbindingen in en rond de dorpen van Deinze. Er is ook sprake van aandacht voor actieve weggebruikers bij het inrichten van de publieke ruimte door kwaliteitsvolle fietsinfrastructuur en aantrekkelijke wacht- of ontmoetingsplaatsen voor openbaar vervoer of deelsystemen. Dit kan de modal shift binnen de gemeente naar een groter aandeel van actieve verplaatsingen ondersteunen, maar de impact lijkt eerder beperkt te zijn op strategisch niveau met een beperkt positief effect op de luchtkwaliteit.

In het thema **‘actieve en collectieve mobiliteit’** wordt besproken hoe de leefkwaliteit vanuit mobiliteit verhoogd kan worden in de dorpen door enerzijds actieve weggebruikers beter te faciliteren en anderzijds het individueel gemotoriseerd verkeer te beperken. De voorgestelde doelstellingen kunnen actieve verplaatsingen tussen de woonkernen verhogen. Samen met een betere facilitering van de deelmobiliteitsmogelijkheden in en nabij de dorpen, kan er een zekere afname ontstaan van het individuele gemotoriseerde verkeer. Ook een verbeterde doorwaadbaarheid van de dorpen via het versterken en verder uitbouwen van trage verbindingen versterkt dit verder. Dit heeft een positieve impact op zowel de luchtkwaliteit en de CO₂-uitstoot binnen de gemeente. Er is ook sprake van het voorzien van randparkings als geclusterde parkeeroplossing, een uitbouw van collectieve parkings met deelsystemen en ondersteunende voorzieningen bij nieuwe ontwikkelingen. Dit zal plaatsvinden onder de vorm van een herschikking van de parkeervoorzieningen binnen de dorpskernen. Zo is er ruimte voor ontharding bij ongeschikte en overgedimensioneerde parkeergelegenheden. Bij de aanleg van nieuwe voorzieningen voor de deelmobiliteit en collectieve parkings is er sprake van het zoveel mogelijk beperken van verharde oppervlakte tot het functioneel noodzakelijke. Dit heeft een positieve impact op het bereiken van de streefwaarden van landconversie en zoetwateronttrekking door verhoogde infiltratiemogelijkheden binnen de onbebouwde delen van de dorpsweefsels.

		ECOLOGISCH PLAFOND					
		Klimaatverandering	Landconversie	Zoetwater onttrekking	Stikstof en fosfor verzadiging	Luchtkwaliteit	Verlies biodiversiteit
Wensbeeld bebouwde ruimte	Verweven functies	(+)	+	0	0	(+)	0
	Doordachte verdichting	(+)	+	0	(+)	(+)	0
	Beeldbepalende elementen en zichtrelaties	0	+	+	0	0	+

Het verweven van functies kan wonen in de dorpen combineren met andere complementaire functies zoals kleinschalige bedrijvigheid, winkels en diensten. Deze functieverweving kan ervoor zorgen dat het aantal basisvoorzieningen in de kleinere woonkernen van Deinze toenemen. Dit kan ervoor zorgen dat het aantal actieve verplaatsingen te voet of met de fiets toeneemt doordat verplaatsingen met de auto minder noodzakelijk worden. Een stijgend aandeel van zachte verplaatsingen en openbaar vervoer heeft positieve effecten voor de atmosferische CO2 concentratie en de luchtkwaliteit (inclusief de vermindering van NOx). Dit is echter wel op voorwaarde dat deze versterking van het voorzieningenniveau niet gepaard gaat met de aantrekking van gemotoriseerd verkeer van buiten de gemeente, maar het beleidsplan geeft zelf aan dat de functies en voorzieningen ingepast moeten worden in de schaal van het dorp. Door functies in de dorpen beter te verweven (bvb door ruimtelijk te stapelen, multifunctioneel gebruik van een gebouw en transformatie van bestaand patrimonium) kan de ruimte-inname in en rond de dorpen beperkt worden. Dit heeft een positief effect op de streefwaarde van landconversie.

Doordachte verdichting moet gedifferentieerd worden aan de hand van de geschikte schaal van elk dorp in Deinze. Een toename van de bebouwde ruimte door de verwachte bevolkingsgroei (zie §5.1.2) met de bijhorende nood aan faciliteiten moet in de eerste instantie namelijk opgevangen worden binnen het stedelijk weefsel van Deinze. Deinze wil geen initiatief nemen tot ontwikkeling van niet-ontwikkelde woonuitbreidingsgebieden in de open ruimte. Het verdichten van goed gelegen woonkernen met kwalitatieve en innovatieve woonprojecten zorgt er in de eerste plaats voor dat het ruimtebeslag niet toeneemt bij de ontwikkeling van nieuwe woningen, dit heeft een positief effect op de streefwaarde van landconversie. Het beleidsplan geeft zelf aan dat de gradatie van verdichting afhankelijk is van de geschiktheid per dorp. De ruimtelijke concentratie maakt eveneens het aansluiten van woningen op het centrale rioleringsstelsel gemakkelijker, wat leidt tot een hogere rioleringsgraad in de gemeente en op zijn minst een stabilisatie van de stikstofvuilvracht vanuit de huishoudens. Verdichting kan echter lokaal wel leiden tot bijkomende verharding en dus verminderde infiltratie of een toegenomen hittestress, maar duurzaamheidsaspecten zoals het beperken van de verhardingsgraad worden opgenomen in de doelstellingen. Het effect op de zoetwateronttrekking wordt daarom als neutraal beoordeeld. Door wooneenheden beter te koppelen aan collectief vervoer, deelmobiliteit en een uitgebouwd trage weggennetwerk rond de dorpen, kunnen actieve verplaatsingen ook aangemoedigd worden. Wat beperkte positieve effecten kan hebben op CO2-uitstoot en de algemene luchtkwaliteit binnen de dorpen. In de visie op woonlinten in de open ruimte, in dit beleidskader, is er ook sprake van de verharding tot een minimum te beperken voor woonlinten die uitstralen langs de wegen naar een dorp, maar wel in de open ruimte gelegen zijn. Dit is positief voor de indicator landconversie.

Beeldbepalende elementen en zichtrelaties dragen actief bij tot de beleving en de woon- en leefkwaliteit in een dorp. Binnen dit leefkwaliteitsthema is er sprake van het bewaren en zo nodig herstellen van belangrijke beeldbepalende landschappelijke elementen zoals kleine landschapselementen (KLE's) binnen en in de onmiddellijke omgeving van de dorpen. KLE's hebben een belangrijke ecologische functie in het landschap door corridors te vormen van het open agrarische landschap tot natuurgebieden en woongebieden. Een toename van het aantal KLE's in het landschap van de gemeente heeft een positief effect op de biodiversiteit. Daarnaast spelen KLE's zoals bomenrijen (bvb. wilgen) ook een rol in het bufferend vermogen van oppervlaktewater in de open ruimte. Dit is een aandachtspunt dat naar voren kwam in §5.3.2. Hierdoor is er minstens een beperkt positief effect op de zoetwateronttrekking. Het openhouden en vrijwaren van zichtrelaties tussen de dorpen en de omringende open ruimte, net als het erkennen van gave dorpsranden kan tevens een beperkt positief effect hebben op de landconversie. De specifieke inrichting van de open ruimte wordt meer gedetailleerd besproken in §7.5. Het bewaken van de erfgoedwaarden van bouwkundig en immaterieel erfgoed in de verschillende dorpen, heeft invloed op de sociale interactie en het karakter van het dorp, maar heeft geen relevante impact op het ecologische plafond. In de visie op woonlinten

in de open ruimte is er ook sprake van het maximaal vrijwaren van de visuele, ecologische en landschappelijke relaties met de open ruimte. Dit is positief voor de indicator biodiversiteit.

7.3.1.2 Sociaal fundament

Tabel 7-8: Beoordeling effecten ruimtelijke strategieën BK 'dorpen' op sociaal fundament

		SOCIAAL FUNDAMENT					
		Voedselvoorziening	Energievoorziening	Water en sanitaire voorzieningen	Huisvesting	Gezondheid	Netwerken
Wensbeeld onbebouwde ruimte	Robuust groenblauw netwerk	0	0	+	0	(+)	(+)
	Veerkrachtige publieke ruimte	0	0	+	(+)	(+)	+
	Actieve en collectieve mobiliteit	0	0	+	+	+	(+)

Het versterken en uitbreiden van een aaneengesloten **kwalitatief groenblauw netwerk in de onbebouwde ruimte** in Deinze heeft een duidelijk positief effect op de ruimte die voorzien wordt voor water, door beken open te leggen, wadi's en overstromingsgebieden, bufferbekkens en onthardingten waar mogelijk te voorzien. Dit leidt tot een verhoging van het bufferend vermogen in en rond de dorpen van de gemeente. De groenvoorzieningen hebben eveneens een positief effect op het psycho-sociaal welzijn. Een natuurlijke omgeving draagt op verschillende manieren bij aan de gezondheid van de mens. Bosvegetaties geven bijvoorbeeld bepaalde chemische componenten vrij die gelinkt worden aan een meetbaar positief effect op stress-indicatoren, en dus de (mentale) gezondheid. Groen in de onmiddellijke nabijheid van een woonomgeving stimuleert ook tot het leggen van sociale contacten, het bevordert persoonlijke ontwikkeling en zingeving, het stimuleert tot bewegen, wat positief is voor de gezondheid. Maatregelen zoals het aanleggen van bufferbekkens, overstromingsgebieden enz... kunnen evenwel leiden tot een aantasting van het landbouwareaal indien ze uitgevoerd worden in de open ruimte, maar het plan geeft echter zelf aan dat het gaat om de aanleg in de publieke open ruimte van het dorpsweefsel.

Een veerkrachtige publieke ruimte met een klimaatadaptieve inrichting van de publieke ruimte met aandacht voor waterberging en -infiltratie, schaduwwerking, beperken verharding, enz... heeft een positief effect op het bufferend vermogen van overvloedige neerslag in de publieke ruimte en de globale waterbalans in de gemeente. Daarnaast is er sprake van nieuwe inrichtingen van de publieke ruimte met aandacht voor actieve weggebruikers bij het inrichten van de publieke ruimte, kwaliteitsvolle fietsinfrastructuur en aantrekkelijke wacht- of ontmoetingsplaatsen voor openbaar vervoer of deelsystemen. Dit kan de modal shift binnen de gemeente naar een groter aandeel van actieve verplaatsingen ondersteunen. Een multifunctionele en veilige openbare ruimte in de dorpen laat ook de mogelijkheid toe voor inwoners om meer evenementen te laten plaatsvinden die de sociale cohesie versterken. Er wordt ook ingezet op het uitbouwen van voldoende sport-, spel- en ontspanningsmogelijkheden op maat van elk dorp en voor elk seizoen. Naast een stimulans voor een meer actieve levensstijl hebben deze inrichtingen ook een rechtstreeks positief effect op de netwerken in de dorpen. Daarnaast is er ook een beperkt positief effect op de gezondheid en de kwalitatieve en veilige huisvesting.

De leefkwaliteit in de dorpen kan verhoogd worden door in te zetten op **een actieve en collectieve mobiliteit**. De voorgestelde doelstellingen kunnen actieve verplaatsingen tussen de woonkernen verhogen (o.a. door het verder uitbouwen van een kwalitatief trage wegennetwerk). Samen met een betere facilitering van de deelmobiliteitsmogelijkheden in en nabij de dorpen, kan er een zekere afname ontstaan van het individuele gemotoriseerde verkeer. Om deelmobiliteit te doen werken, moet het aanbod gebiedsdekkend en groot genoeg zijn. Dit heeft een positieve impact op zowel de luchtkwaliteit als de fysieke gezondheid van de inwoners. Daarnaast heeft een veiligere en conflictvrije woonomgeving in de dorpen een positief effect op de indicatoren van kwalitatieve huisvesting. De verweving van toegankelijkheid en multifunctioneel gebruik kan ook in zekere mate versterkt worden, wat een beperkt positief effect heeft op de netwerken in en tussen de dorpen. Er is ook sprake van het voorzien van randparkings als geclusterde parkeeroplossing, een uitbouw van collectieve parkings met deelsystemen en ondersteunende voorzieningen van deelmobiliteit bij nieuwe ontwikkelingen. Dit zal plaatsvinden onder de vorm van een herschikking van de parkeervoorzieningen binnen de dorpskernen. Zo is er ruimte voor ontharding bij ongeschikte en overgedimensioneerde parkeergelegenheden. Bij de aanleg van nieuwe voorzieningen voor de deelmobiliteit en collectieve parkings is er sprake van het zoveel mogelijk beperken van verharde oppervlakte tot het functioneel noodzakelijke. Dit heeft een positieve impact op het bereiken van de streefwaarde van waterbuffering door verhoogde infiltratiemogelijkheden binnen de onbebouwde delen van de dorpsweefsels.

		SOCIAAL FUNDAMENT					
		Voedselvoorziening	Energievoorziening	Water en sanitaire voorzieningen	Huisvesting	Gezondheid	Netwerken
Wensb eeld bebou wde	Verweven functies	0	0	0	(+)	(+)	+

	Doordachte verdichting	0	+	0	0	0	+
	Beeldbepalende elementen en zichtrelaties	0	0	0	0	(+)	+

Het verweven van functies kan wonen in de dorpen combineren met andere complementaire functies zoals kleinschalige bedrijvigheid, winkels en diensten. Deze functieverweving kan ervoor zorgen dat het aantal basisvoorzieningen in de kleinere woonkernen van Deinze toenemen. Dit kan ervoor zorgen dat het aantal actieve verplaatsingen te voet of met de fiets toeneemt doordat verplaatsingen met de auto minder noodzakelijk worden. Een stijgend aandeel van zachte verplaatsingen en openbaar vervoer heeft positieve effecten voor de luchtkwaliteit en de fysieke gezondheid van de inwoners. Een verweving van voorzieningen en functies in kleinere woonkernen zoals dorpen zorgt ook voor een positief effect op de indicator netwerken, zeker met een verhoogde toegang tot sociale netwerken.

Doordachte verdichting moet gedifferentieerd worden aan de hand van de geschikte schaal van elk dorp in Deinze. Een toename van de bebouwde ruimte door de verwachte bevolkingsgroei (zie §5.1.2) met de bijhorende nood aan faciliteiten moet in de eerste instantie namelijk opgevangen worden binnen het stedelijk weefsel van Deinze. Deinze wil geen initiatief nemen tot ontwikkeling van niet-ontwikkelde woonuitbreidingsgebieden in de open ruimte. Door een hoger ruimtelijk rendement te bekomen in de kleinere woonkernen binnen de gemeente, is het belangrijk om prioriteit te geven aan goed gelegen woonwijken met kwalitatieve en innovatieve woonprojecten. Dit zorgt ervoor dat alleenstaande woningen gradueel worden ingebed of vervangen door halfopen bebouwing. Het kleinere aantal buitenmuren vermindert het warmteverlies, waardoor de energievraag daalt. Eveneens biedt verdichting mogelijkheden voor meervoudig energieverbruik en energieproductie met bijvoorbeeld warmtenetten. De effecten op de energievoorziening worden dus positief beoordeeld, maar er kan wel best meer aandacht uitgaan naar het potentieel van hernieuwbare energie bij kernversterking. Verdichting kan evenwel lokaal leiden tot bijkomende verharding en dus verminderde infiltratie en aanvulling van de grondwatervoorraden ,maar duurzaamheidsaspecten zoals het beperken van de verhardingsgraad worden opgenomen in de doelstellingen. Het effect op de waterbuffering wordt daarom als neutraal beoordeeld. De nabijheid tot andere inwoners en functies vergemakkelijkt eveneens de toegang tot sociale netwerken.

Beeldbepalende elementen en zichtrelaties dragen actief bij tot de beleving en de woon- en leefkwaliteit in een dorp. Binnen dit leefkwaliteitsthema is er sprake van het bewaren en zo nodig herstellen van belangrijke beeldbepalende landschappelijke elementen zoals KLE's, beschermde en beeldbepalende bebouwing en belangrijke zichtassen. Bij het transformeren van de bebouwde ruimte of het toevoegen van nieuwe elementen is respect voor deze beeldbepalende elementen cruciaal. Bij elke nieuwe ontwikkeling dient er bijgevolg getoetst te worden aan de beeldkwaliteit van de locatie. De geformuleerde doelstellingen hebben een positief effect op het sociale thema netwerken omwille van het verhogen van de sociale interactie en het versterken van de gemeenschappelijke identiteit. Een kwalitatieve versterking van beeldbepalende plekken in de dorpskernen versterken de specifieke identiteit van de gemeente en zorgen voor een groter gemeenschapsgevoel binnen de gemeente. Hoewel er dus

voornamelijk sprake is van een positief effect op de sociale netwerken, heeft een esthetische en maatgerichte omgeving met relevante zichtassen naar de omringende open ruimte ook een, weliswaar beperkte, positieve impact op het sociale welzijn in de gemeente. In de visie op woonlinten in de open ruimte is er ook sprake van het maximaal vrijwaren van de visuele, ecologische en landschappelijke relaties met de open ruimte. Dit is positief voor de indicator netwerken.

7.3.2 Cumulatieve effecten

Op basis van de invloed van de doelstellingen per thema uit het beleidskader op de indicatoren van het Donutmodel (§7.3.1) wordt de cumulatieve impact van het plan ingeschat op het ecologische plafond en het sociale fundament.

De **cumulatieve eindbeoordeling** van de geformuleerde ruimtelijke strategieën per doelstelling in het beleidskader 'Dorpen' is **globaal duidelijk positief**. Bij het **ecologische plafond** zorgen de hoofdzakelijk positieve beoordelingen op de indicatoren voor de streefwaarden naar landconversie, zoetwateronttrekking en het verlies van de biodiversiteit voor een cumulatief positieve waarde. De cumulatieve score voor de indicatoren klimaatverandering en luchtkwaliteit is eerder beperkt positief doordat de concrete impact van de geformuleerde doelstellingen op de indicatoren eerder beperkt of verwaarloosbaar is.

Bij het **sociale fundament** zorgen de hoofdzakelijk positieve beoordelingen op de indicatoren voor het overstijgen van de drempelwaarden van energievoorziening, watervoorzieningen, gezondheid en netwerken voor een cumulatief positieve waarde. De cumulatieve score voor de indicator huisvesting is eerder beperkt positief doordat niet elke doelstelling een wezenlijk effect heeft op een veilige en adequate huisvesting.

Er is echter ook een indicator waarvoor de cumulatieve impact van de geformuleerde beleidskeuzes geen wezenlijk effect hebben. Dit is het geval voor de stikstof- en fosforverzadiging bij het ecologisch plafond. De geformuleerde doelstellingen in dit beleidskader uiten zich dan ook meer op de kwalitatieve ontwikkeling van de dorpen in Deinze en hoe de leefkwaliteit verhoogd kan worden. Uitspraken over de rol van de landbouwproductie in de open ruimte hebben meer impact op deze indicator. Hetzelfde geldt voor de voedselvoorziening bij het sociaal fundament. Uitspraken hierover zijn eerder terug te vinden in beleidskader 'Open Ruimte'.

Hoewel de beoordeling op alle indicatoren dus globaal positief is, zijn er wel **specifieke aandachtspunten** die bij de aanbevelingen belicht worden.

Tabel 7-9: Cumulatieve effectbeoordeling beleidskader 'Dorpen'

ECOLOGISCH PLAFOND						
	Klimaatverandering	Landconversie	Zoetwater onttrekking	Stikstof en fosfor verzadiging	Luchtkwaliteit	Verlies biodiversiteit
Cumulatieve impact	(+)	+	+	0	(+)	+

SOCIAAL FUNDAMENT						
	Voedsel voorziening	Energie voorziening	Water en sanitaire voorzieningen	Huisvesting	Gezondheid	Netwerken
Cumulatieve impact	0	+	+	(+)	+	+

7.3.3 Aanbevelingen

Vanuit de beoordeling van het beleidskader 'Dorpen' komen de volgende **aandachtspunten en aanbevelingen voor het actieplan** naar voren:

- Er wordt aanbevolen om meer aandacht te hebben voor potenties voor **hernieuwbare energie** in de dorpskernen. Bijkomende hernieuwbare capaciteit zorgt voor het bevorderen van de energievoorziening in het geval van een kernversterking en verhoging van het ruimtelijke (woon)rendement.
- Er wordt aanbevolen om voldoende aandacht te hebben voor **adequate waterinfiltratie** bij de plannen voor doordachte verdichting. Inrichtingen met groendaken op openbare gebouwen, of voldoende infiltratiemogelijkheden op publieke ruimtes en opritten van huizen, bedrijven en wooncomplexen.

>>> Deze aanbeveling werd ondervangen in de opmaak van het ontwerp beleidsplan ruimte bij o.a. de algemene acties van het beleidskader Dorpen op p. 47.

- Bijkomend ruimtebeslag is mogelijk bij het verder uitbouwen of verbeteren van de ondersteunende infrastructuur voor actieve en collectieve mobiliteit in de dorpskernen. Nieuwe of bestaande inrichtingen worden daarom best ingericht met **functioneel minimale verharding**, zo kan de nettobalans van verharding binnen de dorpskernen verminderen.

7.4 Beoordeling potentiële milieueffecten van het beleidskader 'Bedrijventerreinen'

7.4.1 Effectbeoordeling per ruimtelijk thema

Onderstaande tabellen en bijhorende tekstuele uitleg geven een inschatting weer van de invloed van de individuele doelstellingen uit het beleidskader op de relevante thema's van het Donutmodel en de daarmee gerelateerde indicatoren. Daarbij wordt nagegaan of de invloed van de geformuleerde ruimtelijke doelstellingen in de vijf onderzochte thema's binnen dit beleidskader het systeem in de richting van de streefwaarden van het 'ecologisch plafond' of boven de drempelwaarden van het 'sociaal fundament' zal doen evolueren of niet.

De beoordeling gebeurt per geformuleerde doelstelling in elk van de vijf onderzochte thema's van het beleidskader:

1. Bebouwing en identiteit
2. Mobiliteit en ontsluiting
3. Landschap, ecologie en klimaat
4. Energie
5. Samenwerkingen en stimuli

7.4.1.1 *Ecologisch plafond*

Tabel 7-6: Beoordeling effecten ruimtelijke principes op ecologisch plafond

		ECOLOGISCH PLAFOND					
		Klimaatverandering	Landconversie	Zoetwater onttrekking	Stikstof en fosfor verzadiging	Luchtkwaliteit	Verlies biodiversiteit
Bebouwing en identiteit	Creëren van een veerkrachtige en adaptieve ruimtelijke structuur	0	+	0	0	0	0
	Ontwikkelen van een visie op schaal van clusters	0	+	+/-	0	+/-	0
	Activeren van onbebouwde terreinen en weren van zonevreemde zones	0	+	+/-	0	0	0
	Beschermen van (zeer) grote percelen en doordacht opsplitsen van gebouwen en percelen	0	+	0	0	0	0
	Reguleren van bedrijfsverzamelgebouwen	+	+	(+)	0	0	(+)
	Afstemmen van het verkavelingspatroon op collectieve functies	0	+	0	0	0	0
	Intensiveren van het ruimtegebruik	+	+	+	0	0	0
	Verhogen van de beeldkwaliteit	0	0	0	0	0	0
	CUMULATIEF THEMA	(+)	+	+/-	0	+/-	0

Het ontwikkelen van een visie op schaal van verschillende clusters heeft een duidelijk positief effect op de landconversie door een efficiënter ruimtegebruik en een rendementsverhoging per bedrijventerrein. Ze kunnen echter ook zorgen voor grotere concentratiepunten van verharding op de bedrijventerreinen, waardoor de infiltratiemogelijkheden beperkter zijn. Dit is echter afhankelijk van de specifieke inrichting per bedrijventerrein

dus het effect op de zoetwateronttrekking is hier eerder afhankelijk van de randvoorwaarden. Daarnaast kan een grotere concentratie van (grote) bedrijven in bepaalde clusters ook leiden tot een toename van het verkeer en een verminderde luchtkwaliteit op die plaats. Het concentreren van bedrijven in deze clusters kan echter ook bedrijven van minder geschikte locaties laten verhuizen, waardoor de globale impact op de luchtkwaliteit ook eerder als afhankelijk van de randvoorwaarden positief of negatief kan zijn. Ook bij het **activeren van onbebouwde terreinen** is er een duidelijke verhoging van het ruimtelijk rendement op de bedrijventerreinen, wat de noodzaak voor aansnijding van de open ruimte beperkt. Een inzetting van reservegronden voor nieuwe bedrijven is echter wel een toename van de verharding ten opzichte van de referentiesituatie (zie §5.1). Hierdoor kan er sprake zijn van verminderde infiltratiemogelijkheden. Aangezien de doelstellingen zich beperken tot de bestaande bedrijventerreinen, die geen waardevolle ecologische zones vormen, is de globale impact op het verlies aan biodiversiteit onbestaand tot verwaarloosbaar op het strategische niveau van deze beoordeling.

Een **visie op het doordacht opsplitsen van gebouwen en percelen** voor een voldoende verscheiden aanbod aan percelen en gebouwen, ook voor KMO's, kan de noodzaak van inplanting van kleinere bedrijfsgebouwen buiten de bedrijventerreinen beperken, wat positief is voor de landconversie. Bij het **reguleren van bedrijfsverzamelgebouwen** worden minimale kwaliteitseisen geformuleerd die aansturen op een actief gebruik van collectieve verwarming en hernieuwbare energie, alsook collectieve laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen. Deze kwaliteitseisen dragen rechtstreeks bij tot een reductie van de CO₂-uitstoot in de gemeente. Daarnaast kunnen goed gereguleerde bedrijfsverzamelgebouwen met een voldoende verscheiden aanbod van verschillende units van verschillende schaalgrootte ook zorgen voor een efficiënter ruimtegebruik i.p.v. individuele bedrijfsgebouwen op te trekken, wat positief is voor de landconversie. In deze doelstelling worden ook kwaliteitseisen geformuleerd over de aanleg van een centrale, collectieve waterbuffering en groenvoorziening. Potentiële watergebonden kavels moeten ook gevrijwaard worden van bedrijfsverzamelgebouwen. Deze maatregelen kunnen een, eerder beperkte, positieve impact uitoefenen op de infiltratiemogelijkheden bij deze bedrijfsterreinen, alsook een beperkte positieve impact hebben op de ecologische waarde van waterlopen langs bedrijventerreinen.

Het **beter afstemmen van het verkavelingspatroon op collectieve functies en het intensiveren van het ruimtegebruik** zorgen voor een duidelijke verhoging van het ruimtelijk rendement op de bedrijventerreinen. Dit zorgt ervoor dat er minder open ruimte aangesneden moet worden voor bijkomende bedrijfsgebouwen in de gemeente. Bij deze laatste doelstelling wordt het maximale gebruik van daken voor zonnepanelen én als groendaken ook benadrukt. Het maximale gebruik van hernieuwbare energie heeft een positieve impact op de globale CO₂-uitstoot van de bedrijventerreinen. Daarnaast kunnen groendaken ook zorgen voor een goede bufferwerking van hemelwater op de vaak sterk verharde bedrijventerreinen.

Het verhogen van de beeldkwaliteit heeft geen relevante impact op de geformuleerde indicatoren van het ecologisch plafond.

		ECOLOGISCH PLAFOND					
		Klimaatverandering	Landconversie	Zoetwater onttrekking	Stikstof en fosfor verzadiging	Luchtkwaliteit	Verlies biodiversiteit
Mobiliteit en ontsluiting	Het verbeteren van de ontsluiting	+	+/-	0	0	+	0
	Inzetten op watergebonden goederentransport	+	0	0	0	(+)	0
	Oprichten van een kleinschalige stadsdistributiezone	+	0	0	0	+	0
	Gestalte geven aan 15'-stad	+	+/-	0	0	+	(+)
	Verminderen van individueel gemotoriseerd verkeer	+	(+)	(+)	0	+	0
	CUMULATIEF THEMA	+	+/-	0	0	+	0

Een optimale ontsluiting van een bedrijventerrein zorgt voor een grotere multimodale ontsluiting. Afhankelijk van de ligging van de bedrijventerreinen, kunnen actieve vervoermiddelen (wandelen, fietsen, ...) aantrekkelijker worden. Er moet steeds ingezet worden op het meest duurzame en logische vervoersmiddel, afhankelijk van de infrastructuur die op maat is van de omgeving. Zo kan openbaar vervoer of watergebonden transport een grotere rol spelen in sommige bedrijventerreinen. Zo is het wenselijk om de bereikbaarheid met het openbaar vervoer te versterken. Een toename van actieve vervoersmiddelen en het openbaar vervoer kan zorgen voor een daling van het gemotoriseerde verkeer naar de bedrijventerreinen, wat positief is voor de globale CO₂-uitstoot in de gemeente. Gemotoriseerd particulier en commercieel vervoer is namelijk de grootste CO₂-uitstoter in de stad Deinze (Zie §5.4.1). Het kan ook zorgen voor een verbeterde luchtkwaliteit op piekpunten zoals de ontsluitingswegen naar de grootste bedrijventerreinen, wat positief is, zeker in het geval wanneer deze piekpunten gelegen zijn nabij woongebieden. Bij het optimaliseren van de ontsluitingsroutes is een beperkte toename van de verharding evenwel niet uit te sluiten. De aanleg van een extra fietspad of collectieve parking (bvb carpool, of Hoppinpunt) kunnen afhankelijk van de randvoorwaarden leiden tot een beperkte toename van het ruimtebeslag t.o.v. de referentiesituatie.

Aangezien het afleidingskanaal van de Leie deel uitmaakt van het grootscheeps binnenvaartproject Seine-Schelde, is het kanaal aangepast aan een grotere capaciteit van schepen. Dit maakt van **watergebonden transport** een duurzaam alternatief voor goederentransport op de weg. Door hier actief op in zetten voor de bedrijventerreinen die aan de bevaarbare waterwegen gelegen zijn (zoals Vaartlaan Filliersdreef, Vaartlaan Linkeroever, Dossche,...) kan een deel van het vrachtverkeer door de woongebieden van Deinze afnemen. Dit heeft een positieve impact op de globale CO₂-uitstoot van het vrachtverkeer, net zoals op de luchtkwaliteit langs ontsluitingsroutes. Hoewel binnenschepen een aanzienlijk grotere container capaciteit hebben dan vrachtwagens, blijven het wel grote uitstoters van broeikasgassen, NO_x en fijnstof. De globale impact op de luchtkwaliteit wordt hier daarom eerder als beperkt positief beoordeeld.

Door een **kleinschalige stadsdistributiezone** op te richten, bij voorkeur bij een publieke of collectieve kade, kunnen goederenstromen overgeslagen en gebundeld worden. Het aantal leveringen naar de stadskern van Deinze en de dorpen kunnen gereduceerd worden en leveringen kunnen gebeuren met duurzame vervoersmodi zoals elektrische bestelwagens en vrachtfietsen. Daarnaast kan het distributiecentrum ook dienen als afhaalcentrum voor klanten en winkeliers. De voorgestelde maatregelen bij deze doelstelling hebben een positief effect op de CO₂-uitstoot van het aandeel gemotoriseerd verkeer dat goederen en pakketten levert aan particulieren en winkeliers. Door niet enkel het aantal verplaatsingen te verminderen, maar ook de vrachtvoertuigen duurzaam te maken, is er ook een positieve impact op de luchtkwaliteit.

Het principe van de 15-minutenstad moet ook gelden voor bedrijventerreinen en de inwoners die hier werken. Door de bedrijventerreinen goed bereikbaar te maken voor fietsers, zijn kwalitatieve en efficiënte fietsverbindingen tussen de woonkernen en de bedrijventerreinen cruciaal. Deze doelstelling voorziet het verder kwalitatief uitbouwen én versterken van de fietsinfrastructuur en het trage weggennetwerk. Het gebruik van de fiets wordt hierdoor aantrekkelijker voor inwoners die op korte tijdsafstand van hun arbeidsplaats wonen, wat voor een vermindering in het particuliere gemotoriseerde verkeer kan zorgen. Het gebruik van de fiets is al reeds bovengemiddeld in Deinze (zie §5.5.1) en deze maatregelen kunnen zeker zorgen voor een verhoging. Dit heeft een positief effect op de globale CO₂-uitstoot en de luchtkwaliteit. Een kwalitatieve fietsnetwerk kan echter ook leiden tot een beperkte toename van ruimtebeslag in de open ruimte, zeker in combinatie met het voorzien van ondersteunende voorzieningen zoals fietsparkeerplaatsen. Dit is echter afhankelijk van de concrete inrichtingen. De beoordeling is op dit strategisch niveau dus eerder positief of negatief voor de landconversie afhankelijk van de specifieke randvoorwaarden. Er wordt ook vermeld dat het trage weggennetwerk als kapstok voor natuurverbindingen gebruikt kan worden. Zeker in combinatie met KLE's is dit een meerwaarde voor ecologische verbindingen.

Het gemotoriseerd verkeer en de ruimtelijke impact ervan kan beperkt worden door verschillende maatregelen zoals het faciliteren van deelmobiliteit, het voorzien van geclusterde parkeeroplossingen en collectieve parkings. Deze maatregelen maken het gebruik van de alternatieve deelmobiliteit aantrekkelijker voor huidige gebruikers van particulier gemotoriseerd verkeer. Dit kan dus leiden tot een afname van het gemotoriseerde verkeer naar de bedrijventerreinen, wat ook positief is voor de globale CO₂-uitstoot en de luchtkwaliteit. Er wordt in deze doelstelling ook aandacht besteed aan het maximaal beperken van de verharde oppervlakte voor het functioneel noodzakelijke. Zo wordt het ontharden van onbenutte uitwijkstroken als voorbeeld gegeven. Dit heeft een beperkt positief effect op de toename van het ruimtebeslag en de infiltratiemogelijkheden omdat het hier gaat om kleinere oppervlakten.

		ECOLOGISCH PLAFOND					
		Klimaatverandering	Landconversie	Zoetwater onttrekking	Stikstof en fosfor verzadiging	Luchtkwaliteit	Verlies biodiversiteit
Landschap, ecologie en klimaat	Voorzien van groene ruimte aan de straatvoorzijden	0	0	+	0	0	0
	Inrichten van een robuuste groenbuffer aan de randen van een bedrijventerrein	0	(+)	+	0	0	(+)
	Toepassen ladder van Lansink	0	0	+	0	0	0
	Zuiveren van vervuild regenwater	0	0	+	(+)	0	0
	Aanleggen van ondiepe, beplante wadi's	0	(+)	+	0	0	(+)
	Ontharden en vergroenen	0	+	+	0	(+)	0
	Ruimte creëren voor water	0	0	+	0	0	0
	Creëren van collectieve infiltratielandschappen	0	+	+	0	0	(+)
	Het delen van water	0	0	+	0	0	0
	COLLECTIEF THEMA	0	+	+	(+)	0	(+)

Aan de randen van de bedrijventerreinen worden robuuste groenbuffers ingericht. Dit dient om de bedrijventerreinen landschappelijk beter in te passen en te bufferen richting de woonkernen en de open ruimte. Bestaande groenbuffers worden waar mogelijk versterkt en ontbrekende bufferranden worden aangevuld. De integratie van natuurlijke infiltratie- en buffervoorzieningen in deze groenbuffers kan de sterke verhardingsgraad in de bedrijventerreinen compenseren, wat positief is voor de infiltratie en bijgevolg de indicator zoetwateronttrekking. Ook de, weliswaar beperkte onthardingsmogelijkheden van deze buffers zijn positief voor de indicator landconversie. Tenslotte kunnen goed ingerichte groenbuffers, in combinatie met bestaande KLE's zoals perceelsrandbegroeiingen en bomenrijen in zeker mate een meerwaarde vormen voor de lokale biodiversiteit. Hoofdzakelijk doordat de harde grens tussen de open ruimte en bedrijventerreinen meer een overgangszone wordt. Door de zogenaamde '**ladder van Lansink**' toe te passen op de bedrijventerreinen, beoogt deze doelstelling om regenwater zoveel mogelijk op het eigen terrein te houden door het regenwater in de eerste plaats zoveel mogelijk te hergebruiken en in de tweede plaats te laten infiltreren of op te bergen. 95% van het regenwater moet op het eigen terrein verwerkt worden. Dit is positief voor de zoetwateronttrekking omdat het zowel de infiltratie op de bedrijventerreinen verhoogd als het zoetwatergebruik via de kraan vermindert. In combinatie met het **zuiveren van vervuild regenwater** via een koolstoffilter, is het regenwater dat infiltreert of via een wadi of bufferbekken afgevoerd wordt minder vervuild. Het regenwater dat gebergd wordt op de terreinen zelf, wordt in **ondiepe en beplante wadi's** verzameld. Deze ondiepe wadi's met beplanting hebben een grotere ecologische waarde en kunnen relevante *stepping stones* worden in ecologische verbindingen tussen waardevolle habitats. Bijvoorbeeld voor amfibieën of kleine zoogdieren. De ligging in de bedrijventerreinen vermindert wel de ecologische waarde en daarom wordt het effect hier als beperkt positief beoordeeld.

Ook in de publieke ruimte worden er doelstellingen geformuleerd binnen dit thema. Zo moet er volgens het beleidsplan ingezet worden op **ontharding en vergroening**. Zeker het plaatsen van hoogstammige bomen is van belang om meer schaduw te creëren in de publieke ruimte en zo de negatieve effecten van hittestress, maar ook wateroverlast te milderen. Het plaatsen van voldoende bomen op plaatsen in de publieke ruimte biedt ook potentieel tot luchtzuiveringsbuffers. Dit heeft een positief, maar weliswaar beperkt, effect op de luchtkwaliteit in bepaalde straten of ontsluitingswegen van bedrijventerreinen.

Collectieve infiltratielandschappen kunnen bekomen worden door de infiltratiemogelijkheden niet per apart bedrijfsterrein in te richten, maar een groter collectief geheel te vormen. Dit biedt meer mogelijkheden tot een kwalitatieve inrichting met naast extra waterinfiltratie ook een groene rustruimte met verkoeling en schaduw. Daarnaast kunnen natuurwaarden nabij of naast de bedrijventerreinen deels geïntegreerd worden hierin. Dit heeft een positief effect op het verminderen van de verhardingsgraad, de infiltratiemogelijkheden, maar ook de biodiversiteit. Daarnaast kunnen er zo groene rustpunten voor werkende mensen gecreëerd worden op de bedrijventerreinen die door hun sterke verhardingsgraad te kwetsbaar zijn voor hittestress in de zomermaanden. Het **delen van water tussen verschillende landbouw- en tuinbedrijven** met een grote watervraag door opvangen regenwater of bruikbaar afvalwater van de bedrijventerreinen te gebruiken heeft een positief effect op het duurzaam waterverbruik op droge momenten doorheen het jaar.

		ECOLOGISCH PLAFOND					
		Klimaatverandering	Landconversie	Zoetwater onttrekking	Stikstof en fosfor verzadiging	Luchtkwaliteit	Verlies biodiversiteit
Energie	Zonnepanelen op daken	+	(+)	0	0	0	0
	Voorzien van de nodige infrastructuur voor hernieuwbare energie	+	0	0	0	(+)	0
	Ontwikkelen van energielandschappen	+	0	0	0	0	0
	CUMULATIEF THEMA	+	(+)	0	0	(+)	0

Het plaatsen van zonnepanelen op de daken van de bedrijfsgebouwen heeft meerdere voordelen. Zo kan een groot deel van het energieverbruik van de bedrijven opgevangen worden door de lokale CO₂-neutrale energieproductie. Bij een (tijdelijk) overschot aan productie kan de geproduceerde energie volgens de doelstelling ook gedeeld worden met andere bedrijven op het bedrijventerrein die geen zonnepanelen hebben doordat hun dak al reeds een andere functie kent. De positionering van zonnepanelen op de daken en niet op ongebruikte open terreinen bij het bedrijf is bovendien een efficiënter ruimtegebruik, waardoor er ook een beperkt positief effect is op de indicatoren van landconversie. Het plaatsen van zonnepanelen op groendaken is evenwel niet optimaal doordat de panelen een grote oppervlakte innemen en daardoor de infiltratiemogelijkheden beperken.

Door het maximaal collectivieren van parkeren en bijhorende infrastructuur voor hernieuwbare energie kan dit bijvoorbeeld ook gekoppeld worden aan de energieproductie van de zonnepanelen op de daken. Zeker bij nieuwbouw is het wenselijk om de ondersteunende (laad)infrastructuur te plaatsen bij de collectieve parkeerplaatsen en maximaal te koppelen aan hernieuwbare energiebronnen. Zo is er zeker een positief effect op de reductie van CO₂-uitstoot door een toename van elektrisch personenvervoer van en naar de bedrijventerreinen. Het voorzien van voldoende laadinfrastructuur kan de overstap naar elektrische voertuigen ook verder faciliteren en niet enkel voor bedrijfswagens. Het kan ook leiden tot een lokale verbetering van de luchtkwaliteit, al is dit eerder afhankelijk van een substantiële afname van brandstofwagens in de verplaatsingen van en naar de bedrijven.

Om op een duurzame en innovatieve wijze hernieuwbare energie te kunnen integreren op de bedrijventerreinen, is er nood aan het **ontwikkelen van energielandschappen**. De doelstelling zet in op het voorzien van de meest geschikte energiebronnen per bedrijventerrein. Daarnaast kunnen de energiestromen, producenten en gebruikers aan elkaar gekoppeld worden via energiehub's die kunnen zorgen voor een betrouwbaar aanbod van verschillende energiebronnen op verschillende tijdstippen. Ook de warmteproductie van de bedrijven kan gekoppeld worden aan de uitbouw van een warmtenet naar woningen in de nabije omgeving. Deze maatregelen maken het gebruik van hernieuwbare energie betrouwbaarder voor bedrijven met een hoge energievraag. Er is dus sprake van een duidelijk positief effect op het gebruik van CO₂-neutrale energieproductie, zeker wanneer overtollige energie en warmte met de woonomgevingen gedeeld kunnen worden. Uit §5.7.1 bleek namelijk al dat de warmtevraagdrichtheid het grootste is in de bedrijventerreinen Europalaan, Industrielaan en De Tonne.

		ECOLOGISCH PLAFOND					
		Klimaatverandering	Landconversie	Zoetwater onttrekking	Stikstof en fosfor verzadiging	Luchtkwaliteit	Verlies biodiversiteit
Samenwerkingen en stimuli	Ontwikkelen, vormgeven en verbeteren van parkmanagement	0	0	0	0	0	0
	Versterken economische samenwerking bovenlokale actoren (bv. Provincie Oost-Vlaanderen en VLAIO) en stadsbestuur Deinze	0	0	0	0	0	0
	CUMULATIEF THEMA	0	0	0	0	0	0

Het **ontwikkelen, vormgeven en verbeteren van het parkmanagement** door bedrijventerreinenverenigingen is cruciaal bij de duurzame herontwikkeling van bedrijventerreinen, zoals besproken in de verschillende doelstellingen van bovenstaande thema's. Ook de **economische samenwerking tussen de bovenlokale actoren en het stadsbestuur Deinze** is cruciaal voor het versterken van het regionaal ruimtelijk systeem en de stimulatie van het lokaal ondernemerschap. Vanuit de milieueffectenbeoordeling zijn er geen wezenlijke directe effecten te definiëren voor dit thema op de geselecteerde indicatoren van het ecologisch plafond. Indirecte effecten zijn evenwel moeilijk te definiëren op het strategische niveau van deze beoordeling. Er wordt wel een impact verwacht op de indicator netwerken van het sociaal fundament, zie §7.4.1.2.

7.4.1.2 *Sociaal fundament*

Tabel 7-7: Beoordeling effecten ruimtelijke principes op sociaal fundament

		SOCIAAL FUNDAMENT					
		Voedselvoorziening	Energievoorziening	Water en sanitaire voorzieningen	Huisvesting	Gezondheid	Netwerken
Bebouwing en identiteit	Creëren van een veerkrachtige en adaptieve ruimtelijke structuur	0	0	0	0	0	0
	Ontwikkelen van een visie op schaal van clusters	0	0	+/-	(+)	(+)	+
	Activeren van onbebouwde terreinen en weren van zonevreemde zones	0	0	+/-	0	0	(+)
	Beschermen van (zeer) grote percelen en doordacht opsplitsen van gebouwen en percelen	0	0	0	0	0	0
	Reguleren van bedrijfsverzamelgebouwen	0	+	(+)	0	0	(+)
	Afstemmen van het verkavelingspatroon op collectieve functies	0	0	0	0	0	0
	Intensiveren van het ruimtegebruik	0	+	+	0	0	+
	Verhogen van de beeldkwaliteit	0	0	0	0	0	(+)
	CUMULATIEF THEMA	0	+	+/-	(+)	(+)	+

Bij de toepassing van een **efficiënte clustervorming op de bedrijventerreinen** worden milieuhinderende bedrijven bij andere grote en vervuilende bedrijven geclusterd en verwijderd van het woonweefsel en de open ruimte. Dit zorgt ervoor dat de woonomgevingen in de buurt van bedrijven met een sterke impact op het milieu beter gevrijwaard kunnen worden van de negatieve milieu-impact, wat leidt tot een gezondere en veiligere leefomgeving. Door relevante bedrijven bovendien beter te clusteren, ontstaat er een betere toegankelijkheid van functies en voorzieningen op éénzelfde plaats, wat positief is voor de indicator netwerken. Ze kunnen echter ook zorgen voor grotere concentratiepunten van verharding op de bedrijventerreinen, waardoor de infiltratiemogelijkheden beperkter zijn. Dit is echter afhankelijk van de specifieke inrichting per bedrijventerrein dus het effect op het bufferend vermogen van de watervoorziening is hier eerder afhankelijk van de randvoorwaarden. **Onbebouwde terreinen binnen de bedrijventerreinen** kunnen volgens de geformuleerde doelstelling ook een tijdelijke collectieve functie krijgen (collectieve groene lunchplek, collectieve opslagplaats, enz.) wat een meerwaarde kan bieden voor de toegankelijkheid en de voorzieningen op een bedrijventerrein. In veel gevallen zullen deze gronden echter ingevuld worden door nieuwe of groeiende bedrijven, waardoor de impact op de indicator netwerken hier eerder beperkt positief is. Het leidt echter ook tot een toename van de verharding t.o.v. de referentiesituatie, waardoor er verminderde infiltratiemogelijkheden zijn. Maar dit is echter afhankelijk van de specifieke inrichting per bedrijventerrein dus het effect op het bufferend vermogen van de watervoorziening is hier eerder afhankelijk van de randvoorwaarden.

De minimale kwaliteitseisen die geformuleerd worden bij het **reguleren van bedrijfsverzamelgebouwen** spreken van centrale hernieuwbare energie op de daken, collectieve laadinfrastructuur en collectieve verwarming (bvb via BEO-veld). Deze hebben een duidelijk positieve impact op het aandeel hernieuwbare energie in de energiemix van de bedrijventerreinen en ruimer genomen, ook de stad Deinze. Daarnaast zorgt de verplichting tot een centrale collectieve waterbuffering en groenvoorziening bij elk bedrijfsverzamelgebouw ook een, al dan niet, beperkte positieve impact op de lokale waterbuffering. Daarnaast zorgen goed gereguleerde bedrijfsverzamelgebouwen ook voor een concentratie van functies en voorzieningen, wat een beperkt positief effect heeft op de indicator netwerken. Bij **intensifiëren van het ruimtegebruik op de bedrijventerreinen** is ook meervoudig ruimtegebruik van belang. Het gebruik van daken voor de energieopwekking via zonnepanelen draagt rechtstreeks bij tot het verhogen van het aandeel hernieuwbare energie. Ook de inrichting als groendak kan zorgen voor een beter bufferend vermogen van hemelwater op de sterk verharde bedrijventerreinen. Samen met aanvullend ruimtegebruik in de tijd, kan de beschikbare ruimte op de bedrijventerreinen gebruikt worden voor recreatieve activiteiten voor de buurt buiten de werkuren, dit heeft een positief effect op de toegankelijkheid van voorzieningen in de ruimte. **Het verhogen van de beeldkwaliteit** heeft een beperkte positieve impact op de identiteit van beeldbepalende plekken. Specifiek de inrichting en strategische zichtlocaties aan de kade van het Afleidingskanaal van de Leie kunnen zorgen voor een verhoogd kwalitatief beeld.

		SOCIAAL FUNDAMENT					
		Voedselvoorziening	Energievoorziening	Water en sanitaire voorzieningen	Huisvesting	Gezondheid	Netwerken
Mobiliteit en ontsluiting	Het verbeteren van de ontsluiting	0	0	0	(+)	+	+
	Inzetten op watergebonden goederentransport	0	0	0	0	0	+
	Oprichten van een kleinschalige stadsdistributiezone	(+)	0	0	0	(+)	+
	Gestalte geven aan 15'-stad	0	0	0	0	+	+
	Verminderen van individueel gemotoriseerd verkeer	0	0	(+)	(+)	(+)	0
	CUMULATIEF THEMA	0	0	0	(+)	+	+

Een optimale ontsluiting van een bedrijventerrein zorgt voor een grotere multimodale ontsluiting. Afhankelijk van de ligging van de bedrijventerreinen, kunnen actieve vervoermiddelen (wandelen, fietsen, ...) aantrekkelijker worden. Er moet steeds ingezet worden op het meest duurzame en logische vervoersmiddel, afhankelijk van de infrastructuur die op maat is van de omgeving. Zo kan openbaar vervoer een grotere rol spelen in sommige bedrijventerreinen. Het is dan ook wenselijk om de bereikbaarheid met het openbaar vervoer te versterken. Een toename van actieve vervoersmiddelen en het openbaar vervoer kan zorgen voor een daling van het gemotoriseerde verkeer naar de bedrijventerreinen, wat positief is voor de fysieke gezondheid van de pendelaars. Daarnaast zorgt een adequate ontsluiting van de bedrijventerreinen met kwalitatieve fiets- en wandelinfrastructuur ook voor een toename van de toegankelijkheid van bedrijventerreinen die momenteel soms enkel langs grote en onveilige banen bereikbaar zijn. De ontsluiting moet tevens gebeuren in verhouding met de ruimtelijke draagkracht van de omgeving. Dit heeft een positief effect op de netwerken in de gemeente en een beperkt positief effect op een veilige en gezondheidsbevorderende leefomgeving. **Watergebonden transport** versterkt het logistieke netwerk via de aanwezige bevaarbare waterwegen in Deinze.

Door de oprichting van een kleinschalige stadsdistributiezone kunnen goederenstromen overgeslagen en gebundeld worden. Het aantal leveringen naar de stadskern van Deinze en de dorpen kunnen gereduceerd worden en leveringen kunnen gebeuren met duurzame vervoersmodi zoals

elektrische bestelwagens en vrachtfietsen. Daarnaast kan het distributiecentrum ook dienen als afhaalcentrum voor klanten en winkeliers. De voorgestelde maatregelen bij deze doelstelling hebben een beperkt positief effect op de luchtkwaliteit als het aandeel gemotoriseerd verkeer dat goederen en pakketten levert aan particulieren en winkeliers hierdoor vermindert en de gebruikte voertuigen duurzamer worden. Daarnaast is dit distributiecentrum een belangrijke meerwaarde voor het bundelen van voorzieningen in de nabijheid van woon- en winkelgebieden zoals de stadskern van Deinze. Hierdoor is er een positief effect op de indicator netwerken. Er is ook sprake van een logistieke rol in een duurzame en lokale voedselketen door het bewaren van lokaal voedsel in het distributiecentrum. Dit is een lokale en weliswaar beperkte versterking van de lokale voedselzekerheid.

Het principe van de 15-minutenstad moet ook gelden voor bedrijventerreinen en de inwoners die hier werken. Door de bedrijventerreinen goed bereikbaar te maken voor fietsers, zijn kwalitatieve en efficiënte fietsverbindingen tussen de woonkernen en de bedrijventerreinen cruciaal. Deze doelstelling voorziet het verder kwalitatief uitbouwen én versterken van de fietsinfrastructuur en het trage wegennetwerk. Het gebruik van de fiets wordt hierdoor aantrekkelijker voor inwoners die op korte tijdsafstand van hun arbeidsplaats wonen, wat voor een vermindering in het particuliere gemotoriseerde verkeer kan zorgen. Het gebruik van de fiets is al reeds bovengemiddeld in Deinze (zie §5.5.1) en deze maatregelen kunnen zeker zorgen voor een verhoging. Dit heeft een positief effect op luchtkwaliteit en de fysieke gezondheid van de pendelaars. Daarnaast is er ook een positieve impact op de indicator netwerken door een toename van de toegankelijkheid van de publieke ruimte en bedrijventerreinen voor actieve verplaatsingen. Ook **het gemotoriseerd verkeer en de ruimtelijke impact ervan** kan beperkt worden door verschillende maatregelen zoals het faciliteren van deelmobiliteit, het voorzien van geclusterde parkeeroplossingen en collectieve parkings. Deze maatregelen maken het gebruik van de alternatieven in de deelmobiliteit aantrekkelijker voor huidige gebruikers van particulier gemotoriseerd verkeer. Dit kan dus leiden tot een afname van het gemotoriseerde verkeer naar de bedrijventerreinen, wat kan leiden tot een, al dan niet beperkte, verbetering van de luchtkwaliteit en de gezondheid van omwonenden. Er wordt in deze doelstelling ook aandacht besteed aan het maximaal beperken van de verharde oppervlakte voor het functioneel noodzakelijke. Zo wordt het ontharden van onbenutte uitwijkstroken als voorbeeld gegeven. Dit heeft een beperkt positief effect op de toename van het ruimtebeslag en de infiltratiemogelijkheden omdat het hier gaat om kleinere oppervlakten.

		SOCIAAL FUNDAMENT					
		Voedselvoorziening	Energievoorziening	Water en sanitaire voorzieningen	Huisvesting	Gezondheid	Netwerken
Landschap, ecologie en klimaat	Voorzien van groene ruimte aan de straatvoorzijden	0	0	+	0	0	0
	Inrichten van een robuuste groenbuffer aan de randen van een bedrijventerrein	0	0	+	0	(+)	0
	Toepassen ladder van Lansink	0	0	+	0	0	0
	Zuiveren van vervuild regenwater	0	0	+	0	0	0
	Aanleggen van ondiepe, beplante wadi's	0	0	+	0	0	0
	Ontharden en vergroenen	0	0	+	0	+	0
	Ruimte creëren voor water	0	0	+	+	0	0
	Creëren van collectieve infiltratielandschappen	0	0	+	0	+	(+)
	Het delen van water	0	0	+	0	0	0
	COLLECTIEF THEMA	0	0	+	+	+	(+)

De inrichting van robuuste groenbuffers aan de randen van de bedrijventerreinen dient om deze landschappelijk beter in te passen en te bufferen richting de woonkernen en de open ruimte. Bestaande groenbuffers worden waar mogelijk versterkt en ontbrekende bufferranden worden aangevuld. De integratie van natuurlijke infiltratie- en buffervoorzieningen in deze groenbuffers kan de sterke verhardingsgraad in de bedrijventerreinen compenseren, wat positief is voor de infiltratie en bijgevolg de indicator watervoorziening. Zeker in combinatie met het voorzien van **groene ruimte aan de straatvoorzijden**. De groenbuffers kunnen ook dienen als visuele en geluidsbuffer en kunnen eventueel gecombineerd worden met een groene verpozingsruimte voor werknemers op het bedrijventerrein. Hierdoor zijn er ook beperkt positieve effecten op het versterken van een gezondheidsbevorderende omgeving. Door de zogenaamde '**ladder van Lansink**' toe te passen op de bedrijventerreinen, beoogt deze doelstelling om regenwater zoveel mogelijk op het eigen terrein te houden door het regenwater in de eerste plaats zoveel mogelijk te hergebruiken en in de tweede plaats te laten infiltreren of op te bergen. 95% van het regenwater moet op het eigen terrein verwerkt worden. Dit is positief voor de waterbuffering omdat het zowel de infiltratie op de bedrijventerreinen verhoogd als het zoetwatergebruik via de kraan vermindert. In combinatie met het **zuiveren van vervuild regenwater** via een koolstoffilter, is het regenwater dat infiltreert of via een wadi of bufferbekken afgevoerd wordt minder vervuild. Het regenwater dat gebergd wordt op de terreinen zelf, wordt in **ondiepe en beplante wadi's** verzameld. Vooral een combinatie van deze doelstelling heeft een duidelijk positief effect op de waterbuffering.

Ook in de publieke ruimte worden er doelstellingen geformuleerd binnen dit thema. Zo moet er volgens het beleidsplan ingezet worden op **ontharding en vergroening**. Zeker het plaatsen van hoogstammige bomen is van belang om meer schaduw te creëren in de publieke ruimte en zo de negatieve effecten van hittestress, maar ook wateroverlast te milderen. Door **ruimte te creëren voor wateropvang en -infiltratie** kan wateroverlast in de publieke ruimte ook beter vermeden worden. Naast waterbuffering is er dus ook een positief effect op het versterken van een gezondheidsbevorderende omgeving en een veiligere huisvesting.

Collectieve infiltratielandschappen kunnen bekomen worden door de infiltratiemogelijkheden niet per apart bedrijventerrein in te richten, maar een groter collectief geheel te vormen. Dit biedt meer mogelijkheden tot een kwalitatieve inrichting met naast extra waterinfiltratie ook een groene rustruimte met verkoeling en schaduw. Daarnaast kunnen natuurwaarden nabij of naast de bedrijventerreinen deels geïntegreerd worden hierin. Dit heeft een positief effect op de infiltratiemogelijkheden. Daarnaast kunnen er zo groene rustpunten voor werkende mensen gecreëerd worden op de bedrijventerreinen die door hun sterke verhardingsgraad te kwetsbaar zijn voor hittestress in de zomermaanden. Hierdoor is er ook sprake van een versterking van de gezondheidsbevorderende omgeving en een gedeelde kwalitatieve verpozingsruimte biedt ook kansen voor het versterken van sociale activiteiten. Het **delen van water tussen verschillende landbouw- en tuinbedrijven** met een grote watervraag door opvangen regenwater of bruikbaar afvalwater van de bedrijventerreinen te gebruiken heeft een positief effect op het duurzaam waterverbruik op droge momenten doorheen het jaar.

		SOCIAAL FUNDAMENT					
		Voedselvoorziening	Energievoorziening	Water en sanitaire voorzieningen	Huisvesting	Gezondheid	Netwerken
Energie	Zonnepanelen op daken	0	+	0	0	0	0
	Voorzien van de nodige infrastructuur voor hernieuwbare energie	0	(+)	0	0	(+)	(+)
	Ontwikkelen van energielandschappen	0	+	0	0	0	0
	CUMULATIEF THEMA	0	+	0	0	(+)	(+)

Het plaatsen van zonnepanelen op de daken van de bedrijfsgebouwen heeft meerdere voordelen. Zo kan een groot deel van het energieverbruik van de bedrijven opgevangen worden door de lokale CO₂-neutrale energieproductie. Bij een (tijdelijk) overschot aan productie kan de geproduceerde energie volgens de doelstelling ook gedeeld worden met andere bedrijven op het bedrijventerrein die geen zonnepanelen hebben doordat hun dak al reeds een andere functie kent. Dit heeft een positieve impact op het bereiken van de streefwaarde van het aandeel hernieuwbare energie in de totale energiemix. Zeker voor grootverbruikers van energie in de gemeente is dit van belang.

Door het maximaal collectivieren van parkeren en bijhorende infrastructuur voor hernieuwbare energie kan dit bijvoorbeeld ook gekoppeld worden aan de energieproductie van de zonnepanelen op de daken. Zeker bij nieuwbouw is het wenselijk om de ondersteunende (laad)infrastructuur te plaatsen bij de collectieve parkeerplaatsen en maximaal te koppelen aan hernieuwbare energiebronnen. Op die manier is er zeker een beperkt positief effect op het aandeel hernieuwbare energie in het energieverbruik. Het voorzien van voldoende laadinfrastructuur kan de overstap naar elektrische voertuigen ook verder faciliteren en niet enkel voor bedrijfswagens. Het kan ook leiden tot een lokale verbetering van de luchtkwaliteit, al is dit eerder afhankelijk van een substantiële afname van brandstofwagens in de verplaatsingen van en naar de bedrijven.

Om op een duurzame en innovatieve wijze hernieuwbare energie te kunnen integreren op de bedrijventerreinen, is er nood aan het **ontwikkelen van energielandschappen**. De doelstelling zet in op het voorzien van de meest geschikte energiebronnen per bedrijventerrein. Daarnaast kunnen de energiestromen, producenten en gebruikers aan elkaar gekoppeld worden via energiehub's die kunnen zorgen voor een betrouwbaar aanbod van verschillende energiebronnen op verschillende tijdstippen. Ook de warmteproductie van de bedrijven kan gekoppeld worden aan de uitbouw van een warmtenet naar woningen in de nabije omgeving. Deze maatregelen maken het gebruik van hernieuwbare energie betrouwbaarder voor

bedrijven met een hoge energievraag. Er is dus sprake van een duidelijk positief effect op het bereiken van de streefwaarde van het aandeel hernieuwbare energie in de totale energiemix.

		SOCIAAL FUNDAMENT					
		Voedselvoorziening	Energievoorziening	Water en sanitaire voorzieningen	Huisvesting	Gezondheid	Netwerken
Samenwerkingen en stimuli	Ontwikkelen, vormgeven en verbeteren van parkmanagement	0	0	0	0	0	+
	Versterken economische samenwerking bovenlokale actoren (bv. Provincie Oost-Vlaanderen en VLAIO) en stadsbestuur Deinze	0	0	0	0	0	+
	CUMULATIEF THEMA	0	0	0	0	0	+

Het ontwikkelen, vormgeven en verbeteren van het parkmanagement door bedrijventerreinenverenigingen is cruciaal bij de duurzame herontwikkeling van bedrijventerreinen, zoals besproken in de verschillende doelstellingen van bovenstaande thema's. Een robuuste samenwerking tussen de bedrijventerreinenverenigingen, lokale stakeholders en de stad Deinze is een duidelijke versterking van het sociale netwerk op een professioneel lokaal en micro-lokaal niveau. Dit heeft een positieve impact op de indicator netwerken. Ook de economische **samenwerking tussen de bovenlokale actoren en het stadsbestuur Deinze** is cruciaal voor het versterken van het regionaal ruimtelijk systeem en de stimulatie van het lokaal ondernemerschap. Ook hier is er een duidelijke versterking van de overlegstructuren op meso-lokaal niveau.

7.4.2 Cumulatieve effecten

Op basis van de invloed van de doelstellingen per thema uit het beleidskader 'Bedrijventerreinen' op de indicatoren van het Donutmodel (§7.5.1) wordt de cumulatieve impact van het plan ingeschat op het ecologische plafond en het sociale fundament.

De **cumulatieve eindbeoordeling** van de geformuleerde doelstellingen per thema in het beleidskader 'Bedrijventerreinen' is **globaal duidelijk positief**. Bij het **ecologische plafond** zorgen de hoofdzakelijk positieve beoordelingen op de indicatoren voor de streefwaarden naar klimaatverandering, landconversie en zoetwateronttrekking voor een cumulatief positieve waarde. De cumulatieve score voor de indicatoren stikstof- en fosforverzadiging, luchtkwaliteit en biodiversiteit is eerder beperkt positief door de eerder beperkt positieve of verwaarloosbare impact van de doelstellingen op de indicatoren van het ecologisch plafond.

Bij het **sociale fundament** zorgen de hoofdzakelijk positieve beoordelingen op de indicatoren voor het overstijgen van de drempelwaarden van energievoorziening, watervoorziening, gezondheid en netwerken voor een cumulatief positieve waarde. De cumulatieve score voor de indicator huisvesting is eerder beperkt positief door de eerder beperkt positieve of verwaarloosbare impact van de strategieën op de indicatoren.

Er is echter ook een indicator waarvoor de cumulatieve impact van de geformuleerde beleidskeuzes geen wezenlijk effect hebben. Dit is het geval voor de voedselvoorziening bij het sociaal fundament. De geformuleerde doelstellingen in dit beleidskader uiten zich dan ook meer op de ontwikkeling van de bedrijventerreinen in Deinze en doen weinig tot geen uitspraken over de open ruimte en de rol van de landbouwproductie hierin.

Hoewel de beoordeling op alle indicatoren dus globaal positief is, zijn er wel **specifieke aandachtspunten** die bij de aanbevelingen belicht worden.

Tabel 7-8: Cumulatieve effectbeoordeling beleidskader 'Bedrijventerreinen'

ECOLOGISCH PLAFOND						
	Klimaatverandering	Landconversie	Zoetwater onttrekking	Stikstof en fosfor verzadiging	Luchtkwaliteit	Verlies biodiversiteit
Cumulatieve impact	+	+	+	(+)	(+)	(+)

SOCIAAL FUNDAMENT						
	Voedsel voorziening	Energie voorziening	Water en sanitaire voorzieningen	Huisvesting	Gezondheid	Netwerken
Cumulatieve impact	0	+	+	(+)	+	+

7.4.3 Aanbevelingen

Vanuit de beoordeling van het beleidskader 'Bedrijventerreinen' komen de volgende **aanbevelingen voor het actieplan** naar voor:

- Een intensiever en efficiënter ruimtegebruik op de bedrijventerreinen moet minstens evenredig **onthardings- en infiltratiemogelijkheden** meenemen. D.w.z. dat de globale waterinfiltratie niet mag verminderen door een toename van het ruimtegebruik. De buffering van regenwater wordt voldoende ondervat in het thema 'landschap, ecologie en klimaat', maar mag ook aandacht krijgen in het thema 'Bebouwing en identiteit'.
- Een grotere concentratie van (grote) bedrijven in bepaalde clusters kan leiden tot een toename van de verkeersstromen en een **verminderde luchtkwaliteit** op die plaats. Er dient in het beleidsplan dus ook gefocust te worden op luchtzuiverende groenbuffers (zoals laanbomen) langs de ontsluitingswegen met de grootste impact op de luchtkwaliteit.
- Bij het optimaliseren van de ontsluitingsroutes naar bedrijventerreinen is een **beperkte toename van de verharding niet uit te sluiten**. De aanleg van een extra fietspad of collectieve parking (bvb carpool, of Hoppinpunt) kunnen afhankelijk van de randvoorwaarden leiden tot een beperkte toename van het ruimtebeslag t.o.v. de referentiesituatie. Daarom is het ook relevant om te benadrukken dat bij de verdere uitbouw van (fiets of deelmobiliteit)infrastructuur de verharde oppervlakte beperkt dient te worden tot het functioneel noodzakelijke.

7.5 Beoordeling potentiële milieueffecten van het beleidskader 'Open Ruimte'

In dit beleidskader wordt een algemene visie op gedifferentieerd openruimtebeleid concreet gemaakt aan de hand van **zes open ruimtethema's**:

- Ontharding
- Voedselproductie
- Groenblauw netwerk
- Verweven gebruikers
- Beeldbepalende elementen en zichtrelaties
- Hernieuwbare energie

In elk van deze openruimte thema's worden doelstellingen besproken waarmee er naar de visie van het thema gestreefd kan worden. Algemene en gebiedsspecifieke acties bespreken hoe de doelstellingen concreet gerealiseerd kunnen worden en vloeien rechtstreeks uit deze doelstellingen.

7.5.1 Effectbeoordeling per open ruimtethema

Onderstaande tabellen en bijhorende tekstuele uitleg geven een inschatting weer van de invloed van de open ruimtethema's (en bijhorende individuele doelstellingen) uit het beleidskader op de relevante thema's van het Donutmodel en de daarmee gerelateerde indicatoren. Daarbij wordt nagegaan of de invloed van de geformuleerde doelstellingen in elk open ruimtethema het systeem in de richting van de streefwaarden van het 'ecologisch plafond' of boven de drempelwaarden van het 'sociaal fundament' zal doen evolueren of niet.

7.5.1.1 *Ecologisch plafond*

Tabel 7-10: Beoordeling effecten ruimtelijke principes op ecologisch plafond

		ECOLOGISCH PLAFOND					
		Klimaatverandering	Landconversie	Zoetwater onttrekking	Stikstof en fosfor verzadiging	Luchtkwaliteit	Verlies biodiversiteit
Ontharding	Overgedimensioneerde en/of overbodige verharde oppervlaktes ontharden	0	+	+	0	0	0
	‘Anders bouwen’ met een minimale oppervlakte aan verharding	0	(+)	+	0	0	0
	Slecht gelegen, leegstaande en/of vervallen constructies ontpitten	0	(+)	+	0	0	0
	Slecht gelegen gronden niet meer aansnijden	0	+ ⁸	+ ⁶	0	(+)	(+)
	CUMULATIEF THEMA	0	+	+	0	(+)	(+)

Een actieve **ontharding van overgedimensioneerde en/of overbodige verharde oppervlaktes** in de open ruimte is positief voor het herstellen van de lokale infiltratiemogelijkheden. Dit geldt in het bijzonder op goed infiltreerbare bodems (zeker de hoger geleden zand(leem)bodems van het zogenaamde ‘halfopen plateaulandschap’ in Deinze, maar ook in de nabijheid van beekvalleien die een belangrijke rol spelen in het bufferen van oppervlaktewater. Daarnaast zorgt het ook voor een rechtstreekse afname van het ruimtebeslag in de open ruimte. Deze doelstelling kan actief gebruikt worden als compensatie voor de ontwikkeling van woning in een woonlint of de noodzakelijke uitbreiding van een agrarisch bedrijf. Het **‘anders bouwen’ bij ruimte-inname in de open ruimte** met aandacht voor minimale verharding en voldoende infiltratie mogelijkheden heeft een duidelijke positieve impact op de indicator zoetwateronttrekking en een positieve, maar beperkte impact op de netto toename van het ruimtebeslag. **Vervallen of slecht gelegen constructies** in de open ruimte kunnen ook verwijderd worden, wat zorgt voor een toename van de lokale infiltratiemogelijkheden. Deze doelstelling kan ook als een ruimtebeslag compensatiemaatregel voor de ontwikkeling van nieuwe bebouwing in de open ruimte gezien worden, maar de impact is vermoedelijk kleiner door kleinere hoeveelheid vervallen gebouwen en eventueel kleinere oppervlakte van ontharding. Het **niet meer aansnijden van slecht gelegen gronden in de open ruimte** heeft meerdere voordelen. Het draagt niet

⁸ Ten opzichte van de gehanteerde referentiesituatie (met een effectieve aansnijding van gronden met een harde bestemming in de open ruimte, zie \$5.1 en \$5.2) is dit positief voor de afname van ruimtebeslag en de waterinfiltratie in de open ruimte.

alleen rechtstreeks bij aan het voorkomen van extra ruimtebeslag buiten de woonkernen, maar zorgt er ook voor dat infiltratiemogelijkheden niet aangetast worden en dat er geen bijkomende luchtvervuiling of een aantasting van ecologische structuren kan zijn. De ruimte-inname van slecht gelegen gronden kan namelijk de versnippering van de open ruimte versterken. Deze doelstelling zorgt dus niet voor een verandering van het feitelijk landgebruik, maar wel voor het vermijden van de verslechtering die zou optreden bij het feitelijk realiseren van de juridische bestemming.

		ECOLOGISCH PLAFOND					
		Klimaatverandering	Landconversie	Zoetwater onttrekking	Stikstof en fosfor verzadiging	Luchtkwaliteit	Verlies biodiversiteit
Voedselproductie	Landbouwgronden vrijwaren voor professionele landbouwactiviteiten	+/-	0	+/-	+/-	0	+/-
	Leegstaande/stoppende landbouwbedrijven maximaal her in te vullen met professionele landbouwactiviteiten	0	+	0	0	0	0
	Zonevreemde functies maximaal tegengaan of minstens landbouwgrond terug te geven aan de landbouw	0	(+)	(+)	0	0	0
	Landbouwers stimuleren en ondersteunen	0	0	0	0	0	0
	Meer inzetten op regeneratieve landbouwpraktijken die meer toekomstbestendig zijn	+	0	(+)	+	0	(+)
	CUMULATIEF THEMA	+/-	(+)	0	+/-	0	+/-

Het aanduiden van **landbouw** als de primaire beheerder van de open ruimte maakt de **milieu impact** van het beleidskader grotendeels afhankelijk van de **manier waarop aan landbouw wordt gedaan**. Het verderzetten van de huidige landbouwpraktijken zorgt voor een onverminderde uitspoeling van bemesting (met name stikstof en fosfor), een onverminderde netto uitstoot van broeikasgassen – zowel ten gevolge van de eigenlijke uitstoot van de bedrijfsvoering als door de beperkte koolstofabsorptie in de bodem – en een vermindering van de natuurlijke retentie van bodemwater, waardoor de toekomstige droogtegevoeligheid ten gevolge van klimaatverandering en dus ook de onttrekking van zoetwater nog verder versterkt wordt (zie §5.3). De resulterende verdroging en eutrofiëring kunnen daarbij ook leiden tot het degraderen van habitats in de onmiddellijke omgeving van landbouwgronden en kan daardoor leiden tot een beperkt verlies van biodiversiteit. Naargelang de mate waarin **nieuwe duurzame**

landbouwpraktijken worden toegepast kunnen deze negatieve milieueffecten echter wel verminderen, bijvoorbeeld door het verhogen van de koolstofopslag, duurzaam watergebruik en het verminderen van nutriëntenuitspoeling. Voorliggend ruimtelijk beleidsplan kan echter enkel ruimte toewijzen voor landbouw, maar is geen instrument om technische veranderingen in de landbouwbedrijfsvoering te reguleren. **In combinatie met het stimuleren en ondersteunen van landbouwers** kunnen de landbouwers aangemoedigd worden om te blijven investeren in opleidingen en technologieën om de transitie naar de duurzame landbouw te verwezenlijken. Deze stimulans en ondersteuning heeft dus geen rechtstreekse impact op de indicatoren van het ecologisch plafond, maar is wel belangrijk voor het milderen van de negatieve milieueffecten van de huidige landbouwproductie in Deinze. In de gebiedsspecifieke visie per landschapseenheid in dit beleidskader, wordt het belang van kleine landschapselementen (KLE's) en natuurinclusieve landbouw benadrukt. Dit kan negatieve effecten verder milderen en zelfs een lokaal positief effect hebben op de biodiversiteit. De globale milieu impact van het vrijwaren van de landbouwgronden in de open ruimte voor professionele landbouwactiviteiten wordt bijgevolg als positief/negatief beoordeeld naargelang de specifieke randvoorwaarden in bepaalde landschapseenheden op de thema's klimaatverandering, zoetwateronttrekking, stikstof en fosforverzadiging en verlies van biodiversiteit. Het actief **tegengaan van zonevreemde functies** in open ruimtegebieden die een primaire landbouwfunctie hebben kan bijkomend ruimtebeslag deels vermijden of bestaand ruimtebeslag van zonevreemde gebouwen (of verhardingen) in beperkte mate doen afnemen. Daarom kan deze doelstelling een beperkt positieve impact hebben op de indicatoren landconversie en zoetwateronttrekking. Door **leegstaande/stoppende landbouwbedrijven maximaal her in te vullen met professionele landbouwactiviteiten** wordt het huidige ruimtegebruik maximaal gerecupereerd. Dit kan bijkomend ruimtebeslag in de open ruimte doen afnemen.

		ECOLOGISCH PLAFOND					
		Klimaatverandering	Landconversie	Zoetwater onttrekking	Stikstof en fosfor verzadiging	Luchtkwaliteit	Verlies biodiversiteit
Groenblauw netwerk	Het bestaande groenblauwe netwerk vrijwaren	0	⁹	+	0	0	+
	Missing links herstellen	0	(+)	+	(+)	0	+
	Barrières wegwerken	0	+	+	0	0	+
	Nieuwe groene kwalitatieve elementen integreren	+	0	+	(+)	+	+

⁹ Ten opzichte van de gehanteerde referentiesituatie (met een effectieve aansnijding van gronden met een harde bestemming in de open ruimte, zie \$5.1 en \$5.2) is dit positief voor de afname van ruimtebeslag en het behoud van het bestaande groenblauwe netwerk.

Extra ruimte voor water voorzien	0	(+)	+	0	0	(+)
Natte bodems niet (meer) draineren	0	0	+	0	0	(+)
Kwaliteit van de groenblauwe structuur opwaarderen	0	0	0	0	0	+
Overgedimensioneerde of buitensporig verharde ruimtes ontharden en vergroenen	0	+	+	0	0	0
Private en publieke groene ruimtes ecologisch inrichten	0	0	0	0	0	+
CUMULATIEF THEMA	(+)	+	+	(+)	(+)	+

Het **bestaande groenblauwe netwerk wordt gevrijwaard** door bijvoorbeeld geen extra verharding toe te laten in valleigebieden, wat een positief effect heeft op indicatoren landconversie, zoetwateronttrekking en het verlies aan biodiversiteit. Historisch permanente graslanden moeten ook voldoende beschermd worden voor hun rol als koolstofstock. Deze doelstelling zorgt dus niet voor een verandering van het feitelijk landgebruik, maar wel voor het vermijden van de verslechtering die zou optreden bij het feitelijk realiseren van de juridische bestemming. Het **herstellen van missing links en wegwerken van barrières** in de bestaande groenblauwe netwerken kan plaatsvinden door overwelfde beken opnieuw open te leggen of door kleine landschapselementen zoals bomenrijen naast perceelsgrenzen of beekvalleities opnieuw aan te leggen. Op deze manier worden er ecologische stapstenen tussen de grotere groengebieden aangelegd, wat positief is voor de lokale biodiversiteit. Daarnaast is er ook een positief effect op de infiltratie en retentiemogelijkheden in het open landbouwlandschap. Het herstellen van deze missing links en barrières kan ook gepaard gaan met actief ontharden en vermijden van bijkomend ruimtebeslag. **Nieuwe groene kwalitatieve elementen** in het landschap zoals de uitbreiding van bestaande bosclusters in de valleigebieden (zoals aangegeven in visie per landschapseenheid van dit beleidskader) kunnen zorgen voor de langdurige opslag van koolstof in hoogstammige vegetatie en zijn cruciaal voor tal van andere ecosysteemdiensten (koolstofstockage, infiltratie, hittestress milderen, ...). Via inbreiding en gerichte uitbreiding kunnen bestaande bosstructuren zich verder ontwikkelen en verbindingen maken met omliggende (versnipperde) groengebieden, wat een positief effect heeft op de biodiversiteit. Daarnaast is er ook een positief effect op de lokale luchtkwaliteit door het milderen van luchtvervuiling. Ook de ecologische inrichting en het ecologische beheer van perceelsranden (met KLE's) kan het uitspoelen van nutriënten helpen tegengaan en zo een gunstig effect op de stikstof- en fosforverzadiging hebben en afspoelend oppervlaktewater beter bufferen en laten infiltreren. Dit is een duidelijke stap naar een verhoging van de bestaande biodiversiteitsrijke KLE's naar

het Europese streefdoel van 10 % tegen 2030. Door **extra ruimte voor water te voorzien**, vooral in de geomorfologische valleigebieden van het open ruimtelandschap, kunnen hoge waterstanden beter gebufferd worden op momenten van extreme neerslaghoeveelheden. Waterlopen en -lichamen in Deinze zijn cruciaal voor het opvangen, bufferen en vasthouden (retentie) van oppervlaktewater. Samen met het **niet meer draineren van natte bodems** (zowel in valleigebieden als landbouwgebieden) zorgt dit voor positieve effecten op de infiltratiemogelijkheden en in mindere mate ook voor beperkte positieve effecten op de biodiversiteit. Naast het aanleggen en herstellen van groenblauwe corridors, is het ook belangrijk om **de kwaliteit van de groenblauwe structuur op te waarderen**. Vooral het aanplanten van oevervegetatie, het aanleggen van ecologische oeverbermen en het verbeteren van de structuurkwaliteit van de waterlopen hebben positieve effecten voor de toegankelijkheid van waterlopen en verbeterde habitats voor fauna en flora. Een actieve **ontharding van overgedimensioneerde en/of overbodige verharde oppervlaktes** in de open ruimte is positief voor het herstellen van de lokale infiltratiemogelijkheden. Dit geldt in het bijzonder op goed infiltreerbare bodems (zeker de hoger gelegen zand(leem)bodems van het zogenaamde ‘halfopen plateaulandschap’ in Deinze, maar ook in de nabijheid van beekvalleien die een belangrijke rol spelen in het bufferen van oppervlaktewater. Daarnaast zorgt het ook voor een rechtstreekse afname van het ruimtebeslag in de open ruimte. **De ecologische inrichting van publieke groene ruimtes** kan ervoor zorgen dat deze groene ruimtes aantrekkelijker worden als ecologische stapstenen tussen waardevolle habitats in de open ruimte.

		ECOLOGISCH PLAFOND					
		Klimaatverandering	Landconversie	Zoetwater onttrekking	Stikstof en fosfor verzadiging	Luchtkwaliteit	Verlies biodiversiteit
Verweven gebruikers	Openruimterelaties verbeteren doorheen woonlinten, gehuchten en geïsoleerde bebouwingsclusters (woningen/bedrijven)	0	(+)	+	0	0	+
	Natuur- en landbouwgebieden toegankelijk maken voor recreatieve medegebruikers	(+)	0	(+)	0	(+)	0
	Rust- en schaduwplekken voorzien	0	0	0	0	0	0
	Het trage wegennetwerk als kapstok voor natuurverbindingen en omgekeerd	0	(+)	(+)	0	(+)	+
	Natuurinclusieve landbouw	(+)	0	(+)	(+)	(+)	+
	Community supported agriculture	0	0	0	0	0	0

Landbouwactiviteiten verbreden (korte keten, educatie, hoevetoerisme,...)	(+)	0	0	0	0	0
CUMULATIEF THEMA	(+)	(+)	+	0	(+)	+

Woonlinten zorgen voor een fysieke opdeling van grote openruimtegehele en werken de versnippering van de open ruimte in de hand. **De openruimterelaties tussen de woonlinten, gehuchten en geïsoleerde bebouwingsclusters** kunnen zoveel mogelijk behouden en zelfs versterkt of verbeterd worden door de impact van residentiële woningen te beperken. Dat kan door ‘vertuining’ en ‘verpaarding’ tegen te gaan en door de private tuinen in de woonlinten beter landschappelijk te integreren in het omliggende plateaulandschap (waar specifiek de woonlinten een dominante lineaire structuur vormen). Dit kan een positief effect hebben op het vermijden van toekomstig ruimtebeslag in en langs de woonlinten, zeker door kleinere bijkomende structuren zoals stallingen en tuinhuisen. Gezien de beperkte oppervlakte impact wordt dit als beperkt positief beoordeeld. Daarnaast is er ook een positief effect op de infiltratiemogelijkheden (het grootste infiltratiepotentieel is langs de woonlinten, zie §5.3.2) en bieden meer ecologische ingerichte tuinen die landschappelijk beter integreren in het open landbouwlandschap potenties voor ecologische corridors langs de bestaande woonlinten. **De natuur- en landbouwgebieden moeten ook toegankelijker gemaakt worden** voor fietsers en wandelaars, zowel in het open landbouwlandschap van het plateaulandschap als in de groene valleigebieden en langs het Leiekanaal. Dit kan het gebruik van duurzame vervoersmodi tussen de dorpen stimuleren door de bereikbaarheid te voet of per fiets te verhogen. Wanneer deze infrastructuur, die gericht is op (lokale) recreanten en landbouwers, maximaal gekoppeld wordt aan groenblauwe netwerken in de open ruimte (laanbomen, waterlopen langs de weg/pad), kan er sprake zijn van enkele beperkte positieve effecten op waterinfiltratie. Aangezien de focus hier ligt op een toename van recreatieve actieve verplaatsingen in de open ruimte, is het niet te verwachten dat er een gelijkaardig afname van het gemotoriseerde verkeer kan optreden zoals in de woonkernen. De positieve impact op de uitstoot van broeikasgassen en dus een betere luchtkwaliteit en lagere CO₂-uitstoot is dus minimaal bij deze ruimtelijke strategie. Wanneer deze doelstelling nog verder **aangewend wordt als kapstok voor natuurverbindingen en omgekeerd** (zeker in het valleilandschap), dan is er ook een positief effect op de lokale biodiversiteit door de verdere versterking of uitbouw van potentiële ecologische corridors tussen groene openruimtegehele. Dit is echter wel op voorwaarde dat dit fiets- en wandelnetwerk de reeds aanwezige natuurwaarden niet verstoren. Bij **natuurinclusieve landbouw** is er een positieve wederkerige relatie tussen natuur en landbouw. De landbouwproductie wordt volledig ondersteund door natuurlijke processen en kan cruciale ecosystemen ook verder ondersteunen. Er bestaan verschillende vormen, dimensies en gradaties van natuurinclusieve landbouw, maar globaal genomen staan de principes van emissie neutraliteit (zowel luchtmissies als bemesting), versterking van de biodiversiteit en duurzame zorg voor bodem en water voorop. Gezien de al dan niet beperkte omvorming van bestaande landbouwbedrijven naar deze duurzame vorm van landbouw, worden de effecten voor klimaatverandering, zoetwateronttrekking, stikstof- en fosforverzaadiging, luchtkwaliteit als beperkt positief beoordeeld en het effect op de biodiversiteit als positief. Bij **het verbreden van de landbouwactiviteiten** zijn er geen noemenswaardige effecten op de indicatoren, behalve een mogelijke beperkt positieve impact op de lokale CO₂-uitstoot door het beter integreren van de korte ketenproductie tot bij lokale consumenten.

Voor de doelstellingen **rust- en schaduwplekken voorzien** en **community supported agriculture** zijn er geen noemenswaardige effecten op de geselecteerde indicatoren van het ecologisch plafond.

		ECOLOGISCH PLAFOND					
		Klimaatverandering	Landconversie	Zoetwater onttrekking	Stikstof en fosfor verzadiging	Luchtkwaliteit	Verlies biodiversiteit
Beeldbepalende elementen	Beschermde bebouwing nuttig en functioneel invullen	0	(+)	0	0	0	0
	Symbolische en oriënterende waarde van beschermde bebouwing vrijwaren	0	0	0	0	0	0
	Randvoorwaarden voor het grondig renoveren van niet-beschermde waardevolle bebouwing	0	0	0	0	0	0
	Overgangen en aansluitingen van aanpalende panden met waardevolle panden bewaken	0	0	0	0	0	0
	De ensemblewaarde van niet-beschermde beeldbepalende bebouwing respecteren	0	0	0	0	0	0
	De belangrijkste beeldbepalende bouwkundige en landschappelijke elementen bewaren	0	(+)	(+)	0	0	(+)
	Immaterieel erfgoed in leven houden	0	0	0	0	0	0
	Beeldbepalende elementen zoals kleine landschapselementen herstellen	0	(+)	(+)	0	0	+

Zichtrelaties	De verrommeling van de open ruimte tegen gaan	(+)	+	(+)	0	(+)	(+)
	Zichtassen naar waardevolle bouwkundige en landschappelijke elementen openhouden en begeleiden	0	(+)	0	0	0	0
	Waardevolle elementen van op een afstand kunnen waarnemen in functie van oriëntatie	0	0	0	0	0	0
	Ruimtelijke ontwikkelingen met waardevolle landschapselementen verbinden via zichtassen	0	(+)	0	0	0	0
	Belangrijke zichtrelaties tussen het dorp en de aangrenzende open ruimte vrijwaren	0	(+)	0	0	0	0
	CUMULATIEF THEMA	0	(+)	(+)	0	0	(+)

Globaal genomen hebben de **doelstellingen voor beeldbepalende elementen** die betrekking hebben op het bewaren van (niet)-beschermd erfgoed en immaterieel erfgoed geen noemenswaardige impact op de geselecteerde indicatoren van het ecologisch plafond. **Het functioneel en nuttig invullen van beschermde bebouwing** kan wel een beperkt positief effect hebben op de noodzaak om onbebouwde grond aan te snijden voor nieuwe functies. Zo kunnen publieke voorzieningen of diensten bijvoorbeeld ingericht worden in het bestaande en geschikte erfgoed in plaats van nieuwe gebouwen te voorzien op onbebouwde sites. Bij **het bewaren van de belangrijkste beeldbepalende bouwkundige en landschappelijke elementen** dienen de typerende waardevolle landschappelijke elementen van elke landschapseenheid bewaard te blijven. Dit betreft het halfopen plateau-landschap met de aanwezigheid van KLE's en dreven, boscomplexen en KLE's in de valleigebieden. Dit heeft een beperkt positief effect op zowel het beperken van toenemend ruimtebeslag, infiltratie- en retentiemogelijkheden en het bewaren van de huidige biodiversiteitswaarden. Hetzelfde geldt voor het **herstellen van beeldbepalende elementen zoals kleine landschapselementen**. Het actief versterken van aanwezige bomenrijen, solitaire bomen, poelen, grachten, dreven, enz... heeft wel een sterker positief effect op de biodiversiteit waarbij deze KLE's cruciaal zijn voor het vormen van ecologische corridors en stapstenen. Door de verrommeling in de open ruimte (versnijdingen, zonevreemde geïsoleerde sites, zonale multifunctionaliteit...) actief tegen te gaan kan het typische halfopen plateau-landschap in Deinze behouden blijven. Dit heeft een positief effect op de beperking van toenemend ruimtebeslag, zeker in de waardevolle gehelen van open ruimte. Daaruit volgend is er ook een beperkter positief effect op de infiltratiemogelijkheden en het behouden of zelfs versterken van waardevolle ecologische habitats. Minder verspreide bebouwing leidt ook tot minder negatieve mobiliteitseffecten in de open ruimte en kan bijvoorbeeld leiden tot een efficiënter energienet, wat ook een beperkt positieve impact heeft op de CO₂-uitstoot door verkeer en energieopwekking.

Zichtrelaties tussen dorpen en hun omliggende open ruimte hebben een oriënterende functie die het welzijn van de leefomgeving verhoogt. De gestelde doelstellingen voor het behouden en versterken van deze zichtrelaties hebben voornamelijk een beperkt positief effect op het beperken van toenemend ruimtebeslag. Door deze zichtassen in de open ruimte open te houden, blijft de connectie tussen wegen en open ruimtegehelen ook beter bewaard dan wanneer woonlinten deze ruimte verder zouden versnipperen.

		ECOLOGISCH PLAFOND					
		Klimaatverandering	Landconversie	Zoetwater onttrekking	Stikstof en fosfor verzadiging	Luchtkwaliteit	Verlies biodiversiteit
Hernieuwbaar e energie	Grote verharde oppervlaktes zoals daken en parkings dubbel gebruiken (bvb. met zonnepanelen)	+	+	0	0	+	0
	Grootschalige installaties maximaal clusteren en collectief benaderen (bij voorkeur op meer afgelegen bedrijventerreinen)	+	+	0	0	+	0

Door te streven naar duurzame energiewinning op basis van hernieuwbare energiebronnen zoals windturbines, zonnepanelen, warmtenetten, enz. wordt er actief bijgedragen tot het verminderen van de verbrandingsuitstoot van fossiele energieopwekking met positieve gevolgen voor klimaat en luchtkwaliteit. Door **zonnepanelen maximaal te clusteren op grote verharde oppervlaktes zoals daken en parkings**, wordt de verharde ruimte multifunctioneel en efficiënt gebruikt. Door zonnevelden dus niet in de open ruimte te voorzien, maar op het al reeds bestaande ruimtebeslag, kan bijkomende inname van de open ruimte voor hernieuwbare energie vermeden worden. Dat is positief voor de landconversie. **Grootschalige installaties worden bij voorkeur maximaal geclusterd en collectief benaderd.** Windturbines worden bijvoorbeeld volgens het beleidsplan best zoveel mogelijk gekoppeld aan bedrijventerreinen. Het beleidsplan geeft zelf aan dat windturbines bij voorkeur plan gesitueerd worden op voldoende afstand van dorpen en stedelijk gebied en moeten voldoen aan bijkomende randvoorwaarden. Door deze te clusteren op en bij de reeds verharde bedrijventerreinen wordt ook hier bijkomende ruimte-inname in de open ruimte vermeden. Door deze aan te leggen op de meer afgelegen bedrijventerreinen wordt er overlast vermeden nabij de woongebieden, maar het vermindert wel het potentieel op energie-uitwisselingen tussen opwekkers en gebruikers (nabijgelegen woongebieden). Het plan wil echter wel koppelkansen met het energielandschap in de regio Gent onderzoeken. Het gebruik en de inrichting van hernieuwbare energiebronnen op de bedrijventerreinen wordt uitgebreider besproken in §7.4.1.

7.5.1.2 Sociaal fundament

Tabel 7-9: Beoordeling effecten ruimtelijke principes op sociaal fundament

		SOCIAAL FUNDAMENT					
		Voedselvoorziening	Energievoorziening	Water en sanitaire voorzieningen	Huisvesting	Gezondheid	Netwerken
Ontharding	Overgedimensioneerde en/of overbodige verharde oppervlaktes ontharden	0	0	+	0	0	0
	‘Anders bouwen’ met een minimale oppervlakte aan verharding	0	0	+	0	0	0
	Slecht gelegen, leegstaande en/of vervallen constructies ontpitten	0	0	+	0	0	0
	Slecht gelegen gronden niet meer aansnijden	+ ⁸	0	+ ¹⁰	0	0	0
	CUMULATIEF THEMA	+	0	+	0	0	0

Een actieve **ontharding van overgedimensioneerde en/of overbodige verharde oppervlaktes** in de open ruimte is positief voor het herstellen van de lokale infiltratiemogelijkheden. Dit geldt in het bijzonder op goed infiltreerbare bodems (zeker de hoger geleden zand(leem)bodems van het zogenaamde ‘halfopen plateaulandschap’ in Deinze, maar ook in de nabijheid van beekvalleien die een belangrijke rol spelen in het bufferen van oppervlaktewater. Daarnaast kan het er ook voor zorgen dat dat er geen nieuwe aansnijding van hoogwaardige landbouwgrond plaatsvindt, wat positief is voor de indicator voedselvoorziening. Het **‘anders bouwen’ bij ruimte-inname in de open ruimte** met aandacht voor minimale verharding en voldoende infiltratie mogelijkheden heeft een duidelijke positieve impact op de indicator zoetwateronttrekking. **Vervallen of slecht gelegen constructies** in de open ruimte kunnen ook verwijderd worden, wat tevens ook zorgt voor een toename van de lokale infiltratiemogelijkheden. Het

¹⁰ Ten opzichte van de gehanteerde referentiesituatie (met een effectieve aansnijding van gronden met een harde bestemming in de open ruimte, zie §5.1 en §5.2) is dit positief voor de afname van ruimtebeslag, potentiële inname van hoogwaardige landbouwgrond en de waterinfiltratie in de open ruimte.

niet meer aansnijden van slecht gelegen gronden in de open ruimte heeft meerdere voordelen. Het draagt niet alleen rechtstreeks bij aan het voorkomen van extra ruimtebeslag buiten de woonkernen, maar zorgt er ook voor dat potentiële infiltratiemogelijkheden en hoogwaardige landbouwgrond niet verder aangetast worden.

		SOCIAAL FUNDAMENT					
		Voedselvoorziening	Energievoorziening	Water en sanitaire voorzieningen	Huisvesting	Gezondheid	Netwerken
Voedselproductie	Landbouwgronden vrijwaren voor professionele landbouwactiviteiten	+	0	+/-	0	0	0
	Leegstaande/stoppende landbouwbedrijven maximaal herin te vullen met professionele landbouwactiviteiten	+	0	0	0	0	0
	Zonevreemde functies maximaal tegengaan	(+)	0	(+)	0	0	0
	Landbouwers stimuleren en ondersteunen	+	0	0	0	0	+
	Meer inzetten op regeneratieve landbouwpraktijken die meer toekomstbestendig zijn	(+)	0	(+)	0	0	0
	CUMULATIEF THEMA	+	0	0	0	0	+

Het vrijwaren van landbouwgronden voor professionele landbouwactiviteiten kan een duidelijke garantie bieden voor een onverminderde voedselproductie. Dit geldt zeker voor de meest vruchtbare gronden op de hoger gelegen zandleembodems in het zogenaamde ‘open plateau-landschap’ van Deinze. Een voortzetting van de huidige landbouwpraktijken in dit gebied kan echter ook leiden tot een vermindering van de natuurlijke retentie van bodemwater, waardoor de toekomstige droogtegevoeligheid ten gevolge van klimaatverandering en dus ook de onttrekking van zoetwater nog verder versterkt wordt (zie §5.3). Het actief **tegengaan van zonevreemde functies** in open ruimtegebieden die een primaire landbouwfunctie hebben kan ervoor zorgen dat de meest geschikte landbouwgronden met de hoogste opbrengst niet aangetast worden door zonevreemd ruimtebeslag, wat (beperkt) positief is voor de voedselproductie. Daarnaast kan deze beperking van bestaand of potentieel bijkomend ruimtebeslag ook een beperkt positief effect hebben op de infiltratie en retentiemogelijkheden op de landbouwgronden. Het verzekeren van de

lokale voedselproductie wordt nog verder versterkt **door leegstaande/stoppende landbouwbedrijven maximaal her in te vullen met professionele landbouwactiviteiten**. Ook **het stimuleren en ondersteunen van landbouwers** kunnen de landbouwers aangemoedigd worden om te blijven investeren in opleidingen en technologieën om de transitie naar de duurzame landbouw te verwezenlijken. Daarnaast kunnen zo ook aangemoedigd worden om aan (duurzame) landbouw te blijven doen en de lokale voedselproductie te verzekeren. **Door ook in te zetten op regeneratieve landbouwpraktijken die meer toekomstbestendig zijn**, kan naast een verzekerde voedselproductie ook duurzaam watergebruik een positief effect ondervinden. Deze actieve ondersteuning met financiële hulp voor innovatieve landbouwactiviteiten en het promoten van lokale landbouwproducten heeft ook een positief effect op de sociale netwerken tussen inwoners, lokale overheid en de landbouwgemeenschap in Deinze.

		SOCIAAL FUNDAMENT					
		Voedselvoorziening	Energievoorziening	Water en sanitaire voorzieningen	Huisvesting	Gezondheid	Netwerken
Groenblauw netwerk	Het bestaande groenblauwe netwerk vrijwaren	0	0	+	0	(+)	0
	Missing links herstellen	0	0	+	0	0	0
	Barrières wegwerken	0	0	+	0	0	0
	Nieuwe groene kwalitatieve elementen integreren	+/-	0	+	0	+	0
	Extra ruimte voor water voorzien	0	0	+	+	0	0
	Natte bodems niet (meer) draineren	0	0	+	0	0	0
	Kwaliteit van de groenblauwe structuur opwaarderen	0	0	0	0	(+)	0

Overgedimensioneerde of buitensporig verharde ruimtes ontharden en vergroenen	0	0	+	0	(+)	0
Private en publieke groene ruimtes ecologisch inrichten	0	0	0	0	+	(+)
CUMULATIEF THEMA	0	0	+	(+)	+	(+)

Het **bestaande groenblauwe netwerk wordt gevrijwaard** door bijvoorbeeld geen extra verharding toe te laten in valleigebieden, dit heeft een positief effect op de infiltratiemogelijkheden in de open ruimte. Daarnaast zorgt waardevolle groene open ruimte in nabijheid tot de woonkernen heeft eveneens een beperkt positief effect op het psycho-sociaal welzijn. Een natuurlijke omgeving draagt op verschillende manieren bij aan de gezondheid van de mens. Bosvegetaties geven bijvoorbeeld bepaalde chemische componenten vrij die gelinkt worden aan een meetbaar positief effect op stress-indicatoren, en dus de (mentale) gezondheid. Deze doelstelling zorgt an sich niet voor een verandering van het feitelijk landgebruik, maar wel voor het vermijden van de verslechtering die zou optreden bij het feitelijk realiseren van de juridische bestemming. Het **herstellen van missing links en wegwerken van barrières** in de bestaande groenblauwe netwerken kan plaatsvinden door overwelfde beken opnieuw open te leggen of door kleine landschapselementen zoals bomenrijen naast perceelsgrenzen of beekvalleitjes opnieuw aan te leggen. Zo is er een positief effect op de infiltratie en retentiemogelijkheden in het open landbouwlandschap. **Nieuwe groene kwalitatieve elementen** in het landschap zoals de uitbreiding van bestaande bosclusters in de valleigebieden (zoals aangegeven in visie per landschapseenheid van dit beleidskader) is cruciaal voor verschillende ecosysteemdiensten zoals waterinfiltratie en het milderen van hittestress en luchtvervuiling. Hierdoor is er een positief effect op de indicatoren voor het bufferend effect in de watervoorziening en het verhogen van een gezondheidsbevorderende leefomgeving. Bosuitbreidingen op landbouwgronden kunnen evenwel leiden tot een aantasting van het landbouwareaal. Het beleidsplan geeft echter zelf aan dat hierbij gezocht dient te worden naar locaties die het beschikbare landbouwareaal niet teveel hinderen. Zo betreft deze doelstelling enkel het versterken en herstellen van KLE's op het (half)open plateaulandschap waar de meeste waardevolle landbouwgronden gelegen zijn. In de valleilandschappen betreft het bosuitbreidingen die maximaal gekoppeld worden aan bestaande bosclusters. Bijgevolg is het globale planeffect van deze doelstelling eerder positief of negatief naargelang de specifieke randvoorwaarden en toekomstige inrichtingen. Door **extra ruimte voor water te voorzien**, vooral in de geomorfologische valleigebieden van het open ruimtelandschap, kunnen hoge waterstanden beter gebufferd worden op momenten van extreme neerslaghoeveelheden. Waterlopen en -lichamen in Deinze zijn cruciaal voor het opvangen, bufferen en vasthouden (retentie) van oppervlaktewater. Samen met het **niet meer draineren van natte bodems** (zowel in valleigebieden als landbouwgebieden) zorgt dit voor positieve effecten op de infiltratiemogelijkheden, maar ook voor een veiligere woonomgeving die minder kwetsbaar is voor wateroverlast in een toekomstig klimaat. Een actieve **ontharding van overgedimensioneerde en/of overbodige verharde oppervlaktes** in de open ruimte is samen met het **opwaarderen van de kwaliteit van de groenblauwe structuur** positief voor het herstellen van de lokale infiltratiemogelijkheden. Dit geldt in het bijzonder op goed infiltreerbare bodems (zeker de hoger geleden zand(leem)bodems van het zogenaamde 'halfopen plateaulandschap' in Deinze,

maar ook in de nabijheid van beekvalleien die een belangrijke rol spelen in het bufferen van oppervlaktewater. Daarnaast kan het ook leiden tot een meer aangename groene leefomgeving met een beperkt positief effect op het psycho-sociaal welzijn. **De ecologische inrichting van publieke groene ruimtes** kan ervoor zorgen dat deze groene ruimtes aantrekkelijker worden met voldoende schaduwplekken en ruimte voor verkoeling. Dit heeft naast een positief effect op het milderen van de hittestress, ook een positief effect op de aantrekkelijkheid van deze ontmoetingsplaatsen, wat vervolgens ook kan leiden tot een versterking van het lokale sociale weefsel en netwerk.

		SOCIAAL FUNDAMENT					
		Voedselvoorziening	Energievoorziening	Water en sanitaire voorzieningen	Huisvesting	Gezondheid	Netwerken
Verweven gebruikers	Openruimterelaties verbeteren doorheen woonlinten, gehuchten en geïsoleerde bebouwingsclusters (woningen/bedrijven)	(+)	0	+	0	0	0
	Natuur- en landbouwgebieden toegankelijk maken voor recreatieve medegebruikers	0	0	(+)	0	+	+
	Rust- en schaduwplekken voorzien	0	0	0	0	+	(+)
	Het trage wegennetwerk als kapstok voor natuurverbindingen en omgekeerd	0	0	(+)	0	+	+
	Natuurinclusieve landbouw	(+)	(+)	(+)	0	(+)	0
	Community supported agriculture	(+)	0	0	0	0	+

Landbouwactiviteiten verbreden (korte keten, educatie, hoevetoerisme,...)	(+)	0	0	(+)	0	+
CUMULATIEF THEMA	(+)	0	(+)	0	+	+

Woonlinten zorgen voor een fysieke opdeling van grote openruimtegehele en werken de versnippering van de open ruimte in de hand. **De openruimterelaties tussen de woonlinten, gehuchten en geïsoleerde bebouwingsclusters** kunnen zoveel mogelijk behouden en zelfs versterkt of verbeterd worden door de impact van residentiële woningen te beperken. Dat kan door vertuining en verpaarding tegen te gaan en door de private tuinen in de woonlinten beter landschappelijk te integreren in het omliggende plateaulandschap (waar de woonlinten een dominante lineaire structuur vormen). Dit kan een positief effect hebben op het vermijden van toekomstig ruimtebeslag op hoogwaardige landbouwgronden. Gezien de beperkte oppervlakte impact wordt dit als beperkt positief beoordeeld. Daarnaast is er ook een positief effect op de infiltratiemogelijkheden (het grootste infiltratiepotentieel is langs de woonlinten, zie §5.3.2). **De natuur- en landbouwgebieden moeten ook toegankelijker gemaakt worden** voor fietsers en wandelaars, zowel in het open landbouwlandschap van het plateaulandschap als in de groene valleigebieden en langs het Leiekanaal. Dit kan het gebruik van duurzame vervoersmodi tussen de dorpen stimuleren door de bereikbaarheid te voet of per fiets te verhogen. Dit kan voor meer actieve verplaatsingen van de lokale inwoners zorgen, wat een positief effect heeft op de fysieke gezondheid. Het zorgt ook voor een betere doorwaadbaarheid van de open ruimte en dus een betere toegankelijkheid van waardevolle groene en open ruimte in Deinze, wat een positief effect heeft op de indicator netwerken. Wanneer deze infrastructuur, die gericht is op (lokale) recreanten en landbouwers, maximaal gekoppeld wordt aan groenblauwe netwerken in de open ruimte (laanbomen, waterlopen langs de weg/pad), kan er sprake zijn van enkele beperkte positieve effecten op waterinfiltratie. Zeker in combinatie met de **inrichting van het trage wegennetwerk als kapstok voor natuurverbindingen en omgekeerd** (zeker in het valleilandschap), is er een versterking van aantrekkelijke trage wegen tussen de dorpskernen voor zachte verplaatsingen. **Rust- en schaduwplekken** vormen waardevolle inrichtingen van publieke ruimte langs een kwalitatief trage wegennetwerk die negatieve effecten zoals hittestress kunnen milderen. Bij **natuurinclusieve landbouw** is er een positieve wederkerige relatie tussen natuur en landbouw. De landbouwproductie wordt volledig ondersteund door natuurlijke processen en kan cruciale ecosystemen ook verder ondersteunen. Er bestaan verschillende vormen, dimensies en gradaties van natuurinclusieve landbouw, maar globaal genomen staan de principes van emissie neutraliteit (zowel luchtmissies als bemesting), versterking van de biodiversiteit en duurzame zorg voor bodem en water voorop. Gezien de al dan niet beperkte omvorming van bestaande landbouwbedrijven naar deze duurzame vorm van landbouw, worden de effecten voor een stabiele voedselvoorziening, duurzame energievoorziening, watervoorziening en een gezonde leefomgeving als beperkt positief beoordeeld. Bij **community supported agriculture** is er een positieve impact op het lokale sociale netwerk door de lokale gemeenschap mee te laten helpen of werken op de boerderij die ook een zorg en/of educatieve functie binnen het lokale sociale weefsel kan opnemen. Hetzelfde geldt ook voor **het verbreden van de landbouwactiviteiten** waarbij de lokale gemeenschap actiever betrokken wordt bij de landbouw. Beide doelstellingen zorgen voor een stabiele garantie van lokale hoeveproducten wat een beperkt positief effect heeft op de indicator voedselvoorziening. Daarnaast kunnen lokale

verkooppunten van hoeveproducten ook gemakkelijk en veiliger bereikbaar zijn voor fietsers en voetgangers vanuit de omliggende dorpskernen door de aanwezigheid van het kwalitatieve trage wegennetwerk. Dit heeft ook een beperkt positief effect op de veilige en kwalitatieve huisvesting.

		SOCIAAL FUNDAMENT					
		Voedselvoorziening	Energievoorziening	Water en sanitaire voorzieningen	Huisvesting	Gezondheid	Netwerken
Beeldbepalende elementen	Beschermde bebouwing nuttig en functioneel invullen	0	0	0	0	(+)	+
	Symbolische en oriënterende waarde van beschermde bebouwing vrijwaren	0	0	0	0	(+)	+
	Randvoorwaarden voor het grondig renoveren van niet-beschermde waardevolle bebouwing	0	0	0	0	(+)	+
	Overgangen en aansluitingen van aanpalende panden met waardevolle panden bewaken	0	0	0	0	(+)	+
	De ensemblewaarde van niet-beschermde beeldbepalende bebouwing respecteren	0	0	0	0	(+)	+
	De belangrijkste beeldbepalende bouwkundige en landschappelijke elementen bewaren	0	0	(+)	0	(+)	+
	Immaterieel erfgoed in leven houden	0	0	0	0	(+)	+

Zichtrelaties	Beeldbepalende elementen zoals kleine landschapselementen herstellen	0	0	(+)	0	(+)	(+)
	De verrommeling van de open ruimte tegen gaan	(+)	0	(+)	0	(+)	(+)
	Zichtassen naar waardevolle bouwkundige en landschappelijke elementen openhouden en begeleiden	0	0	0	0	(+)	(+)
	Waardevolle elementen van op een afstand kunnen waarnemen in functie van oriëntatie	0	0	0	0	(+)	(+)
	Ruimtelijke ontwikkelingen met waardevolle landschapselementen verbinden via zichtassen	0	0	0	0	(+)	(+)
	Belangrijke zichtrelaties tussen het dorp en de aangrenzende open ruimte vrijwaren	0	0	0	0	(+)	(+)
	CUMULATIEF THEMA	0	0	(+)	0	(+)	+

De doelstellingen die **beeldbepalende elementen vrijwaren** en op die manier de herkenbaarheid, identiteit en het historisch karakter binnen dorpen en hun wisselwerking met de open ruimte garanderen. hebben een positief effect op het sociale thema netwerken omwille van het verhogen van de sociale interactie en het versterken van de gemeenschappelijke identiteit (bouwkundig én immaterieel erfgoed). Een kwalitatieve versterking van beeldbepalende gebouwen en landschapselementen versterken de specifieke identiteit van de dorpskernen en landschappelijke elementen en zorgen voor een groter gemeenschapsgevoel binnen de gemeente. Hoewel er dus voornamelijk sprake is van een positief effect op de sociale netwerken, heeft een esthetische en maatgerichte omgeving ook een, weliswaar beperkte, positieve impact op het sociale welzijn in Deinze. Hetzelfde geldt voor de doelstellingen die geformuleerd zijn voor het **vrijwaren van de zichtrelaties in de open ruimte**. Doordat deze evenwel minder expliciet ingrijpen op het sociale netwerk en het sociale welzijn worden de effecten hier eerder als beperkt positief beoordeeld. **Het herstellen en bewaren van de typerende KLE's** in de verschillende landschapseenheden heeft daarnaast ook een belangrijke rol in het bufferend vermogen van oppervlaktewater door infiltratie- en retentiemogelijkheden. Door **de verrommeling van de open ruimte tegen te gaan**, kunnen de meest waardevolle landbouwgronden (in het plateaulandschap) ook beter gevrijwaard worden van toekomstige greenfield-ontwikkelingen, wat een beperkt positief effect heeft op het garanderen van de lokale voedselvoorziening in de gemeente.

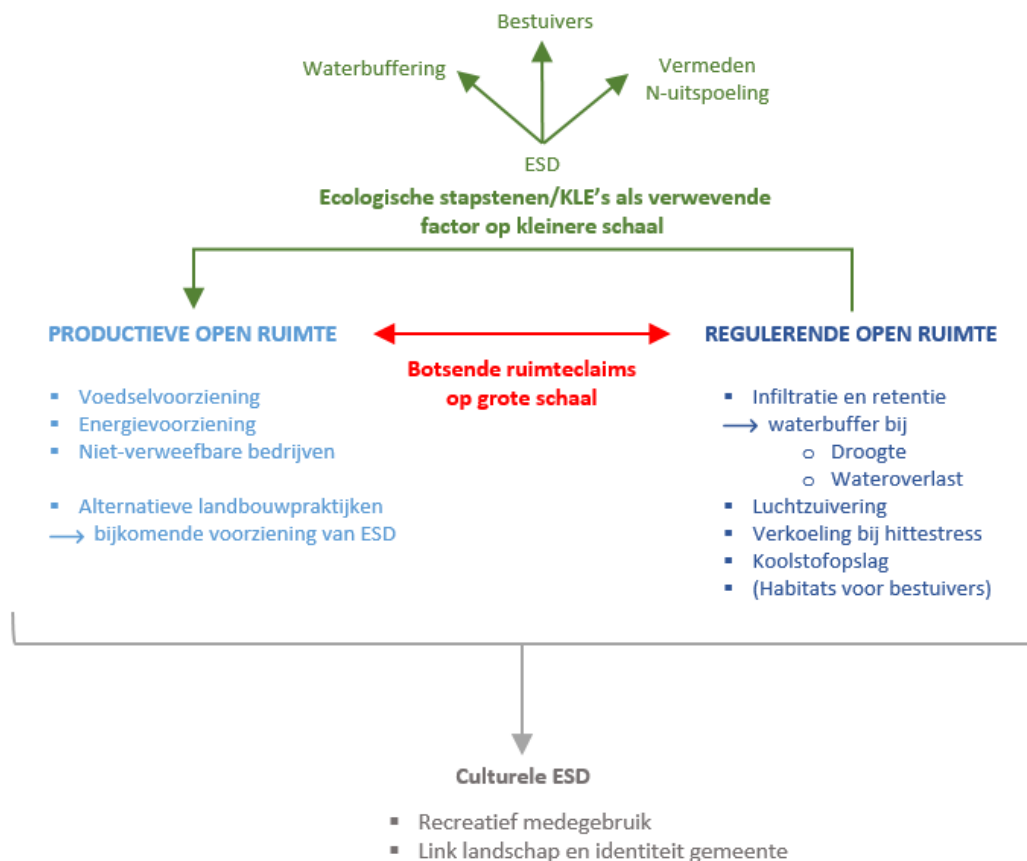
		SOCIAAL FUNDAMENT					
		Voedselvoorziening	Energievoorziening	Water en sanitaire voorzieningen	Huisvesting	Gezondheid	Netwerken
Hernieuwbaar energie	Grote verharde oppervlaktes zoals daken en parkings dubbel gebruiken (bvb. met zonnepanelen)	(+)	+	0	0	+	0
	Grootschalige installaties maximaal clusteren en collectief benaderen (bij voorkeur op meer afgelegen bedrijventerreinen)	(+)	+	0	0	+	0

Door te streven naar duurzame energiewinning op basis van hernieuwbare energiebronnen zoals windturbines, zonnepanelen, warmtenetten, enz. wordt er actief bijgedragen tot het verminderen van de verbrandingsuitstoot van fossiele energieopwekking met positieve gevolgen voor klimaat en luchtkwaliteit wat vervolgens ook effect heeft op de gezondheid. Vanzelfsprekend hebben hernieuwbare energie-installaties ook positieve effecten op de energiemix van de gemeente. Door **zonnepanelen maximaal te clusteren op grote verharde oppervlaktes zoals daken en parkings**, wordt de verharde ruimte multifunctioneel en efficiënt gebruikt. Door zonnenvelden dus niet in de open ruimte te voorzien, maar op het al reeds bestaande ruimtebeslag, kan bijkomende inname van de open ruimte voor hernieuwbare energie vermeden worden, hierdoor hoeft er geen landbouwgrond ingenomen te worden. **Grootschalige installaties worden bij voorkeur maximaal geclusterd en collectief benaderd.** Windturbines worden bijvoorbeeld volgens het beleidsplan best zoveel mogelijk gekoppeld aan bedrijventerreinen. Het beleidsplan geeft zelf aan dat windturbines bij voorkeur plan gesitueerd worden op voldoende afstand van dorpen en stedelijk gebied en moeten voldoen aan bijkomende randvoorwaarden. Door deze te clusteren op en bij de reeds verharde bedrijventerreinen wordt ook hier bijkomende ruimte-inname in de open ruimte vermeden. Door deze aan te leggen op de meer afgelegen bedrijventerreinen wordt er overlast vermeden nabij de woongebieden, maar het vermindert wel het potentieel op energie-uitwisselingen tussen opwekkers en gebruikers (nabijgelegen woongebieden). Het plan wil echter wel koppelkansen met het energielandschap in de regio Gent onderzoeken. Het gebruik en de inrichting van hernieuwbare energiebronnen op de bedrijventerreinen wordt uitgebreider besproken in §7.4.1.

7.5.2 Ruimtelijke noden, wisselwerking en mogelijke conflicten

De thema's en doelstellingen van het beleidskader 'Open ruimte' staan niet op zichzelf, maar gaan met elkaar in interactie. Doelstellingen kunnen gedeeltelijk overlappen, zowel inhoudelijk als ruimtelijk.

Vanuit de geïdentificeerde interacties komt een tweedeling naar voor tussen aan de ene kant groen-ecologische ontwikkelingen, waterbeheer en landschapsopbouw, waarbij onderlinge synergiën mogelijk zijn en aan de andere kant landbouwproductie, recreatieve inrichtingen en voorzieningen/ruimte voor (landbouw)bedrijven waarmee de groen-ecologische ontwikkelingen **conflicterende ruimteclaims** hebben, maar die onderling wel grotendeels verzoenbaar zijn. Een fijnmazig netwerk van kleine landschapselementen kan potentieel verbindend werken tussen deze twee clusters van open ruimte gebruik die we verder productieve en regulerende open ruimte zullen noemen naar het type (ecosysteem)diensten die ze genereren. Deze botsende ruimteclaims en verbindende factoren tussen beide types open ruimte is schematisch weergegeven in Figuur 7-1.

Figuur 7-1: Botsende ruimteclaims open ruimte en verbindende factoren

Om deze twee types van invulling, ondanks de mogelijk conflicterende ruimteclaims, samen te laten bestaan in de open ruimte, moet worden nagegaan waar welke invulling prioriteit krijgt. Daarbij kunnen de **ruimtelijke noden** – met name een plaatselijk tekort aan welbepaalde ecosysteemdiensten – als leidraad genomen worden. Deze oefening geeft eveneens inzicht in welke zones de locatieafhankelijke effecten van de ruimtelijke principes zoals beoordeeld in §7.5.1 het

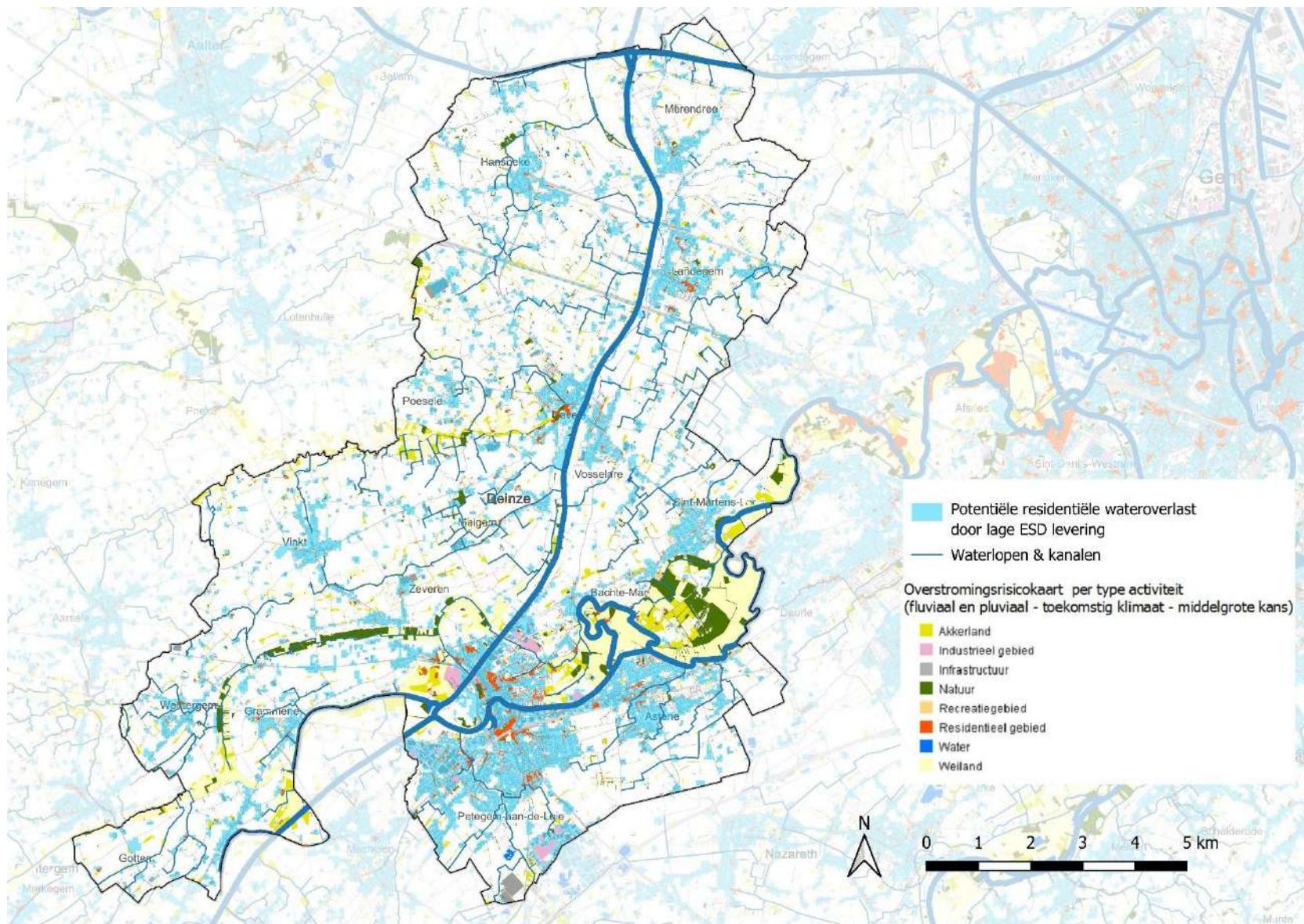
effectiefst kunnen bijdragen aan de evolutie richting ecologische streefwaarden (cfr. betreffende thema's van het Donutmodel).

Hiervoor werd een cartografische analyse uitgevoerd gebaseerd op de Ecoplan-, GES¹¹- en Klimaatportaal kaarten zoals benoemd in Tabel 7-6 in §7.2.

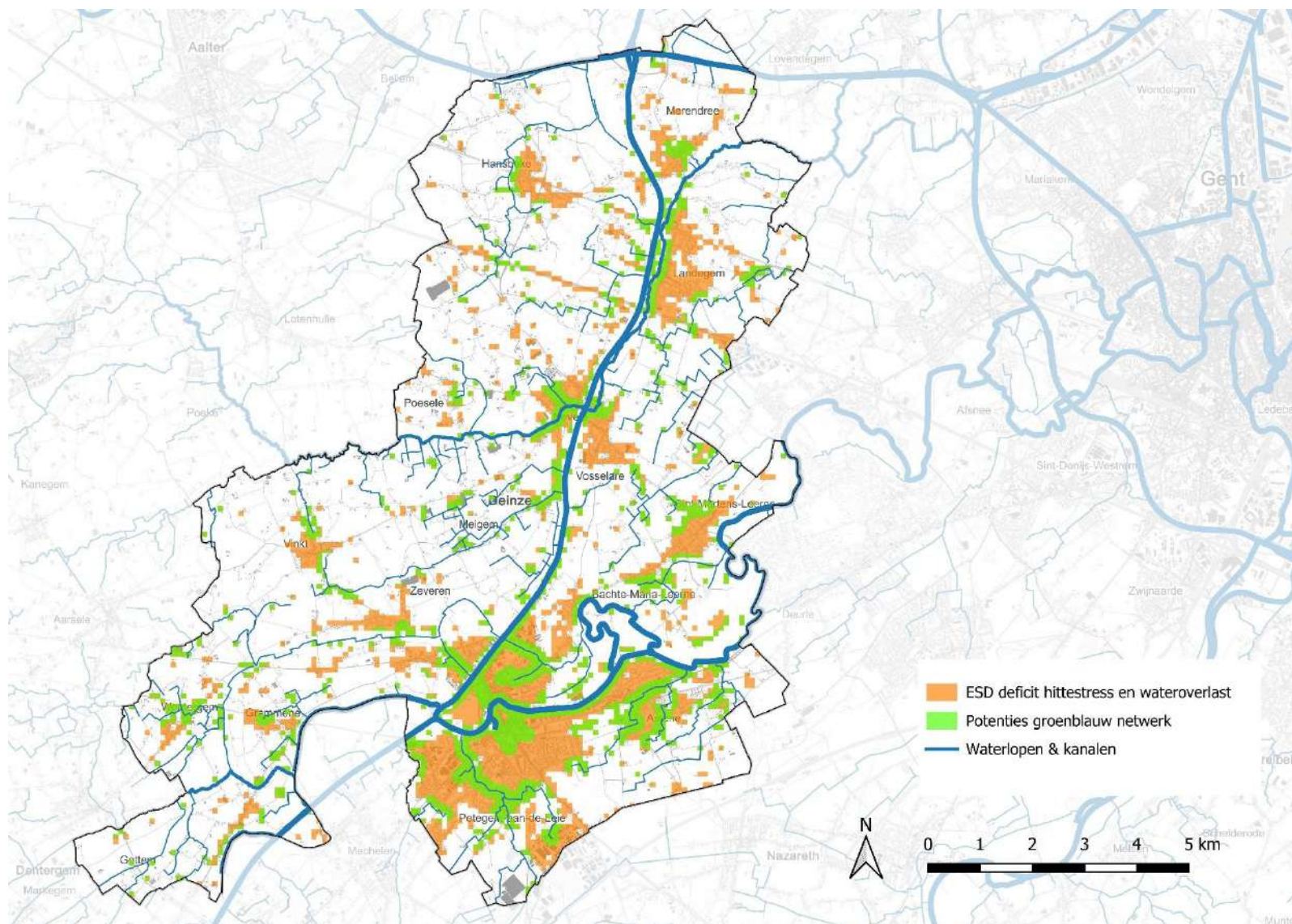
De resulterende kaarten geven **zones met huidige of toekomstige tekorten in regulerende ecosysteemdienstenlevering weer**. Het gaat over tekorten inzake de regulatie van wateroverlast, verkoeling in functie van hittestress en luchtzuivering. Deze individuele kaarten worden gecombineerd met de potenties van het groenblauwe netwerk en groenbuffers om als corridors de samenhangende delen van open ruimte te verbinden. Het resultaat is een **synthesekaart met de meest kansrijke locaties** voor regulerende groenontwikkelingen zowel in de open als bebouwde ruimte. Aanvullend wordt ook de kansenkaart onthardingswinst van Departement Omgeving weergegeven. Deze focust zich op reeds bebouwde ruimte en neemt de opportuniteiten voor ontharding gerelateerd aan de kenmerken van de verharding mee in rekening.

Aan hand van deze kwantitatieve GIS-analyse kan er beter ingeschat worden of de voorgestelde doelstellingen en acties uit de zes open ruimte thema's **effectief doelgericht zijn in de meest relevante zones voor de versterking van het groenblauwe netwerk in Deinze**.

¹¹ Gezondheidskundige Effecten Screening

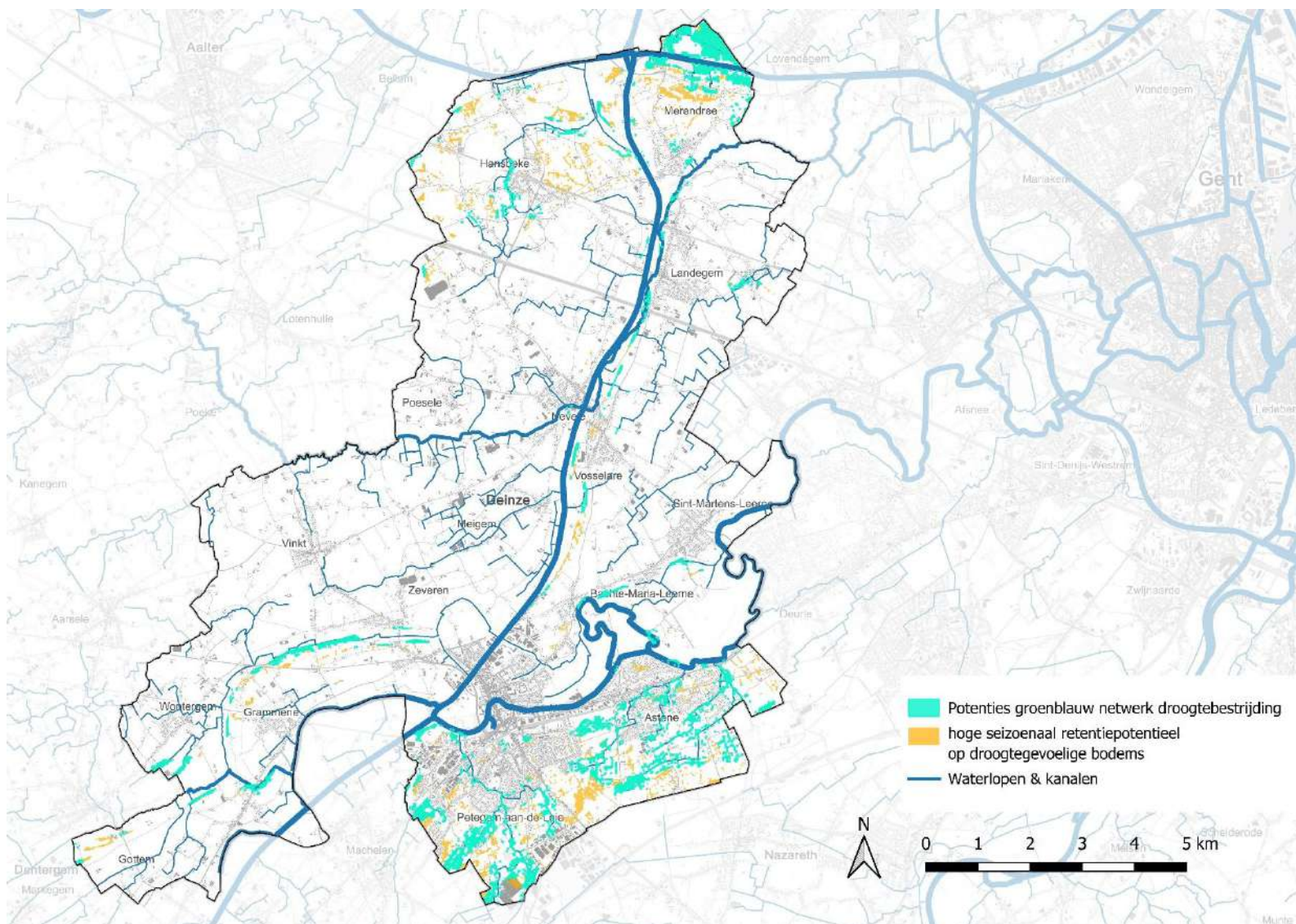

Figuur 7-2: Tekort ecosystemendiensten (ESD) -levering regulatie wateroverlast

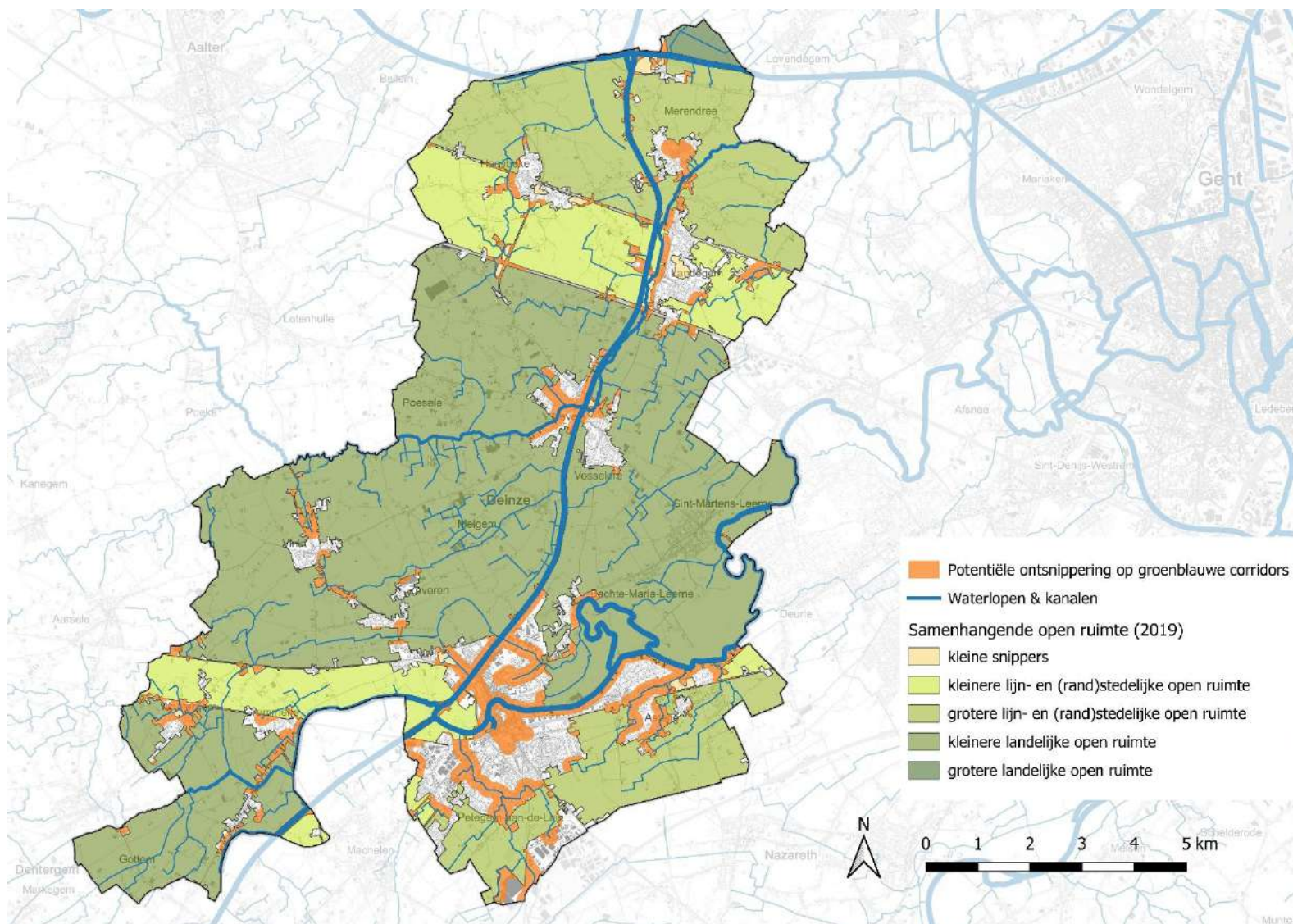

Figuur 7-3: Tekort ESD regulatie wateroverlast én hittestress

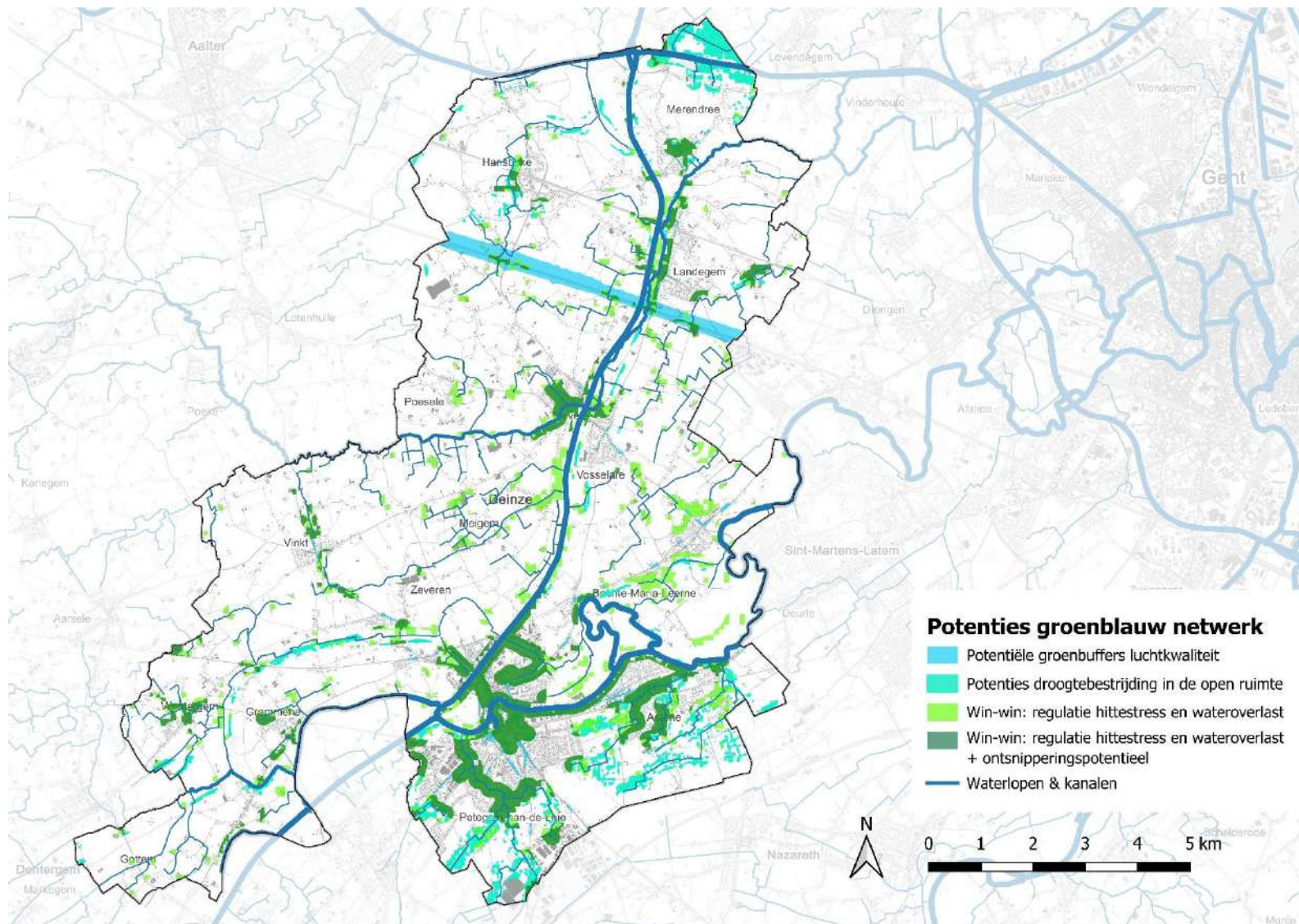
481687006 – Plan-MER Beleidsplan Ruimte Deinze | pagina 176 van 261

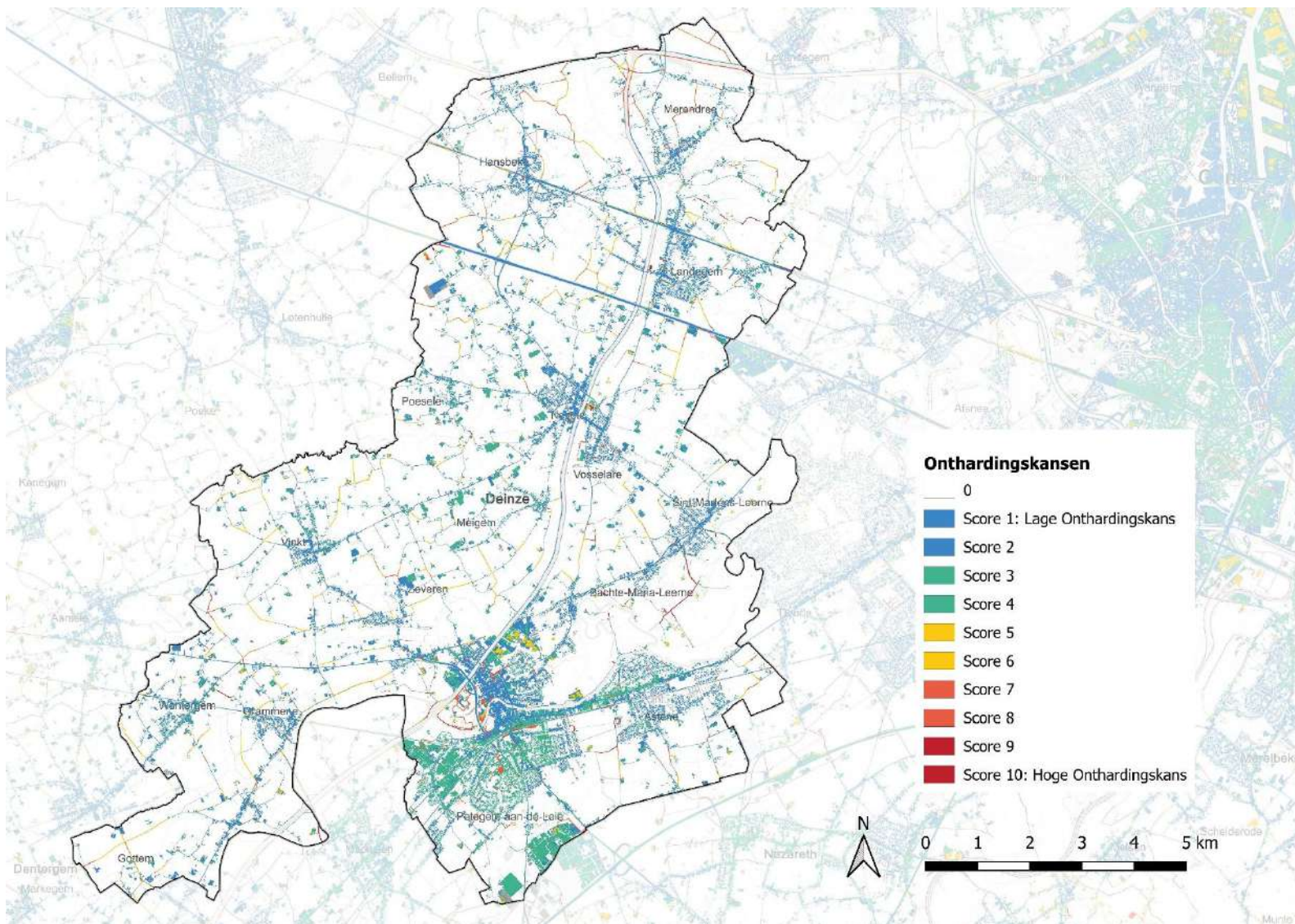
Figuur 7-5: Tekort ESD seizoenale retentie ifv. droogtebestrijding

Figuur 7-6: Potenties groenblauwe corridors en groenbuffers voor ontsnippering

Figuur 7-7: Synthesekaart potenties voor regulerende open ruimte

Figuur 7-8: Kanskaart onthardingswinst (Geopunt.be)

Uit kaart 7-2 kan geconcludeerd worden dat de **bebouwde ruimte in de gemeente kwetsbaar is voor wateroverlast door een lage ecosysteemdienstenlevering inzake waterafvoer en -buffering**. Het is dan ook prioritair belangrijk om in de blauwe zones het meest in te zetten op een klimaatadaptieve inrichting van de bebouwde ruimte met voldoende infiltratiemogelijkheden. Door pluviale wateroverlast in dit bebouwde weefsel, kan er qua potentieel trefbare economische activiteiten zowel residentieel als industrieel gebied getroffen worden (zie kaart 7-2). De grootste overstromingsrisico's bevinden zich evenwel in de valleien van de Leie, Poekebeek en het geheel Oude Mandel, Vondelbeek en Zeverenbeek. De potentieel trefbare economische activiteiten betreffen daar hoofdzakelijk landbouwactiviteiten door fluviale overstromingen.

Op de onthardingskansenkaart (Figuur 7-8) is duidelijk te zien dat de **woonlinten en verkavelingen en bedrijventerreinen het meeste onthardingspotentieel** hebben. Vooral dan de zuidelijke rand van Deinze in Petegem-aan-de-Leie. Het is dus zeker van belang om de onthardingsmogelijkheden van de bedrijventerreinen in de open ruimte (of aan de rand van het bebouwde weefsel) mee te nemen bij een ruimtelijke rendementsverhoging op de bedrijventerreinen zelf (zie §7.4) of door een clustering van hernieuwbare energie.

Wanneer de plaatsen met de meest kritische hittestress (zie §5.3.1) worden vergeleken met de aanwezigheid van bestaande waterlopen, dan komt het potentieel voor **groenblauwe netwerken die hittestress en wateroverlast kunnen reguleren** duidelijk tevoorschijn (figuur 7-3). Hierbij vallen vooral de bebouwde omgevingen in nabijheid van de verschillende waterlopen op. Vooral in de omgeving van de Oude kale, de Poekebeek, maar ook enkele beken in het zuiden van Deinze zoals de Kattebeek, Petegemse beek en de Winkelbeek bieden een groot potentieel voor het aanleggen of verder versterken van groenblauwe netwerken doorheen de open ruimte en de bebouwde omgevingen.

Figuur 7-4 geeft weer op welke plaatsen in de bebouwde omgevingen er het meest potentieel is om **groenbuffers** zoals bomenrijen te plaatsen die een **luchtzuiverend effect** kunnen hebben op de luchtkwaliteit. Dit is vooral van belang voor een meer kwaliteitsvolle inrichting van de publieke ruimte die de leefbaarheid in de dorpskernen moet verhogen. Aandachtspunten die naar voren komen zijn uiteraard een brede strook rondom de E40 autosnelweg, maar ook kleinere aandachtspunten binnen de kernen zoals de gewestwegen N43 en N35 doorheen Deinze, maar ook de markt en Tolpoortstraat en de N466. Ook de doorgangswegen in de kleinere dorpskernen kennen enkele aandachtspunten voor de potentiële aanleg van groenbuffers, zoals de N409 in Vinkt, de N437 in Sint-Martens-Leerne en Vosselare, de Stationsstraat/Vosselarestraat in Landegem en de Veldestraat/Merendreedorp in Merendree.

Het is cruciaal voor de klimaatrobuuste inrichting van de openruimtegebieden in de gemeente dat er ook aandacht gaat naar het behoud en verdere versterking van de groenblauwe netwerken op plaatsen met droogtegevoelige bodems en een hoog genoeg retentiepotentieel om water te bufferen. Dit is van belang om de landbouwproductie als primaire gebruiker van de open ruimte in Deinze te behouden in de toekomst (zoals aangegeven in de doelstellingen van dit beleidskader). Op kaart 7-5 is duidelijk te zien dat de **potenties voor zulke droogtebestrijdende groenblauwe netwerken** zich hoofdzakelijk situeren in het landbouwgebied ten zuiden van Astene en Petegem-aan-de-Leie, maar ook in het uiterste noorden van de gemeente in Merendree en op enkele hoger gelegen zandruggen langs de rivier- en beekvalleien.

De verdere uitbouw van groenblauwe corridors kan de versnippering tegengaan en zorgen voor een kwalitatieve versterking van de open ruimte op vlak van biodiversiteit en klimaatadaptatie. Op figuur 7-6 is te zien dat de zones met het meeste potentieel voor ontsnippering en de uitbouw van groenblauwe corridors (oranje kleur) zich bevinden op plaatsen waar de bebouwde ruimte kruist met bestaande rivier- en beekvalleien. Hier komen opnieuw enkele gebieden langs de Poekebeek in Nevele, de Oude Kale in Landegem en Merendree, de Kaandelbeek in Deinze en de Kattebeek,

Petegemse beek en de Winkelbeek in Petegem-aan-de-Leie en Astene naar voren. **In deze gebieden is ontsnippering het meest waardevol.**

Wanneer al deze voorgaande cartografische analyses tenslotte samen worden genomen in een **synthesekaart** (Figuur 7-7), kan er een **holistisch beeld** gevormd worden van **zogenaamde ‘win-win situaties’ inzake de versterking van de open ruimte in de gemeente**. In de groene zones op de kaart worden de gebieden met een potentieel voor hittestress- en wateroverlastregulatie samen genomen. Wanneer deze vervolgens gecombineerd worden met de meest waardevolle gebieden voor ontsnippering, ontstaat er een beeld op de meest potentiële gebieden voor de versterking van het groenblauwe netwerk. **De omgeving van de Poekebeek in Nevele, de Oude Kale in Landegem en Merendree, en ook de omgevingen van de Kaandelbeek, Kattebeek in Petegem, en de Petegemse beek en de Winkelbeek in Astene komen hierop duidelijk naar voor als prioritaire punten om de potenties van het groenblauwe netwerk in Deinze te behouden en te versterken.** Daarnaast mogen ook meerdere kleinschaligere plekken met een groot potentieel voor groenblauwe netwerken doorheen de gemeente niet onderschat worden. Deze situeren zich op een kleiner schaalniveau, maar kunnen belangrijke missing-links vormen in het bestaande groenblauwe netwerk, wat relevant is voor de doelstellingen in het openruimtethema ‘groenblauw netwerk’ uit dit beleidskader.

7.5.3 Cumulatieve effecten

Op basis van de invloed van de individuele principes uit het beleidskader 'Open ruimte' op de thema's van het Donutmodel (§7.5.1) en hun wisselwerking in de ruimte (§7.5.2) wordt de cumulatieve impact van het plan ingeschat op het ecologische plafond en het sociale fundament.

De **cumulatieve eindbeoordeling** van de geformuleerde ruimtelijke strategieën per doelstelling in het beleidskader 'Open ruimte' is **globaal duidelijk positief**, met **uitzondering** van de indicator **stikstof en fosforverzadiging** bij het ecologische plafond.

Bij het **ecologische plafond** zorgen de hoofdzakelijk positieve beoordelingen op de indicatoren voor de streefwaarden naar klimaatverandering, landconversie, zoetwateronttrekking, en het verlies van de biodiversiteit voor een cumulatief positieve waarde. De cumulatieve score voor de indicator luchtkwaliteit is eerder beperkt positief omdat de verwachte effecten van de geformuleerde doelstellingen slechts in beperkte mate een positieve impact hebben op de lokale luchtkwaliteit. Bij de indicator stikstof- en fosforverzadiging is de cumulatieve impact eerder positief/negatief naargelang de specifieke randvoorwaarden. Dit is omdat door het aanduiden van **landbouw** als de primaire beheerder van de open ruimte, de **milieu impact** van het beleidskader grotendeels afhankelijk is van de **manier waarop aan (duurzame) landbouw wordt gedaan**. Een voortzetting van huidige landbouwpraktijken zou kunnen leiden tot een verdere emissie van stikstof en nitraten in het leefmilieu.

Bij het **sociale fundament** zorgen de hoofdzakelijk positieve beoordelingen op de indicatoren voor het duidelijk overstijgen van de drempelwaarden van voedselvoorziening, energievoorziening, watervoorzieningen, gezondheid en netwerken voor een cumulatief positieve waarde. De voorgestelde doelstellingen in elk openruimtetema hebben geen wezenlijke invloed op de ontwikkeling van deze indicator. Het cumulatief effect is bijgevolg neutraal.

Hoewel de beoordeling op alle indicatoren dus globaal positief is, zijn er wel **specifieke aandachtspunten** die bij de aanbevelingen belicht worden.

Tabel 7-10: Cumulatieve effectbeoordeling beleidskader 'Open ruimte'

	ECOLOGISCH PLAFOND					
	Klimaatverandering	Landconversie	Zoetwater onttrekking	Stikstof en fosfor verzadiging	Luchtkwaliteit	Verlies biodiversiteit
Cumulatieve impact	+	+	+	+/-	(+)	+

	SOCIAAL FUNDAMENT					
	Voedsel voorziening	Energie voorziening	Water en sanitaire voorzieningen	Huisvesting	Gezondheid	Netwerken
Cumulatieve impact	+	+	+	0	+	+

7.5.4 Aanbevelingen

Vanuit de beoordeling van het beleidskader 'Open ruimte' komen de volgende **aanbevelingen voor het actieplan** naar voor:

- Er zijn **potenties van het bestaande groenblauwe netwerk die nog niet optimaal benut worden** voor hittestress mitigatie en mildering van wateroverlast. Het gaat meer bepaald om: de omgeving van de Poekebeek in Nevele, de Oude Kale in Landegem en Merendree, en ook de omgevingen van de Kaandelbeek, Kattebeek in Petegem, en de Petegemse beek en de Winkelbeek in Astene. Deze plaatsen komen duidelijk naar voor als prioritaire punten om de potenties van het groenblauwe netwerk in Deinze te behouden en te versterken (Figuur 7-7, §7.5.2). Deze potenties dienen verder onderzocht te worden in het beleidsplan.

>>> Deze aanbeveling werd ondervangen in de opmaak van het ontwerp beleidsplan ruimte en werd uitvoeriger uitgewerkt in het open ruimtethema 'groenblauwe netwerk' op p.36-39.

- In het landbouwgebied ten zuiden van het stedelijke gebied van Deinze (Deinze-centrum, Astene en Petegem) en ten noorden van Merendree bevinden zich proportioneel meer **droogtegevoelige landbouwpercelen en ecotopen** (Figuur 7-5, §7.5.2). De geformuleerde doelstellingen en acties die de versterking van de groenblauwe ruimte beogen dienen prioritair in deze gebieden ingezet te worden.

>>> Deze aanbeveling werd ondervangen in de opmaak van het ontwerp beleidsplan ruimte en werd uitvoeriger uitgewerkt in het open ruimtethema 'groenblauwe netwerk' op p.36-39.

- Er dient optimaal ingezet te worden op de beschikbare instrumenten voor het tegengaan van vertuining, 'verpaarding' en hobbymatig gebruik in agrarisch gebied. Deze vormen van **recreatieve landbouw** zorgen namelijk voor een toenemende inname van hoogwaardige landbouwgronden. Er zijn op hogere niveaus reeds instrumenten aanwezig om vertuining en hobbymatig gebruik tegen te gaan in agrarisch gebied, maar deze worden nog weinig ingezet door de lokale besturen. De stad Deinze kan hierop inspelen door deze beleidslijn verder uit te werken in een beleidsactie waarin een (bovenlokaal) instrumentenkader voor het tegengaan van deze inname van grond voor professionele landbouw wordt opgesteld en gehanteerd wordt.

>>> Deze aanbeveling werd ondervangen in de opmaak van het ontwerp beleidsplan ruimte en werd uitvoeriger uitgewerkt in het open ruimtethema 'verweven gebruikers' op p.40.

- Bij het ondersteunen van innovatieve vormen van landbouw in de open ruimte thema's 'voedselproductie' en 'verweven gebruikers', kan naast de opgesomde voorbeelden van bio-landbouw, community supported agriculture en agroforestry ook **regeneratieve landbouw** opgenomen worden. Deze landbouwvorm focust op een het tegengaan van de negatieve effecten van landbouw op het milieu en gaat zo een stap verder dan reguliere duurzame landbouw, door ook een herstellende functie te hebben. Er wordt geopteerd voor een gesloten kring van nutriënten, de implementatie van bodemherstellende technieken en er is aandacht voor het herstel van biodiversiteit.

>>> Deze aanbeveling werd ondervangen in de opmaak van het ontwerp beleidsplan ruimte en werd uitvoeriger uitgewerkt met een bijkomende doelstelling in het open ruimtethema 'voedselproductie' op p.34.

7.6 Beoordeling potentiële milieueffecten van het beleidskader 'Stedelijk Gebied'

7.6.1 Effectbeoordeling per ruimtelijke kernversterkend thema.

Onderstaande tabellen en bijhorende tekstuele uitleg geven een inschatting weer van de invloed van de individuele kernversterkende thema's (die dienen als basis voor de woon- en leefkwaliteit) uit het beleidskader op de relevante thema's van het Donutmodel en de daarmee gerelateerde indicatoren. Daarbij wordt nagegaan of de invloed van het ruimtelijk kernversterkend thema het systeem in de richting van de ecologische streefwaarden zal doen evolueren enerzijds (voor de thema's van het ecologisch plafond) of boven de sociale drempelwaarden anderzijds (voor de thema's van het sociaal fundament), of niet.

De beoordeelde kernversterkende thema's zijn opgesplitst tussen thema's die eerder betrekking hebben op de onbebouwde ruimte van de stadskernen zoals:

- Robuust groenblauw netwerk
- Veerkrachtige publieke ruimte
- Actieve en collectieve mobiliteit

En de thema's die eerder focussen op de bebouwde ruimte van de stadskernen:

- Verweven van functies
- Doordachte verdichting
- Beeldbepalende elementen en zichtrelaties

7.6.1.1 Ecologisch plafond

Tabel 7-7: Beoordeling effecten ruimtelijke 'kernversterkende thema's BK 'Stedelijk gebied op ecologisch plafond

		ECOLOGISCH PLAFOND					
		Klimaatverandering	Landconversie	Zoetwater onttrekking	Stikstof en fosfor verzadiging	Luchtkwaliteit	Verlies biodiversiteit
Wensbeeld onbebouwde ruimte	Robuust groenblauw netwerk	(+)	+	+	0	(+)	(+)
	Veerkrachtige publieke ruimte	0	(+)	+	0	(+)	(+)
	Actieve en collectieve mobiliteit	+	0	0	0	+	0

Het versterken en uitbreiden van een aaneengesloten **kwalitatief groenblauw netwerk in de onbebouwde ruimte van het stedelijk weefsel** is cruciaal om de mogelijkheden voor klimaatadaptatie in de gemeente te maximaliseren en de inwoners een snelle en gemakkelijke toegang ertoe te geven. Er wordt in het thema ook aangehaald dat deze strategie niet enkel de open ruimte omvat, maar dat grotere groenblauwe structuren zoals de Leie en de Brielmeersen ook moeten kunnen binnendringen in het bebouwde stedelijke gebied. Een versterking van dit groenblauwe netwerk kan het bestaande en toekomstige hittestressprobleem in het stedelijk gebied (zie §5.3.1) milderen door verkoeling en schaduw. Het karakter van de groenblauwe ruimte in het stedelijk gebied wordt zoveel mogelijk gekoppeld aan ontspanning en toegankelijkheid (bijvoorbeeld 3-30-300 regel¹²). Dit netwerk kan bestaan uit verschillende soorten ruimtes van verschillende schaal, gaande van parken tot tuinen, ontharde parkings en speelplaatsen, daktuinen, enz. Het ontharden van overgedimensioneerde verharde oppervlaktes, aanleggen van wadi's en het openleggen van beken kan ervoor zorgen dat water beter kan infiltreren en bij overvloedige neerslag kan afstromen naar de valleigebieden. Dit heeft een positief effect op de zoetwateronttrekking en gaat de landconversie onder de vorm van toegenomen verharding tegen. Bijkomende groenvoorzieningen (zoals vermeld in de doelstellingen op p. 49 van het beleidskader) zorgen bovendien in beperkte mate voor een verhoogde koolstofopslagcapaciteit, betere luchtkwaliteit en bijkomende habitats of ecologische corridors die de aaneengeslotenheid van biologisch waardevolle gebieden in de

¹² Elke woning heeft nood aan 3 zichtbare bomen, 30% 'klimaatgroen' in zijn omgeving en toegankelijk groen op 300 meter (Agentschap Natuur en Bos)

gemeente verhogen. Enkele gebiedsgerichte acties die deze positieve effecten mee kunnen ondersteunen zijn; een actief grond- en pandbeleid om strategische gronden te verwerven die cruciaal zijn voor het functioneren van groenblauwe netwerken en verder ook bestaande begraafplaatsen herinrichten tot parkbegraafplaatsen.

Het streven naar **een kwalitatieve, gevarieerde en veilig bereikbare publieke ruimte** kan de leefkwaliteit in het omringende stedelijke weefsel verhogen. Daarnaast biedt het ook mogelijkheden om een klimaatadaptieve en multifunctionele inrichting te faciliteren. In de doelstellingen binnen dit thema is er namelijk sprake van klimaatadaptieve inrichting van de publieke ruimte met aandacht voor waterberging en -infiltratie, schaduwwerking, beperken verharding, enz... Dit heeft ook een positief effect op de zoetwateronttrekking in de publieke ruimte en de globale waterbalans in de gemeente. Daarnaast is er ook aandacht voor het biodivers ontwerpen van de publieke ruimte met aandacht voor ecologische verbindingen en natuurinclusieve groene openbare ruimtes. Er is ook sprake van aandacht voor actieve weggebruikers bij het inrichten van de publieke ruimte door kwaliteitsvolle fietsinfrastructuur en aantrekkelijke wacht- of ontmoetingsplaatsen voor openbaar vervoer of deelsystemen. Dit kan de modal shift binnen de gemeente naar een groter aandeel van actieve verplaatsingen ondersteunen, maar de impact lijkt eerder beperkt te zijn op strategisch niveau met een beperkt positief effect op de luchtkwaliteit.

Het stedelijke gebied in Deinze vormt een knooppunt op bovenlokaal niveau voor mobiliteitsbewegingen, zeker door de aanwezigheid van een goed uitgebouwde stationsomgeving die zorgt voor een hoge knooppunt- en voorzieningenwaarde (zie §5.5.1). In het thema **actieve en collectieve mobiliteit** wordt bijgevolg besproken hoe de leefkwaliteit vanuit mobiliteit verhoogd kan worden in het stedelijk gebied door enerzijds actieve weggebruikers (fietsers en voetgangers) beter te faciliteren en anderzijds het individueel gemotoriseerd verkeer binnen de stadskern te beperken. De voorgestelde doelstellingen kunnen actieve verplaatsingen binnen het stedelijk gebied, maar ook naar de omringende woonkernen verhogen. De verdere inrichting van een kwalitatief en conflictvrij trage wegennetwerk is hierbij cruciaal. Ook het faciliteren van verkeersveilig fietsen en het inrichten van veilige schoolomgevingen maakt hier deel van uit. Samen met het inpassen van ondersteunende voorzieningen in de publieke ruimte (zoals fietsparkeerplaatsen, fietsherstelplaatsen, laadpunten) en een betere facilitering van de deelmobiliteitsmogelijkheden binnen het stedelijk gebied, kan er een zekere afname ontstaan van het individuele gemotoriseerde verkeer. Dit heeft een positieve impact heeft op zowel de luchtkwaliteit en de CO₂-uitstoot binnen de gemeente. De geformuleerde doelstellingen willen ook de ruimtelijke impact van het gemotoriseerde verkeer beperken. Dit wordt vooral voorzien door de deelmobiliteit verder te faciliteren (door bijvoorbeeld het voorzien van standplaatsen in de publieke ruimte en hierbij ook auto's gericht te sturen naar deze plekken, het integreren van deelmobiliteit bij nieuwe ontwikkelingen). Er is ook sprake van het voorzien van randparkings als geclusterde parkeeroplossing, een uitbouw van collectieve parkings met deelsystemen, hoppinpunten en laadinfrastructuur. Bij de aanleg van nieuwe voorzieningen voor de deelmobiliteit en collectieve parkings is er sprake van het zoveel mogelijk beperken van verharde oppervlakte tot het functioneel noodzakelijke. Aangezien het hier gaat om mogelijk bijkomende verhardingen binnen het bestaande ruimtebeslag van het stedelijke weefsel, maar ook een mogelijke ontharding van overgedimensioneerde verhardingen bij parkeergelegenheden, wordt het globale effect voor de indicatoren landconversie en zoetwateronttrekking als neutraal beoordeeld.

		ECOLOGISCH PLAFOND					
		Klimaatverandering	Landconversie	Zoetwater onttrekking	Stikstof en fosfor verzadiging	Luchtkwaliteit	Verlies biodiversiteit
Wensbeeld bebouwde ruimte	Doordachte verdichting	(+)	+	0	(+)	(+)	0
	Verweven functies	(+)	+	0	0	(+)	0
	Beeldbepalende elementen en zichtrelaties	0	(+)	0	0	0	(+)

Een toename van de bebouwde ruimte door de verwachte bevolkingsgroei (zie §5.1.2) met de bijhorende nood aan faciliteiten moet in de eerste instantie namelijk opgevangen worden binnen het stedelijk weefsel van Deinze. Pas in een tweede instantie kan er verdichting plaatsvinden in de dorpskernen (zoals besproken in §7.3.1). Verdichting is volgens het beleidskader immers geen doel op zich, maar moet altijd een verhoging van de woon- en leefkwaliteit inhouden die rekening houdt met de typologie, de aanwezige voorzieningen en het openbare domein. Er is dan ook sprake van een **doordachte verdichting** die gedifferentieerd wordt naargelang de geschikte locatie binnen het stedelijk weefsel. Hierbij is het ook van belang dat hoge flatgebouwen hiervoor niet per se nodig zijn, een groot deel van de inwoners wonen in grondgebonden woningen (zoals in Astene) en dit blijft ook wenselijk in een groot deel van het aangeduide stedelijk gebied in dit beleidskader. Daarbij worden ook bij voorkeur eerst de goedgelegen (woonuitbreidings)gebieden in het stedelijke gebied ingezet alvorens de (woonuitbreidings)gebieden in de dorpen aan te snijden. Het specifieke DNA van de besproken plek wordt gerespecteerd, zoals ook blijkt uit de gebiedsspecifieke visie per wijk van dit beleidskader. Het verdichten met kwalitatieve en innovatieve woonprojecten zorgt er in de eerste plaats voor dat het ruimtebeslag niet toeneemt bij de ontwikkeling van nieuwe woningen, dit heeft een positief effect op de streefwaarde van landconversie. De verbeterde ruimtelijke concentratie maakt eveneens het aansluiten van woningen op het centrale rioleringsstelsel gemakkelijker, wat leidt tot een hogere rioleringsgraad in de gemeente en op zijn minst een stabilisatie van de stikstofvuilvracht vanuit de huishoudens. Verdichting kan echter lokaal wel leiden tot bijkomende verharding en dus verminderde infiltratie of een toegenomen hittestress, maar duurzaamheidsaspecten zoals het beperken van de verhardingsgraad worden opgenomen in de doelstellingen. Het effect op de zoetwateronttrekking wordt daarom als neutraal beoordeeld. Door wooneenheden beter te

koppelen aan collectief vervoer, deelmobiliteit en een uitgebouwd trage wegennetwerk rond de dorpen, kunnen actieve verplaatsingen ook aangemoedigd worden. Wat beperkte positieve effecten kan hebben op CO₂-uitstoot en de algemene luchtkwaliteit binnen het stedelijk gebied.

Het verweven van functies kan wonen combineren met andere functies zoals kleinschalige bedrijvigheid, winkels, diensten, enz. Verweving doorbreekt op die manier monofunctionaliteit en zorgt voor dynamiek en een interessante mix in het stedelijke gebied. Op die manier kunnen in elke woonwijk basisvoorzieningen zoals onderwijs, horeca en detailhandel aanwezig blijven. Ook bovenlokale voorzieningen zoals het ziekenhuis dienen in de stadskern aanwezig te blijven. Het beleidskader zet ook in op het principe van de '15-minuten stad' waarbij onder andere voorzieningen en bedrijven binnen de vijftien minuten bereikbaar zijn met de fiets of te voet. Deze functieverweving kan ervoor zorgen dat het aantal actieve verplaatsingen te voet of met de fiets toeneemt doordat verplaatsingen met de auto binnen het stedelijk weefsel zelf minder noodzakelijk worden. Een stijgend aandeel van actieve verplaatsingen heeft positieve effecten voor de atmosferische CO₂-concentratie en de luchtkwaliteit (inclusief de vermindering van NO_x). Dit is echter wel op voorwaarde dat deze versterking van het voorzieningenniveau niet gepaard gaat met de aantrekking van gemotoriseerd verkeer van buiten de gemeente, maar het beleidsplan geeft zelf aan dat er een onderscheid gemaakt moet worden tussen de verschillende ruimtelijke structuren zodat de draagkracht van de omgeving niet wordt overschreden. Zo wordt aangegeven dat de bedrijventerreinen bijvoorbeeld het meest geschikt zijn voor de grote niet-verweefbare bedrijven (zoals besproken in §7.4), terwijl de toegangswegen de ideale locatie kunnen zijn voor grootschalige detailhandel of kleinere bedrijven. Het effect op de indicatoren klimaatverandering en luchtkwaliteit wordt daarom als beperkt positief beoordeeld. Door bouwvolumes en ruimtes met verschillende functies efficiënt te combineren (stapelen, nevenschikken, meervoudig ruimtegebruik...) wordt er bijkomende ruimte-inname in het stedelijke weefsel vermeden. Daarbij is het wel belangrijk om de woon- en leefkwaliteit en eigenheid van een plek niet aan te tasten en dit uit te voeren zonder de handelskern uit te hollen. Dit heeft een positief effect op de streefwaarde van landconversie.

Beeldbepalende elementen en zichtrelaties dragen actief bij tot visuele aantrekkelijkheid, herkenbaarheid en beleving en zorgen zo voor een hogere leefkwaliteit in het stedelijk weefsel. Het bewaken en versterken van de erfgoedwaarden van bouwkundig en immaterieel erfgoed in Deinze heeft invloed op de sociale interactie en het karakter van het dorp, maar heeft geen relevante impact op het ecologische plafond. Er wordt binnen dit leefkwaliteitsthema evenwel aangehaald dat beeldbepalende elementen zoals kleine landschapselementen hersteld moeten worden. Gezien de beperkte aanwezigheid van grootschalige structuren van KLE's in het stedelijk weefsel is de positieve impact van het versterken en behouden op de lokale biodiversiteit eerder beperkt. Het openhouden en begeleiden van zichtassen naar de waardevolle bouwkundige en landschappelijke elementen zorgt voor een sterkere ruimtelijke relatie tussen het stedelijke weefsel en de omringende open ruimte, dit kan ook een beperkt positief effect hebben op het reduceren van landconversie binnen, maar ook aan de randen van dat stedelijke weefsel.

7.6.1.2 Sociaal fundament

Tabel 7-8: Beoordeling effecten kernversterkende thema's BK 'Stedelijk gebied' op sociaal fundament

		SOCIAAL FUNDAMENT					
		Voedselvoorziening	Energievoorziening	Water en sanitaire voorzieningen	Huisvesting	Gezondheid	Netwerken
Wensbeeld onbebouwde ruimte	Robuust groenblauw netwerk	0	0	+	(+)	+	(+)
	Veerkrachtige publieke ruimte	0	0	+	(+)	+	+
	Actieve en collectieve mobiliteit	0	0	0	+	+	(+)

Het versterken en uitbreiden van een aaneengesloten **kwalitatief groenblauw netwerk in de onbebouwde ruimte in het stedelijk weefsel** heeft een duidelijk positief effect op de ruimte die voorzien wordt voor water, door beken open te leggen, wadi's en ontharding en waar mogelijk te voorzien. Dit leidt tot een verhoging van het bufferend vermogen binnen de stedelijke gebieden. Dit is niet alleen positief voor de infiltratiemogelijkheden, maar verhoogt ook de weerbaarheid van de bebouwde omgeving tegen wateroverlast (zie §5.3.2). Het beleidskader geeft zelf aan dat de toegankelijkheid tot een kwaliteitsvolle groenblauwe ruimte in het stedelijk gebied cruciaal is. Dit zorgt voor een gezondheidsbevorderende omgeving. De groenvoorzieningen hebben naast een stimulatie van fysieke buitenactiviteiten eveneens een positief effect op het psycho-sociaal welzijn. Een natuurlijke omgeving draagt op verschillende manieren bij aan de gezondheid van de mens. Bosvegetatie, geven bijvoorbeeld bepaalde chemische componenten vrij die gelinkt worden aan een meetbaar positief effect op stress-indicatoren, en dus de

(mentale) gezondheid. Groen in de onmiddellijke nabijheid van een woonomgeving stimuleert ook tot het leggen van sociale contacten, het bevordert persoonlijke ontwikkeling en zingeving en het stimuleert dus tot bewegen, wat positief is voor de gezondheid.

Het streven naar **een kwalitatieve, gevarieerde en veilig bereikbare publieke ruimte** kan de leefkwaliteit in het omringende stedelijke weefsel verhogen. Daarnaast biedt het ook mogelijkheden om een klimaatadaptieve en multifunctionele inrichting te faciliteren. Een klimaatadaptieve inrichting van de publieke ruimte met aandacht voor waterberging en -infiltratie, schaduwwerking, beperken verharding, enz... heeft een positief effect op het bufferend vermogen van overvloedige neerslag in de publieke ruimte en de globale waterbalans in de gemeente. Daarnaast is er sprake van nieuwe inrichtingen van de publieke ruimte met aandacht voor actieve weggebruikers bij het inrichten van de publieke ruimte kwaliteitsvolle fietsinfrastructuur en aantrekkelijke wacht- of ontmoetingsplaatsen voor openbaar vervoer of deelsystemen. Dit kan de modal shift binnen de gemeente naar een groter aandeel van actieve verplaatsingen ondersteunen. Een multifunctionele en veilige openbare ruimte laat ook de mogelijkheid toe voor inwoners om meer evenementen en ontmoetingen te laten plaatsvinden die de sociale cohesie versterken. De (her)inrichting van gedeelde publieke zones zal ook gericht zijn op de verschillende doelgroepen en heeft aandacht voor leeftijd, gender en fysieke conditie. Al deze doelstellingen en acties hebben een rechtstreeks positief effect op de netwerken in de dorpen. Daarnaast is er dus ook een positief effect op de fysieke en mentale gezondheid en een beperkt positief effect op een kwalitatieve en veilige huisvesting.

De leefkwaliteit in het stedelijk gebied van Deinze kan verhoogd worden door in te zetten op **een actieve en collectieve mobiliteit**. Verbindingswegen die doorheen de stadskern lopen zorgen voor een lagere verblijfskwaliteit en hebben een negatieve impact op de luchtkwaliteit (zie §5.4.1). De voorgestelde doelstellingen binnen dit kernversterkend thema kunnen actieve verplaatsingen binnen het stedelijk gebied, maar ook naar de omringende woonkernen verhogen. De verdere inrichting van een kwalitatief en conflictvrij trage wegennetwerk is hierbij cruciaal. Ook het faciliteren van verkeersveilig fietsen en het inrichten van veilige schoolomgevingen is een deel van de doelstellingen. Samen met het inpassen van ondersteunende voorzieningen in de publieke ruimte (zoals fietsparkeerplaatsen, fietsherstelplaatsen, laadpunten) en een betere facilitering van de deelmobiliteitsmogelijkheden binnen het stedelijk gebied, kan er een zekere afname ontstaan van het individuele gemotoriseerde verkeer. Dit heeft een positieve impact op de luchtkwaliteit én de verkeersveiligheid, wat bijgevolg positief is voor de gezondheid en een veiligere woonomgeving. Daarnaast kunnen initiatieven zoals de stadsboulevard en een autoluwe stadskern de doorwaadbaarheid van het stedelijk weefsel voor voetgangers en fietsers verhogen en wordt de publieke ruimte aantrekkelijker, wat ook positief is voor de sociale cohesie van de woonkern van Deinze.

		SOCIAAL FUNDAMENT					
		Voedselvoorziening	Energievoorziening	Water en sanitaire voorzieningen	Huisvesting	Gezondheid	Netwerken
Wensbeeld bebouwde	Doordachte verdichting	0	+	0	0	0	+

	Verweven functies	0	0	0	(+)	(+)	+
	Beeldbepalende elementen en zichtrelaties	0	0	0	0	(+)	+

Doordachte verdichting moet gedifferentieerd worden naargelang de geschikte locatie binnen het stedelijk weefsel. Een toename van de bebouwde ruimte door de verwachte bevolkingsgroei (zie §5.1.2) met de bijhorende nood aan faciliteiten moet in de eerste instantie namelijk opgevangen worden binnen het stedelijk weefsel van Deinze. Om een hoger ruimtelijk rendement te bekomen is het belangrijk om prioriteit te geven aan goed gelegen woonwijken met kwalitatieve en innovatieve woonprojecten. Dit kan ervoor zorgen dat alleenstaande woningen gradueel worden ingebed of vervangen door halfopen bebouwing. Het kleinere aantal buitenmuren vermindert het warmteverlies, waardoor de energievraag daalt. Eveneens biedt verdichting mogelijkheden voor meervoudig energieverbruik en energieproductie met bijvoorbeeld warmtenetten. De effecten op de energievoorziening worden dus positief beoordeeld, maar er kan wel best meer aandacht uitgaan naar het potentieel van hernieuwbare energie bij kernversterking. Verdichting kan evenwel lokaal leiden tot bijkomende verharding en dus verminderde infiltratie en aanvulling van de grondwatervoorraden, maar duurzaamheidsaspecten zoals het beperken van de verhardingsgraad per wooneenheid worden opgenomen in de doelstellingen. Het effect op de waterbuffering wordt daarom als neutraal beoordeeld. De nabijheid tot andere inwoners en functies vergemakkelijkt eveneens de toegang tot sociale netwerken en dit gaat samen met een kwalitatieve inrichting van de publieke ruimte zoals hier boven besproken is bij het thema veerkrachtige publieke ruimte.

Het verweven van functies kan wonen combineren met andere functies zoals kleinschalige bedrijvigheid, winkels, diensten, enz. Verweving doorbreekt op die manier monofunctionaliteit en zorgt voor dynamiek en een interessante mix in het stedelijke gebied. Op die manier kunnen in elke woonwijk basisvoorzieningen zoals onderwijs, horeca en detailhandel aanwezig blijven. Ook bovenlokale voorzieningen zoals het ziekenhuis dienen in de stadskern aanwezig te blijven. Op die manier ontstaat er een gevarieerd en complementair aanbod binnen het stedelijke gebied zonder de woon- en leefkwaliteit en eigenheid van een plek aan te tasten en zonder de handelskern uit te hollen. Het beleidskader zet ook in op het principe van de '15-minuten stad' waarbij onder andere voorzieningen en bedrijven binnen de vijftien minuten bereikbaar zijn met de fiets of te voet. Deze functieverweving kan ervoor zorgen dat het aantal actieve verplaatsingen te voet of met de fiets toeneemt doordat verplaatsingen met de auto binnen het stedelijk weefsel zelf minder noodzakelijk worden. Een toename van het aantal actieve verplaatsingen binnen de stadskern heeft positieve effecten op de lokale luchtkwaliteit en de fysieke gezondheid. Daarnaast heeft deze verbetering van de toegankelijkheid van voorzieningen en verweving van aanwezige functies een rechtstreeks positief effect op de indicator netwerken. De interactie en levendigheid van de stedelijke kern in Deinze kan zo verhoogd worden en ook de kwaliteit van de lokale huisvesting kan verbeteren.

Beeldbepalende elementen en zichtrelaties dragen actief bij tot visuele aantrekkelijkheid, herkenbaarheid en beleving en zorgen zo voor een hogere leefkwaliteit in het stedelijk weefsel. De geformuleerde doelstellingen binnen dit thema hebben een positief effect op het sociale thema netwerken omwille van het verhogen van de sociale interactie en het versterken van de gemeenschappelijke identiteit. Een kwalitatieve versterking van beeldbepalende plekken in de stadskern van Deinze versterken de specifieke identiteit van de gemeente en zorgen voor een groter gemeenschapsgevoel. Hoewel er dus voornamelijk sprake is van een positief effect op de sociale netwerken, heeft een esthetische en maatgerichte omgeving met relevante zichtassen naar de omringende open ruimte ook een, weliswaar beperkte, positieve impact op het sociale welzijn in de gemeente.

7.6.2 Cumulatieve effecten

Op basis van de invloed van de individuele principes uit het beleidskader 'Stedelijk gebied' op de thema's van het Donutmodel (§7.5.1) wordt de cumulatieve impact van het plan ingeschat op het ecologische plafond en het sociale fundament.

De **cumulatieve eindbeoordeling** van de geformuleerde ruimtelijke strategieën per doelstelling in het beleidskader 'Stedelijk gebied' is **globaal duidelijk positief**. Bij het **ecologische plafond** zorgen de positieve beoordelingen op de indicatoren voor de streefwaarden naar landconversie en zoetwateronttrekking voor een cumulatief positieve waarde. De cumulatieve score voor de indicatoren klimaatverandering en luchtkwaliteit en het verlies van de biodiversiteit is eerder beperkt positief doordat de concrete impact van de geformuleerde doelstellingen in het beleidskader op de indicatoren eerder beperkt of verwaarloosbaar is.

Bij het **sociale fundament** zorgen de positieve beoordelingen op de indicatoren voor het overstijgen van de drempelwaarden van watervoorzieningen, gezondheid en netwerken voor een cumulatief positieve waarde. De cumulatieve score voor de indicatoren energievoorzieningen en huisvesting zijn eerder beperkt positief doordat niet elke doelstelling een wezenlijk effect heeft op een veilige en adequate huisvesting of doordat weinig doelstellingen concrete acties formuleren om het aandeel hernieuwbare energie in het stedelijk gebied te verhogen.

Er is echter ook een indicator waarvoor de cumulatieve impact van de geformuleerde beleidskeuzes geen wezenlijk effect hebben. Dit is het geval voor de stikstof- en fosforverzadiging bij het ecologisch plafond. De geformuleerde doelstellingen in dit beleidskader uiten zich dan ook meer op de kwalitatieve ontwikkeling de stadskern van Deinze en hoe de leefkwaliteit hierbinnen verhoogd kan worden. Uitspraken over de rol van de landbouwproductie in de open ruimte hebben meer impact op deze indicator. Hetzelfde geldt voor de voedselvoorziening bij het sociaal fundament. Uitspraken hierover zijn eerder terug te vinden in beleidskader 'Open Ruimte', zie §7.5.

Hoewel de beoordeling op alle indicatoren dus globaal positief is, zijn er wel **specifieke aandachtspunten** die bij de aanbevelingen belicht worden.

Tabel 7-9: Cumulatieve effectbeoordeling beleidskader 'Stedelijk gebied'

ECOLOGISCH PLAFOND						
	Klimaatverandering	Landconversie	Zoetwater onttrekking	Stikstof en fosfor verzadiging	Luchtkwaliteit	Verlies biodiversiteit
Cumulatieve impact	(+)	+	+	0	(+)	(+)

SOCIAAL FUNDAMENT						
	Voedsel voorziening	Energie voorziening	Water en sanitaire voorzieningen	Huisvesting	Gezondheid	Netwerken
Cumulatieve impact	0	(+)	+	(+)	+	+

7.6.3 Aanbevelingen

Vanuit de beoordeling van het beleidskader 'Stedelijk gebied' komen de volgende **aandachtspunten** naar voor:

- Er wordt aanbevolen om meer aandacht te hebben voor potenties voor **hernieuwbare energie** binnen het stedelijk gebied. Bijkomende hernieuwbare capaciteit zorgt voor het bevorderen van de energievoorziening in het geval van een kernversterking en verhoging van het ruimtelijke (woon)rendement.
- Er wordt aanbevolen om voldoende aandacht te hebben voor **adequate waterinfiltratie** bij de plannen voor doordachte verdichting. Inrichtingen met groendaken op openbare gebouwen, of voldoende infiltratiemogelijkheden op publieke ruimtes. Bij het voorzien van een multifunctionele inrichting van de publieke ruimte wordt er best ook aandacht besteed aan het voorzien van halfverhardingen en permanente locaties voor vergroening. Markten en evenementen vereisen vaak een zekere hoeveelheid verharde ondergrond, dus om de waterinfiltratie, schaduwplekken en dus hittestressmilderende te maximaliseren is het belangrijk om in het ontwerp toch structureel zones te voorzien waar vergroening mogelijk is.

>>> Deze aanbeveling werd ondervangen in de opmaak van het ontwerp beleidsplan ruimte en werd uitgewerkt in het overzicht van de algemene acties binnen het beleidskader op p.63.

- Bijkomend ruimtebeslag is mogelijk bij het verder uitbouwen of verbeteren van de ondersteunende infrastructuur voor actieve en collectieve mobiliteit in de dorpskernen. Nieuwe of bestaande inrichtingen worden daarom best ingericht met **functioneel minimale verharding**, zo kan de nettobalans van verharding binnen de dorpskernen verminderen.
- Er dient in het beleidskader ook gefocust te worden op **luchtzuiverende groenbuffers** (zoals laanbomen) langs verbindingswegen met de grootste impact op luchtkwaliteit in de kern van Deinze. Dit kan de positieve impact op een gezonde kwaliteitsvolle publieke ruimte en woonomgeving versterken.
- Bij het voorzien van **geclusterde parkeeroplossingen bij nieuwe ontwikkelingen**, dient de vrijgekomen ruimte door de verhoogde ruimte-efficiëntie effectief benut te worden voor onverharde, groene oppervlaktes en niet als extra verdichtingsmogelijkheid binnen het project.
- Ter hoogte van de gevrijwaarde ruimte voor het **behoud van zichtassen** naar de open ruimte zijn er kansen om in te zetten op een ecologische inrichting van deze overgang naar de open ruimte.
- **Het verbinden van ruimtelijke ontwikkelingen met waardevolle landschapselementen via zichtassen**, biedt eveneens potenties voor het uitbreiden van het groenblauwe netwerk doorheen de kernen. Deze doelstelling dient bijgevolg afgestemd te worden met de doelstellingen uit het beleidskader 'Open Ruimte', om zo het mogelijke positieve effect van deze doelstelling op biodiversiteit en zoetwateronttrekking te optimaliseren.

8 (Voortoets) Passende Beoordeling

Gezien de ligging van het Habitatrichtlijngebied “Bossen en heiden van zandig Vlaanderen: oostelijk deel” (BE230005) binnen en in de nabijheid van de stad Deinze, kan er mogelijk door het beleidsplan een impact plaats vinden op dit Habitatrichtlijngebied. Een mogelijke impact wordt in deze passende beoordeling besproken.

Het Habitatrichtlijngebied is aangewezen voor volgende habitats van bijlage I van het Natuurdecreet: 2310, 2330, 3130, 3150, 4010, 4030, 6230, 6410, 6430, 6510, 9120, 9160, 9190, 91E0.

Het habitatrichtlijngebied is aangewezen voor volgende soorten van bijlage II van het Natuurdecreet: Beekprik, Kamsalamander, Bechsteins vleermuis, Mopsvleermuis, Spaanse vlag en Drijvende waterweegbree.

Er is geen vogelrichtlijngebied aanwezig in de ruime omgeving (> 20 km) van de stad Deinze. Een mogelijke impact op SBZ-V wordt bijgevolg niet besproken in deze passende beoordeling.

Figuur 8-1: Situering SBZ-gebieden binnen de stad Deinze

In eerste instantie worden de aspecten uit het beleidsplan die een geografische connectie hebben met het Habitatrichtlijngebied en dus een mogelijke directe impact kunnen hebben, beknopt opgelijst. Vervolgens wordt voor deze relevante aspecten van het beleidsplan een passende beoordeling opgesteld.

Relevante aspecten uit het beleidsplan

Het Beleidsplan Ruimte Deinze bestaat uit een strategische visienota ‘Deinze 2040’ en vier beleidskaders, namelijk *dorpen*, *stedelijk gebied*, *bedrijventerreinen* en *open ruimte*. Dit beleidsplan

vormt het kader voor de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van de stad Deinze en stuurt expliciet aan op kernversterking, het vrijwaren van de open ruimte en het verhogen van de ruimtelijke, ecologische en klimaatgerelateerde kwaliteit.

Voor deze voortoets passende beoordeling zijn in het bijzonder de strategische visienota en de beleidskaders dorpen, stedelijk gebied, open ruimte en bedrijventerreinen relevant. Deze bevatten ruimtelijke beleidskeuzes en ontwikkelingsprincipes die, rechtstreeks of onrechtstreeks, een potentiële impact kunnen hebben op nabijgelegen Habitatrictlijngebieden.

In de **strategische visienota** wordt een toekomstbeeld voor Deinze uitgewerkt waarbij een duurzame en maatschappelijk verantwoorde ruimtelijke ontwikkeling centraal staat. De visienota vertrekt vanuit de vaststelling dat de beschikbare ruimte schaars is en dat verdere aantasting van de open ruimte moet worden vermeden. Groei wordt daarom maximaal opgevangen binnen de bestaande bebouwde ruimte via een kernversterkend beleid.

De strategische visie wordt doorvertaald in een aantal fundamentele ruimtelijke uitgangspunten, die richtinggevend zijn voor de beleidskaders en relevant zijn voor de beoordeling ten aanzien van Natura 2000 gebieden, waaronder:

- zuinig en efficiënt ruimtegebruik, met een verschuiving van uitbreiding naar hergebruik en verdichting;
- het vrijwaren en versterken van de open ruimte als drager van ecologische, landschappelijke en waterhuishoudkundige functies;
- het versterken van groenblauwe netwerken als antwoord op klimaatadaptatie, biodiversiteit en waterbeheer;
- het bundelen van functies in kernen en op bedrijventerreinen om verdere versnippering tegen te gaan;
- het realiseren van een robuuste waterstructuur en sponswerking van stad en landschap.

Deze strategische visie vormt het kader voor de beleidskaders die de bovenstaande thema's meer in detail doorvertalen naar ruimtelijke doelstellingen. De doelstellingen die relevant kunnen zijn voor het SBZ-gebied worden hier beknopt beschreven.

Beleidskader Open ruimte

Het beleidskader open ruimte beschrijft de ontwikkelingsperspectieven voor de open ruimte van Deinze en vormt een cruciaal uitgangspunt voor de voortoets. De open ruimte wordt hierin gedefinieerd als een samenhangend geheel van gebieden waar de onbebouwde ruimte primeert en waarvan de samenhang, kwaliteit en veerkracht maximaal moeten worden behouden en versterkt.

Een aantal beleidsprincipes uit dit kader zijn rechtstreeks relevant voor mogelijke effecten op SBZ-gebieden:

- geen bijkomend ruimtebeslag voor grootschalige harde functies in de open ruimte;
- streven naar nul bijkomend ruimtebeslag tegen 2040, met in kwetsbare gebieden zelfs een afname van verharding;
- restrictief beleid ten aanzien van nieuwe ontwikkelingen in watergevoelige gebieden, valleigebieden en ecologisch waardevolle zones;

- structurele versterking van het groenblauwe netwerk, met aandacht voor valleien, beekstructuren, kleine landschapselementen en ecologische verbindingen;
- verbeteren van waterretentie, infiltratie en buffering als antwoord op overstromingsrisico's en droogtestress;
- behoud en versterking van landschappelijke identiteiten (DNA per landschapseenheid).

Binnen dit beleidskader wordt de open ruimte expliciet erkend als een ecologische en hydrologische drager, wat in belangrijke mate bijdraagt tot de bescherming van natuurwaarden binnen en buiten Natura 2000-gebieden.

Beleidskader Dorpen

Het beleidskader dorpen behandelt de ruimtelijke visie en ontwikkelingsperspectieven voor de dorpen op het grondgebied van Deinze, met name Hansbeke, Merendree, Landegem, Poesele, Nevele, Vosselare, Meigem, Sint-Martens-Leerne, Bachte-Maria-Leerne, Vinkt, Zeveren, Wontergem, Grammene en Gottem. Dit beleidskader is gericht op het versterken van de dorpskernen, het behoud van hun identiteit en het vrijwaren van de omliggende open ruimte.

Binnen dit beleidskader wordt een gedifferentieerd dorpenbeleid gevoerd, waarbij rekening wordt gehouden met de schaal, draagkracht en ruimtelijke context van elk dorp afzonderlijk. Volgende principes zijn daarbij richtinggevend en relevant in het kader van de voorttoets passende beoordeling:

- kernversterkend beleid waarbij wonen, voorzieningen en verweefbare functies zoveel mogelijk binnen de bestaande dorpskernen worden geconcentreerd;
- beperken van verdere lintbebouwing en verspreide bebouwing in de open ruimte;
- behoud van de dorpsschaal en ruimtelijke identiteit, met aandacht voor doorzichten, landschappelijke structuren en erfgoedwaarden;
- restrictief beleid ten aanzien van ontwikkelingen aan de randen van dorpen, met focus op een zorgvuldige overgang tussen bebouwde ruimte en open ruimte;
- inzetten op vergroening, ontharding en versterking van lokale groenblauwe structuren binnen en rond de dorpskernen;
- verbeteren van trage verbindingen en fiets- en wandelnetwerken tussen dorpen en omliggende open ruimte.

Voor kleinere dorpen en gehuchten wordt hoofdzakelijk ingezet op het bestendigen van de bestaande structuur, met beperkte of geen bijkomende groei. In grotere dorpen kunnen beperkte ontwikkelingen worden toegelaten, op voorwaarde dat deze bijdragen aan de leefbaarheid en het voorzieningenniveau en geen bijkomende druk leggen op de open ruimte.

Door deze beleidskeuzes wordt vermeden dat woon- en andere ontwikkelingen zich verder verspreiden in agrarische of ecologisch waardevolle gebieden. Het beleidskader dorpen draagt daarmee bij aan het beperken van versnippering, het behoud van landschappelijke samenhang en het vrijwaren van potentiële ecologische verbindingen die relevant kunnen zijn voor nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

Beleidskader Stedelijk gebied

Het beleidskader stedelijk gebied focust op de stadsdelen Deinze, Petegem en Astene en zet in op een kernversterkend en kwaliteitsvol verdichtingsbeleid. De maatschappelijke groei (wonen, voorzieningen, bedrijvigheid) wordt binnen deze bebouwde ruimte opgevangen om de druk op open ruimte en natuurgebieden te beperken.

Relevante elementen uit dit beleidskader zijn onder meer:

- concentratie van wonen, voorzieningen en verweefbare bedrijvigheid binnen het stedelijk gebied;
- inzetten op kwalitatieve verdichting met aandacht voor leefkwaliteit, publieke ruimte, groen en water;
- versterken van groenblauwe structuren binnen het stedelijk weefsel als onderdeel van een groter ecologisch netwerk;
- ontharding en vergroening van het openbaar en privaat domein;
- uitbouw van een robuust stedelijk watersysteem met verhoogde sponswerking.

Door deze beleidskeuzes wordt bijkomende ruimtelijke en milieudruk op de open ruimte en omliggende natuurgebieden structureel vermeden.

Beleidskader Bedrijventerreinen

Het beleidskader bedrijventerreinen behandelt de economische functies binnen de stad en richt zich op het versterken en verduurzamen van de bestaande bedrijventerreinen. Nieuwe economische ruimteclaims in open ruimte worden vermeden en vervangen door herontwikkeling, intensivering en kwaliteitsverbetering van bestaande sites.

Belangrijke uitgangspunten uit dit beleidskader zijn:

- prioriteit voor herontwikkeling boven uitbreiding;
- intensiever en efficiënter ruimtegebruik via clustering, stapeling en collectieve voorzieningen;
- integratie van klimaatadaptieve maatregelen zoals vergroening, waterbuffering en ontharding;
- vermijden van milieuhinder en verstoring naar omliggende woon- en openruimtegebieden;
- herlokalisatie van slecht gelegen, niet-verweefbare bedrijven indien zij een onevenredige druk veroorzaken.

Dit kader draagt bij aan het beperken van indirecte effecten zoals bijkomend verkeer, verharding en hydrologische verstoring die relevant kunnen zijn voor SBZ-gebieden.

Bespreking impact beleidsplan op de SBZ-gebieden

Mogelijke **directe** effecten op Habitatrichtlijngebied (SBZ-H);

Directe effecten op Speciale Beschermingszones Habitatrichtlijn betreffen ingrepen die zich rechtstreeks binnen de afgebakende SBZ-gebieden zouden voordoen, zoals nieuwe bebouwing, infrastructuur, functiewijzigingen of andere vormen van ruimte-inname. Het Beleidsplan Ruimte Deinze is evenwel een beleidsmatig en strategisch document dat geen concrete ruimtelijke ingrepen vastlegt en geen planologische herbestemmingen voorziet binnen de grenzen van de SBZ-Habitatrichtlijngebieden in of rond Deinze. De aanwezige SBZ-gebieden binnen de gemeente worden niet aangeduid als ontwikkelingsgebied en blijven integraal buiten het beleidsmatig actieterrein van het beleidsplan.

In het beleidskader open ruimte wordt de vallei van de Leie, evenals de valleigebieden van de Oude Kale, de Poekebeek, de Kaandelbeek, de Kattebeek en andere waterlopen expliciet erkend als kwetsbare landschappen met een belangrijke ecologische en hydrologische functie. Deze gebieden worden aangeduid als zones waar bijkomend ruimtebeslag moet worden vermeden en waar de open ruimte maximaal dient te worden behouden en versterkt. Dit kan de connectiviteit tussen de verschillende delen van de nabijgelegen SBZ versterken. Ook binnen de beleidskaders dorpen, stedelijk gebied en bedrijventerreinen worden geen ontwikkelingen voorzien die aanleiding zouden geven tot directe ingrepen binnen deze natuurgebieden. Er wordt geen relevante impact verwacht op grond- of oppervlaktewaterhuishouding, noch op licht- of geluidsverstoring of eutrofiëring binnen het SBZ-H. Er kan bijgevolg gesteld worden dat het Beleidsplan Ruimte Deinze geen directe effecten veroorzaakt op de habitats en soorten waarvoor de SBZ-Habitatrichtlijngebieden zijn aangeduid.

Mogelijke **indirecte** effecten op Habitatrichtlijngebied;

Naast directe effecten wordt nagegaan of het beleidsplan aanleiding kan geven tot indirecte effecten op SBZ-Habitatrichtlijngebieden, bijvoorbeeld via toegenomen ruimtebeslag in de omgeving, hydrologische wijzigingen, verstoring door menselijke activiteiten of emissies. Het Beleidsplan Ruimte Deinze vertrekt echter duidelijk vanuit het principe dat bijkomende ruimtelijke ontwikkelingen maximaal worden geconcentreerd in de bestaande bebouwde kernen en bedrijventerreinen. Zowel in het stedelijk gebied van Deinze-Petegem-Astene als in de dorpskernen wordt een kernversterkend beleid gevoerd waarbij verdichting, hergebruik en verweving van functies voorrang krijgen op uitbreiding in open ruimte. Door deze beleidskeuze wordt verdere verspreide bebouwing aan de randen van dorpen en langs infrastructuur vermeden, waardoor bijkomende versnippering van open ruimte en natuurverbindingen uitblijft.

Ook op hydrologisch vlak voorziet het beleidsplan geen ingrepen die de waterhuishouding van de SBZ-Habitatrichtlijngebieden negatief zouden beïnvloeden. In zowel de open ruimte als in het stedelijk gebied wordt namelijk ingezet op ontharding, vertraagde afvoer, infiltratie en buffering van hemelwater. De Leievallei en de omliggende beekvalleien worden daarbij beschouwd als essentiële dragers van het watersysteem, die bijdragen aan het beperken van overstromingsrisico's en het tegengaan van verdroging. Door bijkomende verharding te beperken en lokale waterretentie te stimuleren, ontstaat geen verhoogde afwatering of wijziging van grond- of oppervlaktewaterstromen richting de SBZ-gebieden. Indirecte hydrologische effecten zoals verdroging of verhoogde piekafvoeren kunnen daardoor redelijkerwijs worden uitgesloten.

Wat verstoring betreft, stuurt het beleidsplan recreatieve en maatschappelijke functies voornamelijk naar bestaande recreatieve clusters zoals de Brielmeersen en naar uitgeruste publieke ruimtes binnen kernen. Recreatief medegebruik van de open ruimte wordt enkel toegestaan op een schaal en met een intensiteit die verenigbaar is met de draagkracht van landschap en natuur. Er worden geen nieuwe recreatieve infrastructuren voorzien in of in de onmiddellijke nabijheid van de natuurgebieden langs de Leie en haar zijbeken die zouden kunnen leiden tot verstoring door

geluid, licht of verhoogde menselijke aanwezigheid. De paden- en tragewegenstructuur is gericht op zachte verbindingen en landschappelijke integratie, zonder bijkomende barrières of verstoringsbronnen te creëren voor fauna.

Ten slotte leidt het beleidsplan niet tot een toename van emissies die relevant zouden zijn voor SBZ-Habitatrichtlijngebieden. Er worden geen nieuwe grootschalige verkeersstromen of industriële ontwikkelingen in open ruimte mogelijk gemaakt. Verkeersdruk in de ruime omgeving wordt opgevangen door duurzame mobiliteitsstrategieën, waardoor de impact op stikstofdepositie en verstoring beperkt blijft.

Conclusie

De directe impact, zoals in bovenstaande paragraaf geschetst, heeft eerder een positief effect op het Habitatrichtlijngebied gezien er vooral wordt ingezet op het vrijwaren van het Habitatrichtlijngebied en de verdere versterking van de ecologische structuren in de open ruimte.

Wat betreft de indirecte effecten wordt algemeen niet verwacht dat er een kans is op betekenisvolle negatieve effecten met betrekking tot de aangewezen habitats en soorten van de voorkomende SBZ's. Een aantal aspecten uit het beleidsplan zullen een positief effect hebben op het behalen van de vooropgestelde IHD's. Van een aantal andere aspecten kan er op huidig strategisch niveau nog geen uitspraak gedaan worden (gezien het ontbreken van concrete gegevens), maar kan wel gesteld worden dat er bij de verdere uitwerking op plan- en/of projectniveau voldoende maatregelen bestaan om een betekenisvol negatieve impact ten aanzien van de vooropgestelde IHD's te vermijden.

9 Leemten in de kennis

Voor algemene aspecten inzake de inherente onzekerheid van een milieueffectbeoordeling op strategisch niveau en de daarmee gepaarde beperkte(re) mogelijke detailleringsgraad wordt verwezen naar §4.2, §4.4 en §4.5.

Het gaat hierbij voornamelijk om:

- de onzekerheid omtrent de toekomstige evolutie van de referentiesituatie, dewelke zich situeert op een termijn van ruim 15 jaar verder (beleidshorizont 2040);
- de onduidelijkheid over hoe het voorgesteld ruimtelijk beleidsplan vertaald zal worden naar concrete vervolgstappen zoals bijvoorbeeld gemeentelijke RUP's en de daaruit volgende projecten. Het besluitvormingsproces inzake deze vervolgbeslissingen ligt nog grotendeels open (weliswaar binnen het kader dat door het ruimtelijk beleidsplan geschapen wordt).
- de onduidelijkheid over de snelheid van ruimtelijke beleidsmaatregelen op hoger (Vlaams) niveau dewelke de uitvoering van het vooropgestelde ruimtelijk beleid in de woonlinten moet helpen faciliteren, namelijk indien er nieuwe (financiële) middelen en instrumenten worden gecreëerd, dan wil de stad Deinze samenwerken met de hogere overheid om te vermijden dat onbebouwde percelen in de woonlinten en de woonverkavelingen in de open ruimte nog effectief worden bebouwd.

De mate waarin het toepassen van de beleidskaders de vooropgestelde doelstellingen voor de verschillende milieuthema's daadwerkelijk helpen behalen is bijgevolg niet steeds eenduidig te bepalen gezien de acties niet steeds even concreet omschreven zijn, en gezien de doorwerkingsmogelijkheden van het plan afhangen van de gemeentelijke bevoegdheden in relatie tot de bevoegdheden op Vlaams en provinciaal niveau. Samenwerking tussen beleidsniveaus zal in alle gevallen nodig zijn om de vooropgezette doelstellingen te behalen.

Daarnaast bestaat er ook een onzekerheid inzake een deel van het kaartmateriaal dat gebruikt wordt voor de reeds meer concrete, gebiedsgerichte beoordeling. De kaarten van Ecoplan en het VMM Klimaatportaal zijn het resultaat van modelleringen voor heel Vlaanderen. Ze zijn gedeeltelijk gebaseerd op wetenschappelijke aannames, extrapolaties van een beperkt aantal meetpunten en in het geval van het klimaatportaal ook toekomstsimulaties. De modellen en dus ook de kaarten benaderen zo goed mogelijk de werkelijkheid, maar kunnen deze nooit 100% waarheidsgetrouw weergeven.

10 Monitoring en postevaluatie

In het MER moet aangegeven worden of er eventueel opvolgingsmaatregelen (monitoring) voor te stellen zijn die vanuit de leemten in de kennis noodzakelijk worden geacht of die nodig zijn in functie van de aanpak en inhoud voor de vervolgprocedure en besluitvorming.

Er wordt voorgesteld om de **thema's** die besproken zijn in de **referentiesituatie** (§5) gedurende de realisatie van het beleidsplan (minstens de komende 15-tal jaren) te monitoren, zodat eventuele bijsturingen van het beleidsplan tijdig kunnen worden uitgevoerd. Er kan hierbij gebruik worden gemaakt van de beschikbare monitoringstools vanuit de hogere overheden, zoals bv. het monitoringssysteem van VMM, de Ruimtemonitor van het Departement Omgeving, ... Ook kan de gemeente zelf monitoringsacties opzetten. Onderstaande vragen kunnen daarbij een leidraad zijn:

- Wordt er meer gewandeld en gefietst door het netwerk aan trage wegen en publieke ruimte?
- Gebeuren er minder verplaatsingen door de kernversterking en functieverweving?
- Zijn er minder verkeersongevallen op de lokale wegen?

~...

Ook de **(mega)trends** waarmee Vlaanderen (en bijgevolg de stad Deinze) worden geconfronteerd, worden best opgevolgd. Sommige trends kunnen versnellen of vertragen, of anders uitpakken dan verwacht. Ook eventuele nieuwe trends dienen op tijd gecapteerd te worden.

Het **actieprogramma** bij de beleidskaders beschrijft de acties die de gemeente op korte en middellange termijn wil uitvoeren om het wensbeeld voor Deinze mee te realiseren. Deze acties vloeien voort zowel uit de strategische visienota als uit de beleidskaders. Er wordt voorgesteld om voor dit actieprogramma een tijdspad uit te zetten met per actie een concrete realisatietermijn, en ook dit actieprogramma te monitoren met als doel om op regelmatige tijdstippen de uitvoering van het ruimtelijk beleid op te volgen en zo nodig bij te sturen.

11 Algemene synthese en besluiten

11.1 Samenvatting van de impact van de strategische visie

Doorheen de ambities binnen 'De Open Ruimte', 'De Dorpen', 'Het stedelijk gebied' en 'De Bedrijventerreinen' komen vaak dezelfde krachtlijnen naar voor. Krachtlijnen die de huidige structuur van diverse waardevolle stedelijke en dorpslandschappen willen verankeren en versterken om zo de open ruimte te vrijwaren, zodat deze nu en in de toekomst het hoofd kan bieden tegen toekomstige klimaat gerelateerde uitdagingen en ten dienste staat van de leefbaarheid van inwoners en (koppel)kansen voor de bedrijvigheid.

Gezien de huidige en toekomstige demografische evolutie wordt het beschermen van de open ruimte in de eerste plaats nagestreefd door meer te doen met dezelfde ruimte. Dit wordt in de praktijk gebracht door slim te verdichten op duurzaam ontsloten locaties en functies te verweven. Dankzij deze ambities vermindert het noodzakelijke ruimtebeslag, waardoor de druk op de open ruimte afneemt. Dit gebeurt op voorwaarde dat er steeds aandacht wordt besteed aan de ruimtelijke context met de juiste schaal en dichtheid die niet tegen de identiteit van de landelijke kernen ingaat.

De keerzijde van deze verdichting is een mogelijke toename van verharding binnen de bestaande kernen. Dit brengt niet alleen risico's met zich mee inzake verstedelijkingsdruk, maar toegenomen verharding maakt de gemeente ook kwetsbaarder voor de gevolgen van de klimaatverandering. Verharding zorgt voor het verminderen van infiltratie; waardoor meer water oppervlakkig afstroomt met mogelijke wateroverlast tot gevolg. Daarenboven houdt verharding warmte langer vast, waardoor hittestress heviger optreedt in sterk verharde gebieden.

De hogere bevolkingsdichtheden en verweven functies op duurzaam ontsloten locaties in de nabijheid faciliteren performant openbaar vervoer en korte verplaatsingen te voet of met de fiets. Dit versterkt de toenemende vraag naar zachte mobiliteit en zorgt daarbij voor een verminderd aandeel van het autogebruik, waardoor ook de milieudruk van automobilité afneemt.

De ambities in de strategisch visie stellen een open ruimte versterkend beleid voor, voor alle gebieden die deel uitmaken van de open ruimte. Indien dit beleid doeltreffend wordt toegepast zal de huidige inname van open ruimte door ruimtebeslag een halt toegeroepen worden. Hierbij zal de open ruimte niet verder worden aangesneden.

Het beschermen van de open ruimte zal ook de ecosysteemdiensten van deze gebieden waarborgen, maar niet versterken. Historisch en huidig ruimtebeslag in open ruimte dreigt geïmpacteerd te worden door gevolgen van klimaatsverandering (e.g. in het centrum van Deinze zullen tot 500 gebouwen kans hebben op overstroming tegen 2050).

De toekomstige ruimtevraag zou in een beleid dat open ruimte beschermt een scenario van kernverdichting volgen. Zoals hierboven al reeds beschreven, kan deze verdichting zorgen voor een mogelijke toename van verharding. Dit brengt niet alleen risico's met zich mee inzake verstedelijkingsdruk, maar toegenomen verharding maakt de gemeente ook kwetsbaarder voor hittestress en wateroverlast, beide gevolgen van de klimaatverandering. Voorgestelde beleidstrajecten omtrent functieverweving stellen ook, zonder flankerende maatregelen, dezelfde risico's.

Het versterken van de landschappelijke kwaliteiten wordt gezien als een manier om het open ruimte systeem te versterken en te vrijwaren. Hierbij wordt nagedacht over landschappelijke

kenmerken die de robuustheid van gebieden kan bevorderen. Het resulterende veerkrachtige landschap heeft dan aandacht voor identiteit, leesbaarheid, leefbaarheid en functionele verweving.

Verschillende open ruimtegebieden in Deinze worden gekenmerkt door ruimtebeslag. De toename van ruimtebeslag zou dan ook de aanwezige landschappelijke kenmerken, en dus de identiteit van het gebied, kunnen afvlakken. Een uitgewerkt beleid om deze identiteit te waarborgen heeft dan ook potentieel om de druk op de open ruimte te temperen.

Bij de ambities omtrent ‘Verweven bedrijven’, ‘Duurzame bedrijven’, ‘Multimodale bedrijven’ en ‘Geïntegreerde bedrijven’ wordt duurzaam ruimtegebruik ook nagestreefd bij het ondernemen. De gemeente zet in op het intensiveren en hergebruiken van de bestaande ruimte om te ondernemen. Deze ruimtelijke concentratie van niet-verweefbare bedrijven kan toekomstig ruimtebeslag in andere delen van de gemeente beperken of voorkomen, wat positief is. Een efficiëntere ruimtelijke concentratie nabij de woonkernen kan ook zachte verplaatsingen van inwoners faciliteren. De impact van een intensifiëring van bedrijventerreinen op de mobiliteit kan wel leiden tot bijkomende verkeersgeneratie. Dit is echter vooral van toepassing bij slecht gelegen bedrijventerreinen en dus eerder afhankelijk van specifieke randvoorwaarden.

De hitte-effecten zijn in bedrijventerreinen minder problematisch dan bij residentiële gebieden, aangezien er op bedrijventerreinen geen kwetsbare personen wonen. Een mogelijk risico van het intensiveren van de bestaande bedrijventerreinen, die een zeer autogerichte ontsluiting hebben, is dat het wegverkeer door zowel vrachtvervoer als pendelaars zal toenemen met een verhoogde milieudruk tot gevolg.

Het intensiveren en hergebruik van de bestaande ruimte om te ondernemen draagt niet rechtstreeks bij tot het verduurzamen van productiesystemen. Wel vervult het door de ruimtelijke concentratie van bedrijven een noodzakelijke basisvoorwaarde voor de uitbouw van een circulaire economie met de uitwisseling van reststromen (afval van de ene wordt grondstof van de andere) en energie tussen bedrijven met complementaire noden.

Naast het vermijden van bijkomend ruimtebeslag, streeft de ambitie rond ‘Groenblauwe dorpen’ in de strategische visienota ook naar het versterken van groenblauwe netwerken door o.a. waar mogelijk en wenselijk de bestaande verharding en/of bebouwing te gaan ontharden (op voorwaarde dat hiervoor de nodige instrumenten en middelen voorhanden zijn). Ontharden zorgt voor het tegengaan van de verstedelijkingsdruk en zorgt voor het verhogen van de infiltratiecapaciteit en verminderen van warmteabsorptie voor het versterken van de klimaatadaptiecapaciteit. Afhankelijk van waar onthard wordt, kan de aaneengeslotenheid van de open ruimte eventueel verhoogd worden wat herstellend werkt ten opzichte van de druk op de open ruimte. De grootte van de positieve effecten van ontharding is locatie gebonden. Om deze positieve effecten inzake open ruimte en klimaatadaptatie te maximaliseren moet deze ambitie nog verder worden onderzocht in een beleidskader.

Om een antwoord te bieden aan op gevolgen van klimaatverandering wil de gemeente het groenblauwe netwerk op haar grondgebied versterken. Het gaat dan meer bepaald over het versterken van de landschappelijk en ecologische kwaliteiten in Deinze, nl. de bos- en parkgebieden, de natte alluviale gronden in het noorden van de gemeente en de beekvalleien centraal en in het zuiden van de gemeente. Dit houdt eveneens aanpassingen aan het watersysteem in om overstromingen en droogte beter op te vangen. Het versterken van het groenblauwe netwerk zorgt zo tegelijkertijd voor het verminderen van de druk op de open ruimte en voor het veerkrachtiger maken van de gemeente tegen de gevolgen van de klimaatverandering.

De ambitie omtrent landbouwlandschappen focust zich voornamelijk op behoud van de huidige landbouwbedrijven en behandelt minder de rechtstreekse invloed op het verduurzamen van het productiesysteem landbouw. Gezien het grote aandeel landbouwareaal in de open ruimte van Deinze, impliceren de doelstellingen inzake het valoriseren van de ecologische kwaliteiten en het zorgzaam omgaan met water echter toch een veranderende rol voor de landbouw. De capaciteit van het landbouwlandschap inzake infiltratie en waterberging zal moeten worden versterkt. O.a. de ambitie rond kleine landschapselementen kan hier een pertinente rol in spelen. Dit houdt een grotere verweving met natuur in. Ook moet onderzocht worden wat de rol van de landbouw, huishoudens en industrie is omtrent de waterkwaliteit van de lokale waterlopen om de doelstellingen van het groenblauw netwerk waar te maken. Hierbij zal enkel een ruimtelijk beleid dus niet volstaan.

Inzetten op duurzame ontsluiting voor economische activiteiten, het creëren van een duurzaam en kwalitatief samenhangend netwerk bij de ontwikkeling van leefbare dorpen en het stedelijk netwerk in Deinze, zijn beleidstrajecten die Deinze kan bewerkstelligen naar een shift inzake duurzame mobiliteit. Ambities omtrent functieverweving worden hierbij ook naar voor geschoven en kunnen bijdragen tot een daling van de autoafhankelijkheid, wat de milieudruk van de automobiliteit verlaagt en het potentieel voor zachtere mobiliteit verhoogt. De transitie naar duurzame mobiliteit zorgt zowel voor het versterken van de zachte mobiliteitsvraag als voor het verminderen van de milieudruk van de overgebleven personenwagens.

Verder zet de gemeente nabijheid in als sturend principe voor ruimtelijke ontwikkeling. Het gaat daarbij om kernversterkend beleid en om slim verdichten rond collectieve vervoersknooppunten. De nabijheid van voorzieningen en diensten, woon- en werkplaatsen en openbaar vervoer houden het aantal verplaatsingen beperkt en zorgen er voor dat deze gemakkelijk te voet, met de fiets of met het openbaar vervoer gemaakt kunnen worden. Dit speelt dus in op de toenemende vraag naar zachte mobiliteit en vermindert het aandeel van personenwagens, waardoor ook de milieudruk vanuit automobiliteit afneemt. Het inzetten op kernversterking draagt eveneens bij tot het verminderen van het aansnijden van open ruimte buiten de dorpskernen. Tegelijkertijd bestaat er bij nabijheid als sturend principe, net als bij de strategie meer doen met minder ruimte, het risico op toenemende verstedelijkingsdruk en verharding met complicaties voor de klimaatadaptatiecapaciteit, o.a. vanwege het hitte-eilandeffect.

Leefbaarheid wordt door de stad Deinze vertaald naar voldoende beschikbare en kwaliteitsvolle publieke ruimte. De gemeente wil daarom inzetten op het versterken van de toegankelijkheid van de publieke ruimte. Dit zal zowel worden toegepast bij de omgevingsaanleg van kleine en grote projecten in de bebouwde omgeving als door het vrijwaren van groene open ruimtes.

11.2 Samenvatting van de impact van de beleidskaders

11.2.1 Beleidskader 'Dorpen'

De **milieu-impact** van de geformuleerde ruimtelijke strategieën per doelstelling in het beleidskader 'Dorpen' is **globaal duidelijk positief**. Bij het **ecologische plafond** zorgen de hoofdzakelijk positieve beoordelingen op de indicatoren voor de streefwaarden naar landconversie, zoetwateronttrekking en het verlies van de biodiversiteit voor een cumulatief positieve waarde. De cumulatieve score voor de indicatoren klimaatverandering en luchtkwaliteit is eerder beperkt positief doordat de concrete impact van de geformuleerde doelstellingen op de indicatoren eerder beperkt of verwaarloosbaar is.

Bij het **sociale fundament** zorgen de hoofdzakelijk positieve beoordelingen op de indicatoren voor het overstijgen van de drempelwaarden van energievoorziening, watervoorzieningen, gezondheid en netwerken voor een cumulatief positieve waarde. De cumulatieve score voor de indicator huisvesting is eerder beperkt positief doordat niet elke doelstelling een wezenlijk effect heeft op een veilige en adequate huisvesting.

Er is echter ook een indicator waarvoor de cumulatieve impact van de geformuleerde beleidskeuzes geen wezenlijk effect hebben. Dit is het geval voor de stikstof- en fosforverzadiging bij het ecologisch plafond. De geformuleerde doelstellingen in dit beleidskader uiten zich dan ook meer op de kwalitatieve ontwikkeling van de dorpen in Deinze en hoe de leefkwaliteit verhoogd kan worden. Uitspraken over de rol van de landbouwproductie in de open ruimte hebben meer impact op deze indicator. Hetzelfde geldt voor de voedselvoorziening bij het sociaal fundament. Uitspraken hierover zijn eerder terug te vinden in beleidskader 'Open Ruimte'.

11.2.2 Beleidskader 'Bedrijventerreinen'

De **milieu-impact** van de geformuleerde doelstellingen per thema in het beleidskader 'Bedrijventerreinen' is **globaal duidelijk positief**. Bij het **ecologische plafond** zorgen de hoofdzakelijk positieve beoordelingen op de indicatoren voor de streefwaarden naar klimaatverandering, landconversie en zoetwateronttrekking voor een cumulatief positieve waarde. De cumulatieve score voor de indicatoren stikstof- en fosforverzadiging, luchtkwaliteit en biodiversiteit is eerder beperkt positief door de eerder beperkt positieve of verwaarloosbare impact van de doelstellingen op de indicatoren van het ecologisch plafond.

Bij het **sociale fundament** zorgen de hoofdzakelijk positieve beoordelingen op de indicatoren voor het overstijgen van de drempelwaarden van energievoorziening, watervoorziening, gezondheid en netwerken voor een cumulatief positieve waarde. De cumulatieve score voor de indicator huisvesting is eerder beperkt positief door de eerder beperkt positieve of verwaarloosbare impact van de strategieën op de indicatoren.

Er is echter ook een indicator waarvoor de cumulatieve impact van de geformuleerde beleidskeuzes geen wezenlijk effect hebben. Dit is het geval voor de voedselvoorziening bij het sociaal fundament. De geformuleerde doelstellingen in dit beleidskader uiten zich dan ook meer op de ontwikkeling van de bedrijventerreinen in Deinze en doen weinig tot geen uitspraken over de open ruimte en de rol van de landbouwproductie hierin.

11.2.3 Beleidskader 'Open Ruimte'

De **milieu-impact** van de geformuleerde ruimtelijke strategieën per doelstelling in het beleidskader 'Open ruimte' is **globaal duidelijk positief**, met **uitzondering** van de indicator **stikstof en fosforverzadiging** bij het ecologische plafond.

Bij het **ecologische plafond** zorgen de hoofdzakelijk positieve beoordelingen op de indicatoren voor de streefwaarden naar klimaatverandering, landconversie, zoetwateronttrekking, en het verlies van biodiversiteit voor een cumulatief positieve waarde. De cumulatieve score voor de indicator luchtkwaliteit is eerder beperkt positief omdat de verwachte effecten van de geformuleerde doelstellingen slechts in beperkte mate een positieve impact hebben op de lokale luchtkwaliteit. Bij de indicator stikstof- en fosforverzadiging is de cumulatieve impact eerder positief/negatief naargelang de specifieke randvoorwaarden. Dit is omdat door het aanduiden van **landbouw** als de primaire beheerder van de open ruimte, de **milieu impact** van het beleidskader grotendeels afhankelijk is van de **manier waarop aan (duurzame) landbouw wordt gedaan**. Een voortzetting

van huidige landbouwpraktijken zou kunnen leiden tot een verdere emissie van stikstof en nitraten in het leefmilieu.

Bij het **sociale fundament** zorgen de hoofdzakelijk positieve beoordelingen op de indicatoren voor het duidelijk overstijgen van de drempelwaarden van voedselvoorziening, energievoorziening, watervoorzieningen, gezondheid en netwerken voor een cumulatief positieve waarde. De voorgestelde doelstellingen in elk openruimthema hebben geen wezenlijke invloed op de ontwikkeling van deze indicator. Het cumulatief effect is bijgevolg neutraal.

11.2.4 Beleidskader 'Stedelijk gebied'

De **milieu-impact** van de geformuleerde ruimtelijke strategieën per doelstelling in het beleidskader 'Stedelijk gebied' is **globaal duidelijk positief**. Bij het **ecologische plafond** zorgen de positieve beoordelingen op de indicatoren voor de streefwaarden naar landconversie en zoetwateronttrekking voor een cumulatief positieve waarde. De cumulatieve score voor de indicatoren klimaatverandering en luchtkwaliteit en het verlies van de biodiversiteit is eerder beperkt positief doordat de concrete impact van de geformuleerde doelstellingen in het beleidskader op de indicatoren eerder beperkt of verwaarloosbaar is.

Bij het **sociale fundament** zorgen de positieve beoordelingen op de indicatoren voor het overstijgen van de drempelwaarden van watervoorzieningen, gezondheid en netwerken voor een cumulatief positieve waarde. De cumulatieve score voor de indicatoren energievoorzieningen en huisvesting zijn eerder beperkt positief doordat niet elke doelstelling een wezenlijk effect heeft op een veilige en adequate huisvesting of doordat weinig doelstellingen concrete acties formuleren om het aandeel hernieuwbare energie in het stedelijk gebied te verhogen.

Er is echter ook een indicator waarvoor de cumulatieve impact van de geformuleerde beleidskeuzes geen wezenlijk effect hebben. Dit is het geval voor de stikstof- en fosforverzadiging bij het ecologisch plafond. De geformuleerde doelstellingen in dit beleidskader uiten zich dan ook meer op de kwalitatieve ontwikkeling de stadskern van Deinze en hoe de leefkwaliteit hierbinnen verhoogd kan worden. Uitspraken over de rol van de landbouwproductie in de open ruimte hebben meer impact op deze indicator. Hetzelfde geldt voor de voedselvoorziening bij het sociaal fundament. Uitspraken hierover zijn eerder terug te vinden in beleidskader 'Open Ruimte', zie §7.5.

11.3 Overzicht voornaamste aanbevelingen

11.3.1 Aanbevelingen volgend uit de analyse van de referentiesituatie

Het beschrijven van de referentiesituatie en de hieruit volgende SWOT-analyse bracht enkele milieuknelpunten binnen de gemeente in beeld. Op basis hiervan worden reeds een aantal aanbevelingen en aandachtspunten, o.a. voor de verdere uitwerking van de beleidskaders geformuleerd:

- Cfr. risicozones klimaatadaptatie: Deinze heeft reeds in het huidige klimaat een hoog aandeel landbouwpercelen met significante droogtestress. Er wordt aanbevolen om binnen de gemeente een strategie op te stellen teneinde deze droogteproblematiek tegen te gaan. Dit kan bv. middels het opmaken van een **droogteplan**. Een dusdanig droogteplan kan op zichzelf staan, gecombineerd worden met een hemelwaterplan, of deel uitmaken van een breder klimaatadaptatieplan. In een droogteplan ligt de focus op het in kaart brengen van de droogteproblematiek en de mogelijke maatregelen om droogte aan te pakken, waaronder dus

ook maatregelen die droogtestress op landbouwpercelen tegengaan. Het droogteplan behandelt verschillende aspecten zoals tekorten aan bodemvocht, lage waterpeilen in waterlopen en daling van de grondwatertafel.

>>> Op 28 april 2025 werd reeds een hemelwater- en droogteplan goedgekeurd door de gemeenteraad. Deze aanbevelingen werden reeds daarvoor opgesteld.

- Cfr. overstromingsgevoeligheid 2050 (risicozones): dit resulteert in een voorspelde toename van het percentage gebouwen bedreigd door wateroverlast in Deinze tot 6,2% in 2050. Daarbij zijn ook enkele voorlopig onbenutte harde bestemmingen gelegen in zones met (toekomstig) overstromingsgevaar nog niet meegerekend. Er wordt aanbevolen om deze momenteel nog onbenutte harde bestemmingen gelegen in risicozone te **vrijwaren van toekomstige bebouwingsmogelijkheden**.
- Cfr. potentiële versus actuele infiltratiecapaciteit: mits ontharding heeft de bodem een aanzienlijke potentiële infiltratiecapaciteit >> er wordt aanbevolen om volop in te zetten op maatregelen om **ontharding** te bewerkstelligen.
- Cfr. seizoenale retentiecapaciteit: de permanente retentiecapaciteit in Deinze wordt gevormd door de aanwezige waterlichamen, zoals rivieren, beken, kanalen en vijvers. De seizoenale retentiecapaciteit is onder natuurlijke omstandigheden over heel de gemeente verspreid. In de praktijk is deze echter ingeperkt ten gevolge van het draineren van (akker)landbouwpercelen. Van graslanden wordt verwacht dat zij wel nog hun natuurlijke retentiecapaciteit bezitten. Deze zijn ook doorheen de hele gemeente verspreid met lokaal grotere clusters langs beekvalleien en in de bospercelen. Er wordt aanbevolen een systeem op poten te zetten om **de oppervlaktes van drainages in landbouwgebied in beeld te kunnen brengen**. Dit kan door te starten met minimaal het bijhouden van vergunde drainages (overzicht van het aantal besliste vergunningen/ geacteerde meldingen waarin rubriek 53.3, dus de drainering die noodzakelijk is om het gebruik of de exploitatie van cultuurgrond mogelijk te maken of te houden, is aangevraagd).
- Cfr. “overstromingsrisico regulerende ecosystemen”: wanneer beide factoren van de waterbalans – infiltratie en retentie – samen worden genomen, komt naar voren dat het aanbod aan “overstromingsrisico regulerende ecosystemen” eerder laag is in een groot deel van de gemeente. Enkel ter hoogte van beek- en riviervalleien, graslanden en bospercelen is dit aanbod van de ecosysteemdienst hoger. Er wordt aanbevolen om maatregelen te nemen om het **aanbod van ecosysteemdiensten in de open ruimte te verhogen**. Een belangrijke rol hierbij is weggelegd voor de landbouw: bv. behoud/uitbouw van KLE's (houtkanten edm), ...

11.3.2 Aanbevelingen volgend uit de beoordeling van de strategische visie

De milieueffectbeoordeling van de ambities binnen de strategische visie bracht enkele risico's van het plan in beeld. Op basis hiervan worden de volgende aanbevelingen en aandachtspunten voor de verdere uitwerking van de beleidskaders geformuleerd:

- Intensiveren van het ruimtegebruik en verdichten houdt het risico op toenemende verharding in, met potentieel nefaste gevolgen voor de klimaatadaptatiecapaciteit van de bebouwde ruimte, meer bepaald de veerkracht tegen wateroverlast en hittestress. Binnen de ambities wordt dit risico al gemilderd door complementaire strategieën te implementeren die de veerkracht van de bebouwde ruimte tegen de gevolgen van de klimaatverandering verhogen, zoals het uitbouwen van een groenblauw netwerk en ontharden. Doorheen de verdere

uitwerking van het Beleidsplan Ruimte dienen de positieve effecten van deze **klimaatadaptatie strategieën te worden bewaakt**.

- De ambities uit de conceptnota hebben een beperkte impact op het verduurzamen van het productiesysteem van de landbouw. Dit houdt het risico in dat **bestaande milieuknelpunten**, zoals het beperkte retentievermogen in droogtegevoelige landbouwgebieden, die gerelateerd zijn aan de intensieve landbouwpraktijken in Deinze, **zullen worden verdergezet**. Dit laatste werkt daarbij ook nog eens belemmerend voor het behalen van de ambitie om een antwoord te bieden op de klimaatuitdaging. Ruimtelijke strategieën om de veerkracht van de landbouw tegen droogte te versterken en nutriëntuitspoeling tegen te gaan worden verder onderzocht in de milieueffectbeoordeling van het beleidskader 'Open ruimte'. Deze zullen echter ook gepaard moeten gaan met specifiek aanvullend beleid om de landbouwpraktijken te verduurzamen, wat buiten de bevoegdheid van voorliggend Beleidsplan Ruimte valt.
- Het intensiveren van het gebruik van bestaande bedrijventerreinen, die een zeer autogerichte ontsluiting hebben, brengt het risico op een toename van wegverkeer en de bijhorende milieudruk met zich mee. Het is daarom aan te bevelen om in het beleidskader 'bedrijventerreinen' meer in te zetten op de **ontsluiting van deze bedrijventerreinen voor fiets en openbaar vervoer**.

11.3.3 Aanbevelingen volgend uit de beoordeling van het beleidskader 'Dorpen'

Vanuit de beoordeling van het beleidskader 'Dorpen' komen de volgende **aandachtspunten en aanbevelingen voor het actieplan** naar voren:

- Er wordt aanbevolen om meer aandacht te hebben voor potenties voor **hernieuwbare energie** in de dorpskernen. Bijkomende hernieuwbare capaciteit zorgt voor het bevorderen van de energievoorziening in het geval van een kernversterking en verhoging van het ruimtelijke (woon)rendement.
- Er wordt aanbevolen om voldoende aandacht te hebben voor **adequate waterinfiltratie** bij de plannen voor doordachte verdichting. Inrichtingen met groendaken op openbare gebouwen, of voldoende infiltratiemogelijkheden op publieke ruimtes en opritten van huizen, bedrijven en wooncomplexen.

 >>> Deze aanbeveling werd ondervangen in de opmaak van het ontwerp beleidsplan ruimte bij o.a. de algemene acties van het beleidskader Dorpen op p. 47.
- Bijkomend ruimtebeslag is mogelijk bij het verder uitbouwen of verbeteren van de ondersteunende infrastructuur voor actieve en collectieve mobiliteit in de dorpskernen. Nieuwe of bestaande inrichtingen worden daarom best ingericht met **functioneel minimale verharding**, zo kan de nettobalans van verharding binnen de dorpskernen verminderen.

11.3.4 Aanbevelingen volgend uit de beoordeling van het beleidskader 'Bedrijventerreinen'

Vanuit de beoordeling van het beleidskader 'Bedrijventerreinen' komen de volgende **aanbevelingen voor het actieplan** naar voor:

- Een intensiever en efficiënter ruimtegebruik op de bedrijventerreinen moet minstens evenredig **onthardings- en infiltratiemogelijkheden** meenemen. D.w.z. dat de globale waterinfiltratie niet mag verminderen door een toename van het ruimtegebruik. De buffering van regenwater wordt voldoende ondervat in het thema 'landschap, ecologie en klimaat', maar mag ook aandacht krijgen in het thema 'Bebouwing en identiteit'.
- Een grotere concentratie van (grote) bedrijven in bepaalde clusters kan leiden tot een toename van de verkeersstromen en een **verminderde luchtkwaliteit** op die plaats. Er dient in het beleidsplan dus ook gefocust te worden op luchtzuiverende groenbuffers (zoals laanbomen) langs de ontsluitingswegen met de grootste impact op de luchtkwaliteit.
- Bij het optimaliseren van de ontsluitingsroutes naar bedrijventerreinen is een **beperkte toename van de verharding niet uit te sluiten**. De aanleg van een extra fietspad of collectieve parking (bvb carpool, of Hoppinpunt) kunnen afhankelijk van de randvoorwaarden leiden tot een beperkte toename van het ruimtebeslag t.o.v. de referentiesituatie. Daarom is het ook relevant om te benadrukken dat bij de verdere uitbouw van (fiets of deelmobiliteit)infrastructuur de verharde oppervlakte beperkt dient te worden tot het functioneel noodzakelijke.

11.3.5 Aanbevelingen volgend uit de beoordeling van het beleidskader 'Open Ruimte'

- Er zijn **potenties van het bestaande groenblauwe netwerk die nog niet optimaal benut worden** voor hittestress mitigatie en mildering van wateroverlast. Het gaat meer bepaald om: de omgeving van de Poekebeek in Nevele, de Oude Kale in Landegem en Merendree, en ook de omgevingen van de Kaandelbeek, Kattebeek in Petegem, en de Petegemse beek en de Winkelbeek in Astene. Deze plaatsen komen duidelijk naar voor als prioritaire punten om de potenties van het groenblauwe netwerk in Deinze te behouden en te versterken (Figuur 7-7, §7.5.2). Deze potenties dienen verder onderzocht te worden in het beleidsplan.

>>> Deze aanbeveling werd ondervangen in de opmaak van het ontwerp beleidsplan ruimte en werd uitvoeriger uitgewerkt in het open ruimtethema 'groenblauwe netwerk' op p.36-39.

- In het landbouwgebied ten zuiden van het stedelijke gebied van Deinze (Deinze-centrum, Astene en Petegem) en ten noorden van Merendree bevinden zich proportioneel meer **droogtegevoelige landbouwpercelen en ecotopen** (Figuur 7-5, §7.5.2). De geformuleerde doelstellingen en acties die de versterking van de groenblauwe ruimte beogen dienen prioritair in deze gebieden ingezet te worden.

>>> Deze aanbeveling werd ondervangen in de opmaak van het ontwerp beleidsplan ruimte en werd uitvoeriger uitgewerkt in het open ruimtethema 'groenblauwe netwerk' op p.36-39.

- Er dient optimaal ingezet te worden op de beschikbare instrumenten voor het tegengaan van vertuining, ‘verpaarding’ en hobbymatig gebruik in agrarisch gebied. Deze vormen van **recreatieve landbouw** zorgen namelijk voor een toenemende inname van hoogwaardige landbouwgronden. Er zijn op hogere niveaus reeds instrumenten aanwezig om vertuining en hobbymatig gebruik tegen te gaan in agrarisch gebied, maar deze worden nog weinig ingezet door de lokale besturen. De stad Deinze kan hierop inspelen door deze beleidslijn verder uit te werken in een beleidsactie waarin een (bovenlokaal) instrumentenkader voor het tegengaan van deze inname van grond voor professionele landbouw wordt opgesteld en gehanteerd wordt.

>>> Deze aanbeveling werd ondervangen in de opmaak van het ontwerp beleidsplan ruimte en werd uitvoeriger uitgewerkt in het open ruimtethema ‘verweven gebruikers’ op p.40.

- Bij het ondersteunen van innovatieve vormen van landbouw in de open ruimte thema’s ‘voedselproductie’ en ‘verweven gebruikers’, kan naast de opgesomde voorbeelden van bio-landbouw, community supported agriculture en agroforestry ook **regeneratieve landbouw** opgenomen worden. Deze landbouwvorm focust op een het tegengaan van de negatieve effecten van landbouw op het milieu en gaat zo een stap verder dan reguliere duurzamere landbouw, door ook een herstellende functie te hebben. Er wordt geopteerd voor een gesloten kring van nutriënten, de implementatie van bodemherstellende technieken en er is aandacht voor het herstel van biodiversiteit.

>>> Deze Deze aanbeveling werd ondervangen in de opmaak van het ontwerp beleidsplan ruimte en werd uitvoeriger uitgewerkt met een bijkomende doelstelling in het open ruimtethema ‘voedselproductie’ op p.34.

11.3.6 Aanbevelingen volgend uit de beoordeling van het beleidskader ‘Stedelijk gebied’

Vanuit de beoordeling van het beleidskader ‘Stedelijk gebied’ komen de volgende **aandachtspunten** naar voor:

- Er wordt aanbevolen om meer aandacht te hebben voor potenties voor **hernieuwbare energie** binnen het stedelijk gebied. Bijkomende hernieuwbare capaciteit zorgt voor het bevorderen van de energievoorziening in het geval van een kernversterking en verhoging van het ruimtelijke (woon)rendement.
- Er wordt aanbevolen om voldoende aandacht te hebben voor **adequate waterinfiltratie** bij de plannen voor doordachte verdichting. Inrichtingen met groendaken op openbare gebouwen, of voldoende infiltratiemogelijkheden op publieke ruimtes. Bij het voorzien van een multifunctionele inrichting van de publieke ruimte wordt er best ook aandacht besteed aan het voorzien van halfverhardingen en permanente locaties voor vergroening. Markten en evenementen vereisen vaak een zekere hoeveelheid verharde ondergrond, dus om de waterinfiltratie, schaduwplekken en dus hittestressmilderende te maximaliseren is het belangrijk om in het ontwerp toch structureel zones te voorzien waar vergroening mogelijk is.

>>> Deze aanbeveling werd ondervangen in de opmaak van het ontwerp beleidsplan ruimte en werd uitgewerkt in het overzicht van de algemene acties binnen het beleidskader op p.63.

- Bijkomend ruimtebeslag is mogelijk bij het verder uitbouwen of verbeteren van de ondersteunende infrastructuur voor actieve en collectieve mobiliteit in de dorpskernen. Nieuwe of bestaande inrichtingen worden daarom best ingericht met **functioneel minimale verharding**, zo kan de nettobalans van verharding binnen de dorpskernen verminderen.
- Er dient in het beleidskader ook gefocust te worden op **luchtzuiverende groenbuffers** (zoals laanbomen) langs verbindingswegen met de grootste impact op luchtkwaliteit in de kern van Deinze. Dit kan de positieve impact op een gezonde kwaliteitsvolle publieke ruimte en woonomgeving versterken.
- Bij het voorzien van **geclusterde parkeeroplossingen bij nieuwe ontwikkelingen**, dient de vrijgekomen ruimte door de verhoogde ruimte-efficiëntie effectief benut te worden voor onverharde, groene oppervlaktes en niet als extra verdichtingsmogelijkheid binnen het project.
- Ter hoogte van de gevrijwaarde ruimte voor het **behoud van zichtassen** naar de open ruimte zijn er kansen om in te zetten op een ecologische inrichting van deze overgang naar de open ruimte.
- **Het verbinden van ruimtelijke ontwikkelingen met waardevolle landschapselementen via zichtassen**, biedt eveneens potenties voor het uitbreiden van het groenblauwe netwerk doorheen de kernen. Deze doelstelling dient bijgevolg afgestemd te worden met de doelstellingen uit het beleidskader 'Open Ruimte', om zo het mogelijke positieve effect van deze doelstelling op biodiversiteit en zoetwateronttrekking te optimaliseren.

11.4 **Synthese van de grensoverschrijdende effecten**

Deinze is gelegen op minstens 17 km van de dichtstbijzijnde landgrens (Nederland) en op minstens 21 km van de dichtstbijzijnde gewestgrens. Er worden bijgevolg geen (gewest)grensoverschrijdende effecten t.g.v. het Beleidsplan Ruimte verwacht.

12 Geraadpleegde bronnen

- Agenschap Zorg en Gezondheid (2021). Lokale gezondheidsindicator mobiliteit. <https://www.zorg-en-gezondheid.be/luchtverontreiniging-en-geluid-gezondheidsimpact-mobiliteit>
- Antea Group (2021) i.o.v. Department Omgeving Team Mer. Roadmap voor milieueffectbeoordeling op strategisch niveau
- Doughnut Economics Action Lab (DEAL) (2021). Creating City Portraits: A methodological guide from The Thriving Cities Initiative. <https://doughnuteconomics.org/tools-and-stories/14>
- DOV Verkenner
- Ecoplan kaarten <https://www.uantwerpen.be/nl/onderzoeksgroep/ecoplan/ecoplan-tools/ecoplan-geoloket/>
- Departement Omgeving (Mei 2021) Veelgestelde vragen (FAQ) over lokale beleidsplanning. <https://www.omgeving.vlaanderen.be/lokale-ruimtelijke-beleidsplanning>
- Stad Deinze <https://www.deinze.be>
- Geoloket Stroomgebiedbeheerplannen (2021). <https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/geoloket/geoloket-stroomgebiedbeheerplannen/>
- Geopunt.be
- IRCeline (2021). Trends in de evolutie van jaargemiddelde NO₂ <https://www.irceline.be/nl/luchtkwaliteit/metingen/stikstofdioxide/historiek/trends>
- Klimaatportaal VMM
- Peeters B., Van Hooste H., Brouwers J., Devriendt S., Struyf I., Vander Putten E., Vandevenne F., Van
- Steertegem M. (2018), Wat milieu-indicatoren ons (niet) vertellen: een meta-analyse, Vlaamse Milieumaatschappij, MIRA, MIRA/2018/03.
- Provincies in cijfers 2019: <https://provincies.incijfers.be/databank>
- Provincie Oost-Vlaanderen: Knoop- en voorzieningenwaarde provincie Oost-Vlaanderen: <https://storymaps.arcgis.com/stories/541c574decef4a20a33fca923f5ae0aa>
- Ruimtemonitor.be
- VITO: Walkabilityscore Tool. <https://walkability.marvin.vito.be/>
- VMM (2014) Megatrends: ingrijpend, maar ook ongrijpbaar? Hoe beïnvloeden ze het milieu in Vlaanderen? MIRA Toekomstverkenning 2014, Vlaamse Milieumaatschappij, Aalst.
- VMM (2018) Milieuverkenning 2018. Oplossingen voor een duurzame toekomst. Milieurapport Vlaanderen, Vlaamse Milieumaatschappij, Aalst.
- VMM (2019). Je gemeente in cijfers: kwaliteit van de belangrijkste waterlopen <https://www.vmm.be/data/gemeente-in-cijfers>
- VMM (2021) Riolerings- en zuiveringsgraden. <https://www.vmm.be/data/riolerings-en-zuiveringsgraden>
- Waterinfo.be

13 Bijlagen

13.1 Bijlage 1: Tabel Juridisch en beleidsmatig kader

Randvoorwaarde		Relevantie
Juridische randvoorwaarden		
Ruimtelijke ordening		
Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening	Deze codex, die in werking trad op 1/9/2009, vormt de basis van de reglementering m.b.t. ruimtelijke ordening. Regelt de ruimtelijke structuurplannen, de ruimtelijke beleidsplannen, ruimtelijke uitvoeringsplannen, stedenbouwkundige verordeningen en stedenbouwkundige vergunningen	Vlaams juridisch kader ruimtelijke ordening
Plannen m.b.t. bodembestemming	De bodembestemming wordt vastgelegd via de gewestplannen en/of via de algemene plannen van aanleg (APA's) of bijzondere plannen van aanleg (BPA's). Ter uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) worden gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's) opgemaakt. Ook op provinciaal en gemeentelijk vlak worden RUP's opgesteld.	Regelt de bestemming en het gebruik van gronden
Milieuhygiëne		
OV-decreet en OV-besluit	OV-besluit is een uitvoeringsbesluit van het omgevingsvergunningsdecreet. Hierin worden de procedures voor de meldingen en omgevingsvergunningsaanvragen vastgelegd.	Vormt kader voor omgevingsvergunningsaanvragen
VLAREM II	Hierin worden de algemene en sectorale voorwaarden beschreven waaraan vergunningsplichtige activiteiten moeten voldoen. Daarnaast bevat dit besluit ook de milieukwaliteitsnormen voor oppervlaktewater, grondwater, lucht, geluid, bodem.	Vlaams juridisch milieuwetgevingskader
IPPC richtlijn – IED Richtlijn (2010/75/EU)	De Integrated Pollution Prevention and Control (IPPC) Richtlijn creëert een kader voor vergunningen en vergunningsvoorwaarden voor grote industriële installaties. Ze heeft als doel de emissies en verontreinigingen van deze installaties te beperken. Een belangrijk principe hierbij is dat de beste beschikbare technieken (BBT) moeten toegepast worden. Deze zijn beschreven voor verschillende sectoren en activiteiten in BREF's, een Europees referentiedocument dat BBT-technieken definieert. In Vlaanderen wordt uitvoering gegeven aan de IPPC-richtlijn via VLAREM.	Europees kader inzake emissies van industriële installaties

Decreet houdende algemene bepalingen in verband met milieubeleid (DABM)	Het DABM creëert een algemeen juridisch kader voor het milieubeleid ter overkoepeling van de bestaande sectorale regelingen en omvat de doelstellingen en de beginselen voor het milieubeleid in Vlaanderen.	Vlaams algemeen juridisch kader
Plan-m.e.r.-decreet en uitvoeringsbesluit	Het plan-m.e.r.-decreet vormt een wijziging op het m.e.r.-decreet. Het regelt het toepassingsgebied, de inhoud en de procedure voor de opmaak van een plan-MER.	Vlaams procedureel juridisch kader
Water		
Kaderrichtlijn Water (KRW)	De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is van kracht sinds 22/12/2002. Ze vormt het raamwerk voor het integraal waterbeleid van de Europese Unie en haar lidstaten. De Kaderrichtlijn Water vormt het kader voor het beleid inzake waterkwaliteit en waterkwantiteit, dit voor alle sectoren en waaronder dus ook de landbouw. Voor de landbouw is hierbij een link met de Nitraatrichtlijn. Het doel van Kaderrichtlijn Water is het bereiken van een goede toestand van het oppervlakte- en grondwater tegen 2015, dit zowel kwantitatief als kwalitatief. Hierbij is termijnverlenging mogelijk tot 2021 en 2027. Tevens dient achteruitgang te worden voorkomen. In Vlaanderen gebeurde de omzetting van deze richtlijn via het Decreet Integraal Waterbeleid.	Europees juridisch kader m.b.t. het watersysteem
Decreet Integraal Waterbeleid	In uitvoering van de Europese Kaderrichtlijn Water werd het Decreet Integraal Waterbeleid aangenomen door het Vlaams Parlement. De Vlaamse overheid streeft naar duurzame ontwikkeling van de watersystemen in Vlaanderen. Een van de elementen uit het decreet is de 'watertoets'. De watertoets houdt in dat bij de beslissing over een vergunning, plan of programma, rekening gehouden wordt met de mogelijke nadelige gevolgen ervan voor het watersysteem en voor de functies die het watersysteem vervult.	Vlaams juridisch kader m.b.t. het watersysteem
Stroomgebiedbeheerplannen (2016 – 2021; 2022-2027)	Het stroomgebiedbeheerplan bepaalt de hoofdlijnen van het integraal waterbeleid voor het desbetreffende stroomgebiedsdistrict, met inbegrip van de	Stroomgebiedbeheerplan voor de Maas van toepassing op het

	voorgenomen maatregelen, middelen en termijnen.	grondgebied van de gemeente
	Onderdelen van het plan kunnen bindend zijn voor entiteiten die belast zijn met taken van openbaar nut. Op Vlaams gebied situeren zich de stroomgebieden Schelde en Maas. Het openbaar onderzoek van de 3 ^{de} generatie stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 werd afgerond op 14 maart 2021. Een goedkeuring door de Vlaamse Regering is voorzien tegen eind 2021. Het SGBP bevat per waterlichaam doelstellingen en een maatregelenprogramma, waarin uitdrukkelijk elementen voor het GLB-SP werden opgenomen.	
Grondwaterrichtlijn	Het doel van de Grondwaterrichtlijn (2006/118/EG) is het vaststellen van specifieke maatregelen ter voorkoming en beheersing van grondwaterverontreinigingen. Onderdelen hiervan zijn: vaststellen van criteria voor de beoordeling van de goede chemische toestand van het grondwater en vaststellen van criteria voor significante en aanhoudende stijgende trends en de omkering daarvan.	Europees juridisch kader m.b.t. het grondwatersysteem
Besluit inzake hemelwater-putten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater	Dit besluit gaat uit van het principe dat hemelwater in eerste instantie dient hergebruikt te worden, in tweede instantie in de bodem infiltreert en in laatste instantie vertraagd wordt afgevoerd. Het besluit is o.m. van toepassing op het bouwen of herbouwen van gebouwen vanaf 75 m ² dakoppervlakte, uitbreidingen vanaf 50 m ² dakoppervlakte en aanleg van verharde grondoppervlaktes vanaf 200 m ² .	Niet relevant – projectniveau
Grondwaterdecreet en uitvoeringsbesluiten	Het grondwaterdecreet voorziet in de afbakening van waterwingebieden en beschermingszones. De grondwatervergunning is geïntegreerd in de omgevingsvergunning.	Vlaams juridisch kader m.b.t. het grondwatersysteem
Besluit betreffende indeling en kwaliteitsdoelstellingen waterlopen	De wet op bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging legt de basis voor o.a. milieukwaliteitsnormen. Een besluit van de Vlaamse Regering duidt de verschillende bestemmingen van de oppervlaktewateren aan (drinkwater, zwemwater, viswater, schelpdierwater). De milieukwaliteitsnormen voor de verschillende bestemmingen zijn opgenomen in Vlarem II.	Vlaams juridisch kader m.b.t. de kwaliteit van het oppervlaktewatersysteem
Wet betreffende onbevaarbare waterlopen	Onbevaarbare waterlopen worden ingedeeld in 3 categorieën: -categorie 1 (bevoegdheid VMM) -categorie 2 (bevoegdheid provincie of bestuur polder/watering indien	Vlaams juridisch kader m.b.t. het watersysteem

	behorende tot hun ambtsgebied) -categorie 3 (bevoegdheid gemeente of bestuur polder/watering indien behorende tot hun ambtsgebied) De niet geklasseerde waterlopen vallen onder de bevoegdheid van de eigenaars van de percelen.	
Besluit betreffende bevaarbare waterlopen	Bevaarbare waterlopen vallen onder de bevoegdheid van het Vlaams Gewest.	Vlaams juridisch kader m.b.t. het watersysteem
Wet betreffende watering; Wet betreffende de polders	Openbare besturen die in hun ambtsgebied instaan voor de waterbeheersing zijn o.a. verantwoordelijk voor de onderhouds- en aanpassingswerken voor de waterlopen van 2 ^e en 3 ^e categorie (en ingeschreven niet-geklasseerde waterlopen) binnen hun ambtsgebied.	Niet relevant voor gemeente
Mestdecreet (oorspronkelijk vastgesteld in 1991, sindsdien meermaals (grondig) gewijzigd (MAP1, 2, 3, 4 en 5); MAP6 is nu in werking)	Het Mestdecreet, meer bepaald het Decreet houdende de bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen (22/12/2006) is de vertaalslag van het mestactieprogramma. Deze wetgeving heeft tot doel het leefmilieu te beschermen tegen de verontreiniging als gevolg van de productie en het gebruik van meststoffen. De verdere uitwerking van het Mestdecreet gebeurt via uitvoeringsbesluiten.	Vlaams juridisch kader m.b.t. stikstofverzadiging.
Nitraatrichtlijn (91/676/EEG)	Het doel van de Nitraatrichtlijn is de waterverontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen verminderen en verdere verontreiniging voorkomen. Naar deze doelstelling wordt gestreefd door de waterkwaliteit te meten, kwetsbare wateren en kwetsbare zones af te bakenen, een actieprogramma en code voor goede landbouwpraktijken op te stellen, te evalueren en bij te sturen. Dit programma heeft een cyclus van 4 jaar. De richtlijn is in Vlaanderen geïmplementeerd via het Mestdecreet.	Europees juridisch kader m.b.t. stikstofverzadiging.
Drinkwaterrichtlijn (2020/2184)	De kaderrichtlijn Water vult de voorschriften van de Drinkwaterrichtlijn aan door beschermingszones vast te stellen voor waterlichamen die voor de onttrekking van voor menselijke consumptie bestemd water worden gebruikt. De herziene drinkwaterrichtlijn is op 12 januari 2021 in werking getreden en is een herziene versie van de oorspronkelijke drinkwaterrichtlijn van 1998. De	Europees juridisch kader m.b.t. de kwaliteit van het watersysteem

Drinkwaterrichtlijn is omgezet in Vlaamse wetgeving via het decreet betreffende water bestemd voor menselijke aanwending en bijbehorende besluit. De nieuwe Drinkwaterrichtlijn moet uiterlijk op 12 januari 2023 in nationale wetgeving zijn omgezet. Op dat moment vervalt Drinkwaterrichtlijn 98/83, die tot dat moment blijft gelden.

Lucht		
Europese kaderrichtlijn luchtkwaliteit (2008/50/EG)	Deze Europese Kaderichtlijn Lucht vormt samen met een aantal dochterrichtlijnen de basis voor het luchtbeleid in Europa (luchtkwaliteit, beoordelingscriteria,...). In de kaderrichtlijn worden o.a. de verontreinigende stoffen omschreven waarvoor in de 'dochterrichtlijnen' grenswaarden of richtwaarden moeten worden vastgelegd.	Europees juridisch kader m.b.t luchtkwaliteit
NEC-richtlijn (2016/2284/EU)	Deze Europese richtlijn legt nationale emissieplafonds op voor SO ₂ , NO _x , VOS, PM _{2,5} en ammoniak. Doel is de verzuring, eutrofiëring en ozonverontreiniging aan te pakken. In het meest recente NAPCP (Nationale Air Pollution Control Programme) zijn de nationale emissiereductiedoelstellingen uit de richtlijn verdeeld over de 3 gewesten en zijn de emissieplafonds voor Vlaanderen op genomen.	Europees juridisch kader m.b.t luchtkwaliteit en stikstofverzadiging
Luchtbeleidsplan 2030	Op 25 oktober 2019 heeft de Vlaamse Regering het Luchtbeleidsplan 2030 goedgekeurd. Het plan zorgt voor een geïntegreerde aanpak van luchtverontreiniging, door de beleidsaanpak voor het naleven van zowel de Europese emissieplafonds als de Europese luchtkwaliteitsnormen te integreren in één plan, waardoor zowel grensoverschrijdende, regionale als lokale luchtkwaliteitsproblemen worden aangepakt. Het plan is opgesteld in uitvoering van artikel 23 van de Europese richtlijn 2008/50/EG (Kaderrichtlijn Luchtkwaliteit) en in uitvoering van de Europese richtlijn 2016/2284 (herziening NEC-richtlijn).	Vlaams juridisch kader m.b.t luchtkwaliteit
Klimaat		
Kyoto-protocol	In 1997 werd een protocol ondertekend waarbij de geïndustrialiseerde industrielanden er zich toe verbinden om hun globale uitstoot aan broeikasgassen tegen 2008-2012 meer dan 5% onder het niveau van 1990 te brengen. België engageerde zich tot een vermindering met 7,5%. Tijdens de tweede verbintenisperiode (2013-2020) verbindt de EU (de lidstaten	Globaal bindend verdrag m.b.t. broeikasgasemissies

Akkoord van Parijs (2015) en de Effort sharing Regulation (EU 842/2018)	en IJsland) zich ertoe samen hun totale broeikasgasemissies met 20 % te verminderen t.o.v. het niveau van 1990 of van een ander referentiejaar dat zij zelf gekozen hebben. Het Akkoord van Parijs is een onderdeel van het klimaatverdrag. Hierin werd de bovengrens van 2 graden opwarming ten opzichte van het pre-industriële tijdperk voor het eerst in een juridisch instrument vastgelegd. Bovendien wordt het streven vastgelegd om de opwarming beperkt te houden tot 1,5 graad. Verder stelt het akkoord dat er snel een eind moet komen aan het gebruik van fossiele brandstoffen, aangezien dit een belangrijke oorzaak is van de overmatige CO₂-uitstoot. De Effort Sharing Regulation legt daarbij jaarlijkse reductiedoelstellingen vast voor de meeste niet-ETS-sectoren. De EU reductiedoelstelling voor de niet-ETS sectoren (waaronder landbouw) van -30% in 2030 t.o.v. 2005 is voor België vertaald naar een bindende broeikasgas reductiedoelstelling van -35% voor de niet-ETS sectoren.	Gloobaal bindend verdrag m.b.t. broeikasgasemissies Europees juridisch kader m.b.t. broeikasgasemissies
Europese Green Deal/Europese klimaatwet/ Fit for 55 package	De Europese Green Deal heeft als doelstelling om van Europa tegen 2050 het eerste klimaatneutrale continent te maken. In het kader hiervan werd door middel van de Europese klimaatwet bindend vastgelegd dat de EU zich inzet voor klimaatneutraliteit en voor de ambitieuzere tussentijdse doelstelling om de netto-uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 met ten minste 55 % te verminderen ten opzichte van het niveau van 1990. Deze EU-verordening is in werking getreden in juli 2021. Om deze doelstelling van 55% emissiereductie te kunnen waarmaken heeft de Europese Commissie in juli 2021 een pakket maatregelen voorgesteld, het zogenaamde Fit-for-55 pakket, die het komende jaar in beleid zullen worden omgezet.	Vormt het kader voor het Vlaamse Energie- en Klimaatplan
Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021 – 2030	De Vlaamse Regering heeft eind 2019 het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 goedgekeurd. Met dit Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 (VEKP) engageert Vlaanderen zich voor de volgende doelstellingen • Broeikasgasreductie in de niet-ETS sectoren: -35% BKG-uitstoot in 2030 ten opzichte van 2005; • LULUCF-sector: voor de periode 2021-2030 voldoen aan de no-debit rule; • Energiebesparing (artikel 7 van de energie-efficiëntierichtlijn): 84,062 TWh	Vlaams juridisch kader m.b.t. klimaat en energiebeleid.

- Hernieuwbare energie: 28.512 GWh in 2030

Een ontwerp Vlaams Adaptatieplan 2021-2030 is in proces van goedkeuring.

Het beleidsplan ruimte van de stad Deinze draagt indirect bij aan volgende mobiliteitsgerelateerde doelstellingen:

- Doelstelling 1: daling van het aantal gereden kilometer over de weg tegen 2030
- Doelstelling 2: toename aandeel duurzame modi woon-werkverkeer tegen 2030
- Doelstelling 3: hoger aandeel duurzame modi in Antwerpen, Gent en Vlaamse rand tegen 2030

Het beleidsplan ruimte van de stad Deinze draagt niet of slechts zeer beperkt bij aan volgende mobiliteitsgerelateerde doelstellingen:

- Doelstelling 4: verschuiving van 6,3 miljard tonkilometers goederen van weg naar spoor en binnenvaart tegen 2030
- Doelstelling 5: Het aandeel spoor en binnenvaart in de modale verdeling neemt toe tot 30% tegen 2030
- Doelstelling 6: Stimuleren van emissievrije distributie, zodat vanaf 2025 in de stadskernen emissieloos gereden wordt voor beleving.
- Doelstelling 7: Vanaf 2025 gebeurt de exploitatie in stedelijke omgeving enkel nog met hybride, elektrische of waterstofbussen, waarbij in de stadscentra emissievrij gereden wordt.

Het beleidsplan ruimte van de stad Deinze draagt indirect bij aan volgende doelstellingen gerelateerd aan lucht en gezondheid:

- Doelstelling 8: Op korte termijn (zo snel mogelijk) worden nergens in Vlaanderen de Europese luchtkwaliteitsnormen en/of streefwaarden overschreden en worden de emissieplafonds voor 2020 gehaald. Op middellange termijn (2030) worden de emissieplafonds van de NEC-richtlijn voor 2030 bereikt.
- Doelstelling 9: Halvering van het aantal mensen dat woont op een locatie waar de jaargemiddelde NO₂-concentratie hogers is dan 20µg/m³ ten opzichte van 2016, en dit in elke gemeente (tegen 2030).

Het beleidsplan ruimte van de stad Deinze draagt niet of slechts zeer beperkt bij

aan volgende biodiversiteitsgerelateerde doelstelling:

- Doelstelling 10: Terugdringen van de oppervlakte van ecosystemen waar de draagkracht voor vermesting of verzuring wordt overschreden met een derde ten opzichte van 2005.

Het beleidsplan ruimte van de stad Deinze draagt indirect bij aan volgende doelstellingen gerelateerd aan ruimtelijke ordening:

- Doelstelling 11: Meer dan de helft van de bevolking leeft op goed bereikbare locaties (+5% t.o.v. 2013).
- Doelstelling 12: Meer dan 60% van de tewerkstellingsplaatsen ligt op goed bereikbare locaties (+5% t.o.v. 2013).
- Doelstelling 13: Belangrijke maatschappelijke functies en voorzieningen zijn voor iedereen op een vlotte en veilige manier bereikbaar met duurzame (collectieve) vervoermiddelen of een combinatie ervan.
- Doelstelling 14: De logistieke stromen worden op een duurzame manier georganiseerd.
- Doelstelling 15: Ruimtelijk beleid gericht op modal shift en minder verplaatsingen.

Visienota bijkomende maatregelen Klimaat	De Vlaamse Regering nam op 5 november 2021 extra maatregelen bovenop het reeds bestaande Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 om de klimaatverandering tegen te gaan. Deze aanpassing kadert in de verscherpte Europese doelstellingen (Fit for 55). Vlaanderen verhoogt haar ambitie en wilt de broeikasgasemissies in de niet-ETS sectoren tegen 2030 met 40% reduceren (in plaats van 35% zoals voorzien in het oorspronkelijke VEKP) ten opzichte van 2005.	Vlaams juridisch kader m.b.t klimaat
Vlaamse klimaatstrategie 2050	De Vlaamse klimaatstrategie 2050 werd op 20 december 2019 goedgekeurd door de Vlaamse Regering . Ze werd geïntegreerd in de Belgische klimaatstrategie 2050. Daarbij streven we ernaar om de broeikasgasemissies van de sectoren die niet gedekt zijn door het EU ETS (zogenaamde niet-ETS sectoren) te reduceren met 85% tegen 2050 (ten opzichte van 2005), met de ambitie om te evolueren naar	Vlaams juridisch kader m.b.t klimaatbeleid

volledige klimaatneutraliteit.

Natuur		
Natuurdecreet	Dit decreet heeft als doel de bescherming, de ontwikkeling, het beheer en het herstel van het natuurlijk milieu.	Vlaams juridisch kader m.b.t natuur en biodiversiteitsbehoud
Vogelrichtlijn		
Habitatrichtlijn	Het decreet wenst een gebiedsgericht natuurbeleid, zowel inzake het creëren van ruimtelijke netwerken (VEN, IVON) als op het vlak van het creëren van natuur-reservaten. In het decreet staan ook een aantal belangrijke principes ingeschreven, zoals standstill, compensatiemaatregelen,...	
Conventie van Ramsar	In dit decreet worden ook de instandhoudingsdoelstellingen en procedures bepaald betreffende de speciale beschermingszones (SBZ) in het kader van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn en in het kader van de waterrijke gebieden van internationale betekenis ("Ramsar"). Volgens het Natuurdecreet dient een vergunningsplichtige activiteit die een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone (vb. vogelrichtlijngebied, habitatrichtlijngebied) kan veroorzaken, onderworpen worden aan <i>een passende beoordeling</i> (effectinschatting). De overheid die over een vergunningsaanvraag, een plan of programma moet beslissen, mag de vergunning slechts toestaan of het plan of programma slechts goedkeuren indien het plan of programma of de uitvoering van de activiteit geen betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van de betrokken speciale beschermingszone kan veroorzaken. De bevoegde overheid draagt er steeds zorg voor dat door het opleggen van voorwaarden er geen betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan ontstaan. Naast dit gebiedsgericht beleid worden ook specifieke maatregelen en beschermingsprocedures beschreven ter bescherming van vegetaties of kleine landschapselementen (zie ook verder). De bescherming van beschermde dieren, vogels en planten wordt verder geregeld het Soortenbesluit van 15 mei 2009. Ook werden beheersgebieden voor weidevogels afgebakend (zie ook verder)	
Soortenbesluit	Het Besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 met betrekking tot soortenbescherming en soortenbeheer – het zogenaamde Soortenbesluit dat op	Vlaams juridisch kader m.b.t

	13 augustus in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd werd – is vanaf 1 september 2009 van kracht. Het is een allesomvattend besluit dat de bescherming van zoogdieren, vogels, reptielen, amfibieën, ongewervelde dieren, planten, korstmossen en zwammen regelt en de mogelijkheid biedt om soortenbeschermings-programma's vast te stellen.. Het voorziet in de gedeeltelijke omzetting van zowel de Vogelrichtlijn als de Habitatrichtlijn.	biodiversiteitsbehoud
PAS – programmatische aanpak stikstofdeposities	De Vlaamse Regering besliste op 23 april 2014 tot het instellen van een Programmatische Aanpak van de Stikstofdeposities (PAS). Vervolgens werd op 30 november 2016 door de Vlaamse Regering de conceptnota 'Instandhoudingsdoelstellingen (IHD) en programmatische aanpak stikstof (PAS)' goedgekeurd. De PAS betreft een uitvoering van de Habitatrichtlijn. De programmatische aanpak stikstof heeft als doel het planmatig terugdringen van de stikstofdepositie op de SBZ's, waarbij (nieuwe) economische ontwikkelingen mogelijk blijven en het niveau van de stikstofdepositie op SBZ toch stelselmatig daalt.	Vlaams juridisch kader m.b.t stikstofverzadiging en biodiversiteitsbehoud
Omgevingsvergunning voor vegetatiewijziging	Dit besluit van de Vlaamse Regering bepaalt dat het wijzigen van vegetatie en kleine landschapselementen in bepaalde gebieden ofwel verboden is ofwel onderworpen is aan het verkrijgen van een omgevingsvergunning ofwel meldingsplichtig is.	Vlaams juridisch kader m.b.t biodiversiteitsbehoud
Duinendecreet	Het 'Duinendecreet' is bedoeld om de druk op de groene ruimte in de kuststreek te beperken. In uitvoeringsbesluiten werden de te beschermen duingebieden afgebakend. Deze besluiten werden bekrachtigd door het Vlaams Parlement.	Niet relevant – niet aanwezig in de gemeente
Bosdecreet	Het bosdecreet heeft tot doel het behoud, de bescherming, de aanleg en het beheer van de bossen in Vlaanderen te regelen. Het decreet definieert o.a. wat onder bos verstaan wordt en welke functies een bos kan hebben. In het kader van duurzaam bosbeheer dienen bosbeheerplannen te worden opgesteld. De criteria werden vastgelegd door de Vlaamse Regering. Sinds oktober 2017 is er een partiële integratie van het bosdecreet in het natuurdecreet, waarbij niet langer bosbeheerplannen opgemaakt worden maar	Vlaams juridisch kader m.b.t biodiversiteitsbehoud

	natuurbeheerplannen. Ontbossing is in principe verboden, behalve in een aantal gevallen die in het decreet worden vermeld (art. 90bis, art. 42 en art. 87). Deze ontbossingen zijn onderworpen aan een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen en dienen gecompenseerd te worden.	
Richtlijn 2009/128/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van een kader voor communautaire actie ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van pesticiden en Vlaams Actieplan Duurzaam Pesticidengebruik 2018-2022	Het besluit van de Vlaamse regering van 15/3/2003 inzake duurzaam gebruik van pesticiden voor niet-land- en tuinbouwactiviteiten (Pesticidenbesluit) is vernieuwd voor de periode 2018-2022.	Vlaams juridisch kader m.b.t waterkwaliteit en biodiversiteitsbehoud
Landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie		
Onroerend erfgoeddecreet en uitvoeringsbesluiten	Sinds 1 januari 2015 is het nieuwe Onroerenderfgoeddecreet in werking. Vanaf dan geldt één overkoepelende regelgeving voor monumenten, stads- en dorpsgezichten, landschappen en archeologie. Het nieuwe onroerend erfgoeddecreet vervangt drie voorgaande decreten (monumentendecreet van 1976, archeologiedecreet van 1993 en landschapsdecreet van 1996) en een wet uit 1931 op het behoud van monumenten en landschappen. Met de definitieve goedkeuring van het nieuw decreet onroerend erfgoed door de Vlaamse regering is ook de Conventie van Malta (ook wel het Verdrag van Valletta genoemd) in Vlaamse regelgeving omgezet. Om de Conventie van Malta verder te implementeren in de Vlaamse regelgeving was een volledig nieuw archeologisch traject nodig. Daarin spelen erkende archeologen een cruciale rol. Sinds 1/06/2016 is ook het hoofdstuk Archeologie van het Onroerenderfgoeddecreet in werking getreden.	Vlaams juridisch kader m.b.t onroerend erfgoed – wordt evenwel niet gedetailleerd behandeld, gezien het detailleringsniveau van het plan-MER
Geluid		
Richtlijn Omgevingslawaai	Deze Europese Richtlijn bepaalt het kader voor de evaluatie en de beheersing	Europees juridisch kader m.b.t geluid

	van omgevingslawaai (o.a. door wegverkeer, spoorwegverkeer, luchtverkeer, GPBV-installaties) (> opmaak van geluidsbelastingskaarten en actieplannen) Door het Besl. VI. Reg. Van 22/07/05 werd deze richtlijn omgezet in de Vlaremwetgeving	
Mobiliteit		
Decreet basisbereikbaarheid	Het decreet basisbereikbaarheid omvat de nieuwe visie op mobiliteit in Vlaanderen. Het stelt dat belangrijke maatschappelijke locaties, zoals bedrijventerreinen, scholen, ziekenhuizen en winkelcentra, optimaal bereikbaar moeten zijn voor de reiziger. Het vervoeraanbod bestaat voortaan uit vier lagen: het treinnet als ruggengraat van het openbaar vervoer, het kernnet van bussen en trams tussen grote woonkernen, het aanvullend net met buslijnen dat zorgt voor het vervoer naar het kernnet en het treinnet en het vervoer op maat zoals buurtbussen en taxi's. De steden en gemeenten krijgen een grotere rol bij het uittekenen van het openbaar vervoer in Vlaanderen via de oprichting van 15 vervoerregio's. Per vervoerregio is er een vervoerregioraad die de invulling van basisbereikbaarheid bewaakt, stuurt en evalueert. Het decreet omvat eveneens een beleidsvisie en implementatiekader voor mobipunten en de uitwerking van een mobiliteitscentrale.	Vlaams juridisch kader m.b.t. mobiliteitsbeleid
Beleidsmatige randvoorwaarden		
Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV)	Het Structuurplan Vlaanderen, goedgekeurd op 22 december 1997, geeft de richtlijnen weer voor het toekomstig gebruik van de ruimte in Vlaanderen voor verschillende sectoren.	Vlaams en Provinciaal kader voor ruimtegebruik en bestemmingen
Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (in opmaak)	Het RSV zal op afzienbare termijn vervangen worden door het in opmaak zijnde Beleidsplan Ruimte. Het witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 30 november 2016. De Vlaamse Regering wil een ambitieus veranderingstraject op gang trekken om het bestaand ruimtebeslag beter en intensiever te gebruiken en zo de druk op de open ruimte te verminderen. Het doel is het gemiddeld bijkomend ruimtebeslag terug te dringen van 6 hectare per dag vandaag naar 3 hectare per dag in 2025.	
Beleidsplan Ruimte Oost-Vlaanderen (in opmaak)	De inname van nieuwe ruimte moet tegen 2040 volledig gestopt zijn.	

	Op provinciaal en gemeentelijk niveau zijn eveneens provinciale en gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen opgesteld. Deze zullen net als op het Vlaamse niveau vervangen worden door beleidsplannen ruimte. Dat van de provincie Oost-Vlaanderen is momenteel in opmaak.	
Vlaamse Mobiliteitsvisie 2040	Vlaanderen wil dat mobiliteit en onze ruimtelijke organisatie in 2050 maximale verbondenheid en bereikbaarheid garandeert op een duurzame en veilige manier en op maat van alle mensen en bedrijven. Om dat te bereiken worden volgende perspectieven vooropgesteld • Perspectief 1: Er zijn geen zware verkeersslachtoffers meer in 2050 • Perspectief 2: Er zijn geen vervoersemisies meer in 2050 • Perspectief 3: Er is een vlotte en naadloze mobiliteit in 2050 • Perspectief 4: De materiaalvoetafdruk voor mobiliteit vermindert met 60% tegen 2050	Vlaams kader voor mobiliteitsbeleid
Vlaams fietsbeleidsplan	Het Vlaams fietsbeleidsplan schetst toekomstige uitdagingen ten aanzien van de fiets en stelt ambitieuze doelstellingen met een uitzicht op tastbare kansen voorop. Er wordt daarbij gemikt op concrete acties die het fietsbeleidsplan op het terrein vormgeven.	Vlaams kader voor fietsbeleid
AGNAS (Afbakening van de Gebieden van de Natuurlijke en Agrarische Structuur)	In uitvoering van het RSV is de Vlaamse overheid bezig met de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en de agrarische structuur (AGNAS).	Vlaams kader voor het buitengebied
Herbevestigde Agrarische Gebieden	Agrarische gebieden waar de gewestplanbestemming nog actueel is en een goede planologische vertaling is van de gewenste ruimtelijke structuur, werden en worden herbevestigd als agrarisch gebied. In andere gebieden wordt/werd verder onderzoek verricht naar de verweving van landbouw, natuur en bos. De resulterende ruimtelijke visie wordt vertaald naar een ruimtelijk uitvoeringsplan.	
Vizier 2030	Vizier 2030, goedgekeurd op 5 april 2019, is het plan van de Vlaamse Regering dat ervoor moet zorgen dat Vlaanderen haar bijdrage levert aan het behalen van de Sustainable Development Goals (SDG's) uit de mondiale Agenda 2030 van de Verenigde Naties. Vizier 2030 is dan ook de Vlaamse vertaling van de SDG's.	Vlaams kader voor het behalen van de SDG's

Blue Deal (juli 2020)	Met de Blue Deal verhoogt de Vlaamse Regering haar inspanningen tegen waterschaarste en droogte door in te zetten op 6 sporen: 1. Openbare besturen geven het goede voorbeeld en zorgen voor gepaste regelgeving 2. Circulair watergebruik wordt de regel 3. Landbouw en natuur worden deel van de oplossing 4. Particulieren sensibiliseren en stimuleren we om te ontharden 5. De bevoorradingszekerheid wordt verhoogd 6. Samen investeren we in innovatie om ons watersysteem slimmer, robuuster en duurzamer te maken.”	Vlaams kader voor waterbeleid
-----------------------	--	-------------------------------

13.2 Bijlage 2: Richtlijnen voor het plan-MER voor het 'Beleidsplan Ruimte van de stad Deinze'

De gemeente Deinze maakt voor haar grondgebied een Beleidsplan Ruimte op. Dit plan zal de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente sturen. Er is nog geen definitief beleidsplan opgesteld. Er bestaat wel al een conceptnota van het beleidsplan.

Gelijktijdig met de opmaak van het Beleidsplan Ruimte wordt een plan-MER opgesteld conform het generieke spoor uit het DABM. Er wordt dus een procedure voor een plan-milieueffectrapportage opgestart waarbij de mogelijke effecten van dit beleidsplan op mens en milieu in kaart gebracht zullen worden. De kennisgeving (hierna: KG) van dit plan-MER werd door het Team Omgevingseffecten volledig verklaard op 26 oktober 2023 en ter inzage gelegd van 6 november 2023 tot en met 5 december 2023 bij de gemeente Deinze en bij het Team Omgevingseffecten in Brussel. De terinzagelegging werd aangekondigd op de website van het Team Omgevingseffecten, de website van de gemeente Deinze, in de krant 'Het Laatste Nieuws/De Nieuwe Gazet, Ed. Eeklo – Deinze' en via aanplakking in Deinze. Het Team Omgevingseffecten heeft tevens adviezen gevraagd bij de administraties en openbare besturen.

Het Team Omgevingseffecten stelt deze bijzondere richtlijnen (hierna: richtlijnen) op om de methodologie die in het plan-MER gevolgd moet worden, vast te leggen. Zij houden rekening met principieel verplichte onderdelen van een plan-MER op basis van art. 4.2.8 §1bis van het DABM, en de relevant geachte onderdelen uit de ontvangen inspraakreacties en adviezen.

In verscheidene inspraakreacties en adviezen werden bedenkingen geuit en suggesties gedaan m.b.t. de inhoud van het beleidsplan. Deze worden in principe niet opgenomen in deze richtlijnen gezien ze niet het voorwerp uitmaken van deze richtlijnen. Deze richtlijnen hebben immers enkel betrekking op de reikwijdte, het detailleringsniveau en de inhoudelijke aanpak van het plan-MER. Het plan-MER moet opgesteld worden zoals door de initiatiefnemer voorgesteld in de KG, aangevuld/aangepast met de specifieke vereisten die in deze richtlijnen geformuleerd worden. Waar de KG en de richtlijnen van elkaar zouden afwijken, moet voorrang gegeven worden aan de richtlijnen. Er werd in dit dossier geen 'richtlijnenvergadering' georganiseerd. De organisatie van zo een vergadering is geen wettelijke verplichting.

Deze richtlijnen volgen de structuur van de KG. Voor de vlotte leesbaarheid van deze richtlijnen worden bepaalde passages uit de KG hier hernomen.

1 Inleiding

In hoofdstuk 1.6 wordt het team van MER-deskundigen opgelijst dat het plan-MER zal opmaken. Het team bestaat uit interne en externe deskundigen. Cedric Vervaeke treedt op als MER-coördinator.

2 Planomschrijving van het beleidsplan

Er is reeds een **conceptnota** voorhanden waarin een eerste aanzet wordt gegeven voor de uiteindelijke inhoud van het Beleidsplan Ruimte dat het ruimtelijk beleid van de gemeente zal bepalen. Die conceptnota is de eerste stap in het planningsproces. De **strategische visie** wordt reeds op hoofdlijnen beschreven in de conceptnota. In hoofdstuk 2 van de KG wordt gemeld dat de stad Deinze volop bezig is met de opmaak van **4 beleidskaders** ('dorpen', 'stedelijk gebied', 'bedrijventerreinen' en 'open ruimte') met daaraan gekoppeld acties. Ook een concreet actieprogramma zal uiteindelijk deel uitmaken van het beleidsplan.

In een aantal adviezen en inspraakreacties worden suggesties gegeven over zaken die niet zozeer betrekking hebben op de methodologische aanpak van het MER, maar die eerder **inhoudelijke suggesties** bevatten voor de uitwerking en mogelijke verfijning van het beleidsplan. Deze suggesties worden niet opgenomen in deze richtlijnen.

3 Algemene methodologische aanpak

In hoofdstuk 3 van de KG wordt de afbakening van het studiegebied en de diepgang van de milieueffectbeoordeling toegelicht. Vervolgens wordt toegelicht dat in het MER een getrapte benadering gevolgd zal worden voor de bemerring van de verschillende planonderdelen van het beleidsplan, i.e. strategische visie, beleidskaders en acties. De methodologie van de 'megatrends' zal gebruikt worden om de strategische visie te bemerken, terwijl de beleidskaders via het 'donutmodel' bemerd zullen worden. Volgens figuur 3.1 in de KG zal de bemerring van de gebiedsgerichte acties gebeuren a.d.h.v. een cartografische analyse.

Alsnog in dit hoofdstuk van de KG wordt o.a. aangegeven welke referentiesituatie gebruikt zal worden en hoe de effectinschatting -en beoordeling zal gebeuren.

Hoofdstuk 3.6 van de KG handelt over **alternatieven**. Daarin wordt gesteld dat het opstellen van het beleidsplan Ruimte en de milieueffectbeoordeling nauw met elkaar verweven zijn. Het betreft een iteratief proces, waarbij de inzichten uit de plan-MER leiden tot een aanpassing van de keuzes in het beleidsplan. Eerder dan het selecteren van een voorkeursalternatief uit een reeds gekende set mogelijke alternatieven, **helpt het plan-MER rechtstreeks bij het vorm geven de beleidskeuzes**. Inzichten over hoe de beleidskeuzes op een alternatieve, milieuvriendelijkere wijze kunnen worden

aangepakt, worden gebruikt om de gemaakte beleidskeuzes steeds verder te verbeteren en te verfijnen.

4 Beschrijving referentiesituatie

In hoofdstuk 4 van de KG worden voor vijf thema's (verstedelijkingsdruk en ruimtebeslag - druk op open ruimte - milieudruk van automobilititeit - zachtere mobiliteitsvraag – verduurzamen van productiesystemen) telkens de 'bestaande situatie' en de 'trends en ontwikkelingen' beschreven. Voor het thema 'urgentie klimaatadaptatie' worden de risicozones en de adaptatiecapaciteit beschreven en voor het thema 'vergroenen van de energiemix' de bestaande situatie en de potentiële oplossingsrichtingen voor het energiesysteem. **Het hoofdstuk wordt besloten met een synthese van de referentiesituatie in de vorm van een SWOT-analyse.**

5 Milieueffectenbeoordeling

5.1 Milieueffectenbeoordeling strategische visie

In hoofdstuk 5.1 van de KG wordt toegelicht dat de milieueffectbeoordeling van de strategische visie gebeurt op basis van de methodologie van de 'megatrends'. **In dit hoofdstuk wordt de milieueffectbeoordeling van de strategische visie ook reeds uitgevoerd.** De ambities van de strategische visie worden beoordeeld op basis van hun vermogen om de geïdentificeerde negatieve trends voor het milieu tegen te gaan en positieve trends verder te faciliteren. De milieueffectbeoordeling van de strategische visie bracht enkele risico's van het plan in beeld. Op basis daarvan werden enkele aanbevelingen en aandachtspunten voor de verdere uitwerking van de beleidskaders geformuleerd.

5.2 Milieueffectenbeoordeling beleidskaders

In hoofdstuk 5.2 wordt de methodologische aanpak voor de **milieubeoordeling van de beleidskaders** toegelicht, i.c. het **donutmodel**. Deze milieueffectbeoordeling wordt pas in het MER zelf uitgewerkt, en dus nog niet in de KG.

Volgens figuur 3.1 in de KG zal de **milieueffectenbeoordeling van de gebiedsgerichte acties** gebeuren a.d.h.v. een cartografische analyse. Idealiter had dit ook verder toegelicht en uitgewerkt geweest in de KG. Het Team Omgevingseffecten zal ten tijde van het nazicht van het (ontwerp) MER nog grondig nakijken of dit op een voldoende manier uitgewerkt is.

6 Verwerking van adviezen en inspraak

In een aantal adviezen wordt extra inhoudelijke informatie gegeven die mogelijk gebruikt kan worden in het MER. Dat is o.a. het geval in de adviezen van ANB, De Lijn, het Departement Zorg,

Elia, Gent, Infrabel, het Departement L&V, Sport Vlaanderen en het Team Watertoets van de VMM. Deze informatie wordt niet expliciet opgenomen in deze richtlijnen gezien deze geen impact heeft op de te gebruiken methodologie, maar alle adviezen werden wel bezorgd aan de MER-coördinator zodat deze desgevallend gebruikt kan worden bij de opmaak van het MER.

Binnen het plangebied ligt een speciale beschermingszones (SBZ). Een **(voortoets op de) passende beoordeling** moet dan ook opgenomen worden in het MER.

In haar advies geeft **ANB** nog enkele opmerkingen mee. Onderstaande opmerkingen uit dit advies zijn o.i. relevant voor het opmaken van het plan-MER:

- Er zijn nog verschillende grote zones met een harde bestemming (WUG) die vandaag nog niet gerealiseerd zijn, en dus functioneren als open ruimte. Verduidelijk hoe in het MER met deze gebieden omgegaan wordt voor het bepalen van de referentiesituatie, i.e. als open ruimte of als ruimte inname. Verduidelijk ook of het Leiekanaal beschouwd wordt als 'geen ruimtebeslag in een harde bestemming', dan wel als 'ruimtebeslag door infrastructuur'.
- ANB merkt op dat het deel tussen Deinze-centrum en het bedrijventerrein De Pijpkels ingekleurd staat als agrarisch gebied, maar dat dit eigenlijk de bestemming woonuitbreidingsgebied en deels groengebied heeft. Op figuur 4.9 zouden zones foutief aangeduid staan als '100% natuur'. Dit dient desgevallend aangepast te worden.
- Verduidelijk hoe het ecologisch plafond vermeld in hoofdstuk 5.2.1 kwantitatief bepaald zal worden. Nuanceer desgevallend de stelling dat er op de schaal van de gemeente geen specifieke knelpunten zijn inzake chemische vervuiling. ANB ziet hier immers een link met o.a. de stikstofproblematiek, watervervuiling door lozingen en historische bodemvervuilingen.

Het **Departement Zorg - Afdeling Preventief Gezondheidsbeleid** vraagt om steeds 'breed' en 'integraal' naar gezondheid te kijken, i.e. naar zowel gezondheidsbescherming als gezondheidsbevordering en dit op zowel fysiek als sociaal als mentaal vlak. Zij vraagt tevens om de ideeën van de studie 'verdichtingsparadox' uit 2023 te gebruiken in het MER. Bovenstaande visie en studie lijken ons relevant voor een bespreking van een eerder abstract plan zoals een ruimtelijk beleidsplan en zouden dus in het MER moeten doorwerken.

Het Team **Externe Veiligheid** wijst er op dat vanuit omgevingsveiligheid niet alle functies op één plaats combineerbaar zijn. Dit geldt in het bijzonder voor risicovolle activiteiten zoals Seveso-inrichtingen. Het toelaten van bepaalde functies kan de ontwikkelingskansen van andere functies dan ook belemmeren. Zij beveelt aan om omgevingsveiligheid op te nemen in de cartografische analyse van het beleidsplan. Wij vragen daarom om het aspect externe veiligheid mee te nemen in het plan-MER op een plaats en manier waar de MER-coördinator dat gepast vindt.

De **stad Gent** vraagt om zeker aandacht te besteden aan de ruimtedruk die extra mobiliteit met zich meebrengt. Zo kan een stadsvernieuwingproject nieuwe en/of veranderde verplaatsingspatronen genereren, wat dan vraagt om de nodige infrastructuur. Het lijkt de stad Gent ook zinvol om elementen uit het Regionaal Vervoersplan mee te nemen in dit Ruimtelijk

Beleidsplan. Deze elementen dienen verwerkt te worden in het MER, dan wel dient gemotiveerd te worden waarom ze niet relevant geacht worden.

Het **departement MOW-Beleid** vraagt om het regionaal mobiliteitsplan van de vervoerregio Gent toe te voegen in de tabel "Juridisch en beleidsmatig kader".

De **deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen** vraagt om de **milieuimpact van de mogelijke aansnijding van woonuitbreidingsgebieden** desgevallend voldoende aandacht te schenken in de milieueffectbeoordeling, alsook om voldoende aandacht te besteden aan het aspect mobiliteit. Meer specifiek vraagt zij om de impact van de **stadsboulevard** in het verdere proces mee te nemen. Tevens stelt zij dat er binnen het KSG Deinze verschillende **grootschalige (woon)projecten** gerealiseerd en gepland zijn, en maakt zij de bedenking of en hoe de woonprogrammatie wordt opgevolgd en welke cumulatieve milieueffecten hierdoor op het kleinstedelijk gebied worden verwacht. Het Team Omgevingseffecten vraagt om deze elementen mee te nemen in het plan-MER, dan wel aldaar te motiveren waarom dit niet relevant wordt geacht.

Specifiek m.b.t. het MER merkt het **Team watertoets van de VMM** op dat door het toepassen van het donutmodel de disciplines grondwater en oppervlaktewater enkel gevat lijken te zitten in het thema "zoetwateronttrekking". Zij zijn van oordeel dat dit een te enge benadering is van aspecten als waterkwaliteit, structuurkwaliteit waterlopen, waterbergend vermogen valleigebieden, ... hoewel deze in de beschrijving van de referentiesituatie toch (deels) als dusdanig besproken worden. Het Team Omgevingseffecten vraagt om deze vraag mee te nemen in het plan-MER, dan wel aldaar te motiveren waarom dit niet relevant wordt geacht.

VMM-lucht vraagt om een duidelijk onderscheid te maken tussen luchtkwaliteit, blootstelling en gezondheid en deze aspecten afzonderlijk te beoordelen. Tevens vraagt zij om aandacht te hebben voor de problematiek van luchtkwaliteit in straat canyons en aan tunnelmonden (indien relevant voor Asse). Het Team Omgevingseffecten vraagt dat hiermee desgevallend rekening gehouden wordt in het plan-MER.

VMM-lucht geeft in haar advies een aantal beleidsdoelstellingen mee waaraan het plan afgetoetst kan worden. Het komt aan de MER-coördinator toe om te oordelen of sommige van deze bruikbaar zijn (i.e. toegevoegd kunnen worden) in het plan-MER.

VMM-lucht vraagt om waar mogelijk een kwantitatieve of verantwoorde semi-kwantitatieve benadering toe te passen. Zo kan de impact van dit beleidsplan ruimte op de evolutie van het aantal voertuigkilometers op de weg op een meer kwantitatieve wijze uitgedrukt worden, omdat reductie van deze kilometers cruciaal is om de lucht- en klimaatdoelstellingen te behalen. Het Team Omgevingseffecten stelt vast dat in de meeste MER's die opgemaakt worden voor ruimtelijke beleidsplannen, enkel een kwalitatieve bespreking van de effecten op de discipline lucht mogelijk wordt geacht, gezien het veelal abstracte niveau van deze plannen. Ook in dit dossier lijkt dat zo te zijn, en kan dus volstaan worden met een kwalitatieve bespreking. Moesten er toch kwantitatieve mobiliteitsgegevens beschikbaar zijn, dan kunnen deze eventueel wel (semi-)kwantitatief besproken worden voor lucht.

In een concrete inspraakreactie wordt er op gewezen dat verschillende ambities uit het beleidsplan wanneer ze zouden worden geconcretiseerd mogelijke negatieve mobiliteitseffecten zouden kunnen hebben. Het komt o.i. aan de initiatiefnemer van het beleidsplan toe om te bepalen hoe abstract dan wel concreet het beleidsplan ingevuld wordt. De milieubeoordelingsmethodiek zoals die wordt voorgesteld in de KG lijkt ons een correcte methodologie voor een beleidsplan ruimte. Het is geenszins de bedoeling om dit plan-MER uit te werken op een project-MER niveau met een gedetailleerde beoordeling van mogelijke te realiseren projecten. Het principe van **tiering** is belangrijk in dit verband, i.e. een specifieke MER-methodologie is gewenst naarmate het gaat om concrete projecten, ruimtelijke plannen dan wel beleidsplannen. Wij bevestigen wel dat het aspect mobiliteit voldoende behandeld moet worden in het MER, hetgeen o.i. voorzien wordt in de KG.

In een concrete inspraakreactie wordt gevraagd om ook de impact op soortendiversiteit van het Beleidsplan Ruimte te behandelen. Er wordt gemotiveerd dat bijna alle soorten afhangen van een samenhangend natuurnetwerk, waarin organismen vrij kunnen bewegen, hetgeen een ruimtelijke problematiek is. Wij vragen bij deze om het aspect soortenrijkdom te betrekken bij de milieueffectbespreking, dan wel expliciet te motiveren waarom het niet relevant zou zijn.

In een uitgebreide inspraakreactie wordt geopperd om de klassieke MER-methodologie gebaseerd op de klassieke disciplines te gebruiken i.p.v. de huidige thematische benadering. Het Team Omgevingseffecten benadrukt bij deze dat de in de KG voorgestelde methodologie in feite een correcte toepassing is van de methodologieën die in de studie "**Roadmap voor milieueffectbeoordeling op strategisch niveau**" aangereikt worden specifiek voor strategische plannen zoals dit ruimtelijk beleidsplan. Er zijn verschillende methodologieën mogelijk om een MER voor een strategisch plan op te maken. Als Team Omgevingseffecten bevestigen wij dat de in casu voorgestelde methodologie correct en zinvol is. Deze methodologie wordt ondertussen in verscheidene gelijkaardige ruimtelijke beleidsplannen gebruikt. Bij de uitwerking ervan in het eigenlijke plan-MER dient dit uiteraard toegespitst te worden op Deinze.

Verduidelijk dat het studiegebied in casu ruimer is dan het plangebied.

In verscheidene inspraakreacties wordt gesproken over de uitbouw van een stadsboulevard. Gelieve deze ontwikkeling toe te lichten, te verduidelijk hoe deze zich verhoudt tot het ruimtelijk beleidsplan en hoe hiermee in het MER rekening wordt gehouden.

7 Overige bepalingen

In het plan-MER moeten de leemten in de kennis die tijdens het uitvoeren van het milieueffectenonderzoek werden vastgesteld, vermeld worden. Het MER zal aangeven hoe met deze leemten is omgegaan en hoe zij kunnen doorwerken in de verdere besluitvorming.

In het MER moet aangegeven worden of er eventueel opvolgingsmaatregelen (monitoring) voor te stellen zijn die vanuit de leemten in de kennis noodzakelijk worden geacht of die nodig zijn in functie van de aanpak en inhoud voor de vervolgpprocedure en besluitvorming.

In het MER wordt een eindsynthese opgenomen.

De niet-technische samenvatting (NTS) moet een afzonderlijk leesbaar deel van het rapport vormen dat de essentie van het milieueffectenonderzoek beknopt weergeeft. De tekst moet zodanig geschreven zijn dat hij begrijpelijk is voor een gemiddelde lezer.

Getekend door: Isabel Jacobs (Signature)
Getekend op: 2024-01-29 09:18:57 +01:0
Reden: Ik keur dit document goed

  Vlaamse
overheid

Isabel Jacobs

Afdelingshoofd

Afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning- en projecten (GOP)

13.3 Bijlage 3: Niet-technische samenvatting

13.3.1 Inleiding

Op 14 juli 2025 werd door de Vlaamse Regering de conceptnota van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen goedgekeurd. De Vlaamse Regering wil met haar beleidsplanning een ambitieus veranderingstraject op gang trekken om het bestaand ruimtebeslag beter en intensiever te gebruiken en zo de druk op de open ruimte te verminderen. Het doel is het bijkomend ruimtebeslag terug te dringen van gemiddeld 6 hectare per dag (anno 2018) naar 3 hectare per dag in 2025 en naar 0 hectare in 2040.

Ook de gemeenten spelen een belangrijke rol in dit veranderingstraject. De ontwikkeling van nieuwe woningen, werkplekken en voorzieningen zal immers meer en meer moeten gebeuren op goed gelegen locaties in de steden en dorpen. Een dergelijke oefening is al gebeurd bij de opmaak van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Deinze. Maar dit document is intussen meer dan twintig jaar oud. Ondertussen is er heel wat in de wereld veranderd. Nieuwe thema's duiken op zoals bijvoorbeeld klimaat, demografie en mobiliteit. Dergelijke vraagstukken zijn weinig of niet behandeld in het structuurplan. Om die reden besliste de gemeenteraad van Deinze in 2019 om een Beleidsplan Ruimte op te maken, ter vervanging van het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan.

Beleidsplanning schept nieuwe kansen ten opzichte van de structuurplanning. Het laat toe meer strategisch te plannen, gericht op de noden en prioriteiten die in de stad Deinze spelen, in plaats van allesomvattend te moeten zijn. Een beleidsplan laat omwille van het flexibel aanbouwmodel van beleidskaders, in aanvulling op de strategische visie voor de lange termijn, toe een meer dynamisch ruimtelijk beleid te voeren. Het kan binnen de uitgezette robuuste beleidslijnen inspelen op onverwachte gebeurtenissen en kansen. Een beleidsplan is tevens per definitie realisatiegericht van aard. De gemeente kan er een daad- en slagkrachtig ruimtelijk beleid mee uitzetten, dat doorwerkt tot op het terrein.

Voorliggend document is de **niet-technische samenvatting van het plan-MER** (milieueffectrapport) dat werd opgesteld ter beoordeling van de milieueffecten van het beleidsplan ruimte van Deinze. De voornaamste bevindingen van het milieueffectrapport worden hierin samengevat. Voor een volledig en meer gedetailleerd overzicht verwijzen we naar het plan-MER zelf.

De bedoeling van de milieueffectbeoordeling is de effecten op het milieu (in de brede zin van het woord) van het beleidsplan in kaart te brengen, met als bedoeling de positieve effecten zoveel mogelijk te versterken en de eventuele negatieve effecten zoveel mogelijk te vermijden of te milderen. Kenmerkend aan deze beoordeling is dat ze niet pas is uitgevoerd als het plan al 'af' was, maar in tegendeel tot stand is gekomen via wisselwerking tussen de opstellers van het beleidsplan enerzijds en de MER-deskundigen anderzijds. Het beleidsplan heeft dus in de loop van zijn totstandkoming een aantal aandachtspunten die vanuit de MER-deskundigen werden geformuleerd, geïncorporeerd. Het resultaat is een beleidsplan dat de milieubekommernissen maximaal integreert.

13.3.2 Regelgeving en procedure

13.3.2.1 Ruimtelijke beleidsplanning

Een ruimtelijk beleidsplan bestaat uit een strategische visie en één of meer beleidskader(s) die samen het kader aangeven voor de gewenste ruimtelijke ontwikkeling. Het ruimtelijk beleidsplan is erop

gericht samenhang te brengen in de voorbereiding, de vaststelling en de uitvoering van beslissingen in de ruimtelijke ordening. Het is realisatiegericht.

De *strategische visie* omvat een visie op de ruimtelijke ontwikkeling voor de lange termijn en beschrijft de daarvoor te volgen beleidsstrategieën. Deze visie bevindt zich bijgevolg op een hoog abstractieniveau.

De *beleidskaders* bevatten in functie van de visie operationele beleidskeuzes voor de middellange termijn en bijhorende actieprogramma's voor hetzij een thema hetzij een gebiedsdeel. Beleidskaders beschrijven onder meer hoe en met wie de gewenste ruimtelijke ontwikkeling wordt gerealiseerd.

13.3.2.2 *Milieueffectrapportage*

Milieueffectrapportage heeft als doel de effecten van een plan of project in beeld te brengen, en zo bij te dragen aan een integratie van de aandacht voor het milieu in de besluitvorming.

De eerste stap in de procedure van de milieueffectrapportage voor het beleidsplan ruimte van de stad Deinze is de opmaak van een kennisgeving, die in essentie als doelstelling heeft het onderzoek aan te kondigen, en te beschrijven wat zou onderzocht worden (welke effecten, welke beoordelingscriteria, ...) en hoe dat zou gebeuren (welke methodes).

Het plan-MER wordt zo optimaal mogelijk ingepast in de procedure voor het ruimtelijk beleidsplan. De wisselwerking hield onder andere in dat:

- de input uit de adviesronde over het voorontwerp beleidsplan ruimte meegenomen wordt in de latere opmaak van het ontwerp plan-MER;
- het openbaar onderzoek betrekking zal hebben op zowel het ontwerp beleidsplan als het ontwerp plan-MER.

Dit betekent dat de milieueffectbeoordeling parallel verloopt aan het totstandkomingsproces van het ruimtelijk beleidsplan en het planningsproces informeert. De goedkeuring van het definitief plan-MER gebeurt na afloop van het openbaar onderzoek en vóór de definitieve vaststelling van het beleidsplan ruimte.

13.3.2.3 *Team van MER-deskundigen*

Het plan-MER wordt in opdracht van de stad Deinze opgemaakt door een MER-coördinator en een team van (al dan niet erkende) MER-deskundigen.

Als **MER-coördinator** treedt **Cedric Vervaeke** op (erkeningsnummer GOP/ERK/MERCO/2019/00014), bijgestaan door **erkend MER-deskundige biodiversiteit Sofie Claerbout** (i.h.b. in functie van de opmaak van een Voortoets Passende Beoordeling, erkeningsnummer EDA-804). Daarnaast heeft adviseur **Tim Van den Branden** ook bijgedragen aan de totstandkoming van het MER.

13.3.3 **Omschrijving van het beleidsplan ruimte**

In dit hoofdstuk vatten we de belangrijkste elementen van het Beleidsplan Ruimte van de stad Deinze kort samen. Voor een meer gedetailleerde beschrijving van het beleidsplan verwijzen we naar de verschillende documenten die samen het plan vormen.

Het Beleidsplan Ruimte Deinze bestaat uit een strategische visie en vier beleidskaders.

13.3.3.1 *Strategische visie*

De strategische visienota “Deinze 2040” schetst het langetermijnkader voor de ruimtelijke ontwikkeling van de stad Deinze. De visie vertrekt vanuit de vaststelling dat de beschikbare ruimte schaars is en dat verdere aantasting van de open ruimte moet worden vermeden. Groei en maatschappelijke ontwikkelingen worden daarom maximaal opgevangen binnen de bestaande bebouwde ruimte, via een kernversterkend en ruimtezuinig beleid.

Dit zijn de geformuleerde beleidsambities:

Algemeen wensbeeld Deinze 2040;

- Deinze als compacte en veerkrachtige stad:
Deinze ontwikkelt zich als een samenhangend geheel van stedelijk gebied, dorpen en open ruimte, waarbij elke structuur een eigen rol en identiteit behoudt.
- Open ruimte als kwalitatieve en robuuste drager:
De open ruimte wordt maximaal gevrijwaard en versterkt en speelt een sleutelrol voor water, ecologie, landbouw, landschap en ontspanning.
- Bundeling van functies en activiteiten:
Wonen, werken, voorzieningen en recreatie worden geconcentreerd in kernen en bedrijventerreinen om verdere versnippering te vermijden.
- Ruimtelijke veerkracht als antwoord op klimaatverandering:
De stad en het landschap worden klimaatrobuust ingericht, met aandacht voor waterbeheer, ontharding en groenblauwe netwerken.
- Leefkwaliteit en identiteit als uitgangspunt:
Ruimtelijke ontwikkeling moet bijdragen aan gezondheid, ontmoeting, herkenbaarheid en leefbaarheid.

De open ruimte in Deinze 2040;

- Maximaal vrijwaren van open ruimte:
De open ruimte blijft overwegend open en wordt niet verder aangesneden voor grootschalige verharding of bebouwing.
- Open ruimte als multifunctioneel systeem:
De open ruimte vervult tegelijk functies op het vlak van landbouw, natuur, waterbeheer, klimaatadaptatie en recreatie.
- Valleien en waterlopen als ruggengraat:
De Leievallei, beekvalleien en grachten structureren het landschap en zijn cruciaal voor waterberging en ecologische samenhang.
- Versterking van landschap en biodiversiteit:
Behoud en herstel van kleine landschapselementen, zichtrelaties en ecologische verbindingen staan centraal.
- Afstemming met bebouwde ruimte:
Kernversterking in bebouwde gebieden is noodzakelijk om de open ruimte te kunnen vrijwaren.

De dorpen in Deinze 2040;

- Dorpen als herkenbare kernen met eigen identiteit:
Elk dorp behoudt zijn schaal, karakter en relatie met het omliggende landschap.
- Beperkte en gerichte ontwikkeling:
Nieuwe ontwikkelingen gebeuren hoofdzakelijk binnen bestaande dorpskernen en zijn afgestemd op draagkracht en voorzieningen.
- Vrijwaren van open ruimte rond dorpen:
Verdere lintbebouwing en verspreide bebouwing worden ontmoedigd.
- Zorgvuldige randen en overgangen:
Overgangen tussen dorp en open ruimte worden landschappelijk en ecologisch ingericht.
- Verbeteren van leefkwaliteit:
Inzetten op vergroening, ontharding, trage verbindingen en kwalitatieve publieke ruimtes.

Het stedelijk gebied in Deinze 2040

- Stedelijk gebied als primaire opvangruimte voor groei:
Wonen, voorzieningen en verweefbare bedrijvigheid worden geconcentreerd in het stedelijk gebied.
- Kwalitatieve kernversterking en verdichting:
Verdichting gebeurt met aandacht voor woonkwaliteit, groen, water en publieke ruimte.
- Groenblauwe structuren in de stad:
Waterlopen, parken en groene assen vormen mee de structuur van het stedelijk gebied.
- Duurzame mobiliteit en doorwaadbaarheid:
Het stedelijk gebied wordt ingericht op maat van fietsers, voetgangers en openbaar vervoer.
- Relatie met dorpen en open ruimte:
Het stedelijk gebied functioneert complementair aan dorpen en open ruimte, niet ten koste ervan.

Bedrijventerreinen en economie in Deinze 2040

- Bedrijventerreinen als logische locatie voor niet-verweefbare bedrijvigheid:
Bedrijvigheid wordt gebundeld op bestaande bedrijventerreinen.
- Geen versnippering van economische functies:
Nieuwe bedrijvigheid in open ruimte wordt vermeden.
- Herontwikkeling boven uitbreiding:
Inzetten op intensiever en efficiënter ruimtegebruik binnen bestaande terreinen.
- Aandacht voor ruimtelijke en milieukwaliteit:
Bedrijventerreinen worden klimaatrobuust en landschappelijk beter ingepast.

- Goede ontsluiting zonder overbelasting omgeving:
Mobiliteit en bereikbaarheid worden afgestemd op draagkracht van de omgeving.

De strategische visie vormt het richtinggevend kader voor de vier beleidskaders. Voor meer inhoudelijke informatie wordt er verwezen naar de strategische visienota 'Deinze 2040'.

13.3.3.2 *Beleidskader 'Dorpen'*

Het beleidskader Dorpen beschrijft de ruimtelijke visie voor de dorpskernen op het grondgebied van Deinze. Het beleid is gericht op het versterken en bestendigen van de bestaande dorpsstructuren, met respect voor hun schaal, identiteit en landschappelijke context. Wonen, voorzieningen en verweefbare functies worden zoveel mogelijk binnen de dorpskernen geconcentreerd.

Verdere lintbebouwing en verspreide bebouwing in de open ruimte worden ontmoedigd. De randen van de dorpen worden zorgvuldig vormgegeven, met aandacht voor overgangen naar het omliggende landschap, doorzichten, waterhuishouding en landschapselementen. Binnen de dorpen wordt ingezet op vergroening, ontharding, trage verbindingen en versterking van lokale groenblauwe structuren, zodat de leefbaarheid toeneemt zonder bijkomende druk op de open ruimte.

13.3.3.3 *Beleidskader 'Bedrijventerreinen'*

Het beleidskader Bedrijventerreinen behandelt de economische ruimte binnen Deinze en richt zich op het versterken, verduurzamen en efficiënter benutten van de bestaande bedrijventerreinen. Nieuwe ruimteclaims in open ruimte worden vermeden; de nadruk ligt op herontwikkeling, intensivering en kwaliteitsverbetering van bestaande sites.

Binnen bedrijventerreinen wordt ingezet op clustering, stapeling van functies, collectieve voorzieningen en een klimaatadaptieve inrichting met aandacht voor water en groen. Zonevreemde en slecht gelegen bedrijven worden in principe niet verder uitgebreid. Het beleidskader streeft naar een evenwicht tussen economische activiteit, ruimtelijke kwaliteit en het beperken van hinder voor de omgeving.

13.3.3.4 *Beleidskader 'Open ruimte'*

Het beleidskader Open ruimte beschrijft de ontwikkelingsperspectieven voor de open ruimte van Deinze, die wordt beschouwd als een samenhangend geheel met belangrijke functies op het vlak van ecologie, landbouw, waterbeheer en landschap. Het beleid is gericht op het maximaal vrijwaren van deze open ruimte en het beperken van bijkomend ruimtebeslag, met de ambitie om tegen 2040 geen netto bijkomende aansnijding meer toe te laten.

Valleigebieden, beekstructuren en watergevoelige zones nemen een centrale plaats in dit beleidskader in. Er wordt ingezet op ontharding, waterretentie, infiltratie en buffering, en op de versterking van groenblauwe netwerken en landschappelijke structuren. Professionele landbouw blijft een belangrijke openruimtefunctie, mits aandacht voor landschappelijke inpassing en ecologische kwaliteit. Nieuwe grootschalige harde functies in open ruimte worden in principe uitgesloten.

13.3.3.5 *Beleidskader 'Stedelijk gebied'*

Het beleidskader Stedelijk gebied focust op de stadsdelen Deinze, Petegem en Astene. Hier wordt een uitgesproken kernversterkend beleid gevoerd, waarbij wonen, voorzieningen, recreatie en verweefbare bedrijvigheid worden gebundeld binnen het stedelijk weefsel. Verdichting en

herontwikkeling zijn mogelijk, op voorwaarde dat ze gepaard gaan met kwaliteitsvolle publieke ruimte, voldoende groen en aandacht voor leefkwaliteit.

Het stedelijk gebied wordt beschouwd als een belangrijke hefboom om de open ruimte te vrijwaren. Er wordt sterk ingezet op ontharding, vergroening en het versterken van groenblauwe structuren, evenals op een robuust stedelijk watersysteem. Duurzame mobiliteit en een goede doorwaadbaarheid van het stedelijk gebied vormen belangrijke pijlers binnen dit beleidskader.

Voor meer gedetailleerde informatie over inhoud van de beleidskaders wordt er verwezen naar het ontwerp beleidsplan ruimte Deinze.

13.3.4 Algemene methodologische aanpak

13.3.4.1 *Doel van de strategische milieueffectbeoordeling*

Zoals eerder gesteld heeft het plan-MER in eerste instantie tot doelstelling om de positieve en negatieve gevolgen van het Beleidsplan Ruimte op hoofdlijnen in beeld te brengen door de principiële beleidskeuzes (strategische visie en het beleidskader) uit dit plan te beoordelen op hun effecten op het milieu (in de brede zin van het woord). Daarnaast formuleert het plan-MER ook een aantal voorstellen om eventuele negatieve effecten te milderen en om positieve effecten te versterken.

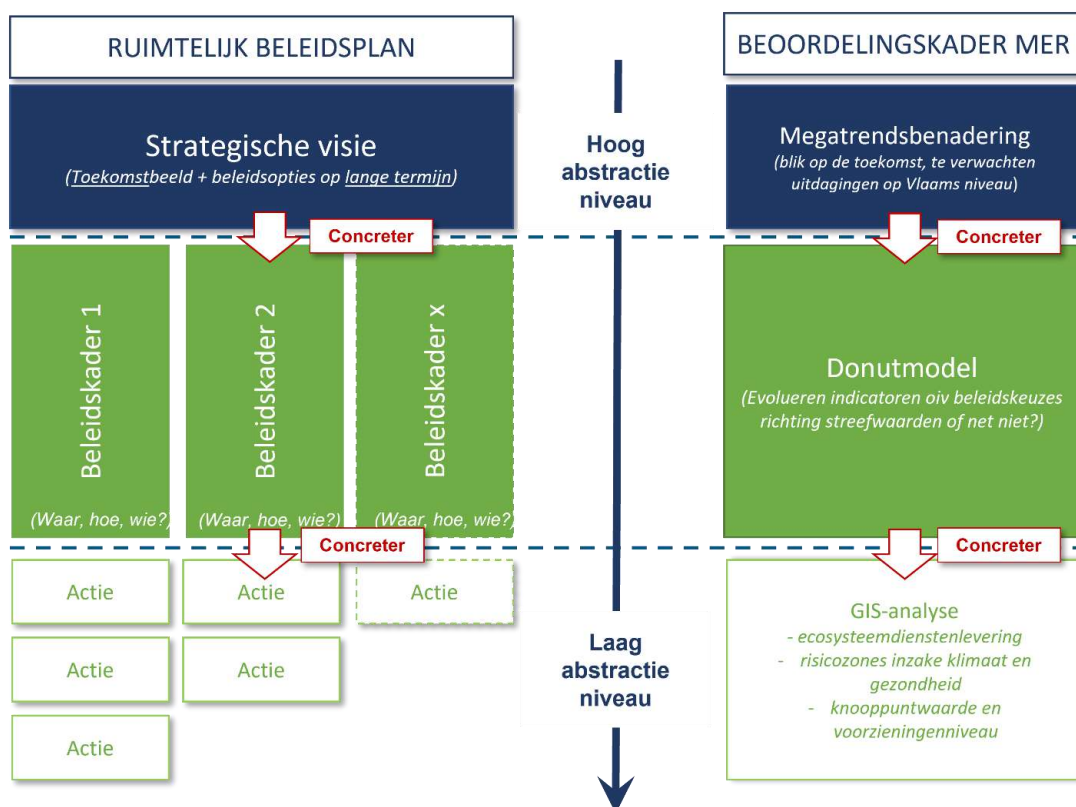
13.3.4.2 *Getrapte benadering*

De methodologie van een strategische milieueffectbeoordeling vergt een aanpak op maat. De onderzoeksoptzet van de strategische milieubeoordeling hangt namelijk samen met de kenmerken van het te beoordelen plan (Bron: Roadmap voor milieueffectbeoordeling op strategisch niveau, Antea Group, 2021). De planfiguur van een ruimtelijk beleidsplan bevat verschillende planonderdelen, die allen andere vragen proberen te beantwoorden en daardoor verschillen qua karakter en doelstelling:

Strategische visie	Beleidskader	Actie
Lange termijn	Middellange termijn	Korte termijn
Algemene doelstellingen & ontwikkelingsperspectieven	Operationele beleidskeuzes	Uitvoering op het terrein
Toetssteen van het beleid	Motor van het beleid	Toepassing van het beleid
'Waarom' en 'welke' (koers/richting)	'Hoe' en 'waar' (handelswijze)	'Waar' en 'wanneer' (acties en maatregelen)

Hoog abstractieniveau	→	Laag abstractieniveau
-----------------------	---	-----------------------

Vanuit deze logica houdt het dan ook steek om voor de verschillende planonderdelen een eigen, gepaste aanpak voor de milieueffectbeoordeling te gebruiken. De opeenvolging van strategische visie, beleidskader en actieplannen in het planvormingsproces krijgt dus zijn weerslag in een getrapte benadering van het MER, waarbij de milieueffectbeoordeling van de strategische visie op eerder abstracte wijze wordt benaderd en het beleidskader, maar zeker de gebiedsgerichte acties hierin, op meer concrete wijze. Een overzicht van de verschillende abstractieniveaus in een ruimtelijk beleidsplan met daaraan de gekoppelde beoordelingskaders is weergegeven in Figuur 4-1.

Figuur 13-1: Koppeling van de verschillende fasen van een ruimtelijk beleidsplan met een mogelijk milieubeoordelingskader conform het abstractieniveau.

In het kader van een plan-MER voor een beleidsplan, in dit geval het beleidsplan ruimte voor de stad Deinze, is het niet mogelijk om alle denkbare effecten gedetailleerd te onderzoeken. Het conceptuele niveau waarop de strategische visie en het beleidskader worden beschreven, de schaal van het studiegebied, de ruimtelijke spreiding van de acties die voortvloeien uit het beleidskader, de onduidelijkheid over de precieze aard en omvang van veel van die acties, de veelheid aan potentiële acties en de tijdshorizon die voor ogen wordt gehouden (2040) zorgen ervoor dat de omvang van de effecten niet in kwantitatieve eenheden en met een groot ruimtelijk detailniveau kan uitgedrukt worden.

13.3.5 Beoordeling strategische visie: toetsing robuustheid t.a.v. Megatrends

13.3.5.1 Methodologie

Het milieueffectenonderzoek van de **strategische visie** gebeurt door na te gaan in welke mate de visie ervoor zorgt dat de stad Deinze bestand is tegen de grote maatschappelijke veranderingen die tegen 2040 op ons afkomen. Die grote maatschappelijke veranderingen zijn de zogenaamde “megatrends”. Door de Vlaamse Milieumaatschappij zijn voor Vlaanderen zes relevante megatrends geïdentificeerd:

1. Veranderende demografische evenwichten (bevolkingsgroei, verstedelijking, vergrijzing, migratie,...)
2. Versnelde technologische ontwikkelingen (ICT-toepassingen, mechatronica, ...)

3. Toenemende tekorten aan grondstoffen en hulpbronnen (toename in gebruik van afval- en reststromen, groei van lokale productie- en consumptieketens, ...)
4. Toenemende multipolariteit in de samenleving (individualisering, toename in diversiteit, ...)
5. Klimaatverandering (versterking urban heat islands, verandering in neerslagpatronen, ...)
6. Toenemende kwetsbaarheid van systemen (grenzen aan het economisch systeem, onder druk staan van hulpbronsystemen, ...)¹³

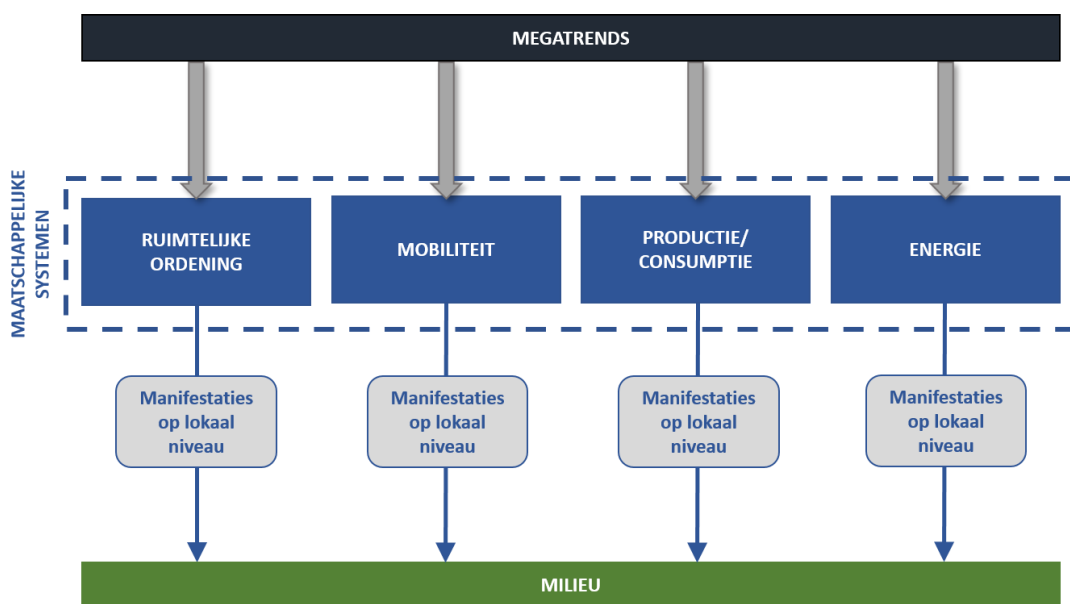
Deze **megatrends** kunnen negatieve, maar ook positieve gevolgen voor het milieu hebben. De megatrend klimaatverandering heeft het grootste en de meest direct milieu gerelateerde impact zoals bv. meer hittegolven en overstromingen en droogte ten gevolge van wijzigingen in neerslagpatronen. Maar daarnaast is er als positief gevolg van deze megatrend een groeiend klimaatbewustzijn bij de brede bevolking. De impact van de megatrend 'toenemende multipolariteit van de maatschappij' op het milieu is indirect en heeft vooral te maken met de maatschappelijke mogelijkheden om aan de milieuproblematiek prioriteit te geven ten overstaan van andere problemen, met andere woorden een toenemend milieubewustzijn. Anderzijds is er de tendens tot verdere individualisering, wat een grotere milieu impact betekent door bv. een stijgende ruimtevrage.

De (positieve en negatieve) milieugevolgen van de megatrends spelen in op 4 maatschappelijke systemen:

- Het ruimtelijke ordeningssysteem
- Het energiesysteem
- Het mobiliteitssysteem
- Het productie- en consumptiesysteem (landbouw, industrie, handel en diensten)

Binnen elk van deze systemen kan, weliswaar in het ene systeem al meer dan in het andere, mits het ruimtelijk beleidsplan een impact uitgeoefend worden.

¹³ Deze 6de megatrend is het gecumuleerd effect van de andere megatrends en zit daarom reeds intrinsiek vervat in de andere megatrends, waardoor deze daarom niet apart wordt meegenomen in het MER als toetsingskader bij de beoordeling van de strategische visie.

Figuur 13-2: Ingrijpen van megatrends op maatschappelijke systemen met lokale manifestaties van de trends en milieueffecten tot gevolg

De doelstellingen/ambities en ontwikkelingsperspectieven van de strategische visie worden vervolgens uitgezet tegen de manifestaties van de megatrend om in te schatten of het plan de (negatieve of positieve) effecten van de megatrends op het milieu verzwakt of versterkt (zie beoordelingskader §6.2).

13.3.5.2 Afbakening studiebereik (Scoping)

Het afbakenen van het studiebereik moet ertoe bijdragen dat gefocust wordt op de essentie. Op die manier wordt het MER-onderzoek toegespitst op zaken die er echt toe doen in het kader van een onderbouwde besluitvorming met betrekking tot het Beleidsplan Ruimte.

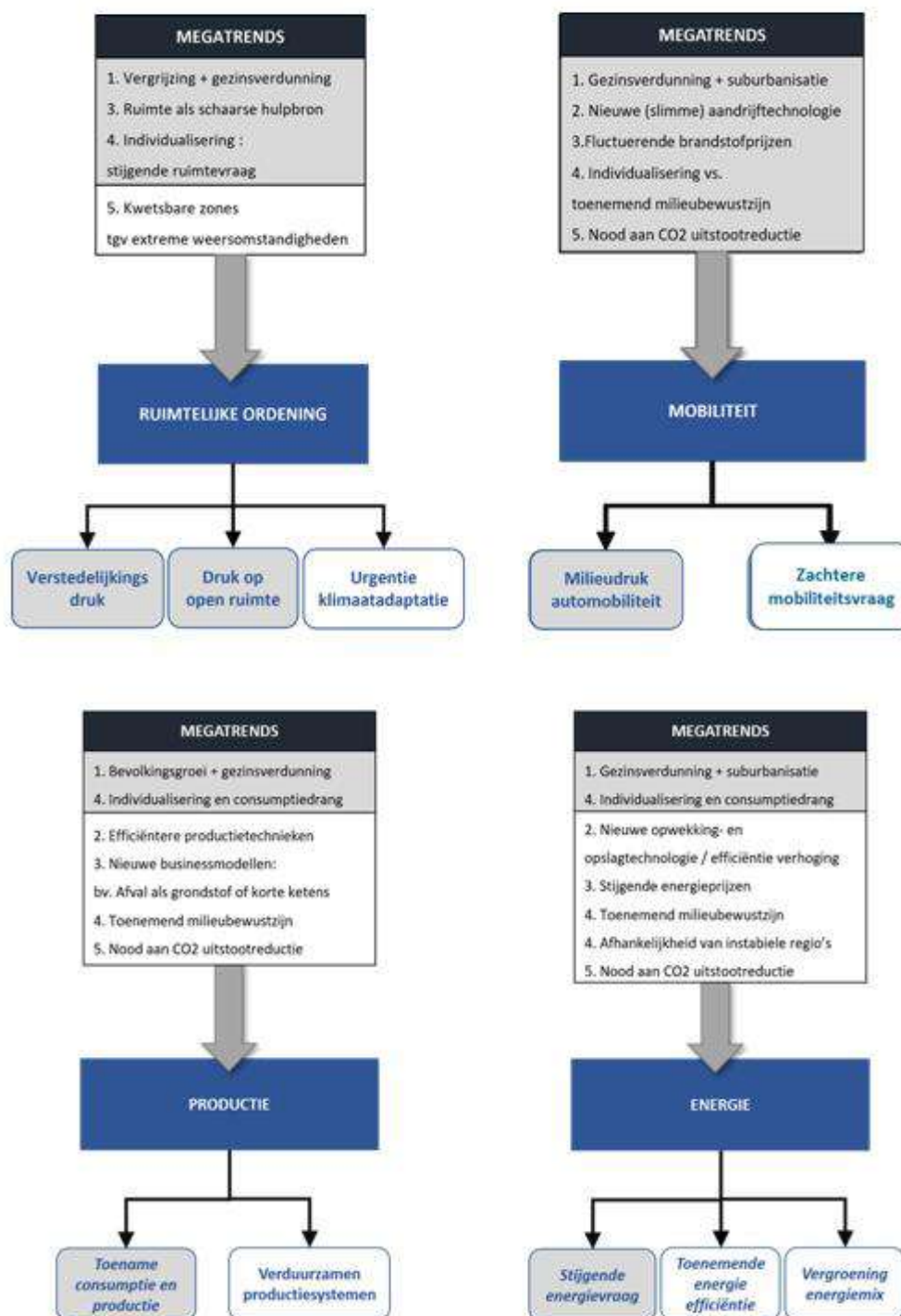
Gezien het milieueffectenonderzoek een onderzoek op strategisch niveau is, zijn niet alle milieuthema's relevant. De effectbeoordeling focust op de milieuthema's waarvan de inzichten een strategische bijdrage kunnen leveren aan de besluitvorming rond het Beleidsplan Ruimte. Het betreft kritische thema's die bestaande of toekomstige knelpunten in het plangebied weergeven en waar het plan op zou kunnen inwerken. Voor de beoordeling van de strategische visie is het van belang te weten welke megatrends mogelijke gevolgen kunnen hebben voor het milieu enerzijds en welke ontwikkelingen kunnen worden beïnvloed door het gemeentelijk ruimtelijk beleid anderzijds. Met andere woorden, in welke mate het gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan impact kan hebben op het milieuaspect dat veroorzaakt wordt door een megatrend.

Uit deze 'scoping' blijkt dat volgende thema's relevant zijn om de robuustheid van de strategische visie aan af te toetsen:

- Binnen het systeem 'ruimtelijke ordening':
 - Verstedelijkingsdruk
 - Druk op de open ruimte
 - Urgentie klimaatadaptatie
- Binnen het systeem 'mobiliteit':

- Milieudruk automobilititeit
- Zachtere mobiliteitsvraag
- Binnen het 'productie- en consumptiesysteem':
 - Het verduurzamen van productie- en consumptiesystemen

De thema's binnen het 'energiesysteem' (stijgende energievraag en vergroening van de energiemix) hebben in meer of mindere mate een ruimtelijke dimensie. Het thema 'stijgende energievraag' hangt samen met de mobiliteitsvraag (meer energie voor verplaatsingen), en wordt daarom binnen het systeem 'mobiliteit' onderzocht. Het thema 'vergroening van de energiemix' heeft een duidelijke ruimtelijke dimensie (bv. het inplanten van hernieuwbare energie-installaties in het landschap), maar het ruimtelijk beleid hieromtrent wordt grotendeels voorgeschreven door het gewestelijk niveau.

Figuur 13-3: Manifestaties van megatrends in de stad Deinze (grijze invulling = negatief (milieu)effect t.g.v. megatrend; witte invulling = positief (milieu)effect t.g.v. megatrend; vet = weerhouden thema i.f.v. milieubeoordeling beleidsplan; cursief = niet weerhouden thema i.f.v. milieubeoordeling beleidsplan)

13.3.5.3 Beoordelingskader strategische visie

De ambities van de strategische visie worden beoordeeld op basis van hun vermogen om de negatieve gevolgen voor het milieu als gevolg van optredende megatrends tegen te gaan en positieve gevolgen ervan te versterken.

Daartoe worden de ambities uit de strategische visie uitgezet ten opzichte van de verschillende gemeentelijke manifestaties van de megatrends (zie Tabel 6-1). De inschatting van de interactie tussen ambities uit de strategische visie en de gevolgen van een megatrend op het milieu vormt de basis van de beoordeling. Dit resulteert uiteindelijk in volgend beoordelingskader voor de milieubeoordeling van de ambities en ruimtelijke strategieën van de strategische visie: Tabel 6-2.

Tabel 13-1: Schematische voorstelling van de werkwijze beoordeling Strategische Visie

	Ruimtelijke strategie	Manifestaties megatrends		
		Verstedelijgingsdruk	klimaatadaptatie	...
Ambities	Kernversterking	+	-	
	Groene netwerken doorheen de kernen	+	+	
	...			

Tabel 13-2: Verduidelijking van beoordelingskader Strategische Visie

Globaal effect	Symbool	Verduidelijking
Positief effect op het milieu	+	Positief effect op positieve invloed van de megatrend
	+	Positief effect op negatieve invloed van de megatrend
Positief/negatief effect op het milieu naargelang de randvoorwaarden	+/-	Positief/ negatief effect op positieve invloed van de megatrend (afhankelijk van de randvoorwaarden)
	+/-	Positief/ negatief effect op negatieve invloed van de megatrend (afhankelijk van de randvoorwaarden)
Negatief effect op het milieu	-	Negatief effect op positieve invloed van de megatrend
	-	Negatief effect op negatieve invloed van de megatrend
Geen effect op het milieu	0	Invloed van de megatrend heeft geen ruimtelijke vertaling

13.3.6 Beoordeling van het beleidskader: toetsing aan thema's van het Donut Model

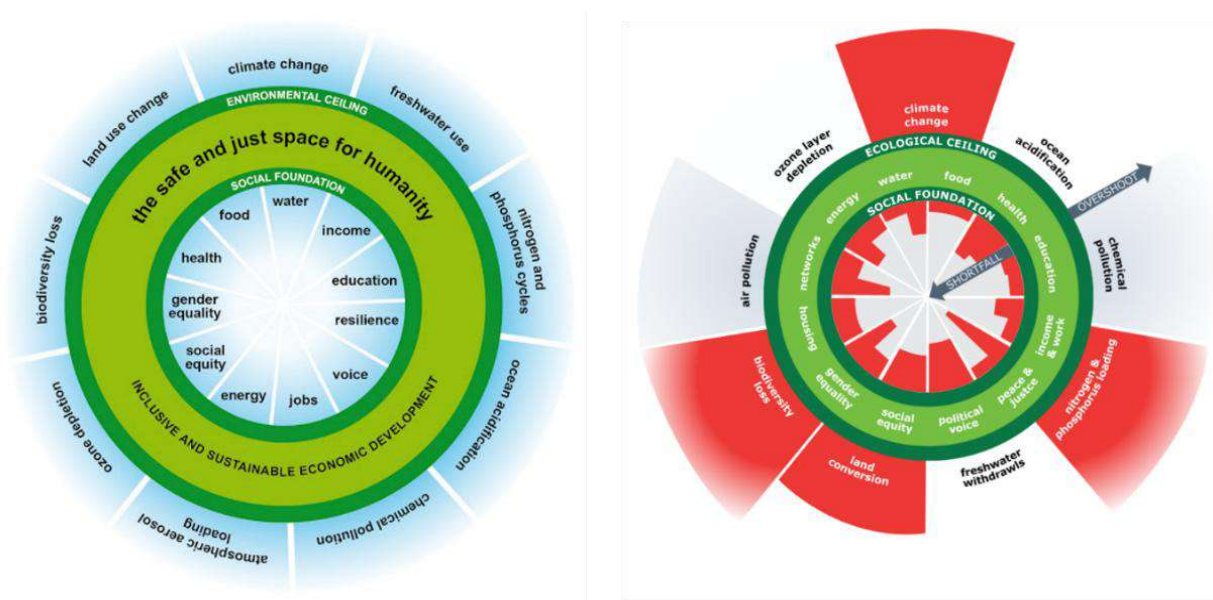
13.3.6.1 Methodologie

De beleidskaders zorgen bij de opmaak van een gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan voor een doorvertaling van de strategische visie naar meer praktische (deel)thema's. Ze leggen vast waar, hoe en op welke manier de doelstellingen uit de strategische visie kunnen worden gerealiseerd op korte en middellange termijn. De beleidskeuzes uit de beleidskaders zijn concreter dan die uit de

strategische visie, maar nog niet (altijd) zo concreet dat ze duidelijk omlijnende acties op specifieke locaties beschrijven.

Het milieuonderzoek voor de beleidskaders focust dan ook op de mogelijke impact van de beleidskeuzes die bepalend zijn voor de toekomstige staat van het milieu in de gemeente. We hanteren hiervoor het zogenaamde **Donut model**. Het Donutmodel is een conceptueel denkkader dat op een eenvoudige en visuele manier de duurzame fysieke omgeving weergeeft voor menselijke welvaart binnen planetaire grenzen ('ecologisch plafond') terwijl er tegelijkertijd voldaan wordt aan de sociale basisbehoeften van een gemeenschap ('sociaal fundament'). Belangrijk is dat de keuzes in de beleidskaders zich tussen deze grenzen zullen moeten bewegen om de duurzaamheid van het gebied waarover het beleidsplan uitspraken doet, te kunnen garanderen. Dankzij het sociale fundament kunnen ook thema's zoals gezondheid, energie en voedselvoorziening in het MER meegenomen worden.

De thema's van het ecologisch plafond en sociaal fundament zijn weergegeven in onderstaande figuur en beschreven in onderstaande tabellen. De thema's die van toepassing zijn voor de beoordeling van het beleidskader 'ruimtelijk rendement in de kernen' (zie §13.3.6.3) zijn aangeduid in het lichtgeel.

Figuur 13-4: De ideale donut (links) en het globale donutmodel waarvan de grenzen worden overschreden (zie rode wiggen)

Tabel 13-3: Beschrijving thema's ecologisch plafond Donut model

	Thema	Beschrijving	Globale indicatoren
ECOLOGISCH PLAFOND	Klimaatverandering ¹⁴	Broeikasgassen zoals CO ₂ , CH ₄ en N ₂ O in de atmosfeer versterken het natuurlijke broeikaseffect op Aarde en zorgen daardoor voor een temperatuurstijging.	Atmosferische CO ₂ concentratie (ppm)
	Oceaanverzuring	CO ₂ lost op in de oceanen en zorgt door de vorming van koolzuur voor een verzuring van het water	Gemiddelde verzadiging van CaCO ₃ aan het oceaanooppervlak in vergelijking met pre-industriële niveaus
	Chemische vervuiling	Voorkomen van toxische verbindingen zoals organische polluenten en zware metalen in de biosfeer met genetisch schade voor organismen (incl. de mens) tot gevolg	Nog geen globale variabele gedefinieerd
	Stikstof- en fosforverzadiging	Overdadige stikstof en fosfor zorgt voor de eutrofiëring van terrestrische en aquatische ecosystemen. Dit zorgt voor het ernstig verminderen van de biodiversiteit en kan leiden tot aquatisch zuurstofgebrek en massasterfte.	Hoeveelheid reactieve stikstof gebruikt als meststof (miljoen ton per jaar)
	Zoetwater onttrekking	Overdadige onttrekkingen van water beïnvloeden de hydrologische cyclus en kunnen leiden tot het droogleggen van rivieren meren en aquifers	Consumptie van blauw water (km ³ /jaar)
	Landconversie	Omzetting van land ten voordele van menselijk gebruik bv. omzetten van bos naar stad, landbouw of wegen	Oppervlakte bebost land in verhouding tot bebost land voor menselijke omzettingen
	Verlies van biodiversiteit	Vermindering van het aantal en variatie van levende soorten met mogelijke uitstervingen tot gevolg.	Ratio van uitgestorven soorten per miljoen soorten per jaar
	Luchtvervuiling	Polluenten uitgestoten naar de lucht kunnen levende organismen (incl. de mens) schaden	Nog geen globale variabele gedefinieerd
	Aantasting van de ozonlaag	Bepaalde antropogene chemische stoffen breken de ozonlaag in de stratosfeer af en stellen de Aarde en zijn inwoners zo bloot aan schadelijke UV-straling.	Concentratie ozon in de stratosfeer (Dobson units)

¹⁴ Dit thema handelt met andere woorden over het mitigeren van klimaatverandering. Adaptatie tegen de gevolgen van klimaatverandering komt naar voor in het sociaal fundament, meer bepaald de thema's gezondheid, huisvesting, voedselvoorziening en watervoorziening.

Tabel 13-4: Beschrijving thema's sociaal fundament Donut model

	Thema	Beschrijving	Globale indicatoren
SOCIAAL FUNDAMENT	Voedselvoorziening	Veilige, voldoende, voedzaam en betaalbare voeding	Aandeel ondervoede bevolking
	Gezondheid	Toegang tot veilige leefomgevingen en betaalbare, kwaliteitsvolle gezondheidszorg om ziektes en letsels te voorkomen en te genezen	Ratio moedersterfte Ratio mortaliteit ten gevolge van luchtvervuiling
	Educatie	Toegang tot levenslang leren	Aandeel kinderen (12-15 jaar) die niet naar school gaan
	Inkomen en werk	Degelijk werk en eerlijk inkomen	Aandeel bevolking onder armoedegrens % (jongeren)werkloosheid
	Vrede en rechtvaardigheid	Persoonlijke veiligheid, rekenschap van de overheid en toegang tot rechtvaardigheid	Corruptie index Moordcijfers
	Politieke inspraak	Bevolking heeft inspraak in en invloed op de beslissingen die hun leven affecteren	Voice and Accountability Index
	Sociale gelijkheid	Verzekeren van gelijke kansen en het reduceren van inkomensongelijkheid	Ratio inkomensverdeling top 10% vs. laagste 40%
	Gender gelijkheid	Gelijke toegang van vrouwen en meisjes tot educatie, gezondheidszorg, degelijk werk en inspraak in politieke en economische beslissingen.	Inkomenskloof tussen mannen en vrouwen Representatiekloof in nationale parlementen
	Huisvesting	Kwaliteitsvolle, betaalbare en veilige huisvesting.	Aandeel stedelijke bevolking in sloppenwijken
	Netwerken	Toegang tot netwerken van transport, communicatie en sociale ondersteuning	Aandeel bevolking zonder iemand die ze om hulp kunnen vragen in moeilijke tijden Aandeel bevolking zonder toegang tot internet
	Energievoorziening	Toegang tot schone en betaalbare energie	Aandeel bevolking zonder toegang tot elektriciteit Aandeel hernieuwbare energie
	Water en sanitaire voorzieningen	Toegang tot zuiver water en degelijke sanitaire voorzieningen	Aandeel bevolking zonder toegang tot veilig drinkwater

13.3.6.2 Afbakening studiebereik (Scoping)

Het afbakenen van het studiebereik moet ertoe bijdragen dat gefocust wordt op de essentie. Op die manier wordt het MER-onderzoek toegespitst op zaken die er echt toe doen in het kader van een onderbouwde besluitvorming met betrekking tot het Beleidsplan Ruimte.

De mogelijke milieueffecten van het beleidskader worden in functie van de scoping op hoofdlijnen geconceptualiseerd. Op basis hiervan kan de hierboven gemaakte preselectie van thema's verder worden vernauwd.

De ontwikkelingsperspectieven van beide beleidskaders worden verondersteld via vier mogelijke manieren milieueffecten te generen.

- Rechtstreekse ruimte inname door woningen, bedrijven en ondersteunende infrastructuur (incl. de effecten van verhardingen).
- Het metabolisme van huishoudens en productieprocessen: input van energie, water, voedsel en grondstoffen wordt omgezet in afval(water) en emissies met gevolgen voor het waterverbruik, het klimaat en de lucht- en waterkwaliteit in een bepaald gebied.
- Via de verplaatsingen gerelateerd aan het wonen en werken (woon-werk, woon-recreatie, werk-werk, vrachttransport) en de emissies die hiermee gepaard gaan.
- De leefomgeving inplanten in risicozones met gevolgen voor wooncomfort en gezondheid.

Onderstaande tabellen geven weer welke van de pre-geselecteerde thema's uit het Donutmodel door beide beleidskaders beïnvloed zouden kunnen worden en dus relevant zijn om mee te nemen in de milieueffectenbeoordeling van de voorliggende beleidskaders. Uit onderstaande scoping blijkt dat alle pre-geselecteerde thema's relevant worden geacht en daarom worden meegenomen in het onderzoek.

Tabel 13-5: Thema's donutmodel van toepassing voor de beleidskaders (Ecologisch plafond)

		Ecologisch plafond					
		Klimaat verandering	Stikstof en fosfor verzadiging	Zoetwater onttrekking	Landconversie	Verlies biodiversiteit	Lucht vervuiling
Beleidskader	Ruimte inname	x: via LUC ¹⁵		x: via verminderde infiltratie	x	x	
	Metabolisme	x	x	x		x	x
	Verplaatsingen	x	(x)				x

¹⁵ Land use change (Landgebruiksverandering): Landgebruiksveranderingen kunnen de uitwisseling van koolstof tussen de atmosfeer en terrestrische ecosystemen beïnvloeden en hebben zo een impact op de CO₂ concentratie in de atmosfeer.

		Ecologisch plafond					
		Klimaat verandering	Stikstof en fosfor verzadiging	Zoetwater onttrekking	Landconversie	Verlies biodiversiteit	Lucht vervuiling
	Leefomgeving			x	x		

Tabel 13-6: Thema's donutmodel van toepassing op beide beleidskaders (Sociaal fundament)

		Sociaal fundament					
		Gezondheid	Huisvesting	Water voorziening	Netwerken	Voedsel voorziening	Energie
Beleidskader	Ruimte inname			x			
	Metabolisme	(x: onrechtstreeks via luchtkwaliteit)					
	Verplaatsingen	(x: onrechtstreeks via luchtkwaliteit)			x		
	Leefomgeving	x	x				

13.3.6.3 Beoordelingskader beleidskader

Voor de **beoordeling van de doelstellingen** uit de twee beleidskaders wordt de mogelijke invloed ervan op de geselecteerde indicatoren van het Donutmodel ingeschat. Op basis van deze inschatting kan worden beoordeeld of de indicator ten gevolge van de beleidskeuze in de richting van de streefwaarde van het ecologisch plafond evolueert (of boven de drempelwaarde van het sociaal fundament uitstijgt) of dat er aanpassingen nodig zijn aan het beleidskader om toch (sterker) richting deze streefwaarde (of boven de drempelwaarde) te evolueren.

Tabel 13-7: Schematische voorstelling van de werkwijze beoordeling ruimtelijke principes van het beleidskader

		Indicatoren		
		CO2 emissies	Toename ruimtebeslag	...
Ruimtelijke principes	Principe 1	+	-	
	Principe 2	+/-	0	
	...			
	Cumulatief	+/-	-	

Tabel 13-8: Verduidelijking van beoordelingskader voor het beleidskader

Gloabaal effect	Symbool	Verduidelijking
Positief effect op het milieu	+	Ruimtelijk principe draagt sterk bij tot het behalen van de ecologische streefwaarde of overschrijden van de sociale drempelwaarde
Positief/negatief effect op het milieu naargelang de randvoorwaarden	+/-	Ruimtelijk principe draagt enigszins bij tot het behalen van de ecologische streefwaarde of overschrijden van de sociale drempelwaarde, maar de bijdrage zou nog sterker kunnen zijn mits randvoorwaarden
Negatief effect op het milieu	-	Ruimtelijk principe bemoeilijkt het behalen van de ecologische streefwaarde of overschrijden van de sociale drempelwaarde
Geen effect op het milieu	0	Ruimtelijk principe heeft geen invloed op de ontwikkeling van de indicator

Tabel 13-9: Indicatoren en streefwaarden voor beoordeling doelstellingen en bouwstenen beleidskaders

Thema	Indicator	Streefwaarde / drempelwaarde	Bron Streefwaarde / drempelwaarde
Thema's ecologisch plafond			
Klimaat verandering	Broeikasgas emissies (CO ₂ -equivalenten)	Neutraal tegen 2050	Europese Green Deal
Landconversie	Toename ruimtebeslag	0 ha/jaar tegen 2040	Beleidsplan Ruimte Vlaanderen
Luchtvervuiling	Atmosferische concentratie fijn stof (PM _{2.5})	< 10 µg/m ³	Advies WHO
Stikstof- en fosfor verzadiging	Nitraatconcentratie in oppervlaktewater	Verlaging	
	Nutriëntuitspoeling	Halveren tegen 2030	Europese Biodiversiteitsstrategie voor 2030
Verlies biodiversiteit	Oppervlakte en aaneengeslotenheid biologische waardevol gebied	Verhoging	
	% landbouwareaal met biodiversiteitsrijke landschapselementen	10% van landbouwareaal	Europese Biodiversiteitsstrategie voor 2030
Zoetwater onttrekking	Netto waterverbruik = bruto waterverbruik - infiltratie	Daling	

Thema	Indicator	Streefwaarde / drempelwaarde	Bron Streefwaarde / drempelwaarde
Thema's sociaal fundament			
Watervoorziening	Bufferend vermogen	Verhoging	
Huisvesting	Adequate, veilige en betaalbare huisvesting voor iedereen	Verbetering	
Gezondheid	Gezondheidsbevorderende leefomgeving	Verbetering	
Voedselvoorziening	Voedselzekerheid	Gelijk	
Energievoorziening	Aandeel hernieuwbare energie in de energiemix	40% tegen 2030	Europese Green Deal: Fit for 55 pakket
Netwerken	Verweving van functies en toegankelijkheid van voorzieningen en publieke ruimte	Verbetering	

De beoordeling van de **gebiedsgerichte acties** wordt gebaseerd op een cartografische analyse. Voor acties in verband met van het beleidskader 'Open Ruimte' wordt nagegaan of het betreffende gebied (bijvoorbeeld een woonuitbreidingsgebied) instaat voor de levering van ecosysteemdiensten, gelegen is in een risicozone voor gezondheidseffecten en/of effecten van klimaatverandering en welke knooppuntwaarde en voorzieningenniveau het bezit (en op deze manier onrechtstreeks welke de potentiële mobiliteitsimpact is¹⁶). Op basis van de combinatie van deze criteria wordt beoordeeld of ruimtelijke ontwikkeling hier vanuit milieuoogpunt gewenst is of niet.

Tabel 13-10: Beoordelingscriteria voor cartografische analyse gebiedsgerichte acties beleidskaders

Thema	Beoordelingscriterium
Landconversie + biodiversiteit	Samenhangende open ruimte kaart en voorkomen biologisch waardevolle elementen (BWK)
Biodiversiteit + klimaatverandering + zoetwateronttrekking	Impact op ecosysteemdienstenvoorziening (Ecoplan synthese kaarten NARA 2014)
Gezondheid + huisvesting	Ligging in risicozones

¹⁶ Locaties met een goede knooppuntwaarde en voorzieningenniveau kennen een goede bereikbaarheid met meerdere vervoersmodi en voldoende voorzieningen van elke schaal. Hierdoor hebben ze een hoge 'ontwikkelkans' en potentie voor het realiseren van een modal shift, aangezien zowel de vervoersmodi voor het maken van verplaatsingen (bv. stations, fietsbereikbaarheid) als het aanbod aan voorzieningen op geringe afstand tot elkaar gesitueerd zijn.

	(GES ¹⁷ -kaarten + effecten klimaatverandering)
Netwerken + klimaat	Knooppuntwaarde en voorzieningenniveau
Luchtvervuiling + gezondheid	lucht- en geluidskwaliteit Deficit ESD-luchtzuivering o.b.v. GES-kaart luchtkwaliteit en Ecoplankaart afvang fijn stof
Zoetwateronttrekking + watervoorziening + voedselvoorziening	Deficit seizoenale retentie nabij droogtegevoelige landbouwpercelen o.b.v. droogtegevoelige percelen klimaatportaal en Ecoplan kaart seizoenale retentie

13.3.7 Alternatieven

Het opstellen van het beleidsplan Ruimte en de milieueffectbeoordeling zijn nauw met elkaar verweven. Het betreft een iteratief proces, waarbij de inzichten uit de Plan-MER leiden tot een aanpassing van de keuzes in het beleidsplan. Eerder dan het selecteren van een voorkeursalternatief uit een reeds gekende set mogelijke alternatieven, helpt het plan-MER rechtstreeks bij het vorm geven de beleidskeuzes. Zinnige alternatieven komen dus pas eventueel naar voren tijdens het voeren van het m.e.r.-onderzoek op basis van de analyse van de milieu-impact van de beleidsopties. Deze inzichten over hoe de beleidsopties op een alternatieve, milieuvriendelijkere wijze kunnen worden aangepakt, worden dan gebruikt om in samenspraak met de betrokken actoren de gemaakte beleidskeuzes steeds verder te verbeteren en te verfijnen.

13.3.8 Wisselwerking tussen planvorming en milieueffectbeoordeling

Door de iteratieve wisselwerking tussen MER en planvorming, worden eventuele milderende maatregelen op het strategische niveau zelf geïntegreerd in de besluitvorming. De doorwerking van het MER (en de ruimtelijke doorvertaling van de bevindingen ervan in de beleidskaders en acties) gebeurt dus niet onder vorm van de klassieke “milderende maatregelen”, maar door een voortdurende wisselwerking doorheen het proces. Het resultaat van deze benadering is dat het finale beleidsplan zo goed als mogelijk aansluit bij de realisatie van de doelstellingen van een aantal beleidsdomeinen, zo weinig mogelijk neveneffecten heeft, maximaal klimaatrobust is en maximaal bijdraagt aan de principes van duurzame ontwikkeling.

Vanuit de strategische milieueffectbeoordeling worden voor sommige milieueffectgroepen echter wel nog randvoorwaarden en aanbevelingen gegeven voor de concrete(re) vervolgstappen ter uitvoering van het beleidsplan op lagere niveaus. In het MER werd daarbij ook aangegeven of er in het kader hiervan verdere opvolging van een milieueffect wenselijk is onder de vorm van monitoring en postevaluatie en op welke wijze dit moet gebeuren.

¹⁷ Gezondheid Effecten Screening score (GES)

13.3.9 Grensoverschrijdende effecten

Deinze is gelegen op minstens 17 km van de dichtstbijzijnde landgrens (Nederland) en op minstens 21 km van de dichtstbijzijnde gewestgrens. Er worden bijgevolg geen (gewest)grensoverschrijdende effecten t.g.v. het Beleidsplan Ruimte verwacht.

13.3.10 Effecten van het beleidsplan ruimte

13.3.10.1 *Beoordeling milieueffecten van de strategische visie*

Doorheen de ambities binnen ‘De Open Ruimte’, ‘De Dorpen’, ‘Het stedelijk gebied’ en ‘De Bedrijventerreinen’ komen vaak dezelfde krachtlijnen naar voor. Krachtlijnen die de huidige structuur van diverse waardevolle stedelijke en dorpslandschappen willen verankeren en versterken om zo de open ruimte te vrijwaren, zodat deze nu en in de toekomst het hoofd kan bieden tegen toekomstige klimaat gerelateerde uitdagingen en ten dienste staat van de leefbaarheid van inwoners en (koppel)kansen voor de bedrijvigheid.

Gezien de huidige en toekomstige demografische evolutie wordt het beschermen van de open ruimte in de eerste plaats nagestreefd door meer te doen met dezelfde ruimte. Dit wordt in de praktijk gebracht door slim te verdichten op duurzaam ontsloten locaties en functies te verweven. Dankzij deze ambities vermindert het noodzakelijke ruimtebeslag, waardoor de druk op de open ruimte afneemt. Dit gebeurt op voorwaarde dat er steeds aandacht wordt besteed aan de ruimtelijke context met de juiste schaal en dichtheid die niet tegen de identiteit van de landelijke kernen ingaat.

De keerzijde van deze verdichting is een mogelijke toename van verharding binnen de bestaande kernen. Dit brengt niet alleen risico's met zich mee inzake verstedelijkingsdruk, maar toegenomen verharding maakt de gemeente ook kwetsbaarder voor de gevolgen van de klimaatverandering. Verharding zorgt voor het verminderen van infiltratie; waardoor meer water oppervlakkig afstroomt met mogelijke wateroverlast tot gevolg. Daarenboven houdt verharding warmte langer vast, waardoor hittestress heviger optreedt in sterk verharde gebieden.

De hogere bevolkingsdichtheden en verweven functies op duurzaam ontsloten locaties in de nabijheid faciliteren performant openbaar vervoer en korte verplaatsingen te voet of met de fiets. Dit versterkt de toenemende vraag naar zachte mobiliteit en zorgt daarbij voor een verminderd aandeel van het autogebruik, waardoor ook de milieudruk van automobilititeit afneemt.

De ambities in de conceptnota stellen een open ruimte versterkend beleid voor, voor alle gebieden die deel uitmaken van de open ruimte. Indien dit beleid doeltreffend wordt toegepast zal de huidige inname van open ruimte door ruimtebeslag een halt toegeroepen worden. Hierbij zal de open ruimte niet verder worden aangesneden.

Het beschermen van de open ruimte zal ook de ecosysteemdiensten van deze gebieden waarborgen, maar niet versterken. Historisch en huidig ruimtebeslag in open ruimte dreigt geïmpacteerd te worden door gevolgen van klimaatsverandering (e.g. in het centrum van Deinze zullen tot 500 gebouwen kans hebben op overstroming tegen 2050).

De toekomstige ruimtevraag zou in een beleid dat open ruimte beschermt een scenario van kernverdichting volgen. Zoals hierboven al reeds beschreven, kan deze verdichting zorgen voor een mogelijke toename van verharding. Dit brengt niet alleen risico's met zich mee inzake verstedelijkingsdruk, maar toegenomen verharding maakt de gemeente ook kwetsbaarder voor hittestress en wateroverlast, beide gevolgen van de klimaatverandering. Voorgestelde

beleidstrajecten omtrent functieverweving stellen ook, zonder flankerende maatregelen, dezelfde risico's.

Het versterken van de landschappelijke kwaliteiten wordt gezien als een manier om het open ruimte systeem te versterken en te vrijwaren. Hierbij wordt nagedacht over landschappelijke kenmerken die de robuustheid van gebiedn kan bevorderen. Het resulterende veerkrachtige landschap heeft dan aandacht voor identiteit, leesbaarheid, leefbaarheid en functionele verweving.

Verschillende open ruimtegebieden in Deinze worden gekenmerkt door ruimtebeslag. De toename van ruimtebeslag zou dan ook de aanwezige landschappelijke kenmerken, en dus de identiteit van het gebied, kunnen afvlakken. Een uitgewerkt beleid om deze identiteit te waarborgen heeft dan ook potentieel om de druk op de open ruimte te temperen.

Bij **de ambities omtrent 'Verweven bedrijven', 'Duurzame bedrijven', 'Multimodale bedrijven' en 'Geïntegreerde bedrijven'** wordt duurzaam ruimtegebruik ook nagestreefd bij het ondernemen. De gemeente zet in op het intensiveren en hergebruiken van de bestaande ruimte om te ondernemen. Deze ruimtelijke concentratie van niet-verweefbare bedrijven kan toekomstig ruimtebeslag in andere delen van de gemeente beperken of voorkomen, wat positief is. Een efficiëntere ruimtelijke concentratie nabij de woonkernen kan ook zachte verplaatsingen van inwoners faciliteren. De impact van een intensifiëring van bedrijventerreinen op de mobiliteit kan wel leiden tot bijkomende verkeersgeneratie. Dit is echter vooral van toepassing bij slecht gelegen bedrijventerreinen en dus eerder afhankelijk van specifieke randvoorwaarden.

De hitte-effecten zijn in bedrijventerreinen minder problematisch dan bij residentiële gebieden, aangezien er op bedrijventerreinen geen kwetsbare personen wonen. Een mogelijk risico van het intensiveren van de bestaande bedrijventerreinen, die een zeer autogerichte ontsluiting hebben, is dat het wegverkeer door zowel vrachtvervoer als pendelaars zal toenemen met een verhoogde milieudruk tot gevolg.

Het intensiveren en hergebruik van de bestaande ruimte om te ondernemen draagt niet rechtstreeks bij tot het verduurzamen van productiesystemen. Wel vervult het door de ruimtelijke concentratie van bedrijven een noodzakelijke basisvoorwaarde voor de uitbouw van een circulaire economie met de uitwisseling van reststromen (afval van de ene wordt grondstof van de andere) en energie tussen bedrijven met complementaire noden.

Naast het vermijden van bijkomend ruimtebeslag, streeft de ambitie rond 'Groenblauwe dorpen' in de strategische visienota ook naar het versterken van groenblauwe netwerken door o.a. waar mogelijk en wenselijk de bestaande verharding en/of bebouwing te gaan ontharden (op voorwaarde dat hiervoor de nodige instrumenten en middelen voorhanden zijn). Ontharden zorgt voor het tegengaan van de verstedelijkingsdruk en zorgt voor het verhogen van de infiltratiecapaciteit en verminderen van warmteabsorptie voor het versterken van de klimaatadaptiecapaciteit. Afhankelijk van waar onthard wordt, kan de aaneengeslotenheid van de open ruimte eventueel verhoogd worden wat herstellend werkt ten opzichte van de druk op de open ruimte. De grootte van de positieve effecten van ontharding is locatie gebonden. Om deze positieve effecten inzake open ruimte en klimaatadaptatie te maximaliseren moet deze ambitie nog verder worden onderzocht in een beleidskader.

Om een antwoord te bieden aan op gevolgen van klimaatverandering wil de gemeente het groenblauwe netwerk op haar grondgebied versterken. Het gaat dan meer bepaald over het versterken van de landschappelijk en ecologische kwaliteiten in Deinze, nl. de bos- en parkgebieden, de natte alluviale gronden in het noorden van de gemeente en de beekvalleien centraal en in het zuiden van de gemeente. Dit houdt eveneens aanpassingen aan het watersysteem in om overstromingen en droogte beter op te vangen. Het versterken van het groenblauwe netwerk zorgt

zo tegelijkertijd voor het verminderen van de druk op de open ruimte en voor het veerkrachtiger maken van de gemeente tegen de gevolgen van de klimaatverandering.

De ambitie omtrent landbouwlandschappen focust zich voornamelijk op behoud van de huidige landbouwbedrijven en behandelt minder de rechtstreekse invloed op het verduurzamen van het productiesysteem landbouw. Gezien het grote aandeel landbouwareaal in de open ruimte van Deinze, impliceren de doelstellingen inzake het valoriseren van de ecologische kwaliteiten en het zorgzaam omgaan met water echter toch een veranderende rol voor de landbouw. De capaciteit van het landbouwlandschap inzake infiltratie en waterberging zal moeten worden versterkt. O.a. de ambitie rond kleine landschapselementen kan hier een pertinente rol in spelen. Dit houdt een grotere verweving met natuur in. Ook moet onderzocht worden wat de rol van de landbouw, huishoudens en industrie is omtrent de waterkwaliteit van de lokale waterlopen om de doelstellingen van het groenblauw netwerk waar te maken. Hierbij zal enkel een ruimtelijk beleid dus niet volstaan.

Inzetten op duurzame ontsluiting voor economische activiteiten, het creëren van een duurzaam en kwalitatief samenhangend netwerk bij de ontwikkeling van leefbare dorpen en het stedelijk netwerk in Deinze, zijn beleidstrajecten die Deinze kan bewerkstelligen naar een shift inzake duurzame mobiliteit. Ambities omtrent functieverweving worden hierbij ook naar voor geschoven en kunnen bijdragen tot een daling van de autoafhankelijkheid, wat de milieudruk van de automobility verlaagt en het potentieel voor zachtere mobiliteit verhoogt. De transitie naar duurzame mobiliteit zorgt zowel voor het versterken van de zachte mobiliteitsvraag als voor het verminderen van de milieudruk van de overgebleven personenwagens.

Verder zet de gemeente nabijheid in als sturend principe voor ruimtelijke ontwikkeling. Het gaat daarbij om kernversterkend beleid en om slim verdichten rond collectieve vervoersknooppunten. De nabijheid van voorzieningen en diensten, woon- en werkplaatsen en openbaar vervoer houden het aantal verplaatsingen beperkt en zorgen er voor dat deze gemakkelijk te voet, met de fiets of met het openbaar vervoer gemaakt kunnen worden. Dit speelt dus in op de toenemende vraag naar zachte mobiliteit en vermindert het aandeel van personenwagens, waardoor ook de milieudruk vanuit automobility afneemt. Het inzetten op kernversterking draagt eveneens bij tot het verminderen van het aansnijden van open ruimte buiten de dorpskernen. Tegelijkertijd bestaat er bij nabijheid als sturend principe, net als bij de strategie meer doen met minder ruimte, het risico op toenemende verstedelijkingsdruk en verharding met complicaties voor de klimaatadaptatiecapaciteit, o.a. vanwege het hitte-eilandeffect.

Leefbaarheid wordt door de gemeente Deinze vertaald naar voldoende beschikbare en kwaliteitsvolle publieke ruimte. De gemeente wil daarom inzetten op het versterken van de toegankelijkheid van de publieke ruimte. Dit zal zowel worden toegepast bij de omgevingsaanleg van kleine en grote projecten in de bebouwde omgeving als door het vrijwaren van groene open ruimtes.

Voor meer gedetailleerde informatie over de beoordeling, zie §6.3.1 en §6.3.2 in het plan-MER.

13.3.10.2 *Beleidskader 'Dorpen'*

De **milieu-impact** van de geformuleerde ruimtelijke strategieën per doelstelling in het beleidskader 'Dorpen' is **globaal duidelijk positief**. Bij het **ecologische plafond** zorgen de hoofdzakelijk positieve beoordelingen op de indicatoren voor de streefwaarden naar landconversie, zoetwateronttrekking en het verlies van de biodiversiteit voor een cumulatief positieve waarde. De cumulatieve score voor de indicatoren klimaatverandering en luchtkwaliteit is eerder beperkt positief doordat de concrete impact van de geformuleerde doelstellingen op de indicatoren eerder beperkt of verwaarloosbaar is.

Bij het **sociale fundament** zorgen de hoofdzakelijk positieve beoordelingen op de indicatoren voor het overstijgen van de drempelwaarden van energievoorziening, watervoorzieningen, gezondheid en netwerken voor een cumulatief positieve waarde. De cumulatieve score voor de indicator huisvesting is eerder beperkt positief doordat niet elke doelstelling een wezenlijk effect heeft op een veilige en adequate huisvesting.

Er is echter ook een indicator waarvoor de cumulatieve impact van de geformuleerde beleidskeuzes geen wezenlijk effect hebben. Dit is het geval voor de stikstof- en fosforverzadiging bij het ecologisch plafond. De geformuleerde doelstellingen in dit beleidskader uiteten zich dan ook meer op de kwalitatieve ontwikkeling van de dorpen in Deinze en hoe de leefkwaliteit verhoogd kan worden. Uitspraken over de rol van de landbouwproductie in de open ruimte hebben meer impact op deze indicator. Hetzelfde geldt voor de voedselvoorziening bij het sociaal fundament. Uitspraken hierover zijn eerder terug te vinden in beleidskader 'Open Ruimte'.

Voor meer gedetailleerde informatie over de beoordeling, zie §7.3 in het plan-MER.

13.3.10.3 *Beleidskader 'Bedrijventerreinen'*

De **milieu-impact** van de geformuleerde doelstellingen per thema in het beleidskader 'Bedrijventerreinen' is **globaal duidelijk positief**. Bij het **ecologische plafond** zorgen de hoofdzakelijk positieve beoordelingen op de indicatoren voor de streefwaarden naar klimaatverandering, landconversie en zoetwateronttrekking voor een cumulatief positieve waarde. De cumulatieve score voor de indicatoren stikstof- en fosforverzadiging, luchtkwaliteit en biodiversiteit is eerder beperkt positief door de eerder beperkt positieve of verwaarloosbare impact van de doelstellingen op de indicatoren van het ecologisch plafond.

Bij het **sociale fundament** zorgen de hoofdzakelijk positieve beoordelingen op de indicatoren voor het overstijgen van de drempelwaarden van energievoorziening, watervoorziening, gezondheid en netwerken voor een cumulatief positieve waarde. De cumulatieve score voor de indicator huisvesting is eerder beperkt positief door de eerder beperkt positieve of verwaarloosbare impact van de strategieën op de indicatoren.

Er is echter ook een indicator waarvoor de cumulatieve impact van de geformuleerde beleidskeuzes geen wezenlijk effect hebben. Dit is het geval voor de voedselvoorziening bij het sociaal fundament. De geformuleerde doelstellingen in dit beleidskader uiteten zich dan ook meer op de ontwikkeling van de bedrijventerreinen in Deinze en doen weinig tot geen uitspraken over de open ruimte en de rol van de landbouwproductie hierin.

Voor meer gedetailleerde informatie over de beoordeling, zie §7.4 in het plan-MER.

13.3.10.4 *Beleidskader 'Open Ruimte'*

De **milieu-impact** van de geformuleerde ruimtelijke strategieën per doelstelling in het beleidskader 'Open ruimte' is **globaal duidelijk positief**, met **uitzondering** van de indicator **stikstof en fosforverzadiging** bij het ecologische plafond.

Bij het **ecologische plafond** zorgen de hoofdzakelijk positieve beoordelingen op de indicatoren voor de streefwaarden naar klimaatverandering, landconversie, zoetwateronttrekking, en het verlies van de biodiversiteit voor een cumulatief positieve waarde. De cumulatieve score voor de indicator luchtkwaliteit is eerder beperkt positief omdat de verwachte effecten van de geformuleerde doelstellingen slechts in beperkte mate een positieve impact hebben op de lokale luchtkwaliteit. Bij

de indicator stikstof- en fosforverzadiging is de cumulatieve impact eerder positief/negatief naargelang de specifieke randvoorwaarden. Dit is omdat door het aanduiden van **landbouw** als de primaire beheerder van de open ruimte, de **milieu impact** van het beleidskader grotendeels afhankelijk is van de **manier waarop aan (duurzame) landbouw wordt gedaan**. Een voortzetting van huidige landbouwpraktijken zou kunnen leiden tot een verdere emissie van stikstof en nitraten in het leefmilieu.

Bij het **sociale fundament** zorgen de hoofdzakelijk positieve beoordelingen op de indicatoren voor het duidelijk overstijgen van de drempelwaarden van voedselvoorziening, energievoorziening, watervoorzieningen, gezondheid en netwerken voor een cumulatief positieve waarde. De voorgestelde doelstellingen in elk openruimtetema hebben geen wezenlijke invloed op de ontwikkeling van deze indicator. Het cumulatief effect is bijgevolg neutraal.

Voor meer gedetailleerde informatie over de beoordeling, zie §7.5 in het plan-MER.

13.3.10.5 *Beleidskader 'Stedelijk gebied'*

De **milieu-impact** van de geformuleerde ruimtelijke strategieën per doelstelling in het beleidskader 'Stedelijk gebied' is **globaal duidelijk positief**. Bij het **ecologische plafond** zorgen de positieve beoordelingen op de indicatoren voor de streefwaarden naar landconversie en zoetwateronttrekking voor een cumulatief positieve waarde. De cumulatieve score voor de indicatoren klimaatverandering en luchtkwaliteit en het verlies van de biodiversiteit is eerder beperkt positief doordat de concrete impact van de geformuleerde doelstellingen in het beleidskader op de indicatoren eerder beperkt of verwaarloosbaar is.

Bij het **sociale fundament** zorgen de positieve beoordelingen op de indicatoren voor het overstijgen van de drempelwaarden van watervoorzieningen, gezondheid en netwerken voor een cumulatief positieve waarde. De cumulatieve score voor de indicatoren energievoorzieningen en huisvesting zijn eerder beperkt positief doordat niet elke doelstelling een wezenlijk effect heeft op een veilige en adequate huisvesting of doordat weinig doelstellingen concrete acties formuleren om het aandeel hernieuwbare energie in het stedelijk gebied te verhogen.

Er is echter ook een indicator waarvoor de cumulatieve impact van de geformuleerde beleidskeuzes geen wezenlijk effect hebben. Dit is het geval voor de stikstof- en fosforverzadiging bij het ecologisch plafond. De geformuleerde doelstellingen in dit beleidskader uiteten zich dan ook meer op de kwalitatieve ontwikkeling de stadskern van Deinze en hoe de leefkwaliteit hierbinnen verhoogd kan worden. Uitspraken over de rol van de landbouwproductie in de open ruimte hebben meer impact op deze indicator. Hetzelfde geldt voor de voedselvoorziening bij het sociaal fundament. Uitspraken hierover zijn eerder terug te vinden in beleidskader 'Open Ruimte', zie §7.5.

Voor meer gedetailleerde informatie over de beoordeling, zie §7.6 in het plan-MER.

De synthese van deze effectbeoordelingen en de bijhorende geformuleerde aanbevelingen zijn terug te vinden in §11 in het plan-MER.

© Antea Group 2026

Zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Antea Group mag geen enkel onderdeel of uittreksel uit deze tekst worden weergegeven of in een elektronische databank worden gevoegd, noch gefotokopieerd of op een andere manier vermenigvuldigd.